UN CAZ OMAR YUSSEF

SECRETUL SAMARITEANULUI

Matt Beynon Rees

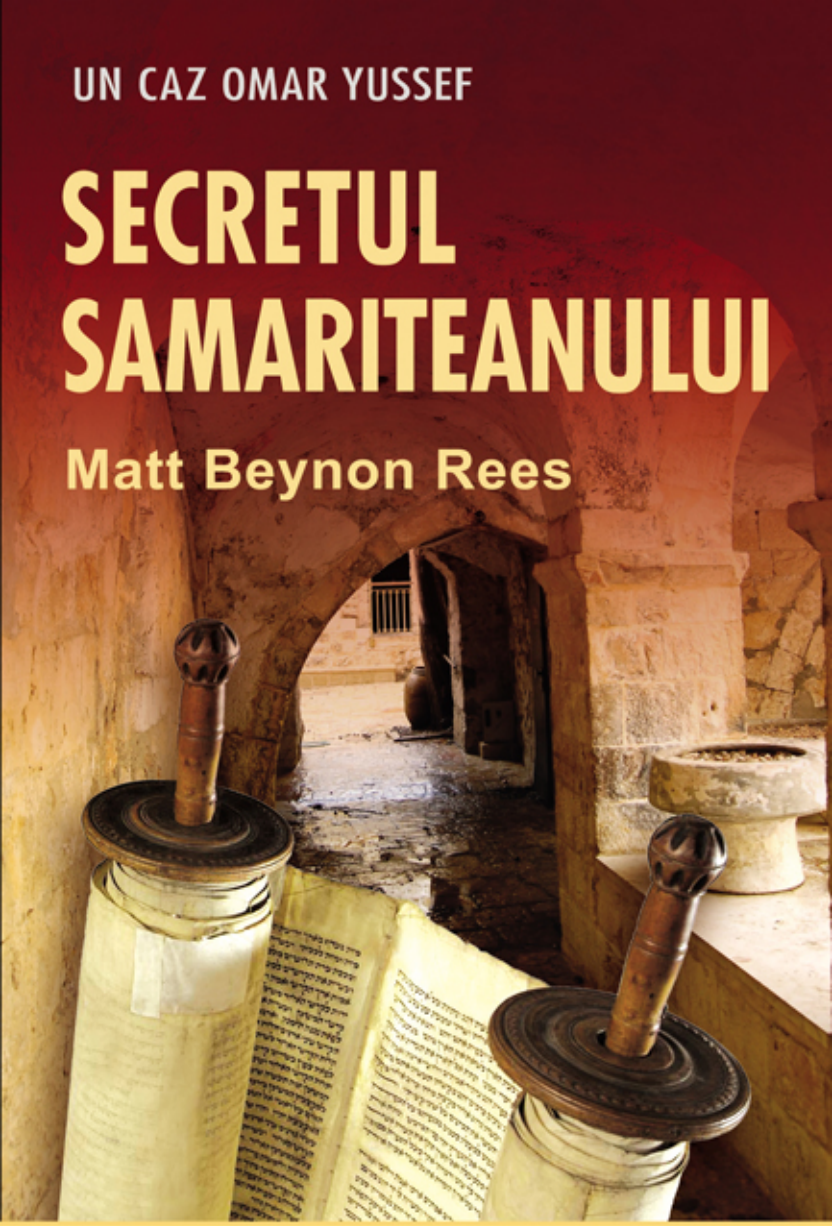

NICULESCU

Citim. Știm.

MATT BEYNON REES

SECRETUL SAMARITEANULUI

Traducere din limba engleză și note
de Mihaela-Magdalena Dumitru

NICULESCU

© 2009 by Matt Beynon Rees
Titlu original: *The Samaritan's Secret*

Pentru ediția în limba română:

© Editura NICULESCU, 2011
Adresa: Bd. Regiei 6D
060204 – București, România
Comenzi: (+40)21-312.97.82
Fax: (+40)21-312.97.83
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Coperta: *Carmen Lucaci*

ISBN 978-973-748-597-7

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.
Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial
OXFORD UNIVERSITY PRESS în România.

E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

Capitolul 1

Domurile moscheilor din cartier, verzi ca lămâile crude, presărau peisajul calcaros, cu tente kaki, din partea veche a orașului Nablus. Păreau că fixează *souk*-ul otoman și caravanseraiul mamelucilor de podeaua văii, asemenea unor pioneze de cupru care și-au pierdut strălucirea. *Fără ele, chiar și pietrele s-ar ridica și ar fugi din orașul acesta sordid*, și-a zis Omar Yussef.

Sirena îndepărtată a unei ambulanțe răsuna în măruntaiele orașului, iar Omar Yussef simțea cum ultimele adieri de prospețime ale dimineții se risipesc în soarele verii. Cu o mână tremurătoare, și-a mângâiat cele câteva fire de păr alb care îi acopereau scalpul plesuv și a plescăit. Firele acestea sărăcăcioase nu îl puteau ocroti de arșița soarelui și era cât se poate de limpede că urma să fie o zi caniculară.

Sudoarea îl gâdila pe sub mustața sură, bine îngrijită. Și-a scărpinat buza de sus, nemulțumit.

Și-a întors privirea dinspre vale pentru a admira firele răzlețe de iarbă primăvăratecă ce colorau creasta stâncoasă a Muntelui Garizim. *Să vedem pe cine arde soarele mai tare, pe tine sau pe mine*, i-a spus el în gând. Muntele se arcuia, posac și circumspect, către șirul de vile de la marginea sa, ca și cum și-ar fi încordat umerii ca să îndure căldura zilei.

O mașină de poliție de culoarea peruzelei a tras pe dreapta. Geamul șoferului s-a coborât, iar pe trotuar a aterizat un chiștoc de țigară fumegând.

— Bun venit, *ustaz*, i-a urat Sami Jaffari. Urcă.

Omar Yussef a părăsit umbra modestă a umbrarului lăcuit, din lemn de pin, de la intrarea hotelului, a deschis portiera mașinii de patrulare și a urcat un picior înțepenit pe locul pasagerului.

— Să ai o dimineață frumoasă, bunicule.

Proptindu-se în portiera mașinii, Omar Yussef a privit în sus. Nepoata sa îi făcea cu mâna de la balconul unei camere aflate la al doilea etaj. În mâna cealaltă ținea strâns o carte. A fluturat din degete către ea, în semn de salut.

— O dimineață luminată, Nadia, draga mea, i-a răspuns el.

— Nu uita că azi mă duci să mâncăm *qanafi*.

Vârfurile mustății i-au luat-o în jos. Dulciurile nu erau pe placul lui. Dar Nablusul era vestit pentru acest desert din brânză de capră și sirop din grâu măcinat, iar Nadia se afla în oraș pentru prima oară. Prevedea că fetița de treisprezece ani, curioasă și cu mintea organizată, va dori să compare *qanafi*-ul din mai multe brutării, iar el va fi nevoit să înfulece tot și să zâmbească cu îngăduință. Până și prejudecățile sale în domeniul culinar păleau în fața dragostei pe care i-o purta fetiței.

— Cu voia lui Alah, vom mânca *qanafi* în curând, i-a spus el.

— Sami, ai grijă să mi-l aduci pe bunicul înapoi repede, ca să ne putem lua gustarea în orașul vechi, a strigat Nadia.

— Este în misiune oficială acum, i-a răspuns Sami. Trebuie să investigăm furtul unei relicve istorice valoroase.

— Dacă nu îl aduci înapoi la timp, îi spun lui Meisoun să anuleze nunta. Nu se mai mărită cu tine dacă îi spun că nu te porți frumos cu fetițele.

Sami a scos limba la ea și a dus degetul mare la nas. Nadia a chicotit privind mașina care se îndepărta de trotuar.

— O să te îngrași în Nablus, Abu Ramiz, a spus Sami, plesnindu-l pe Omar Yussef peste genunchi.

— Tu ești cel care o să se îngrașe, căci până la sfârșitul săptămânii vei avea o nevastă care să îți gătească.

Sami a tras de volan pentru a evita un taxi lung, galben, care ieșea apatic de pe o stradă laterală. A cotrobăit în torpedo în căutarea unui pachet de Dunhill.

— Munca de polițist în Palestina îmi menține silueta, a spus el, desfăcând pachetul și scoțând o țigară. Patru măsuri de tensiune nervoasă și o măsură de pericol real. Numai gândul la ziua care mă așteaptă arde mai multe calorii decât o cursă de maraton.

Sami slăbise de când se văzuseră ultima oară, în Gaza, în urmă cu aproape un an. În interiorul mașinii de poliție, lui Omar Yussef i se păruse la început că are înfățișarea unui tânăr sănătos și mulțumit, dar când s-a uitat mai atent și-a dat seama că este numai o aparență, în spatele căreia se ascund îngrijorarea și mânia. Obligat parcă să trăiască printre atrocitățile infractorilor din Nablus, descoperise că mușchii i se topiseră și rămăsese doar cu pielea lipită pe oase.

Sami s-a scobit între dinții care aproape căpătaseră nuanța pielii sale bronzate, din pricina cafelei groase pe care o bea pentru a sta treaz în timpul programului prelungit.

— Abia aștept să îmi revăd prietenii din copilărie la nuntă, a spus el. Mare noroc am avut că dumneata și fiii dumitale ați primit permis de liberă trecere pe la punctele de control. Sunt ani de zile de când nu am mai vorbit cu Ramiz și încă și mai mulți de când nu l-am mai văzut pe Zuheir.

Omar Yussef s-a silit să zâmbească.

Sami a ridicat o mână cu palma în sus, întrebător.

— Ce s-a întâmplat?

— Zuheir s-a schimbat mult, a răspuns Omar Yussef, privindu-și picioarele.

— Atunci, se va simți ca acasă în Nablus. Orașul acesta este o imensă moschee.

— Este foarte diferit de băiatul care a plecat la studii în Marea Britanie acum câțiva ani.

Gândurile i s-au îndreptat către barba tăiată drept și hainele albe și largi, din bumbac, pe care le purta acum fiul său și către rugăciunile sale regulate, iar în minte i-a revenit chipul aspru al tânărului, pe care se citea o privire dezaprobatoare. Nu știa cât de mult se aventurase fiul său în interiorul lumii rigide a imamilor cuprinși de indignare, dar întrebarea nu îi dădea pace.

— Noroc că ai renunțat la băutură, că altfel Zuheir ar încerca să te silească să îți schimbi stilul de viață, a spus Sami cu un zâmbet.

— Dacă nu aș fi renunțat, băutura m-ar fi omorât și cel puțin nu aș fi apucat să-l văd pe fiul meu aderând la o versiune nebunească și dogmatică a religiei noastre.

— Alah să ne ferească de asta, a exclamat Sami, plesnindu-l pe Omar Yussef peste șold. Destul cu gândurile negre. Azi este ziua bucuriilor. Mai târziu

trebuie să mă duc în orașul vechi, ca să închei aranjamentele de nuntă cu șeicul. Apoi ne întâlnim cu băieții dumitale la hotel.

— Asta după ce verificăm furtul de la sinagoga samaritenilor și vorbim cu preotul lor.

— Infracțiunile fac și ele parte din plăcerile orașului Nablus, a replicat Sami, dând din umeri.

— Sunt expert în domeniu. Mulțumesc că m-ai luat și pe mine.

— Știam că un profesor de istorie, bun cunoscător al tuturor aspectelor culturii palestiniene, va fi intrigat de cazul acesta, a spus Sami, trăgând un fum. Doar fac și ei parte din cultura palestiniană, nu-i așa?

— Samaritenii? Trăiesc în locurile acestea de mai multă vreme decât noi, Sami. Pretind că sunt descendenții unui trib de israeliți din vremuri biblice, care au rămas în regiunea asta când frații lor au fost exilați în Babilon. Într-un anume sens, sunt și evrei, și palestinieni, dar nu se confundă nici cu unii, nici cu ceilalți.

Sami a tras pe dreapta și a privit pe geamul mașinii.

— Cred că aici este.

Omar Yussef s-a ridicat de pe locul pasagerului cu un geamăt. Îl durea spatele după drumul lung din Betleem, pe care îl parcursese în ajun, înghesuit într-un taxi, împreună cu soția sa, nepoata și doi dintre fiii săi. Pentru a evita filtrele de securitate din jurul Ierusalimului, o luaseră pe drumurile ocolitoare din deșert. Avea cincizeci și șapte de ani și nu era deloc în formă, așa că îl epuizaseră drumurile pline de hârtoape și căldura.

Ajuns pe trotuar, și-a îndreptat spatele. Și-a aranjat părul cu palma, apoi și-a împins ochelarii cu rame aurii pe nas, cu vârful degetului.

Și-a ridicat privirea către capătul unui culoar alcătuit din trepte crăpate, aflat între două blocuri de apartamente și a remarcat buruienile de un verde aprins care se iteau prin pavajul din piatră lustruită, iar apoi se cățărau pe balustradele care flancau poteca. Ușa sinagogii samaritenilor, situată la vreo treizeci și cinci de metri de șosea, era un panou metalic insipid, vopsit în nuanțe de maroniu, pentru a imita lemnul. Pe cupola de piatră de la intrare erau montate șapte becuri, în vârful unor tije lungi și drepte. Clădirea era scundă și pătrățoasă, văruită la fel ca blocurile aflate de o parte și de cealaltă, iar zidul demisolului era vopsit în roz.

— Mă așteptam să fie ceva mai veche, a spus Sami, apoi și-a stins țigara și a pornit-o în sus pe trepte.

— Aveau o sinagogă mult mai veche în *casbah*[1], a spus Omar Yussef, dar au plecat de acolo în urmă cu cincizeci de ani, deoarece vecinii lor musulmani au refuzat să le vândă teren ca să-și poată extinde casele atunci când comunitatea lor a început să se mărească. Așa că s-au mutat aici.

Sami îl aștepta în capătul primului rând de trepte.

— Dar nici aici nu mai locuiesc, a spus el, arătând peste acoperișul sinagogii, către un ciorchine de clădiri de pe coasta Muntelui Garizim. S-au dus acolo, sus, departe de toți.

— Departe de prima Intifadă, Sami. Erau vremuri violente în Nablus. Nu poți să îi acuzi că au încercat să fugă din calea pericolului.

Au ajuns la capătul ultimului rând de trepte. În stânga lor, grilajele din metal negru, răsucit, apărau cele șase ferestre boltite ale sinagogii.

— Grilajul de la prima fereastră este nou, a remarcat Omar Yussef. Este singurul care nu a ruginit.

[1] Denumire dată centrului vechi al orașelor din nordul Africii și din Orientul Mijlociu. (n. tr.)

Sami s-a aplecat peste balustrada care flanca intrarea și a examinat grilajul.

— Ai dreptate, Abu Ramiz. Iar tocul este pârjolit.

Omar Yussef a aruncat o privire către pervaz. Câteva pete negre, în zigzag, crestau piatra șlefuită. Jos, în curte, sprijinită de zidul roz, se vedea o ramă pătrată din metal ruginit, cu marginea de jos ruptă.

— Grilajul vechi.

S-a întors către Sami și i-a zâmbit cu jumătate de gură.

— În calitatea ta de reprezentant al poliției, cred că ai putea trage niște concluzii de aici.

Sami a lovit ușor cu palma grilajul cel nou.

— Hoții au intrat pe fereastra aceasta.

Omar Yussef și-a frecat bărbia.

— Hoți care au avut cantitatea necesară de explozibil ca să arunce în aer grilajul.

— Nablus nu duce lipsă de experți în explozibili.

— Dar duce lipsă de samariteni și mai ales de neprețuitele lor documente istorice.

Sami și-a aprins o altă țigară și a tras un fum scurt.

— Să mergem să îl vedem pe preot.

Capitolul 2

Înăuntrul sinagogii, de-a lungul zidurilor parcă bolnave de gălbinare, erau îngrămădite la întâmplare cărți de rugăciuni jerpelite, cu canturile în afară, în spatele geamurilor bibliotecii. O draperie de catifea albastră pe care erau brodate cu fir de aur caractere evreiești atârna în spatele unui podium aflat în capătul încăperii. Zidurile groase mențineau răcoarea nopții în aer. Pentru că începuse să tremure, Omar Yussef și-a tras gulerul mai sus, acoperindu-și pielea uscată a fălcilor.

— Este frig ca într-o pivniță aici, a spus Sami.

— Sau ca într-un mormânt, a replicat Omar Yussef, după care a remarcat încruntarea de pe chipul lui Sami. Nu îți face griji. N-oi fi eu încredințat că ziua de astăzi este una a bucuriilor, cum spui tu, dar la cununia ta voi fi voioșia întruchipată.

Sami a traversat nava centrală, îndreptându-se către draperia albastră. Între caracterele evreiești era brodat conturul a două tablete de piatră.

— Înțelegi ce scrie, Abu Ramiz? l-a întrebat Sami.

— Nu, dar tabletele sunt o reprezentare a poruncilor încredințate profetului Moise, cred. Cele care alcătuiau legea mozaică.

— Legea samaritenilor.

Un bărbat de vreo șaptezeci de ani a coborât o scară aflată în capătul celălalt al încăperii și s-a îndreptat spre ei. Era înalt și subțire, ca o umbră crepusculară. Purta o robă albă, din bumbac, lungă până la călcâie, o vestă din lână aspră, cenușie, deschisă în față și un fes înfășurat cu o pânză roșie, încât semăna mai degrabă a turban.

— Legea mozaică este foarte asemănătoare cu a noastră, domnilor, a spus bătrânul, dar textele lor sfinte conțin șapte mii de erori. Cărțile samaritenilor sunt fără de greșeală.

— Atunci, nu aveți nicio scuză pentru greșelile pe care le comiteți, a spus Omar Yussef. Cumplită soartă!

— În colțul acesta de lume, nimănui nu îi lipsesc justificările pentru păcatele sale.

Ochii blajini ai bătrânului păreau confuzi și incapabili să se concentreze, ca ai obișnuiților cafenelelor pe care Omar Yussef îi întâlnise în Maroc și care fumau prea mult kif[2]. A dat mâna cu Omar Yussef.

— Eu sunt Jibril Ben-Tabia, preot al samaritenilor. Bun venit în sinagoga noastră.

Sami a făcut un pas în față.

— Locotenent Sami Jaffari de la Poliția Națională. Acesta este colegul meu, Abu Ramiz.

— Din Betleem, a adăugat Omar Yussef.

I-a aruncat o privire lui Sami. Nepoata sa tot încerca să îl transforme în detectiv de mai bine de

[2] Produs rafinat din canabis. (n. tr.)

un an, de când fusese obligat să investigheze acuzațiile de crimă aduse unuia dintre foștii săi elevi. În ciuda asigurărilor sale repetate că era mulțumit cu postul de profesor de istorie în tabăra de refugiați din Dehaisha, Sami părea să îi fi oficializat acum schimbarea de carieră.

Preotul și-a lăsat capul într-o parte, parcă întrebându-se de ce fusese adus un detectiv tocmai din Betleem. A continuat să îi strângă mâna lui Omar Yussef.

— Domnul locotenent m-a rugat să îl însoțesc pentru că mă interesează în mod deosebit istoria Palestinei, a spus Omar Yussef, ridicând o sprânceană în direcția tânărului ofițer. Înțeleg că furtul a avut ca obiect unul dintre documentele istorice ale neamului Domniei Voastre.

— Așa stătea treaba, a răspuns Ben-Tabia, dând drumul mâinii lui Omar Yussef și ridicând din umeri. Dar mă văd nevoit să îmi cer iertare, stimați domni, mai ales dumitale, Abu Ramiz, pentru că te-am adus tocmai din Betleem pentru nimic. Furtul a fost soluționat.

Sami a aruncat țigara și a strivit-o cu călcâiul.

— Soluționat?

Preotul a aruncat o privire scurtă spre mucul de țigară de pe podea și și-a netezit marginile mustății cu buza de jos.

— Este adevărat că a avut loc un furt, dar obiectul sustras ne-a fost înapoiat. Așa că, după cum vedeți, nu mai este necesară intervenția Domniilor Voastre.

— A fost prins hoțul?

— Totul s-a rezolvat într-un chip cât se poate de satisfăcător.

— Acum, că tot mă aflu aici, trebuie satisfăcută și curiozitatea mea, Sfinția Voastră, a spus Sami, fără să își dezlipească privirea din ochii preotului.

— Prea bine, a spus Ben-Tabia. Vă rog, să luăm loc. Nu mai sunt atât de puternic ca odinioară.

Omar Yussef și Sami s-au așezat pe banca din față. Preotul a luat loc pe rândul al doilea.

— Îmi cer iertare, a spus el. V-aș oferi o cafea în semn de bun venit, dar noi folosim sinagoga aceasta numai pentru primele rugăciuni din fiecare lună și azi nu se mai află nimeni aici în afară de mine, ca să v-o pregătească.

Omar Yussef a dat din mână.

— Nu este nevoie de cafea. Locul unde țineți slujbele de obicei este pe vârful muntelui?

— După cum cu siguranță știi, Abu Ramiz, samaritenii au o lungă istorie în Palestina.

Preotul își luase o înfățișare serioasă și mândră.

— Trăim aici, la poalele muntelui sfânt, Gerizim, de când au intrat israelienii pe teritoriul Canaanului. Comunitatea noastră s-a diminuat până a ajuns la vreo șase sute de suflete, dar rămânem aici, apărați de Alah și de respectul față de tradițiile poporului nostru.

— Sunteți una dintre cele mai importante culturi ale Palestinei, a spus Omar Yussef.

Preotul a plecat capul.

— În timpul violențelor din anii optzeci, am părăsit cartierul acesta și am înființat un nou sat pe vârful muntelui și, bineînțeles, o sinagogă, a spus el, ridicând un deget lunguieț și arătând dincolo de fereastră, spre culmea muntelui. Voiam să fim aproape de locul cel mai sfânt pentru noi.

— Eu sunt nou-venit în Nablus, a spus Sami. Nu am urcat niciodată până acolo.

— Fii binevenit în orașul nostru, i-a urat Ben-Tabia, care și-a lăsat capul în piept, a închis ochii și și-a dus mâna la inimă. Locul templului din vechime se află chiar sub culmea muntelui și este marcat de piatra cea mare și netedă unde Abraham

se pregătea să își sacrifice fiul, pe Isaac. Acolo s-au oprit Adam și Eva când au fost izgoniți din grădina Edenului. Este casa lui Alah.

— Impresionantă adresă, a spus Sami, zâmbind. Aș vrea să o vizitez și eu.

Lui Omar Yussef i s-a părut că preotul a avut o ezitare înainte de a răspunde.

— Ești binevenit, domnule locotenent.

— Ce anume vi se furase? l-a întrebat Omar Yussef. Înțeleg că era un vechi document cu o anume valoare religioasă.

— Deși comunitatea noastră s-a mutat sus, pe munte, nu am renunțat la sinagoga aceasta și ne-am păstrat aici, în continuare, cele mai valoroase documente ale noastre. Unul dintre acestea a fost furat.

— De unde? a întrebat Sami.

— Dintr-un seif aflat la subsol.

— Seiful a fost detonat?

— Detonat? A, da, au folosit explozibil. Dar între timp a fost înlocuit. Nu aveți ce examina.

— Când a avut loc furtul?

— Acum o săptămână. Da, sau poate ceva mai mult.

— Nu ați raportat furtul imediat?

Preotul se juca nervos cu capetele vestei cenușii.

— Mi s-a ordonat să nu raportez furtul la poliție. Hoții mi-au ordonat. M-au amenințat că dacă implic autoritățile, vor distruge pergamentul.

— Pergamentul? a repetat Omar Yussef, întorcându-se către preot.

— Ne-a fost furată cea mai mare comoară a noastră, Abu Ramiz, a spus Ben-Tabia, trăgându-se de barbă, de parcă ar fi fost pe punctul de a și-o smulge de disperare, la gândul unei asemenea nenorociri. Îmi este grozav de rușine că am fi putut pierde Pergamentul Abisha în timp ce sinagoga se afla sub conducerea mea.

— Abisha? a exclamat Omar Yussef cu o voce gravă și reverențioasă.

— Ce este Abisha? a întrebat Sami.

— Un vestit pergament din Tora, a răspuns Omar Yussef. Se spune că este cea mai veche carte din lume.

Preotul a ridicat ochii în tavan.

— Cele cinci cărți ale lui Moise, scrise pe piele de oaie, în urmă cu trei mii șase sute patruzeci și cinci de ani. A fost scrisă de Abisha, fiul lui Pinchas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, care a fost fratele lui Moise, în al treisprezecelea an de la intrarea israelienilor în țara canaaniților. Îl scoatem din seif o singură dată pe an, pentru ceremonia de Paște, comemorată pe vârful Muntelui Garizim.

— Trebuie să fie foarte valoros, a spus Sami.

— Valoarea sa este inestimabilă. Dacă pierdem acest pergament, Mesia nu se poate întoarce la noi. Fără el, nu am putea îndeplini sacrificiul anual de Paște, iar dacă nu îl îndeplinim, încetăm să mai fim samariteni, iar întreaga rânduială a religiei noastre ia sfârșit.

Ochii preotului se umeziseră.

— Spuneați că hoții v-au cerut să nu suflați o vorbă nimănui? a întrebat Omar Yussef, cu voce catifelată.

— M-au legat la ochi și m-au dus într-un loc unde mi-a fost arătat pergamentul furat. M-au luat pentru că știau că îl voi putea recunoaște, ca să spun apoi întregii comunități că este nevătămat. Apoi au cerut un milion de dolari pentru înapoierea sa.

— Ați plătit? a întrebat Sami.

— Nu avem un milion de dolari.

— Și cu toate astea, Pergamentul Abisha v-a fost înapoiat?

— Am cerut ajutorul tuturor prietenilor noștri din Nablus, a spus preotul și a ridicat o mână în

față, arătând cu degetele în sus. Poate că unul dintre ei a reușit să îi înduplece pe hoți.

— Care prieteni?

— Facem parte din comunitatea locală. Accentul meu este același cu al tuturor celorlalți oameni din Nablus, spun *oi* când vreau să spun *eu*, ca locuitorii orașului vechi. Avem prieteni în rândul comunității oamenilor de afaceri, prieteni puternici și înstăriți.

— A plătit vreunul dintre ei pentru recuperarea pergamentului?

— Nimeni nu mi-a spus că ar fi făcut-o. În cele din urmă, am raportat furtul pergamentului în timpul weekendului, pentru că peste trei zile este Paștele nostru și, după cum v-am spus, întreaga ceremonie ar trebui anulată dacă nu aș purta pergamentul în timpul procesiunii. Dar pergamentul ne-a fost înapoiat azi-noapte. Am venit aici de dimineață, ca să mă întâlnesc cu Domniile Voastre, așa cum mi-au spus cei de la secție atunci când i-am informat despre spargere. Și am găsit pergamentul pe trepte, întreg și nevătămat, în cutia sa. Dumnezeu mi-a răspuns la rugăciuni.

— Așa, pur și simplu? a întrebat Sami cu o voce neutră, în care însă Omar Yussef a detectat o undă de suspiciune. Hoții nu v-au anunțat că l-au înapoiat?

— Nu vine nimeni aici, decât însoțit de mine. Singura cheie a clădirii se află la mine. Cu siguranță știau că eu îl voi găsi.

— Cine știa că pergamentul este păstrat în seif?

— Mulți oameni din Nablus.

— Cine știa unde se află seiful?

— Primim adesea oaspeți în sinagogă, așa cum v-am primit și pe Domniile Voastre. Apoi mai sunt și învățații din toată lumea care vin să ne studieze comunitatea. Oricare dintre ei ar fi știut unde se află seiful.

— A fost vătămat în vreun fel pergamentul când a fost detonat seiful?

— Nu, este în stare bună, slavă lui Alah!

— Haideți să aruncăm o privire, a spus Sami, ridicându-se.

Preotul s-a ridicat cu o oarecare șovăială și i-a condus către partea din spate a sinagogii.

La capătul unei scări din piatră văruită a deschis o ușă grea, metalică, și a intrat într-un birou mic. Într-un colț se afla un seif verde, înalt, de dimensiunile unui frigider.

— O clipă, vă rog. Combinația, a spus el, mișcând din degete pentru a imita răsucirea unui disc, după care a închis ușa în spatele său.

Când le-a permis să intre, preotul i-a făcut un semn lui Omar Yussef, indicându-i biroul, unde, alături de o stivă de cărți de rugăciune zdrențuite, se afla o cutie de mai puțin de șaizeci de centimetri în lungime și ale cărei laturi bombate erau acoperite cu o învelitoare din piele care se umflase pe alocuri. Omar Yussef s-a aplecat să vadă cutia mai de aproape și a remarcat că era căptușită cu plăcuțe de argint care se oxidaseră, ajungând de un cenușiu închis. A întins o mână către ea și i-a aruncat o privire preotului. Ben-Tabia a încuviințat cu un semn al capului, iar Omar Yussef a atins cutia. Și-a simțit mâna traversată de un fior electric. I-a zâmbit preotului.

— Este unul dintre cele mai frumoase obiecte pe care le-am văzut vreodată.

— Caseta a fost făcută acum câteva sute de ani, la comanda unuia dintre predecesorii mei din casta preoțească, a spus Ben-Tabia. Înăuntru se află pergamentul antic, dar pe acesta nu vi-l pot arăta azi. Nu poate fi văzut decât la Paște.

— Lucrătura este meșteșugită, a spus Omar Yussef, trecându-și mâna peste argintul în relief.

Sub stratul cenușiu, caseta era decorată cu scene din legendele biblice. În centrul uneia dintre plăcuțe se vedea imaginea unei clădiri asemănătoare unui castel, cu ziduri înalte, care împrejmuiau o curte și un turn central. Omar Yussef a mângâiat cu un deget conturul clădirii.

— Acesta este templul nostru, care se ridica odată pe vârful Muntelui Garizim, a explicat preotul, făcând semn cu capul către locul unde se oprise mâna lui Omar Yussef. Evreii spun că templul se afla în Ierusalim, acolo unde se ridică acum vestitul Dom al Stâncii. Dar noi știm că era pe Muntele Garizim, a continuat el, înghițind cu greutate. Pot să pun Pergamentul Abisha înapoi în seif? Mă sperie până și vederea cutiei aici, pe masă.

Sami a părăsit încăperea întovărășit de Omar Yussef, în vreme ce preotul forma combinația seifului.

Ajunși pe scară, Sami și-a țuguiat buzele.

— Minte, a șoptit el.

— Ai dreptate, i-a răspuns Omar Yussef. De ce ar fura cineva pergamentul pentru ca apoi să îl înapoieze fără nicio condiție?

Preotul a ieșit din birou și a închis ușa metalică. Și-a îndreptat fesul, le-a adresat un zâmbet aparent degajat și politicos și le-a făcut semn să o ia în sus, pe scări.

— Vă rog să mă iertați dacă v-am părut exagerat de grijuliu cu pergamentul, *pasha*, a spus el.

Omar Yussef a pălit la auzul nemeritatului rang care îi fusese acordat de preot. *Slavă lui Alah că nu îmi cere să arestez pe cineva*, și-a zis el.

— Are un rol foarte important pentru iertarea păcatelor întregii lumi, a continuat preotul. Vedeți dumneavoastră, textele noastre sfinte ne spun că Mesia se va naște din tribul lui Levi sau al lui Iosif. Noi, samaritenii, suntem tot ce a mai rămas din acele

două triburi. Dar ce ne face pe noi samariteni? Faptul că sărbătorim Paștele și Sărbătoarea Tabernacolelor așa cum am învățat de la străbunii noștri.

— Purtând în capul procesiunii Pergamentul Abisha.

Preotul a deschis o palmă, în semn că Omar Yussef înțelesese corect.

— Dacă nu am putea ține aceste două sărbători chiar și într-un singur an, am înceta să mai fim samariteni. Semințiile lui Levi și Iosif s-ar pierde pentru totdeauna, iar Mesia nu s-ar mai putea naște pentru a mântui lumea.

Omar Yussef și-a frecat obrazul cu încheieturile degetelor.

— Erau și alte documente vechi în seif?

— Câteva, dar nu a mai fost sustras nimic, a răspuns preotul, privind pe fereastră, către Muntele Garizim. Păstrez majoritatea documentelor vechi în casa mea de pe vârful muntelui. Unele au aproape o mie de ani. Dar niciunul nu este la fel de vechi ca Pergamentul Abisha. Numai cele mai valoroase sunt depozitate în seiful de aici.

— Păstrați toate textele vechi ale poporului vostru?

— Pergamentele care alcătuiesc Tora și manuscrisele originale folosite în serviciul religios. Când nu mai pot fi folosite, aceste documente sunt depuse înăuntrul chivotului sfânt de acolo, a spus Ben-Tabia, arătând către draperia albastră de deasupra podiumului.

— De ce nu le aruncați? a întrebat Sami.

— Din același motiv pentru care voi, musulmanii, nu folosiți paginile din Coran ca să împachetați falafel.

Preotul zâmbea, dar Omar Yussef a remarcat o sclipire de ostilitate în spatele ochelarilor demodați ai bătrânului.

— Fiecare pagină dintr-o carte de rugăciuni trebuie păstrată, chiar dacă nu mai poate fi restaurată, a adăugat el.

A ridicat un colț al draperiei de catifea, pentru a da la iveală o cutie adâncă, încastrată în zid. La prima vedere, părea o băncuță, dar Omar Yussef a observat că la spate era prinsă în balamale.

— Înăuntrul chivotului păstrăm multe fragmente de documente, toate inutilizabile, dar care poartă încă cuvântul Domnului. Le numim „secretele lui Alah", a spus preotul, lăsând draperia să cadă la loc. Dacă vreți să vedeți Pergamentul Abisha, nu doar caseta sa, vă rog să veniți la sărbătoarea Paștelui de pe Muntele Garizim la sfârșitul săptămânii. Sunteți invitații mei.

— Nu trebuie să ne convertim la samaritanism pentru a putea participa? a râs Omar Yussef, cu o izbucnire scurtă, acoperită de tuse. Nici eu, nici Sami nu suntem foarte dedicați cauzei Islamului.

— Convertirea la samaritanism este permisă numai femeilor care doresc să se mărite cu bărbați de-ai noștri, *pasha*, a spus preotul. Dar am fi onorați să primim doi bărbați ca Domniile Voastre să participe la sărbătoarea noastră, a adăugat el, ducându-și o mână la inimă. Vin oameni din toată lumea, jurnaliști străini și savanți, să privească străvechile noastre ritualuri.

— Va fi o mare plăcere pentru noi să participăm, Sfinția Ta, a spus Omar Yussef.

Preotul a ieșit din sinagogă, pe treapta lată de la intrare. Pășind pe urmele lui, Sami și Omar Yussef au auzit pași grăbiți afară. Ben-Tabia a înghețat, cu ochii larg deschiși.

O voce gâfâită i-a strigat preotului de pe trepte:

— Domnul să îți dea viață lungă!

Ben-Tabia s-a uitat o clipă către Sami, apoi și-a coborât privirea în pământ. Omar Yussef a tras

scurt aer în piept, simțind cum i se încordează mușchii spatelui. Salutul tradițional lăsa să se înțeleagă că se sfârșise viața cuiva. Vocea a continuat:

— Sfinția Voastră, trebuie să chemăm poliția.

Sami a trecut pragul ușii. Omar Yussef l-a urmat. Un tânăr înalt, cu o mustață groasă, stătea în capătul ultimului rând de trepte. Pieptul lui firav gâfâia din pricina efortului de a urca scările în goană. A tresărit văzând uniforma lui Sami.

— Cine a murit? l-a întrebat Sami tăios.

Tânărul s-a uitat către preot, dar Sami a coborât câteva trepte și s-a aplecat spre el.

— Spune, ce s-a întâmplat?

Cu respirația întretăiată, omul i s-a adresat preotului, privindu-l peste umărul lui Sami.

— Este vorba despre Ishaq, Sfinția Voastră. Se află în vârful Muntelui Garizim, la templu.

— Și de ce nu s-ar afla acolo? a întrebat preotul, încet, de parcă limba i-ar fi traversat un câmp minat.

Tânărul a tușit tare.

— Sfinția Voastră, Ishaq a fost ucis.

Capitolul 3

Un cioban îmbrăcat în șalvari și o jiletcă albastră, veche, din bumbac, își mâna turma spre pășunile sărăcăcioase de pe Muntele Garizim. Și-a împins caprele către marginea șoselei, făcând loc mașinii de patrulare a lui Sami. Un ieduț negru a sărit de pe o piatră ținându-și picioarele înțepenite și a aterizat pe spinările celorlalte capre, cu blană maronie și zburlită. Omar Yussef a zâmbit văzând exuberanța iedului. A simțit mirosul iute al turmei în aerul rece de munte, o mireasmă îmbietoare după gazele de eșapament și mirosul pestilențial al pubelelor din Nablus. Dar pe muntele acesta avusese loc o crimă, și Omar Yussef și-a mijit ochii, ca să privească dincolo de sprintenele animale, spre coasta muntelui, acolo unde un om zăcea mort.

Sami a contactat secția de poliție pentru a anunța că se îndreaptă spre scena unei crime. Ținea aparatul de emisie-recepție cu mâna stângă, manevrând volanul și schimbătorul de viteze cu dreapta. Mașina vira către prăpastia aflată la marginea drumului de fiecare dată când ducea mâna către schimbătorul de viteze.

Bătrânul samaritean îl urmărea îngrijorat de pe bancheta din spate, cu o privire buimacă și absentă. *Poate ne-a mințit pentru că nu are încredere în poliție*, și-a zis Omar Yussef. *Alah este martor că prin părțile astea legea nu prea inspiră încredere. Preotul nu are de unde să știe că Sami este un ofițer cinstit. În definitiv, sorții îi sunt potrivnici.*

Sami a strecurat aparatul de emisie-recepție în suportul său de pe bord, apoi s-a uitat în oglinda retrovizoare, către preot.

— Sunteți înrudiți cu toții aici, nu-i așa? Toți samaritenii. Ishaq are o familie numeroasă?

Preotul a tresărit și și-a dus o mână la gură.

— Așadar? a insistat Sami, întorcându-se spre el. Ce este cu familia lui?

Ben-Tabia s-a aplecat în față.

— Nu ești tu Sami Jaffari, unul dintre cei deportați de autoritățile israeliene din Betleem în Gaza? a întrebat el.

Omar Yussef a băgat de seamă că Sami își încleștează fălcile.

— Cum de ai reușit să obții o slujbă aici, în Cisiordania? a întrebat preotul.

— Am obținut un permis, a spus Sami, apoi a tras un ultim fum din țigară și a aruncat-o pe geam.

— De la israelieni?

— Evident.

— Dar te-au deportat în Gaza sub acuzația de terorism.

Sami a coborât în viteza întâi, pentru că drumul șerpuia în jurul unei curbe abrupte.

Preotul a insistat.

— Cum de s-au răzgândit?

Omar Yussef știa cum se petrecuseră lucrurile. Prietenul său, Khamis Zeydan, șeful poliției din Betleem, îi lămurise pe israelieni care era adevărul în cazul lui Sami: tânărul ofițer era infiltrat sub acoperire printre partizanii din oraș atunci când a fost arestat de israelieni. Khamis Zeydan obținuse până și un permis pentru logodnica din Gaza a lui Sami, Meisoun, ca să poată veni cu el în Cisiordania.

— Nu credeți că o slujbă în cadrul poliției din Nablus este o continuare a pedepsei pentru Sami? l-a întrebat Omar Yussef pe Ben-Tabia.

Sami a plescăit.

— Te rog, Abu Ramiz, las-o baltă.

Vocea preotului a devenit ursuză.

— Probabil că are relații sus-puse, a zis el. Asta este tot ceea ce vreau să spun.

Iar relațiile nasc suspiciuni, și-a zis Omar Yussef în gând. *Legături murdare cu escrocii de la vârf, poate chiar cu israelienii.*

— Sami e la fel ca dumneata, a spus el. Dumneata crezi în Tora, ca evreii. Dar te definesc fundamental cele șapte sute de diferențe între textul vostru sfânt și cel al evreilor. La fel stă treaba cu Sami și relațiile lui. Diferențele sunt cele cu adevărat importante.

Preotul și-a încrucișat mâinile pe piept, s-a lăsat pe spate și a privit fix pe geamul mașinii.

Au ajuns în dreptul caselor samaritenilor, aflate pe coasta muntelui. Străzile bine întreținute erau mai curate decât cele din satele palestiniene, dar erau pustii. Nu se zărea nici țipenie de om, cu excepția câtorva adolescenți care jucau baschet pe un teren mic, acoperit cu beton. S-au oprit pentru a urmări mașina de poliție care trecea pe lângă ei, clipind des din pricina razelor puternice ale soarelui. Copiii

prezentau semne vizibile de consangvinitate: capetele lor, în formă de glonț, aveau o poziție piezișă, iar urechile mari le atârnau în afară.

— Pe unde o luăm? a întrebat Sami încet.

Preotul l-a îndrumat prin mijlocul satului. Au înconjurat o colină, la marginea crestei, și au ajuns într-o parcare acoperită cu pietriș. Marcajele în ebraică și engleză le urau turiștilor bun venit în locurile sfinte ale samaritenilor. Sami a oprit motorul și au fost învăluiți într-o pace adâncă.

Un grup alcătuit din cinci bărbați zăbovea în apropiere, cercetând din priviri un pâlc de copaci aflat în josul pantei abrupte. Unul dintre ei le-a făcut semn cu mâna când l-a observat pe preot coborând din mașina de poliție. În spatele bărbaților se zăreau zidurile joase ale unei vechi fortărețe care căpătaseră reflexe argintii în lumina soarelui și clădirile interioare ale acesteia, acoperite cu domuri.

Dincolo de satul samaritenilor, coasta muntelui se prelungea către vilele care se vedeau tocmai din Nablus și, mai departe, până la turnurile de comunicații vopsite în alb și roșu, aparținând bazei militare israeliene de la Tel Haras.

Omar Yussef își târa picioarele în spatele lui Sami și al preotului. Deși era mai tânăr decât Ben-Tabia, își dădea seama că mișcările sale erau mai greoaie, iar pasul, mai încet. În liniștea acestui vârf retras de munte, departe de larma orașului, gâfâitul lui răsuna cu putere. Sub mustață i-au apărut broboane de sudoare din pricina efortului de a ține pasul cu ceilalți. Și-a promis că la întoarcerea în Betleem va face plimbări zilnice pentru a-și îmbunătăți condiția fizică.

Când preotul a ajuns lângă cei cinci bărbați, aceștia s-au adunat în jurul lui. I-au strâns mâna pe rând, fără să îl privească în față, și l-au sărutat pe obraji de trei ori, murmurându-i ceva. Dinspre vale

s-a rostogolit până la ei un zumzet slab. Omar Yussef a auzit ecoul bătăii ritmice a unui berbec de construcții aflat la mare distanță și chemarea unui muezin singuratic.

Printre pinii din pantă se întrezărea o formă ghemuită, albastru cu alb, încolăcită la baza unui copac. Omar Yussef și-a împins ochelarii pe nas, apoi și-a ațintit privirea, reușind să distingă corpul neînsuflețit al unui bărbat.

— Sami, hai să aruncăm o privire, a murmurat el.

Sami i-a pus o mână pe umăr și i-a spus în șoaptă:

— Abu Ramiz, te-am luat cu mine la sinagogă gândindu-mă că te-ar interesa pergamentul. Aici te-am adus pentru că ne grăbeam și nu am mai avut timp să te las la hotel. Dar…

— Pergamentul a fost lăsat pe scările sinagogii și, în același timp, a apărut un cadavru la marginea acestui sat. Haide, Sami, a spus Omar Yussef, ridicând un deget către tânărul polițist. Mi-ai promis o investigație asupra furtului unui document istoric, dar acel mister a fost rezolvat. Îmi ești dator cu o enigmă, iar cadavrul de acolo te achită de datorie.

Sami a scuturat din cap cu un zâmbet lugubru pe chip, apoi a coborât panta stâncoasă, îndreptându-se către pâlcul de copaci. Omar Yussef l-a urmat cu greutate. S-a aplecat ca să se sprijine într-un braț și a coborât pieziș. A alunecat pe pământul fărâmicios și s-a lovit cu genunchiul într-o piatră. Cotul îi tremura după ce își sprijinise întreaga greutate în el. A simțit privirile grupului de samariteni ațintite asupra sa, dar nu s-a uitat în sus. Îl trecuseră sudori de rușine din pricina neputinței sale. Când l-a ajuns din urmă pe Sami, și-a șters fruntea și gâtul cu batista.

Mortul era de statură mijlocie și purta cămașă albă și pantaloni largi, albaștri. Era desculț. Abdomenul îi era înfășurat în jurul trunchiului de copac, cu picioarele atârnându-i la vale, într-o parte a pinului și cu

trunchiul gârbovit, în partea cealaltă. Avea mâinile și picioarele legate cu sârmă electrică. Omar Yussef respira anevoie. A surprins privirea lui Sami. Tânărul i-a șoptit:

— A fost torturat, Abu Ramiz.

Sami i-a arătat contuziile de pe gâtul și capul mortului. I se vedea pieptul firav, învinețit acolo unde îi fusese ruptă cămașa. Degetele îi fuseseră arse.

Mortul avea probabil în jur de douăzeci și cinci de ani. Ochii săi de culoarea cerului erau deschiși și se holbau la Omar Yussef cu o privire care i se părea familiară. Omar Yussef avea senzația că mai văzuse ochii aceia, dar nu era cu putință. A clipit și s-a uitat în altă parte, descumpănit de familiaritatea acelor ochi. Și-a dres glasul și i-a examinat vânătăile.

— A fost ucis în bătaie?

— Nu văd alte răni, cel puțin nu unele fatale. Se poate să fi avut sângerări interne. Poate i-au fost afectate organele vitale. Presupun că i-au rupt gâtul, a spus Sami, aplecându-se deasupra mortului. Este poziționat într-un unghi nefiresc față de cap.

Omar Yussef a arătat spre locul unde stătea grupul de samariteni.

— Fie a căzut, fie a fost aruncat de acolo. Copacul acesta i-a oprit căderea.

— Nu sunt stropi de sânge în jur, a spus Sami. Cred că a fost ucis înainte de a fi aruncat aici.

S-au întors în vârful pantei, iar Sami mergea în urmă. Omar Yussef îi era recunoscător că nu îl grăbește. Când au ajuns lângă grupul de samariteni, cămașa îi era îmbibată de transpirație, iar vântul de munte rece i-o lipea de umeri și de pântece.

— Cine a găsit cadavrul? a întrebat Sami.

A ridicat mâna un bărbat scund și gras, îmbrăcat într-o cămașă albastră, murdară, cu o șapcă de baseball purtând logoul unei mărci de țigări israeliene ieftine.

— Am urcat aici să deschid pentru turiști și atunci l-am văzut, a murmurat el.

— Cât era ceasul?

— Era aproape opt. Aseară nu era acolo, sunt sigur de asta. Chiar înainte să plec a sosit o americancă, o femeie care lucrează la una dintre organizațiile internaționale, și s-a arătat surprinsă să vadă pini la înălțimea asta, a explicat îngrijitorul, zâmbind. Știți cum sunt străinii: nu se așteaptă să vadă decât crânguri de măslini aici, lucruri tipice Orientului Mijlociu. I-am spus că pinii au fost plantați cu puțin timp în urmă, pentru a reduce forța vântului de pe vârful muntelui și i-am examinat împreună de aproape. Aș fi văzut cadavrul.

— Când v-ați uitat dumneata și străina la copaci?

— Chiar înainte de apusul soarelui. Pe la șase.

— Așadar, în dimineața asta ai urcat pe coasta muntelui, te-ai uitat către prăpastie și ai văzut cadavrul?

Omul a clătinat din cap.

— Mai întâi am văzut sânge pe Dealul Eternității. Mi-am imaginat că un șacal își adusese acolo prada, așa că am căutat în jur, pentru că nu voiam să dea vreun turist peste o capră pe jumătate mâncată. Atunci l-am găsit pe Ishaq printre copaci.

— Unde este Dealul Eternității?

Îngrijitorul a arătat dincolo de potecă, către o stâncă povârnită de vreo zece metri pătrați. Sami și Omar Yussef s-au apropiat de ea. În mijlocul ei băltea sânge negru. O dâră roșie se scurgea către baza povârnișului din granit, vălurit și domol. Spre vârf se vedeau pete mai groase.

— A fost torturat acolo, pe stâncă, a spus Sami încetișor. Celelalte urme au fost probabil făcute atunci când a fost tras de pe stâncă, înainte de a fi aruncat în pâlcul de copaci. Cândva în timpul nopții.

Omar Yussef s-a întors cu fața la preot.

— Dealul Eternității este locul vechiului templu samaritean?

— Piatra aceasta reprezintă vârful muntelui, a spus preotul bâlbâindu-se, casa lui Alah.

— Arată la fel ca piatra dinăuntrul Domului Stâncii, a remarcat Omar Yussef.

— Evreii spun că Abraham l-a legat pe Isaac acolo, pe vârful Muntelui Moriah, din Ierusalim. Voi, musulmanii, ați preluat această tradiție. Dar adevărul este că s-a petrecut pe Muntele Garizim și de aceea ne-am construit templul aici și am făcut din el inima credinței noastre.

Omar Yussef se uita fix la preot.

— Iar acum este acoperit de sânge.

Preotul a scos un sunet care era în același timp un icnet și un oftat.

Un jeep al poliției s-a oprit în parcare și din el au ieșit șase ofițeri. Unul dintre ei a scos un rucsac din jeep și s-a îndreptat hotărât către Sami.

— Cine era acest Ishaq? a întrebat Omar Yussef. Unul dintre ai voștri? Un samaritean?

— Este unul dintre noi, a spus preotul.

— Cu ce se ocupa?

— Lucrează… lucra la Autoritatea Palestiniană. Locuia în sat, împreună cu soția lui.

Polițistul cu rucsacul cobora panta, îndreptându-se spre cadavru. A alunecat pe pământ și a căzut pe spate. Ceilalți ofițeri au râs, coborând panta în urma lui. Stingherit, primul ofițer l-a apucat pe unul dintre colegii săi și a încercat să îi pună piedică. Sami a strigat la ei tăios.

Omar Yussef își freca barba.

— Cine îi voia moartea lui Ishaq?

Preotul și-a ridicat brațele și apoi le-a dat drumul pe lângă trup.

— Nimeni, nimeni.

— Asta nu poate fi adevărat, nu credeți? a replicat Omar Yussef, sugându-și un vârf al mustății. Ce prevede religia samariteană în cazul unor fărădelegi cum este crima, Sfinția Ta?

Preotul privea sângele de pe piatra cea mare.

— Una dintre cărțile noastre sfinte spune: „Păcătosul este înghițit de flăcări, iar mie nu mi-e milă de el."

Omar Yussef a ridicat o sprânceană.

— Vreți să spuneți că mortul era un păcătos?

— Ce? a exclamat Ben-Tabia, clipind. Nu, mă referem la ucigaș. Ucigașul este înghițit de flăcări.

— Mai întâi va trebui să moară. Singurul amenințat de flăcări deocamdată este Ishaq. De el vă este milă?

Preotul și-a lăsat capul în piept. În liniștea vârfului de munte s-a auzit șoapta lui:

— Milă? Desigur. Era fiul meu.

Capitolul 4

Preotul își frământa barba albă cu o mână tremurătoare. Cu un deget de la picior a trasat o linie la baza pietrei celei mari, unde se ridica odinioară vechiul templu, fără să își desprindă privirea de la sângele fiului său.

— Alah se va îndura de el, a spus Omar Yussef.

Preotul și-a scos ochelarii și s-a frecat cu putere la ochi.

— Ai un fiu, *pasha*?

— Am trei, a răspuns Omar Yussef.

S-a uitat către samariteni. Cu mâinile afundate în buzunare, afișau indiferența unor adolescenți care asistă la prima înmormântare a unei rude. Dar ochii le erau animați și zăboveau pe spatele preotului.

— O adevărată binecuvântare, *pasha*.

Ben-Tabia și-a pus din nou ochelarii cei mari pe nas, iar ochii au părut că i se micșorează în spatele lor.

Omar Yussef și-a amintit cât de stângaci s-a simțit când s-a întâlnit cu Zuheir și cu noua sa fervoare religioasă.

— Mulțumesc lui Alah, a spus el.

S-a mutat într-o parte. Îl durea spatele și și-ar fi sprijinit piciorul de piatră, dar îl reținea sentimentul că nu ar fi cuviincios. *Poate este de vină sfințenia pietrei*, și-a zis el. *Da' de unde, e din cauza sângelui.*

Preotul a încruntat din sprâncene.

— Nu știu ce neînțelegeri apar de obicei între un tată și fiul său, *pasha*. Știu doar că existau divergențe între mine și Ishaq. Nu am cu ce să compar cazul nostru, dar chiar și așa, mă judec cu asprime. Era greu uneori, Abu Ramiz, a spus el, după o ezitare. Era nemulțumit.

— Nemulțumit de ce?

— De sat, de Nablus, de soția lui. Cu siguranță, nemulțumit de mine, a continuat el, oftând adânc.

— De ce?

— Eram aspru cu el. Ce puteam face? Am două fiice, dar atenția și speranțele mele se îndreptau către fiul meu. Înțelegi, nu-i așa, *pasha*? Așa stau lucrurile în societatea noastră. Femeile contează mai puțin.

Omar Yussef, care o iubea pe Nadia cel mai mult dintre toți nepoții lui, a făcut o grimasă.

— Pe când Ishaq era încă un copil, eu eram un simplu preot. Dar când s-a făcut bărbat, ajunsesem conducătorul poporului nostru. Pretențiile pe care le am de la ceilalți samariteni sunt o nimica toată pe lângă așteptările pe care le aveam față de el.

— Nu a reușit să se ridice la nivelul acestor așteptări?

— Poate că intenționat nu s-a ridicat la nivelul lor, ca să îmi sugereze că nu mi-am făcut datoria de tată cum trebuie.

Omar Yussef și-a dat seama că își proptise totuși piciorul pe stânca sfântă. L-a retras pe iarbă, la marginea cărării.

— Nu este timpul pentru asemenea gânduri, Sfinția Ta. Este normal ca un tată să aibă așteptări mari, iar rebeliunea fiului este cu atât mai normală. Trebuie să îți acorzi iertarea, măcar cât timp ești în doliu.

Jibril Ben-Tabia și-a trecut mâna peste frunte.

— Era un copil bun, în ciuda a tot ce s-a întâmplat, a murmurat el. Ajuta pe oricine. Parcă nu era în stare să refuze pe nimeni.

— Ce vreți să spuneți?

— Sunt niște băieți în sat care nu sunt, știți dumneavoastră… normali.

— Adică sunt handicapați?

— Ishaq juca baschet cu ei tot timpul, vorbea cu ei. Nimeni altcineva nu își bate capul cu ei, în afară de familiile lor. Sunt străini de noi. Era un băiat bun, dar ca tată am fost nevoit să îi critic atitudinea, a spus preotul coborându-și ochii îndurerați către piatră.

Ben-Tabia s-a întors către Omar Yussef îndreptându-se de spate. Avea un metru optzeci, cu zece centimetri mai mult decât Omar Yussef, iar fesul de pe cap îl făcea să pară chiar mai înalt. A inspirat adânc și cu zgomot în tăcerea de pe vârful muntelui.

— Eram tatăl lui Ishaq, este adevărat, dar eram și preotul lui. Asta înseamnă că acum am o datorie de împlinit, *pasha*. Trupul său trebuie spălat și îmbrăcat în alb. Înmormântarea trebuie făcută până la căderea nopții. Tradiția cere ca preotul să citească din Deuteronom, capitolul treizeci și doi, în timp ce trupul este coborât în mormânt. Probabil că dumneata, ca musulman, nu cunoști textul acesta, *pasha*.

Omar Yussef și-a îndreptat privirea către piatra însângerată.

— „S-au murdărit”, a citat el. „Sunt o generație strâmbă și decăzută.”

Preotul l-a fixat pe Omar Yussef cu atenție și curiozitate.

— Sunt musulman, așa cum ați spus, a explicat Omar Yussef, dar am crescut în Betleem, pe vremea când era încă un oraș cu populație majoritar creștină și am predat timp de mulți ani într-o școală creștină. Cunosc o mulțime de lucruri care te-ai aștepta să îi fie complet străine unui musulman.

Sami a urcat din locul unde zăcea cadavrul lui Ishaq înapoi, pe cărarea de la marginea pantei.

— Sfinția Ta, Ishaq era căsătorit?

Ochii preotului priveau în depărtare. Printre buzele țuguiate s-a auzit o șoaptă de încuviințare.

Sami s-a întors către samariteni.

— Soția a fost înștiințată de moartea lui?

Îngrijitorul a ridicat o mână îndreptată către sat.

— Am sunat-o pe soția mea mai devreme și i-am spus să se ducă și să o anunțe pe Roween.

— Roween este soția lui Ishaq?

Bărbatul cel scund și-a ridicat bărbia în semn de aprobare și apoi și-a îndreptat atenția către polițiștii aflați în josul pantei.

— Ar fi bine să vorbesc cu ea, a spus Sami.

Ajunși înapoi în sat, au descoperit că băieții de pe terenul betonat dispăruseră. Sami a intrat într-o băcănie mică ca să-și cumpere țigări și să întrebe unde se află casa lui Ishaq.

Omar Yussef a privit în sus, către vârful dealului, unde zăcea cadavrul lui Ishaq. Și-a amintit întrebarea lui Sami. *Fac parte din cultura palestiniană, într-adevăr. Sunt uciși la fel ca noi*, și-a zis el în gând.

Cu toată strălucirea soarelui de dimineață, care îl forța să își mijească ochii, Omar Yussef era posomorât. Se gândea la regretele preotului samaritean

în legătură cu relația pe care o avusese cu fiul său. Și-a jurat să fie cât poate de înțelegător față de decizia lui Zuheir de a renunța la postul său de la Universitatea britanică în favoarea unei slujbe la o școală islamică din Beirut.

Sami s-a întors de la băcănie în grabă. A aprins o țigară în timp ce manevra mașina încetișor de-a lungul străzii, îndreptându-se spre un părculeț. Gazonul era presărat cu gropi adânci, dreptunghiulare, așezate în linie și căptușite cu beton.

— Acesta trebuie să fie locul unde frig oile care se sacrifică de Paște, a spus Omar Yussef.

Sami a tras din țigară cu nesaț.

— În cazul acesta, Ishaq avea locuri în față la marea măcelărire. Cea de acolo este casa lui.

S-au îndreptat către intrarea principală, unde au fost întâmpinați de o femeie scundă, de vreo douăzeci și cinci – treizeci de ani, cu păr castaniu, aspru, tuns băiețește și pieptănat cu cărare pe stânga. Sprâncenele groase fuseseră pensate, dar firele care creșteau acum la loc se uneau deasupra nasului cârn. Acneea îi împestrițase colțurile gurii și fălcile cu triunghiuri purpurii și roșii.

Femeia s-a uitat peste umărul lui Omar Yussef, la mașina de poliție oprită lângă trotuar, iar el a remarcat că avea genele pline de lacrimi.

— Intrați, vă rog, a murmurat ea. Vă rog să vă simțiți ca în sânul propriei familii.

Ușa s-a deschis către o sufragerie mobilată cu canapele tapițate cu velur și cu un set de sufragerie elegant, din lemn de cireș.

— Salutări! Am vrea să vorbim cu soția lui Ishaq, a spus Omar Yussef.

Femeia s-a înclinat.

— Salutări. Eu sunt Roween al-Teef, soția lui Ishaq, a spus ea. Vă rog să așteptați, *ustaz*, până fac o cafea.

Pe perete se vedea fotografia mărită a unui bărbat care se înclina pentru a primi pe frunte sărutarea bătrânului președinte. Sami a înțepenit în fața fotografiei. Omar Yussef și-a îndreptat ochelarii și a mijit ochii: președintele, purtând pe cap *keffiyeh*-ul în pătrățele care era semnul său distinctiv, își țuguia buzele înaintea feței zâmbitoare a lui Ishaq, fiul lui Jibril, preotul.

Sami și Omar Yussef s-au așezat pe una dintre canapelele tari fără să scoată un cuvânt. Sami a strivit țigara într-o scrumieră din ceramică, cu un desen albastru, simetric, în stil armean și a continuat să fixeze fotografia cu privirea.

— Poate a fost o greșeală, a spus el.

Omar Yussef regreta că nu-i spusese lui Roween să nu se deranjeze cu cafeaua. Abia cu o oră în urmă aflase de moartea soțului ei. *Ar trebui să aibă grijă de ea însăși și nu să mă servească pe mine*, și-a zis el.

În curtea din spatele casei se auzea lovitura puternică, ritmică, a unei mingi de baschet în mâinile cuiva care încerca să își verse oful pe betonul curții.

— O greșeală? a repetat Omar Yussef.

Sami și-a trosnit degetele.

— Nu vreau să am nimic de-a face cu tipul ăla, a spus el arătând către fotografia președintelui. Chiar așa, o greșeală nenorocită.

Omar Yussef a privit cu atenție chipul lui Ishaq din fotografie. *O fi Sami speriat de bătrânul președinte, dar tânărul de colo nu era câtuși pe puțin speriat*, și-a zis el. A avut din nou sentimentul că mai văzuse ochii aceia, așa cum i se păruse și atunci când dăduse cu ochii de cadavru. Ochi în care se citea o privire conspirativă. Ishaq părea că îl avertizează pe bătrânul luptător de gherilă, de o fățărnicie bine-cunoscută, că nu este prostul nimănui, chiar în timp ce accepta binecuvântarea acelor buze umede.

— Aceasta nu este o vizită de condoleanțe, a spus Omar Yussef, întorcându-se către Sami. Tu trebuie să pui întrebările.

— Întreab-o ce vrei, Abu Ramiz. Nu îmi pot aduna gândurile, a spus acesta, scărpinându-se în cap. Tot ce vreau este să mă aflu în alt loc.

Omar Yussef era pe punctul de a protesta, când Roween a ieșit din bucătărie și a așezat cafelele pe măsuțele sculptate, de culoarea caramelelor, aflate într-o parte și în cealaltă a canapelei.

— Alah să îți binecuvânteze mâinile, a spus Omar Yussef, ducând ceașca de cafea la gură.

— Mulțumesc, *ustaz*, a spus Roween.

Vocea îi era răgușită și reținută, de parcă era nevoită să își înăbușe o izbucnire la fiecare cuvânt rostit. Omar Yussef a remarcat că gâtul îi era mai gros decât te-ai fi așteptat și se ghicea musculos și încordat pe sub rochia albastră.

— Alah se va milostivi de cel plecat dintre noi, a spus Omar Yussef.

Roween ședea cu mâinile încleștate în poală.

— Fratele Sami investighează moartea soțului dumitale, a spus Omar Yussef, neluând în seamă darabana nerăbdătoare a degetelor acestuia pe brațul canapelei. Am fost la locul crimei, iar Sami a examinat cadavrul.

Degetul mare al femeii zvâcnea în sus și în jos pe încheietura mâinii, acolo unde îl ținea strâns.

— Până acum, tot ce știm despre el este că lucra pentru Autoritatea Palestiniană și că era fiu de preot, a continuat Omar Yussef.

Degetul lui Roween apăsa atât de tare pe încheietura mâinii, încât se vedea cum i se înroșește vârful.

— Ne poți spune mai multe despre el, fiica mea? a întrebat-o Omar Yussef, cu blândețe. Poate îl va ajuta pe Sami să identifice câțiva suspecți, ca să afle cine este vinovat de această crimă.

Acest ultim cuvânt a făcut-o pe Roween să își ridice ochii către chipul lui Omar Yussef.

— Era un om bun, *ustaz*. Cine să îl ucidă? Nu cumva a fost un accident?

— Foarte puțin probabil.

— Era un om blând.

— Tatăl său spune că era nemulțumit.

— Tatăl său, a repetat Roween, cu o crispare a buzelor. Sfinția sa, Jibril, era tatăl lui adoptiv, *ustaz*. Părinții lui Ishaq au murit într-un accident de mașină când el avea doar câteva luni. Preotul l-a luat în casa lui pentru că nu avea alți fii.

— Un accident? Unde?

— Părinții lui Ishaq locuiau într-un oraș din Israel, unde trăiește o mică comunitate de samariteni. Erau în drum spre Nablus, pentru a vizita acest sat, când mașina a ieșit în afara carosabilului, iar ei au murit.

— Ce lucra Ishaq în cadrul Autorității?

Roween s-a posomorât privind fotografia de pe perete a soțului ei.

— Ishaq lucra pentru Bătrân.

— Pentru fostul președinte?

— Era consilierul său particular pe probleme financiare. Ishaq nu și-a cunoscut adevăratul tată și poate de aceea căuta întotdeauna să întemeieze relații puternice cu bărbați mai în vârstă, bărbați care i-ar fi putut fi tați. El și Șeful erau foarte apropiați.

Omar Yussef a sorbit din cafea. Uciderea unui samaritean oarecare era cu totul altceva decât uciderea unui apropiat al fostului președinte. A remarcat că Sami strângea brațul fotoliului cu putere. A pus ceașca jos.

— Cât timp a lucrat Ishaq pentru președinte?

— Trei ani. Ishaq a studiat la Universitatea Bir Zeit și l-a cunoscut pe Șef pe când se afla în Ramallah. Și-a luat diploma în finanțe. Era extraordinar de

inteligent. Era întotdeauna în preajma președintelui, chiar și după ce ne-am căsătorit, în urmă cu doi ani. Încerca să vină acasă o dată pe săptămână și de sărbătorile noastre, dar restul timpului și-l petrecea în locuința președintelui din Ramallah. Bătrânul voia să îl știe aproape tot timpul.

— Ce înseamnă asta: consilier particular pe probleme financiare?

— Gestiona banii președintelui, *ustaz*, a spus Roween, descleștându-și mâinile și rămânând cu palmele în sus. Președintele avea control asupra tuturor finanțelor palestiniene, așa că Ishaq controla întregul buget. În mod neoficial, desigur.

Omar Yussef se gândea la trupul bătut și însângerat de pe coasta Muntelui Garizim. Oare legăturile lui cu banii fostului președinte îl aduseseră pe Ishaq acolo?

— Când Bătrânul s-a îmbolnăvit, Ishaq l-a însoțit la Paris și i-a stat aproape în ultimele zile, a spus Roween. A lipsit de la câteva dintre sărbătorile noastre importante și s-a întors abia acum câteva luni.

Omar Yussef și-a amintit ce îi spusese preotul despre Paște și Sărbătoarea Tabernacolelor: dacă samaritenii nu ar sărbători aceste zile sfinte pe Muntele Garizim, ar înceta să mai fie samariteni. *Așa a dat greș Ishaq, nereușind să se ridice la așteptările tatălui său adoptiv*, și-a zis el. *Așteptările întregului său popor.*

— Comunitatea l-a pedepsit pentru că a lipsit de la aceste sărbători? a întrebat-o el.

— A fost nevoit să plătească o amendă ca să se poată întoarce aici. S-a dus în fața bătrânilor și i-a implorat să îi permită să se întoarcă în sânul comunității.

— De ce a rămas la Paris după moartea președintelui?

Roween a scuturat din cap.

— L-au reținut afacerile, a spus ea. Nu mi-a spus despre ce afaceri era vorba, dar la întoarcere a început să lucreze pentru Amin Kanaan.

— Vestitul afacerist? a întrebat Sami, frecându-se la ochi cu podul palmei.

— Deține una dintre cele mai mari vile de pe munte. Dacă te afli în Nablus și ai ochi, nu poți să nu vezi conacele acelea.

Omar Yussef și-a amintit pilonii maiestuoși, acoperișurile în formă de dom și geamurile din sticlă turnată ale vilelor care se vedeau din tot orașul. În câteva minute, victima unei crime dintr-un sat oarecare devenise o persoană importantă, care își petrecea timpul în compania fostului președinte și a unuia dintre cei mai bogați palestinieni.

— Se poate ca, pentru soțul meu, Kanaan să fi fost o altă figură paternă. Kanaan avea diverse afaceri cu fostul președinte, iar Ishaq se ocupa de detalii. Înainte de a muri, Ishaq a spus niște lucruri bizare despre una dintre aceste afaceri, a adăugat Roween, împreunându-și iar degetele.

— Ce a spus? a întrebat Omar Yussef.

— Nu foarte multe. Cel puțin, nu am înțeles eu foarte multe. Nu era în apele lui în ultimele săptămâni. Era încordat și se enerva ușor, chiar și pe mine. Nu așa se comporta el de obicei. Este adevărat că se mai supăra și era agresiv uneori, dar cu mine era întotdeauna blând. Aproape prea blând.

— Ultima lui afacere era făcută în numele noului președinte?

— Nu, noul președinte și-a numit alți consilieri financiari. Dar Ishaq a continuat să lucreze cu Kanaan. Acum câteva zile parcă înnebunise din cauza stresului, a spus Roween, atingându-și cosurile din colțul gurii. Eram îngrijorată din pricina lui.

Omar Yussef s-a aplecat către ea.

— De ce era atât de tensionat?

— Mi-a spus că avea de-a face cu ceva foarte periculos. Zicea că este atât de periculos, încât îi vine să îl îngroape în spatele templului și să uite de tot.

— Să îl îngroape în spatele templului?

Peste chipul femeii a trecut umbra îndoielii, iar buzele i s-au încordat. *A hotărât să nu îmi spună tot ce știe*, și-a zis Omar Yussef.

Roween a inspirat scurt.

— Asta a zis. L-am întrebat ce vrea să spună. M-a privit cu milă și, cred eu, cu dragoste și apoi și-a dus un deget la gură, parcă pentru a-mi spune să tac. În cele din urmă a zis: „Este un secret între mine, Bătrânul și Alah. Bătrânul este mort, iar când voi muri și eu, va rămâne un secret numai de Alah știut."

— Dacă numai el cunoștea secretul, cum putea fi periculos?

Roween a suspinat.

— *Ustaz*, credeți că Ishaq a făcut ceva rău? Oamenii spun că Bătrânul avea conturi bancare secrete. Se spune că folosea banii ca să își cumpere oamenii. Credeți că Ishaq era amestecat în afaceri cu oameni de teapa ăstora?

Să îl îngroape în spatele templului. Omar Yussef se gândea că suna mai degrabă a afaceri cu antichități samaritene decât cu conturi bancare în străinătate. Dar cu siguranță crima avea legătură cu munca lui Ishaq. După moartea fostului președinte, presa a publicat articole despre conturile sale secrete ascunse în lumea întreagă. Poate cineva voia să obțină o parte din averea asta și a încercat să îl forțeze pe Ishaq să îl ducă la ea.

— Ishaq făcea afaceri și cu altcineva? Poate cineva căruia să îi fi vorbit despre relația sa cu fostul președinte?

— Numai ieri l-am auzit spunându-i preotului Jibril că avea o întâlnire aici cu un expert financiar

american de la Banca Mondială. Era ceva în legătură cu fosta lui slujbă. Se certau, iar Ishaq m-a trimis sus, să nu îi mai aud. Chiar și așa, când le-am adus cafeaua, l-am auzit pe Ishaq spunând „ea", ceea ce înseamnă că expertul financiar era o femeie. Dar nu îi știu numele.

— Când sosește, o poți ruga să ia legătura cu colegul meu, Sami? Poate ne ajută să punem lucrurile cap la cap.

Roween a încuviințat cu o mișcare a capului.

Omar Yussef și-a pus mâinile pe genunchi și s-a împins în ele, pentru a se ridica.

— Sunt convins că Sami îi va găsi pe cei vinovați de moartea soțului tău, fiica mea, a spus el. Dar acum poate ar trebui să te lăsăm să te îngrijești de familia ta.

Roween s-a îmbujorat.

— Nu avem copii, *ustaz*. Ishaq era plecat atât de mult timp, a spus ea, fornăind și ștergându-și nasul cu dosul palmei.

Omar Yussef și Sami au părăsit satul în tăcere și au pornit pe drumul șerpuitor care cobora înapoi, către Nablusul răzlețit neglijent în valea de dedesubt.

— Nu mă lăsa încă la hotel. Vin cu tine în *casbah*, a spus Omar Yussef. Așa o să îmi pot limpezi gândurile. Nu pot mânca *qanafi* cu Nadia câtă vreme văd în fața ochilor cadavrul acelui nefericit.

În timp ce mașina lua o curbă strânsă, a trecut în goană pe lângă ei un Chevrolet Suburban. Șoferul era un localnic mustăcios, care purta ochelari de soare cu rame curbate. Pe locul pasagerului, o străină cu păr roșcat, strâns într-o coamă, vorbea la un telefon mobil.

— Ce semnificație au plăcuțele de înmatriculare? a întrebat Sami, în vreme ce zgomotul vehiculului cu tracțiune integrală se pierdea în sus, pe munte.

— Nu le-am văzut.

— Scria I-B-R-D și apoi un număr.

— Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare[3], a spus Omar Yussef.

— Ce este asta?

— Banca Mondială. Aceea era probabil femeia cu care avea întâlnire prietenul nostru, Ishaq, în dimineața asta.

— A pierdut vremea degeaba venind până aici, a spus Sami.

Depinde ce caută, și-a zis Omar Yussef.

[3] În original *the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)* (n.tr.).

Capitolul 5

Au lăsat mașina de patrulare deasupra orașului vechi și au coborât împreună în întunericul din *casbah*. Pe aleile sale, acoperișurile boltite reținеau mirosul de mucegai din colțurile întunecoase, norii cu arome de mirodenii ridicați dinspre râșnițele cele mari din magazine, miasma înțepătoare a baligilor de măgar. Omar Yussef gâfâia din pricina aerului îmbâcsit.

La intrarea în *souk*, proprietarul unei prăvălii, care trândăvea cu o țigară în fața dughenei sale, se uita la Omar Yussef cu ochi insolenți și inexpresivi. Privirea lui l-a făcut pe Omar Yussef să își bage capul între umeri, rușinat, de parcă fugea de vreo ticăloșie pe aleile turcești împuțite. *Oare simte pe pielea mea sângele de samaritean?* s-a întrebat el.

Aruncând o privire către papucii cu paiete și tricourile imitație Tommy Hilfiger întinse pe tarabele joase din fața magazinului, s-a grăbit să se îndepărteze.

La capătul *souk*-ului, strada se deschidea către cer. Aflat sus, pe cer, soarele dimineții târzii conferea strălucire calcarului moale. Omar Yussef a simțit mirosul greu al brânzei de capră venind de pe o stradă lăturalnică și a remarcat firma unuia dintre cei mai vestiți vânzători de *qanafi* din oraș. Remușcările i-au prins gâtul ca într-o gheară. Sami a înaintat prin mulțime, grăbit să ajungă la moschee de îndată ce lua sfârșit rugăciunea de la amiază. Omar Yussef i-a cerut iertare Nadiei în șoaptă pentru că întârzia expediția culinară promisă și l-a urmat.

Moscheea Nasser se ridica în colțul unei modeste piețe dreptunghiulare, acum plină de mașini și camioane nemțești la mâna a doua, parcate la rând. Omar Yussef a apreciat că moscheea cu două etaje avea o vechime de un secol. Gazele de eșapament îi pătaseră arcadele din piatră la nivelul pământului, iar ploile iernii îi vărgaseră zidurile etajului superior cu un strat gros de mucegai. Domul moscheii era de un verde strălucitor, iar suprafața sa era scobită și neregulată ca piatra de calcar.

Un poster colorat, lipit pe oblonul metalic de la intrarea în moschee, înfățișa bine-cunoscutele chipuri ale liderilor Hamas. Șefii de acum zâmbeau larg și făceau semne cu mâinile. Cei morți, uciși cu toții de rachete lansate din elicopterele israeliene, erau spălați în tonuri de sepia, care le dădeau un aer visător. *Ca sfinții creștini de pe zidurile bisericilor din Betleem*, și-a zis Omar Yussef.

A lovit posterul cu încheieturile degetelor.

— Aceasta este moscheea șeicului tău, Sami? Faci o nuntă fundamentalistă?

— Alah mi-e martor că, dacă nu aș fi fundamentalist, nu m-aș însura, Abu Ramiz, a răspuns Sami, făcându-i cu ochiul.

Cei veniți la rugăciunea de la amiază părăseau acum moscheea, încălțându-și pantofii la ușă. Omar Yussef și-a scos mocasinii mov, i-a șters grijuliu cu șervețelul pe care îl avea în buzunar și i-a așezat cu atenție lângă sandalele tocite și pantofii jupuiți de la intrare. L-a urmat pe Sami, care a traversat covorul verde, ieftin, țesut la mașină și ornat cu un desen simetric, cu fire aurii și albastre. Din covor se ridica un miros acru, de picioare transpirate. Omar Yussef și-a adulmecat dosul mâinii, acolo unde turna colonie în fiecare dimineață, tocmai pentru a anihila asemenea mirosuri neplăcute.

În dreptul unui pilon vopsit într-o nuanță de verde ce amintea de culoarea mentei, un bărbat robust, cu barbă, cu o înfățișare degajată, dar dură, l-a întâmpinat pe Sami cu trei sărutări. Omar Yussef a remarcat cele zece-douăsprezece gloanțe care lăsaseră găuri în pilon, străbătând vopseaua și stratul subțire de ipsos pentru a se înfige în beton. De pilon era proptit un M-16.

— Abu Ramiz, acesta este Nouri Awwadi, a spus Sami. Abu Ramiz a venit de la Betleem pentru nunta mea.

Awwadi a apucat mâna lui Omar Yussef între ale sale, mișcare ce i-a silit mușchii umerilor să se înalțe în mod vizibil. Buza inferioară îi atârna în mijlocul bărbii negre, o pată stacojie, suculentă, iar pielea îi strălucea de parcă ar fi fost unsă cu ulei. Omar Yussef a remarcat cu încântare că Awwadi mirosea a lemn de santal.

— Fii binevenit, Abu Ramiz, a spus tânărul, reținându-i mâna într-una dintre mâinile sale, iar cu cealaltă fluturând un deget în direcția lui Sami. De ce nu ai venit la rugăciune, frate?

— Nu am vreme de rugăciuni. Răufăcătorii din Nablus îmi ocupă tot timpul.

Awwadi a râs zgomotos și a bătut palma cu Sami cu putere, salutând gluma.

— Nouri face parte din Hamas, dar, cu toate astea, este un tip de treabă, i-a spus Sami lui Omar Yussef. Vreau să vorbesc cu șeicul Bader, să mă asigur că totul este pregătit pentru nuntă, acum, când au reușit să treacă de punctele de control israeliene cei mai importanți oaspeți.

— Șeicul este foarte ocupat cu aranjamentele pentru nunta în grup de mâine, dar sunt sigur că pentru tine își face timp.

— Nuntă în grup? a întrebat Omar Yussef, atingându-și mustața cu degetele pentru a se delecta cu mirosul de ulei din lemn de santal pe care i-l lăsase pe mână atingerea lui Awwadi.

— Hamas plătește pentru căsătoria a cincisprezece cupluri mâine, a răspuns Awwadi. Așa demonstrăm că suntem singurul partid care se îngrijește de oamenii obișnuiți.

— Ce legătură are nunta cu grija față de oameni? a replicat Omar Yussef, râzând. Dacă vreți să ajutați societatea cu adevărat, ar trebui să sponsorizați niște divorțuri.

— Nunta este scumpă. Zestrea este de cel puțin cincisprezece mii de dinari iordanieni. De la Intifada, aproape nimeni din *casbah* nu mai are serviciu. Tinerii ar trebui să economisească ani de zile ca să își poată permite să se însoare.

— Hamas plătește zestrea, a spus Sami, pentru că altfel tinerii s-ar lăsa ispitiți de o viață desfrânată.

Awwadi a râs și a bătut iar palma cu Sami.

— Poate așa s-ar deștepta și nu s-ar mai însura deloc, a spus Omar Yussef.

A scos un râs hârșâit și a primit și el o bătaie de palmă.

Awwadi l-a îndreptat pe Sami către partea din spate a moscheii.

— Îi țin eu de urât prietenului tău cât timp îl bați tu la cap pe șeic, a zis el.

— Abu Ramiz este un bun cunoscător al istoriei noastre, a spus Sami. Dacă îl plimbi prin *casbah*, îți va putea spune istorii despre propria ta casă de care tu habar nu ai.

— Dacă asta este vrerea lui Alah!

— Sunt convins că eu sunt cel care va primi lecția de istorie, a spus Omar Yussef.

Sami a intrat într-un birou aflat în spatele unui alt pilon lovit de gloanțe. Awwadi a ridicat mitraliera, și-a prins-o peste piept și l-a condus pe Omar Yussef către intrarea în moschee, ținându-l de mână.

Omar Yussef și-a afundat degetul într-o gaură lăsată de un glonț în pilon. O pulbere fină de piatră și ipsos s-a cernut până pe covorul cel verde.

— Acesta nu este un simplu loc de rugăciune, a spus el.

Awwadi a scuturat din cap, rânjind.

— Chiar și rugăciunea este o formă a jihadului, a replicat el, scoțând din buzunar un șirag de mătănii verzi și frecându-le cu degetele sale groase.

— Paradisul se adăpostește la umbra săbiilor, a spus Omar Yussef.

— Abu Ramiz, te afli în locul cel mai nimerit pentru a cita acest hadith al Profetului, pacea și binecuvântările lui Alah să se reverse asupra lui. Nu cu multă vreme în urmă, când au venit israelienii în *casbah*, unii dintre prietenii mei au fost martirizați chiar în această moschee, Alah fie milostiv cu ei.

— Să dea Alah ca anii pierduți ai celor plecați dintre noi să îți lungească viața, i-a spus Omar Yussef, aplecându-se cu un geamăt să își pună pantofii. Hai să ieșim de aici înainte să încep să recit versete întregi din Coran.

— Cu voia lui Alah!

Awwadi l-a condus pe Omar Yussef în stradă. S-au îndepărtat de mica piață, către centrul orașului vechi.

— Nu am pierdut prieteni doar în moscheea aceasta, a spus el.

— Îți doresc sănătate și viață lungă, a murmurat Omar Yussef, apelând la o altă formulă de binecuvântare.

Awwadi i-a răspuns cu aceeași monedă:

— Alah să te aibă în paza lui!

Dar a înșirat mătăniile mai abitir pe degete și a privit cu severitate către lespezile de calcar de pe trotuar, lustruite de trecerea anilor.

— În altă parte a lumii, se poate întâmpla să nu vezi un cadavru toată viața, Abu Ramiz. Nu cunoști durerea decât, poate, la moartea părinților. Aici, în Nablus, nu avem reacții normale. Noi am vărsat toate lacrimile. Moartea nu ne mai șochează.

— În cazul meu nu este adevărat.

— Cred că abia ai venit în Nablus, a spus Awwadi zâmbind. Și nu ești atât de bătrân. Ai timp să mai vezi mulți morți. Eu, unul, mă simt bătrân ca pietrele acestea, cu toate că nu am decât douăzeci și patru de ani și în curând voi deveni martir, cu voia lui Alah.

Și-a trecut degetele peste zidul decolorat de vreme de la intrarea unei frizerii demodate.

— Nu crezi că descrierea aceasta se potrivește tuturor palestinienilor? l-a întrebat Omar Yussef. Toți ne luptăm cu violența și cu pierderile.

— În Nablus este altfel, a răspuns Awwadi, făcând un semn către cerul albastru, fără nori, ce plutea deasupra străzii înguste. S-ar spune că deasupra tuturor palestinienilor este același cer. Dar acolo unde te duc eu, în adâncul aleilor acoperite din *casbah*, nu este cer. Nu este niciun semn că ar exista ceva în afara orașului Nablus. Numai credința în Alah îți permite să speri că sufletul tău poate scăpa din acest oraș, măcar după moarte.

Awwadi l-a condus pe Omar Yussef spre nord, în inima vechiului oraș, pe sub acoperișurile boltite. La cotiturile înguste ale aleilor laterale, colțurile erau întunecate ca în miezul nopții. Omar Yussef s-a împiedicat cu vârful mocasinului de un canal de scurgere și a întins mâinile ca să nu cadă, agățându-se de perete. Era lipicios ca palmele unei virgine în noaptea nunții, iar pe degete i-a rămas o crustă umedă de mușchi.

Au ajuns într-o porțiune neacoperită a aleii. Soarele pătrundea aici cu strălucirea fioroasă a unei amiezi pe plajă. Tânărul i-a zâmbit lui Omar Yussef, mijindu-și ochii din pricina luminii neașteptate.

— Este un lucru aparte *casbah*-ul nostru, a spus el. În Betleem nu aveți așa ceva, nu-i așa, *ustaz*?

— Nu. Partea veche a orașului meu e mai mică și este locuită de mai puțini oameni, așa că pare mai puțin întortocheată.

Awwadi a oftat și a zâmbit.

— Acesta-i cel mai potrivit cuvânt, întortocheată. Îți place orașul nostru, *ustaz*?

— Are o istorie impresionantă și este foarte pitoresc.

Awwadi și-a înălțat capul, întrebător.

— Aveți comunitatea din *casbah*, noii vecini cățărați pe dealuri, refugiații din tabăra Balata, care alcătuiesc o lume în sine, a spus Omar Yussef, privindu-l pe tânărul care dădea din cap a încuviințare. Apoi mai sunt și samaritenii.

A remarcat că Awwadi s-a rotit brusc către el.

— Am fost în satul samaritenilor de dimineață, împreună cu Sami, a spus Omar Yussef, fixând cu privirea spatele lat al lui Awwadi, aflat la câțiva metri înaintea sa. Sami avea de investigat furtul unuia dintre pergamentele lor vechi. M-a luat cu el pentru că eu sunt profesor de istorie și știa că mă va interesa povestea pergamentului.

— Ei au multe pergamente, a spus Awwadi. Toată lumea știe asta.

— Acesta este mai important decât celelalte.

— Sper că vizita a fost plăcută. Samaritenii nu sunt oameni răi.

— Dar religia lor este falsă?

Awwadi deveni prudent.

— Desigur. Ar trebui să treacă la islam.

— Ar trebui siliți să o facă?

— Cum poți sili pe cineva să creadă?

— Îl amenințI cu moartea.

— Acest lucru contravine islamismului, dacă omul nu este păgân.

Pașii greoi ai lui Awwadi au răsunat când au trecut pe sub o boltă joasă.

— Ai auzit vreodată de Pergamentul Abisha?

— Nu, ce este?

Vocea lui Awwadi era neutră, dar Omar Yussef a simțit că mai avea puțin și exploda de încordare.

— Cea mai veche scriere din lume, a răspuns el. Îl cunoști pe un anume Ishaq, fiul preotului Jibril?

— De ce, el este autorul Pergamentului Abisha? a întrebat Awwadi, întorcându-se către Omar Yussef și zâmbind. Îl știu pe Ishaq. Este oaia neagră a samaritenilor. Dar le este util datorită legăturii sale cu fostul președinte.

— Acum, că președintele a murit, Ishaq le mai este tot atât de util?

— Ishaq are încă legături, legături importante.

— Zici că este oaia neagră? Pentru că nu a respectat sărbătorile lor și a trebuit să plătească o amendă ca să fie acceptat înapoi în sânul comunității?

Zâmbetul lui Nouri Awwadi era distant.

— Așa este, dar nu la asta m-am referit, a zis el, trecând prin fața intrării boltite a unei vechi fabrici de halva.

Omar Yussef l-a prins de brațul gros.

— Ishaq este mort. A fost ucis aseară. L-am găsit în dimineața asta, pe vârful Muntelui Garizim, legat și bătut.

Gura cu buze senzuale a rămas deschisă, iar o mână grea a acoperit barba cea neagră.

— Văd că moartea încă te mai șochează, a spus Omar Yussef. Ce l-a transformat în oaia neagră a samaritenilor?

— Dorințele lui. Pentru ceilalți samariteni erau inacceptabile.

— Care dorințe?

Chipul lui Awwadi era încremenit. Pleoapele îi atârnau, moleșite.

— Ishaq era homosexual.

— De unde știi?

Awwadi și-a coborât ochii în pământ și a înaintat pe alee, gârbovit. Mirosul său de lemn de santal se amesteca cu aroma pastei de susan care venea dintr-o găleată aflată în fața fabricii de halva. Omar Yussef simțea că îl ia amețeala.

Și-a amintit de tristețea din vocea soției lui Ishaq atunci când i-a spus că nu au copii. *Știa că soțul ei este homosexual*, și-a spus el. *Oare femeia aceea sau familia ei ar fi fost în stare să ucidă un bărbat care nu își face datoria de soț? Sau care nu îi poate dărui copii? În tradiția noastră, copiii sunt importanți, dar pentru o comunitate care a scăzut la numai șase sute de suflete, trebuie să fie de zeci de ori mai importanți.* Crezuse că mobilul crimei era vreun cont bancar al fostului președinte, dar nu putea fi în schimb înclinația sa sexuală?

Voia să se întoarcă la moschee și să îi spună lui Sami ce aflase, dar Awwadi îl conducea mai adânc în inima orașului vechi. Aroma de susan s-a atenuat, învinsă de putoarea acră a canalizării prost întreținute.

Awwadi a rânjit.

— Suntem în cartierul Yasmina, cea mai veche parte a *casbah*-ului. Întotdeauna îți dai seama când ai ajuns aici, după mirosul de canal.

Au trecut prin fața unui mic magazin de mirodenii. În stradă, în jurul intrării, se înșirau câțiva saci din pânză groasă, cu marginile rulate pentru a da la iveală conținutul: chimion roșiatic, șofran de un galben țipător, nucșoară măcinată, de culoarea cimentului. Deasupra intrării se legăna o firmă pictată de mână, anunțând că stabilimentul aparține familiei Mareh. O fotografie înrămată, din care fostul președinte privea chiorâș, ca o șopârlă de salon, pe sub *keffiyeh*-ul în pătrățele, atârna strâmb pe perete, deasupra sacilor. Un tânăr înalt, cu salopetă albastră, prăfuită, a venit la ușă, s-a rezemat de un sac plin de oțetar și a rânjit la Awwadi.

— Pacea fie cu tine, a spus Awwadi.

Omul a râs disprețuitor.

— Pace ție, a șuierat el.

Se pare că nu toți locuitorii din casbah vor dansa la nunta organizată de Hamas, și-a spus Omar Yussef.

Awwadi și-a arcuit umerii sub cureaua mitralierei și a înfruntat privirile sfidătoare ale tânărului, în timp ce îl conducea pe Omar Yussef spre un pasaj povârnit neacoperit. Balcoanele de deasupra lor erau închise cu zăbrele bogat ornamentate, din lemn de măslin, astfel încât femeile casei să poată privi strada fără a fi văzute. Awwadi l-a prins pe Omar Yussef de mână și l-a tras dincolo de o poartă sculptată, impunătoare, care se ridica cu eleganță până la înălțimea a două etaje.

În curte, printre dalele inegale de piatră creșteau smocuri groase de buruieni. O fântână arteziană aflată în mijlocul curții fusese încercuită cu sârmă pentru a face un coteț de găini. Câteva capre erau închise într-un țarc format din scânduri putrezite la

colțul clădirii. Deasupra lor, o inscripție dăltuită în zid în caractere *naskh* marca anul construcției. Omar Yussef a citit că avea două sute de ani. Pe terasă, în capătul unor trepte măcinate, fluturau pe o frânghie pulovere gri și haine de copii. A recunoscut marca companiei americane pe care o văzuse pe tricourile ieftine îngrămădite pe taraba din fața magazinului din *souk* când trecuse pe acolo împreună cu Sami.

— Palatul Touqan, a spus Awwadi. A fost locuința uneia dintre cele mai mari familii din Nablus. Dar s-au mutat și ei sus, pe deal, ca toți ceilalți bogătași.

Omar Yussef s-a uitat pe deasupra rufelor, către vilele cele mari de pe coasta Muntelui Garizim.

— Acum este locuit de cei mai săraci oameni, vreo zece-douăsprezece familii care trăiesc în spațiul ocupat odată de un singur bogătaș, împreună cu nevasta, copiii și servitorii lui. Palatul s-a transformat într-o speluncă, a spus Awwadi, clătinând din cap.

— Aceasta este istoria neamului nostru, fiule.

Awwadi a clătinat din cap și și-a frecat barba. S-a uitat la Omar Yussef cu o privire care parcă spunea că se aștepta la ceva mai bun din partea lui.

— Eu nu ți-am recitat un vers sentimental din opera poetului nostru național, *ustaz*. Aici locuiesc eu.

Hainele copiate după cele americane fâlfâiau în bătaia unei pale de vânt cald. Lui Omar Yussef i se părea că orașul vechi încearcă să alunge moda străină și ieftină, iar emblema cu roșu, alb și albastru să nu îi mai întineze splendida arhitectură. Marile familii care locuiau odată în aceste palate și-au construit vile moderne pe munte. Au dat uitării moștenirea lor, lăsându-și casele să se dărăpăneze în mâinile deznădăjduite ale săracilor. *Probabil că și ei poartă haine americane*, și-a zis el. Dar nu copii

chinezești, ca acelea de pe frânghia de rufe, ci haine originale, scumpe.

O copilă desculță a traversat curtea împleticindu-se, îmbrăcată cu un tricou alb, murdar. Awwadi a ridicat-o în brațe, râzând împreună cu ea.

— Ochii mei, a strigat el cu o voce ascuțită și jucăușă, îngropându-și nasul în obrazul fetiței de doi ani și frecându-i degetele de la picioare.

Omar Yussef a zâmbit.

— Fetița ta?

— Aș vrea eu, *ustaz*. Este fiica fratelui meu. Nepoata mea preferată, a spus Awwadi, punând fata pe trepte și trimițând-o sus cu o bătaie afectuoasă pe spate și îndemnuri rostite cu aceeași voce ascuțită, de a o căuta pe mama ei. Nu sunt însurat. Abia mâine.

— Iei parte la marele eveniment organizat de Hamas, la nunta în grup?

Awwadi a bătut din palme.

— Mă însor cu o fată care este tot de aici, din *casbah*.

— O mie de felicitări.

Omar Yussef știa prea bine că nu trebuie să ceară detalii despre mireasa lui Awwadi. Numele și obiceiurile soției unui om religios erau un secret știut numai de el și de familia sa. Pentru toți ceilalți, ea va fi cunoscută numai ca soția lui Nouri Awwadi, iar întrebările indiscrete în privința ei ar fi fost primite cu aceeași ostilitate ca și posibilele încercări de a o atinge.

Un cocoșel a pășit țanțoș prin fața găinilor de lângă vechea fântână arteziană. A ridicat un picior urât și s-a scărpinat înainte de a trece mai departe, cu creasta roșie și gâtul auriu scânteind peste pietre. Omar Yussef a simțit cum îl urmăresc ochii negri și aspri ai cocoșului până când a ajuns în dreptul unei uși frumos sculptate, barate de o poartă făcută din scânduri vechi. Awwadi a uguit către întunericul

dinăuntru. Omar Yussef a tresărit când a văzut un cap alb și masiv ieșind dintre umbre.

— Este frumos, nu-i așa, *ustaz*? Singurul armăsar arab pursânge din *casbah*. Îl cheamă *Sharik*. Partener. Un nume bun pentru calul pe care îl voi călări mâine, în procesiunea de nuntă, când îmi voi cunoaște soția.

— Da, un nume bun.

Omar Yussef a mângâiat gâtul vânjos al calului. Părul său era aspru ca țepii din barba unui bărbat. Calul a tresărit, iar chipul său lung s-a coborât către Omar Yussef.

— Se pare că nu mă place. Nu face nimic. Este partenerul tău, nu al meu.

Și-a trecut încă o dată mâna peste grumazul animalului, de data aceasta în lungul firelor de păr, care erau netede și tari ca lemnul lustruit.

— Ceilalți miri vor veni călare pe cai oferiți de Hamas. Armăsari arabi, ca Sharik. Dar aduși din satele din jurul orașului Nablus. Voi fi singurul cu un adevărat cal de Nablus, a spus Awwadi, aplecându-se pentru a smulge o mână de iarbă dintre dale, pe care apoi i-a întins-o calului în palmă.

Calul a bătut din copite și s-a dat într-o parte. Omar Yussef s-a uitat în spatele lui, către capătul grajdului. O intrare scundă părea să ducă spre o pivniță, lumina slabă a unui singur bec pâlpâind dincolo de arcada veche, din piatră. În vreme ce Omar Yussef cerceta interiorul, Awwadi a pășit în fața sa, trăgând brusc de frâie, astfel încât mișcarea să îi pară dictată de o smucitură a capului calului. *Oare ce ascunde acolo, de nu vrea să mă uit*? s-a întrebat Omar Yussef.

Awwadi l-a plesnit pe Sharik pe spate, și-a potrivit pușca de asalt pe umeri și l-a condus pe Omar Yussef către ieșirea Palatului Touqan.

— Ar trebui să ne întoarcem la moschee, a spus el. Sami o să creadă că ai fost răpit de Hamas.

Capitolul 6

Omar Yussef l-a găsit pe Sami într-un colț al moscheii, aplecat spre un șeic care stătea țeapăn în picioare, îmbrăcat într-o robă de culoarea cămilei și purtând pe cap un *tarboosh*[4]. Pe când Omar Yussef traversa covorul verde cu picioarele încălțate în ciorapi, șeicul a întors către el o față autoritară în imobilitatea ei. Avea o căutătură ce semăna cu o mie de fatwa mortale.

— Să te prezint șeicului Bader, a spus Sami. Abu Ramiz este profesor în tabăra Dehaisha și vecin cu părinții mei. A venit la Nablus pentru a participa la nunta mea.

Omar Yussef l-a salutat pe șeic, care și-a coborât scurt vârful bărbii sure, ca răspuns la salut.

[4] Fes turcesc. (n. tr.)

Sprâncenele negre trăgeau una către cealaltă ca doi nori de ploaie amenințători. *Când se încruntă omul ăsta și cei doi nori se întâlnesc*, și-a zis Omar Yussef, *atunci să te ții tunete!*

Nouri Awwadi și-a înclinat capul și i-a șoptit ceva șeicului, politicos. Acesta și-a îndesat șiragul de mătănii în buzunarul jeanșilor și i-a zâmbit lui Sami.

— Ai terminat toate pregătirile pentru nuntă?

— Mult stimatul nostru șeic a fost foarte amabil, a spus Sami, cu toate că mâine va ține o nuntă mult mai mare.

Awwadi a ridicat un deget.

— Sami, te invit să mergi cu mine la baia publică peste două zile. Eu mă duc ca să mă relaxez după nuntă, iar tu poți face un masaj ca să te pregătești cum se cuvine pentru ziua cea mare. Și pe dumneata, *ustaz*, a spus el, întorcându-se către Omar Yussef. Doar ești profesor de istorie. Ce ar putea fi mai relaxant decât o baie de aburi într-un hamam de importanță istorică?

— Unde este? a întrebat Omar Yussef. De ani întregi nu am mai fost la o baie turcească bună.

— Chiar pe strada asta. Se numește *Hammam as-Sumara*.

— Baia samariteană? Ei o conduc?

— Nu, dar se află în acea parte din *casbah* care era cartierul lor în vechime. Cartierul poartă încă vechiul nume, în ciuda faptului că este locuit în exclusivitate de musulmani. Acum mă duc la baie să mă destind înainte de nunta de mâine, a spus Awwadi, zâmbind. Dar poimâine dimineață ne vedem acolo.

— Mulțumesc, Nouri. Eu însă am mult de lucru și mă îngrijesc și de pregătirile de nuntă, așa că nu voi avea vreme, a spus Sami, apoi a ridicat o sprânceană spre Omar Yussef. Dar sunt sigur că Omar Yussef va fi încântat să meargă cu tine la baia publică. Pare foarte interesat de samariteni și nici nu este ocupat.

Omar Yussef l-a privit insistent pe Sami câteva clipe înainte de a-și duce mâna la inimă și de a consimți cu un zâmbet în colțul gurii.

— Cu voia lui Alah, a spus el.

Awwadi s-a îndreptat către ușă, unde a dat mâna cu doi bărbați vânjoși care tocmai își scoteau încălțările pline de noroi. Erau îmbrăcați în negru și purtau peste piept mitraliere M-16 gata de luptă. Odată intrați în moschee, s-au prăbușit într-un colț, cu capetele lipite de zid și cu ochii închiși. *Sunt obosiți după o operațiune nocturnă*, s-a gândit Omar Yussef. *Casa Domnului este cel mai sigur loc de odihnă pentru ei.*

După plecarea lui Awwadi, Omar Yussef i s-a adresat șeicului, zâmbind.

— Nouri mi-a arătat calul pe care îl va călări în timpul procesiunii de mâine, a spus el. Un frumos armăsar arab.

Șeicul și-a înclinat capul cu o grație căutată.

— Toți mirii vor veni călare.

— Cred că a costat mult organizarea acestui eveniment.

— Comitetul pentru apărarea castității are grijă de tot, a spus șeicul Bader, trosnind din degete.

— Este o instituție deținută de Hamas?

— Este un eveniment important pentru întregul oraș. Banii nu au nicio importanță și nici grupul care organizează totul. Căsătoria este cel mai important lucru în viața cuiva, *ustaz*. Îi ferește pe bărbați de sexul ilicit, de influențele negative și de perversiuni, a spus șeicul, vorbind încet și grav.

— Sexul ilicit? a exclamat Omar Yussef, întorcând brusc capul, ca și cum ar fi auzit ceva inimaginabil. Doar nu vreți să spuneți că există prostituate în Nablus!

— Sigur că nu!

— Atunci, vă referiți probabil la homosexualitate?

Poate că Ishaq v-a spus că nunta nu pune capăt dorințelor interzise, și-a zis Omar Yussef în gând. *Numai moartea poate zăgăzui acele porniri, iar Ishaq o știa prea bine.*

Șeicul s-a încruntat.

— Prețul zestrei este foarte mare. Bărbații își amână nunta din lipsă de fonduri, cauzată de problemele economice ale orașului nostru din timpul Intifadei. Nevoile lor fizice erau satisfăcute în momente de disperare, în loc să fie împlinite de viața de familie, a continuat el după o ezitare. Mulți dintre ei au făcut greșeli.

— Mult stimate șeic, nu ar fi mai bine dacă le-am permite tinerilor să aibă legături intime cu femeile, în loc să îi obligăm să-și caute eliberarea în compania altor tineri?

— Femeia este ispita întruchipată și de aceea trebuie ținută ascunsă. Știi doar proverbul „Femeile sunt diavolul", a spus șeicul. Totuși, este imposibil să le ții ascunse mereu. Bărbații trebuie să aibă femei, care să îi ferească de acte imorale între ei. Cu toate astea, dacă nu reușești să le separi de bărbați, se ajunge la alte încălcări ale poruncilor religiei noastre. Au fost nunți în Nablus la care femeile și bărbații au dansat laolaltă și s-a băut alcool.

— Așadar, Comitetul pentru apărarea castității nu are rolul de a face posibilă căsătoria, a spus Omar Yussef. Trebuie să-i împiedice pe oameni să sărbătorească.

— Dacă felul lor de a sărbători contravine islamului.

Șeicul și-a înălțat bărbia, iar Omar Yussef a putut vedea că îi tremurau firele de păr din nările largi.

Omar Yussef a făcut un gest cu mâna în jur.

— Judecând după posterul de la intrare, aceasta este o moschee Hamas. Nunta în grup de mâine este o mare adunare politică a Hamasului, nu-i așa?

Șeicul Bader a zâmbit, dar aerul de superioritate și brutalitatea nu i-au dispărut din privire.

— Actele mele de caritate sunt închinate cauzei islamului. Chiar dacă sunt sponsorizate de Hamas, tot în sprijinul Islamului sunt făcute.

— Cu toate acestea, nunta în grup de mâine va aduce capital politic.

— Voi ține un discurs despre moralitate. Dar moralitatea despre care vorbesc nu se limitează la responsabilitatea tinerilor de a urma calea sănătoasă a vieții de familie împreună cu soțiile lor.

Sprâncenele șeicului s-au îmbrățișat deasupra ochilor întunecați. *Iată că vin tunetele*, și-a spus Omar Yussef.

— Voi face o importantă dezvăluire în timpul cuvântării mele, vă voi aduce la cunoștință informații până acum secrete despre falimentul moralității, care vor avea un impact politic enorm asupra orașului Nablus și asupra viitorului întregului popor palestinian.

Mă așteptam la tunete, iar el îmi oferă lumina fulgerelor, și-a zis Omar Yussef.

— Iar dacă acest discurs va ralia oamenii în jurul Hamasului, atunci servește tot cauzei islamului?

Sami și-a dres vocea.

— Abu Ramiz…

Șeicul Bader a ridicat o mână.

— Nu este nicio problemă, Sami. Prietenul tău este un profesor modern. Are nevoie de o argumentație logică.

— Dar nici nu condamn unele dintre faptele ilogice pe care le fac oamenii atunci când trupul le-o cere, a spus Omar Yussef. Dacă nu ar urma aceste imbolduri, ar însemna să cadă în depresie și să se sinucidă, lucru care, neîndoielnic, contravine legii islamice.

— Doar nu vreți să spuneți că nu vedeți nimic rău în homosexualitate? Sfântul Coran îi condamnă pe homosexuali, numindu-i loți, oameni ai lui Lot din Sodoma.

— Homosexualii suferă destul în societatea noastră și fără ura mea.

— Dar dacă ai afla că fiul tău este unul dintre acești perverși?

Omar Yussef a scos un râs gâfâitor.

— Aș da vina pe mama lui. Dar tot fiul meu ar fi.

Șeicul l-a examinat din cap până în picioare cu dispreț. Căutătura acestuia l-a făcut pe Omar Yussef să se rușineze de fragilitatea sa fizică. *Acum plătesc prețul pentru presiunile exercitate de trupul meu de-a lungul anilor, pentru abuzul de băutură și țigări de odinioară,* și-a zis Omar Yussef. *Este mai bătrân decât mine, dar se ține tare și demn. Vrea ca societatea să îi semene lui, nu mie.*

— Experiența acumulată face o societate, mult stimate șeic, a spus el. Viața nu poate fi învățată papagalicește, așa cum îi înveți pe copii să memoreze Coranul. Atunci când societatea a acumulat o experiență bogată, fericirea tuturor poate fi asigurată în spiritul toleranței.

— Pășești pe o cale periculoasă, *ustaz*.

Disprețul din ochii șeicului Bader i-a amintit lui Omar Yussef de cocoșelul cel arogant din curtea Palatului Touqan.

— Pericolul zace în tăgadă. Ca profesor, vă pot spune că atunci când le comanzi copiilor să învețe pe de rost, uită repede, pentru că nu înțeleg *de ce* trebuie să învețe. Cresc fără să fi învățat să gândească cu propria lor minte și sunt ușor de manipulat.

— În sura intitulată Poeții, Sfântul Coran spune „Veți comite păcatul trupesc cu bărbați și veți ocoli nevestele pe care Alah le-a creat pentru voi? Atunci sunteți cei mai mari păcătoși.” Elevii mei ascultă de Alah și de Sfântul Coran.

— Dar mai ales ascultă de dumneata, a spus Omar Yussef, în timp ce degetul lui s-a aţintit tremurător către Bader.

Unul din cei doi bărbaţi înarmaţi şi îmbrăcaţi în negru s-a trezit din moţăială şi s-a ridicat încetişor. Cureaua de umăr a armei de asalt a ţăcănit la atingerea de ţeava din metal înnegrit. Şeicul Bader a ridicat o mână, iar omul şi-a reluat locul, rămânând însă cu ochii deschişi, aţintiţi asupra lui Omar Yussef.

— Este limpede, obedienţa nu face parte din educaţia *dumitale*, a spus şeicul.

— Iubitul meu tată m-a învăţat să gândesc cu propria mea minte.

Lui Omar Yussef i-au revenit în minte pe neaşteptate şeicii sumbri care veneau în casa tatălui său pe când el era doar un copil şi care îl îndemnau pe bătrân să se alăture noilor grupări politice care luptau pentru drepturile palestinienilor. Intrau întotdeauna în cameră hotărâţi, grăbiţi, parcă temându-se ca nu cumva idealul lor politic să intre în putrefacţie la soare. Pe atunci, Omar îl crezuse slab pe tatăl său pentru că îi refuza. Acum înţelegea cât de înţelept fusese.

Şi-a retras degetul şi s-a uitat către Sami. Poliţistul a ridicat o sprânceană, a aruncat o privire către cei doi luptători de la colţ şi a făcut un semn cu capul către intrarea în moschee. *Este timpul să plecăm*, şi-a spus Omar Yussef.

— Scumpul meu părinte m-a mai învăţat şi să fiu respectuos. Sper că nu luaţi francheţea mea drept lipsă de respect, stimate şeic.

— Alah să mă ferească! a exclamat şeicul Bader. Dar vă rog să mă iertaţi, trebuie să orânduiesc totul pentru nunta de mâine. Se cade să avem grijă ca Nouri Awwadi să nu fie singurul care va apărea călare. Trebuie să aduc în *casbah* până diseară încă paisprezece astfel de cai. Alah să îşi reverse milostenia asupra voastră.

În mica piață din fața moscheii, Sami a zâmbit către Omar Yussef.

— Te opui atât de mult căsătoriei, Abu Ramiz, încât ai de gând să îl insulți pe șeic până când se va supăra și va refuza să oficieze ceremonia?

— De fapt, cred că tu și Meisoun sunteți un cuplu perfect. Numai că oamenii de teapa lui mă enervează cumplit, a spus el, arătând cu degetul în direcția moscheii. În urmă cu mulți ani, pe când încă beam, i-am spus odată unui șeic care își dădea importanță să se ducă la dracu'. Omul mi-a urmat sfatul, dar se pare că s-a întors de acolo cu un șir întreg de indivizi asemenea lui, iar acum suntem asaltați de lideri religioși aroganți și plini de sine, întocmai ca el.

Sami îl asculta rânjind. Au luat-o apoi către magazinele care mărgineau strada principală din *casbah*.

Capitolul 7

La intrarea în *souk*, Omar Yussef a simțit o aromă de cimbru în aer. Și-a încordat nările, adulmecând dincolo de mirosul de nuci și curmale care venea dinspre piramidele de prăjituri *ma'amoul* expuse pe tăvi mari, în fața unei cofetării. Sami a arătat spre semiîntunericul pieței.

— Ai băgat de seamă ce miros vine dinspre restaurantul lui Abu Alam, a spus el. Acum o să îți dovedesc că nu mă însor cu Meisoun numai ca să aibă cine îmi pregăti micul dejun.

Și-au croit drum printre femeile aflate în *souk*. Prezența mulțimii îl liniștea pe Omar Yussef. În pustietatea din *casbah* i se păruse că simte tot timpul câte un bărbat aținându-se, solitar și amenințător, la umbra zidurilor din aleile întunecate. Contactul

ușor cu umerii femeilor care se învârteau prin fața micilor magazine îi părea o mângâiere binefăcătoare. *Mai că aș putea uita că am văzut un om mort azi*, și-a spus el în gând.

După ce a trecut de un magazin de jucării care vindea triciclete și mitraliere din plastic, viu colorate, Sami a cotit spre intrarea unei prăvălii cu ușa și fereastra deschise către stradă. Sfârâitul uleiului în tigaie l-a atras și pe Omar Yussef înăuntru. Rareori suporta mâncarea care nu era gătită de soția sa, dar efortul depus pe vârful Muntelui Garizim și plimbarea prin *casbah* îl înfometaseră. Și-a dat seama că saliva.

Sami s-a aplecat peste tejghea să dea mâna cu proprietarul, care pregătea hummus într-un mixer de mărimea unei găleți. Abu Alam a stors două lămâi mari peste amestecul de năut, pastă de susan și usturoi. Și-a șters sucul de pe degete pe cămașa murdară înainte de a apuca mâna lui Sami cu brațul său gros. Chipul îi strălucea de transpirație.

— Care va să zică, sunteți un prieten din Betleem de-ai lui Sami? a întrebat el, cu o voce răgușită de strigătele adresate bucătarului pe deasupra zarvei din aglomerația *souk*-ului. Fiți binevenit, *ustaz*. Acolo situația nu este destul de violentă, așa că ați venit aici, să vedeți cum este viața într-o adevărată zonă de război?

— Îți mulțumesc pentru urările de bun venit, a spus Omar Yussef ridicând un deget și zâmbindu-i. De unde știi că nu fug de israelieni? Poate m-am hotărât să mă refugiez aici, unde nu mă pot găsi.

— Într-adevăr, se pot vedea partizani înarmați mergând liberi prin *casbah* în miezul zilei, *ustaz*. Dar crede-mă că nici chiar aici nu sunt departe de brațul lung al israelienilor. Nu mai târziu de azi-noapte au ajuns până la ușa restaurantului meu.

Abu Alam a arătat către oblonul metalic pliant de la intrare, care era acum tras într-o parte. Vopseaua verde deschis era pătată cu urme negre.

— Sunt urme de grenadă sau vreun alt exploziv care nu existau ieri, când am închis.

Omar Yussef și-a trecut un deget peste negreală. A rămas murdar și mirosind a plastic ars.

— Ce s-a întâmplat?

— Forțele speciale israeliene au venit azi-noapte să aresteze câțiva partizani. Noi nu ne aflăm în inima orașului vechi, așa că israelienii pot intra până aici pe teren cunoscut. Dar nu le place să intre mai adânc, a continuat Abu Alam, fluturând o mână către ușă. Sunt în dezavantaj pe aleile înguste și în vechile tuneluri. Străzile sunt prea întortocheate pentru tancurile lor, iar partizanii noștri cunosc terenul mult mai bine decât ei.

— În Betleem, armata vine noaptea o dată sau de două ori pe săptămână, a spus Omar Yussef.

— Nablusul nu se compară cu Betleemul sau cu restul Cisiordaniei. Este mai degrabă comparabil cu Gaza, *ustaz*, a spus Abu Alam. Odinioară, conduceam cele mai prospere afaceri din Palestina și aici se nășteau cei mai mari poeți. Acum, din *casbah* ies numai partizani, iar unica formă de literatură este scrisă pe afișe care îl fac cunoscut pe cel mai recent martir.

— Majoritatea partizanilor din Betleem au fost arestați deja.

— Indiferent câți ucid sau capturează israelienii, Nablusul are o rezervă uriașă.

— Poate dacă le-ai da partizanilor ouă și hummus gratis, s-ar îngrășa prea mult și nu ar mai putea fugi de israelieni, iar atunci orașul ar putea cunoaște liniștea.

— Eu fac tot ce pot. Cei din rezistență mănâncă aici gratis, *ustaz*, și știi prea bine că hummusul te adoarme.

Abu Alam și-a șters sudoarea de pe frunte cu dosul mâinii.

— Dar polițiștii? a întrebat Omar Yussef, strângând umărul lui Sami. Și ei mănâncă gratis?

— Fratele Sami nu se va îngrășa niciodată, iar prețurile mele sunt mici, chiar și pentru salariul unui polițist, a replicat Abu Alam, zâmbind. Ca de obicei, Sami?

— Da și la fel pentru Abu Ramiz.

Sami l-a apucat pe Omar Yussef de cot și l-a condus pe lângă șirul de mese, apoi s-a așezat cu fața la ușă. Lângă peretele opus, un tânăr slăbuț îmbrăcat într-o pereche de jeanși largi a luat câteva ouă dintr-un paner de carton și le-a spart cu o singură mână într-o tigaie înnegrită. A dat drumul la un șir de arzătoare cu gaz, ștergându-se de urmele de gălbenuș pe șorțul alb. În spatele lui Sami, între o chiuvetă adâncă din oțel inoxidabil și o canistră înaltă de un metru plină cu combustibil pentru mașina de gătit, stătea nemișcat un alt tânăr, în lumina mov a unei capcane electrice de prins muște. A tăiat o vânătă coaptă, i-a scos pulpa și a aruncat coaja pe un morman de gunoi, unde a rămas, tuciurie și fleșcăită, ca o cioară disecată. Abu Alam l-a strigat pe băiat, care s-a îndreptat grăbit către tejghea și a adus câteva farfurioare la masa lui Sami și Omar Yussef.

Sami a încolăcit o bucată de pita în jurul arătătorului, cu care a dus la gură o înghițitură de *khilta*. Și-a șters o dâră de iaurt care i se scurgea pe bărbie.

— Gustă. Este bun, a spus el. Nici măcar scumpa dumitale soție nu ar putea găsi vreo vină bucătarului.

— Cred că ar obiecta cu privire la curățenia de aici, a spus Omar Yussef aruncând o privire la cojile de ou împrăștiate peste arzătoarele cu gaz.

Cu toate acestea, iaurtul arăta apetisant, punctat de strălucirea ardeilor și a roșiilor tăiate mărunt. A mâncat, bucurându-se de prospețimea mâncării. Când a încercat feliile moi de avocado înmuiate în ulei de măsline, a simțit că se destinde. Trebuia să se afle în vacanță și itinerariul lui nu prevedea întâlniri cu oameni morți, așa că era liniștitor să guste acum bucate sănătoase, tradiționale, pregătite într-un mod simplu și să uite de cadavrul din vârful muntelui. *Sami este cel care trebuie să își facă griji în privința samariteanului mort și a ucigașului său*, și-a zis el.

Tânărul care manevra arzătoarele le-a așezat pe masă o omletă care plutea în ulei și a rânjit către Omar Yussef printre dinții pătați cu betel. Un zumzăit și o licărire a luminii mov din bucătărie au anunțat moartea subită a unei muște.

Omar Yussef a luat niște hummus, dar un fragment i-a alunecat de pe bucata de pâine pe cămașă, în timp ce îl ducea la gură. A înjurat în șoaptă și și-a ridicat mâinile, în vreme ce Sami ștergea pata cu un șervețel ud. Bărbații de la celelalte mese fumau, beau ceai și vorbeau, înclinându-se mult deasupra farfuriilor pentru a mânca. Omar Yussef s-a aplecat spre Sami.

— Ishaq era homosexual, i-a șoptit el. Mi-a spus Awwadi.

— L-ai interogat pe Awwadi? a mormăit Sami cu gura plină de hummus, apoi i-a mai frecat o dată cămașa pătată, privindu-l aspru pe prietenul său. Ai venit în Nablus ca să iei parte la nunta mea, nu ca să faci pe detectivul.

— Nunțile mă deprimă. Trebuie să îmi concentrez atenția asupra unei crime ca să mă înveselesc.

Sami a lăsat șervețelul ud în scrumieră și a examinat circumspect pata de hummus de pe cămașa lui Omar Yussef.

— O să iasă? a întrebat Omar Yussef.

Sami a ridicat din umeri.

— Crezi că moartea lui Ishaq are vreo legătură cu homosexualitatea lui?

— Este posibil ca Ishaq să fi avut acces la banii ascunși de fostul președinte în conturile din străinătate despre care vorbește lumea. În plus, avea un secret de natură personală, care l-ar fi putut face de rușine în comunitate. Mie îmi sună a motive întemeiate pentru șantaj.

— Dar a fost ucis. Cum să-l ucizi pe cel pe care vrei să îl șantajezi? a întrebat Sami, ștergând farfuria de hummus cu pâine.

— Șantajiștii sunt oameni ca toți oamenii. Și ei fac greșeli, a răspuns Omar Yusef, încercând să disloce o sămânță de susan care îi rămăsese între dinți. Chiar și marele tău șeic Bader mai dă greș uneori. În cele din urmă, cineva o să refuze să mai respecte legile lui sacre.

Sami a tăiat o bucată de omletă cu marginea furculiței. A ridicat-o cu ajutorul unei bucățele de pâine și a rostogolit-o printr-o farfurie cu *foule* fierbinte, făcut din fasole fava.

— Greșeală sau nu, este un mister și cu asta, basta.

A băgat bucata de omletă în gură, apoi și-a șters degetele pe pantalonii uniformei.

— Nu este doar un mister. Este un caz de crimă, a spus Omar Yussef, cu ochii larg deschiși.

Sami a mestecat câteva clipe.

— Abu Ramiz, îmi ești prieten bun, așa că voi fi cinstit cu dumneata. În Nablus au loc multe crime, dar foarte puține procese de crimă.

— Ce încerci să îmi spui?

Tânărul polițist și-a supt ultimele firimituri de pâine rămase între măsele.

— Știi doar că eu nu urmez îndeaproape legile sacre ale șeicului, după cum le numești. Am propriile mele principii în viață și, conform acestora, nu pot merge prea departe cu acest caz.

Omar Yussef s-a îndreptat de spate, surprins.

— Vorbele tale miros a corupție.

— Nu fi melodramatic. Abu Alam, hummusul are prea mult usturoi, a spus Sami, strâmbându-se. Corupția mă face și pe mine să mă sufoc de indignare, la fel ca pe dumneata.

— Atunci, care este problema?

— Șeicul m-a avertizat să nu continui acest caz, a spus Sami, curățându-și unghia de la degetul mare.

— În acest caz, pornește o investigație asupra lui. De ce ar vrea să nu se cerceteze moartea unui samaritean? Probabil are vreun amestec în acest caz.

— Abu Ramiz, abia am fost transferat în Cisiordania, după cinci ani petrecuți în exil, în Gaza, a spus Sami. Urmează să mă însor cu femeia pe care o iubesc și vreau să ne întemeiem o familie. Deportarea mea a întârziat deja toate lucrurile astea și nu îmi permit să îmi asum riscuri de niciun fel.

— Riscuri?

Lui Omar Yussef îi tremurau mâinile. S-a apucat de marginea mesei pentru a le domoli.

— Nu este vorba despre uciderea unui samaritean ca oricare altul.

— Vrei să spui că nu îți pasă de moartea lui pentru că era homosexual?

— Spun că îmi pasă foarte mult de moartea lui și nu am de gând să renunț la caz în totalitate. Dar s-ar putea să existe o limită până la care îmi pot duce investigația.

Sami a cules o felie de brânză de pe farfurie și s-a prefăcut că o rostogolește prin *khilta*. Apoi a vorbit încet și apăsat.

— Cazul nu este simplu. Mie îmi este foarte clar că își întinde rădăcinile în lumea politică din Nablus. Va stârni interesul unor oameni influenți.

— De acord, a spus Omar Yussef. În definitiv, Ishaq gestiona banii Bătrânului.

— Chestiunea banilor sugerează că nu avem de-a face cu o crimă pasională, fie ea chiar și o pasiune perversă. Cineva puternic voia să pună mâna pe toți banii aceia. Dacă banii se află acum în posesia acestui om, atunci el nu va fi deloc încântat de investigație, iar dacă nu are banii, va ucide din nou pentru a-i găsi, a spus Sami, strivind degetul de brânză spongioasă pe farfurie ca pe un muc de țigară. Politicienii din Nablus sunt oameni violenți și neîndurători. Nu pot să mă pun cu ei.

— Îți este teamă că șeicul te va ucide dacă nu îi iei în seamă avertismentul?

— Ar putea să fie revocat permisul de ședere al lui Meisoun, să o trimită înapoi în Gaza. Nemernicii ar putea chiar să îi facă rău sau să mă trimită pe mine înapoi în Gaza.

— Care nemernici? a întrebat Omar Yussef, lovind cu pumnul în masă.

Farfuriile au zăngănit. Omar Yussef s-a uitat în jur, dar zgomotul din bucătărie și conversațiile de la celelalte mese au continuat la fel ca înainte.

Sami și-a aprins o țigară și i-a cerut două pahare cu ceai lui Abu Alam. Pe nări a scos fuioare gemene de fum.

— Mă cunoști destul de bine pentru a ști că țin la principiile mele cât de mult se poate, Abu Ramiz. Dar în această societate, unde ajung în felul ăsta?

— Atunci, eu greșesc dacă țin la principiile mele?

— Cu tot respectul, Abu Ramiz, lecțiile pe care le predai fetițelor de la școala ONU nu sunt la fel de grele ca înfruntarea sistemului politic din Nablus.

— De unde știi că va trebui să înfrunți întreaga clasă politică? Ce ți-a spus șeicul?

— Doar ai văzut fotografia de pe peretele lui Ishaq. Îl îmbrățișa chiar Bătrânul.

Bărbia încordată a lui Sami trăda rușinea pe care o simțea. *Este un băiat chibzuit și un polițist bun,* și-a zis Omar Yussef. *A sacrificat atâtea pentru un sistem putred. Acum nu vrea decât să facă ceva pentru el însuși.*

Omar Yussef se întreba de care parte se va situa prietenul lui, șeful poliției din Betleem, când va sosi la nuntă. *Probabil va ține cont de părerea lui Sami,* și-a zis el. *O să îmi spună că Sami are un al șaselea simț pentru detectarea pericolului, care îi spune când să încarce armele și când să caute adăpost. Pe când instinctele mele sunt mai puțin realiste.*

— Dacă te ajut să găsești ucigașul, îl arestezi? a întrebat el.

Sami a răsuflat adânc.

— Desigur, cu voia lui Alah. Ba chiar plătesc și pentru lespedea de pe mormântul dumitale.

— Lasă, că de asta se ocupă fiii mei.

Omar Yussef știa că Ramiz, fiul său cel mare, ar fi de acord cu Sami. El evita întotdeauna bătăile de cap. Pe de altă parte, Zuheir avea principii inflexibile și era incisiv, ca Omar Yussef. El ar vrea ca tatăl lui să facă dreptate, chiar și atunci când justiția a dat greș. Omar Yussef observase că aprobarea lui Zuheir era importantă pentru el.

— O lespede bună costă mult, a spus Sami.

— O să le spun băieților să înceapă să pună bani deoparte de pe-acum.

— Pentru unele lucruri nu termini niciodată de plătit.

Telefonul mobil al lui Sami a vibrat pe masă. Abu Alam a așezat ceaiul lângă el. Sami a pus un deget peste el, pentru a-i opri deplasarea de-a lungul tăbliei din plastic. Ochii lui gălbui și obosiți îl fixau insistent pe Omar Yussef, iar buzele și le ținea strânse din cauza enervării. Într-un târziu a răspuns la telefon.

Capitolul 8

Sami a șoptit ceva în receptor, iar mușchii feței i s-au destins. Ținând micuțul telefon argintiu la ureche, s-a ridicat și a lăsat să cadă câteva monede pe tejghea, apoi i-a strâns ușor mâna lui Abu Alam. Cu un deget încovoiat, i-a făcut semn lui Omar Yussef să îl urmeze și a pătruns în valul de oameni care traversa *souk*-ul.

Omar Yussef a sorbit o gură de ceai, dar paharul era prea fierbinte și nu îl putea ține în mână, iar menta i s-a lipit de dinți. L-a pus jos înainte să îi ardă degetele și a cules o frunză fleșcăită de pe buză. Simțea că hummusul i-a căzut greu.

— Ți-a plăcut mâncarea, Omar Yussef? a strigat Abu Alam, pentru a acoperi sfârâitul falafelului din prăjitorul înnegrit, după care a turtit o chiftea verde

din fasole fava între palme și a lăsat-o să alunece în uleiul încins.

— Ar putea funcționa planul dumitale de a aduce pacea în oraș adormindu-i pe partizani cu hummus. La mine a mers, a spus Omar Yussef. Lasă o farfurie mare în fața ușii peste noapte și de dimineață o să găsești un grup de israelieni ghiftuiți sforăind în mijlocul străzii.

— Aș putea să torn niște otravă în el, dar mă îndoiesc că soldații ar sesiza diferența. Ați gustat vreodată hummus israelian, *ustaz*? Se simte că este fabricat la scară industrială. Nu are destulă lămâie, iar năutul este măcinat prea fin, de parcă ar urma să fie dat unor bebeluși.

— Asta în timp ce hummusul preparat de dumneata mă face să vreau să dorm ca un bebeluș, a spus Omar Yussef, întorcând capul spre stradă.

Sami își croia drum prin mulțime, făcând cuiva semne cu mâna peste capetele cumpărătorilor.

— Mulțumesc pentru mâncare. Avocado a fost foarte bun.

— Să îți fie de bine, *ustaz*. Mulțumesc, a spus Abu Alam zâmbind. Alah să îți dea sănătate.

Omar Yussef a cercetat drumul, în căutarea lui Sami. Mulțimea era luminată de razele soarelui, coborâte sub forma unor pilaștri prăfuiți dinspre grătarele de ventilație din acoperiș, dar toți bărbații aveau același păr scurt, negru, iar femeile aveau capetele acoperite cu eșarfe bej.

Un negustător scund și gras, cu barbă țepoasă, sură și cu mustață neagră, s-a aplecat peste cărucior ul lui și a ridicat un pepene tăiat în patru.

— Hai la pepeni, hai la pepeni, îi dau aproape gratis, a strigat el.

Omar Yussef a tresărit la auzul răcnetelor neașteptate ale omului și i-a aruncat o privire înfuriată. Vânzătorul a surprins ocheada revoltată a lui Omar

Yussef, dar nu a făcut decât să ridice bărbia și să strige și mai tare:

— Gratis, Alah mi-e martor!

Din mulțime s-a ridicat o mână, apoi o alta lângă ea. Cineva îi făcea semne. Apoi a văzut chipul lui Sami sub cele două mâini și a pornit-o prin aglomerație.

Soția sa a ieșit din mulțimea de femei care purtau rochii lungi și baticuri. Maryam avea capul descoperit și era îmbrăcată în pantaloni largi, negri și un pulover subțire, tot negru. Pe umăr purta o geantă bleumarin cu catarame aurii, pe care i-o adusese Omar Yussef din Maroc. Și-a ridicat brațele și l-a îmbrățișat pe soțul ei, plesnindu-l peste spate cu sacoșele de cumpărături din plastic.

Sami l-a scos din mulțimea de oameni și l-a condus la intrarea unui magazin care vindea niște capoate țipătoare pentru femei. Și-a deschis palma în direcția unei tinere slăbuțe.

— Abu Ramiz, ți-o amintești pe Meisoun?

Deși acoperită cu baticul purtat de femeile religioase, Meisoun a lăsat cochetă capul într-o parte și a fluturat din genele lungi și delicate către Omar Yussef. Când se cunoscuseră, Meisoun lucra la un hotel din Gaza și fusese atât de binevoitoare încât să răspundă cu umor la flirtul inocent al lui Omar Yussef. *Sunt sigur că m-a considerat un bătrân inofensiv*, și-a zis Omar Yussef, *și mă privește și acum în același fel.* Simțea un regret mai mare decât s-ar fi așteptat față de zilele când femeile îl găseau fermecător, chipeș și chiar periculos. *Acum nu mai sunt decât fermecător, cu condiția să fiu în toane bune.*

— Domnișoară Meisoun, nu am venit la Nablus decât pentru a te vedea pe tine, a spus Omar Yussef. Cisiordania are nevoie de frumuseți din Gaza, ca tine, pentru a face viața mai ușor de suportat aici. Dar m-ai trădat încuviințând să te căsătorești cu altul.

— Am câteva surori nemăritate în Gaza, *ustaz*, a zâmbit Meisoun către Sami, pentru a-i arăta că îi place să îl tachineze pe Omar Yussef. Ar fi încântate să întâlnească un bărbat cultivat și inteligent ca dumneata.

— Nu este el chiar atât de inteligent, a spus Maryam, plesnindu-l pe Omar Yussef peste dosul palmei și amenințându-l cu un deget. Omar, numai țăranii de la sat își mai iau două neveste în zilele noastre. Și, în definitiv, de ce ai vrea o a doua nevastă? Oricum te plângi că și una este prea mult.

— Puterea politică a islamicilor crește, Maryam, a spus Omar Yussef. Este esențial să fii văzut cu ochi buni. Dacă îmi iau o a doua soție, vor crede că sunt evlavios și nu va mai trebui să mă rog ca să le-o dovedesc.

— Ai fi de acord să îl lași pe șeicul Bader să oficieze nunta? a întrebat Sami zâmbind, dar Omar Yussef a detectat o undă de asprime în privirile prietenului său.

— Toți mirii de la marea nuntă Hamas de mâine vor călări armăsari albi, a râs Omar Yussef. Dată fiind starea sănătății mele, dacă aș încerca să călăresc un asemenea cal, șeicul Bader ar trebui să facă rost de o ambulanță albă care să mă aducă în fața proaspetei mele soții.

— Și de luat, te-ar lua în coșciug, a completat Maryam.

Meisoun a râs.

— Eu, una, nu mi-aș dori o nuntă mare ca cea pe care o plănuiește Hamas, a spus ea. Știți că sunt evlavioasă, *ustaz*, dar din ce îmi spune Sami, șeicul Bader pune mai degrabă la cale o întrunire politică decât o nuntă. Bărbații și femeile trebuie să stea separat, de dragul decenței, dar nu să sărbătorească pe planete diferite, așa cum vor face la evenimentul organizat de Hamas. Femeile vor fi la un capăt al orașului vechi, iar bărbații la celălalt.

— Nunta mea cu Meisoun și viața noastră împreună – acestea sunt cele mai importante lucruri pentru mine, a spus Sami adresându-i-se lui Maryam, dar Omar Yussef știa că el este ținta acelor vorbe. Am suferit mult timp în Gaza, departe de familia mea, dar poate că a fost vrerea lui Alah să fiu trimis acolo, ca să o cunosc pe această soție și mamă perfectă.

Maryam a pus o mână pe brațul lui Meisoun și a zâmbit.

— Nu cred că va trebui să așteptăm mult timp, a spus ea.

Omar Yussef a oftat. După nuntă, vor fi numiți Abu Hassan și Umm Hassan – tatăl lui Hassan și mama lui Hassan – pentru că majoritatea palestinienilor l-ar considera pe Sami obligat să își numească primul copil după tatăl său, Hassan. *Desigur, ar fi bine să fie băiat*, și-a zis Omar Yussef, *altfel îl va compătimi toată lumea.*

În momente ca acestea, Omar Yussef o găsea pe Maryam extrem de convențională, dar nu era în stare să rămână mult timp supărat pe ea. *Asta înseamnă fie că și eu sunt un tip convențional*, își zicea el, *fie că o iubesc.* Își amintea de călătoria cu taxiul de la Betleem la Nablus. Maryam pălăvrăgise tot drumul despre dantela de pe rochia de mireasă, despre cât de înalt ar putea fi tortul și câți copii se aștepta să procreeze Sami. Pe măsură ce vântul fierbinte care pătrundea pe geamul taxiului îl chinuia mai tare, Omar Yussef devenea din ce în ce mai iritat de flecăreala ei și se întreba chiar de ce oare se însurase cu ea. Când taxiul se apropia, în cele din urmă, de punctul de control Hawara de la marginea orașului Nablus, Maryam i-a aranjat cele câteva șuvițe de păr alb care îi traversau creștetul și și-a trecut palma peste obrazul lui. La acest gest, resentimentele lui au pierit și și-a amintit că în viața ei erau puține lucruri care îi făceau plăcere. Cu ochii înlăcrimați,

îi luase mâna și i-o sărutase. Uneori părea cea mai anostă femeie din lume, dar acum era prea târziu să se mai întrebe de ce o iubea.

— Nu, nu va trebui să așteptăm deloc venirea micuțului, a spus Maryam aplecându-se către Sami și vorbind cu un tremur emoționat în glas. Nu-i așa, Abu Hassan?

Omar Yussef a ridicat brațele larg în aer și apoi și le-a plesnit de coapse.

— Maryam, lasă-i să se bucure de căsătoria lor. Nu îi presa.

— Da' cine-i presează? Nu ești de acord că cea mai mare bucurie a căsătoriei sunt copiii?

— Căsătoria are multe alte beneficii, nu doar copiii.

— Dacă ar fi fost după tine, aș fi adus pe lume un raft de cărți, nicidecum trei fii, a replicat Maryam, examinând cămașa lui Omar Yussef și apoi trecându-și mâna peste pieptul lui. Omar, ce-i asta, hummus?

Omar Yussef s-a uitat deznădăjduit către Sami.

— Este vina mea, Umm Ramiz, a spus Sami. Abu Ramiz nu voia să mănânce, dar mie îmi era foarte foame și l-am silit să guste un pic de hummus la restaurantul meu preferat.

Omar Yussef și-a atins vârfurile mustății, agitat.

— Nu era la fel de bun ca cel pe care îl faci tu, draga mea, a spus el.

Maryam a dat capul brusc pe spate și și-a deschis larg ochii negri.

— Sigur că nu. Poate vrei o a doua soție ca să îți facă hummus. Ar putea să îți spele și lenjeria intimă.

Omar Yussef a zâmbit și a mângâiat-o pe obraz.

— Foarte bine, poate să îmi spele ea lenjeria. Dar numai tu poți să îmi pregătești hummus. Ce ai cumpărat? a întrebat el, privind sacoșele pe care le ducea Maryam.

— O bluză nouă și frumoasă pentru Nadia, să o poarte la nuntă.

Maryam a desfăcut una dintre sacoșele de plastic pentru ca Omar Yussef să se uite înăuntru. Bluzița era roz, cu dantelă.

— Am mai cumpărat și niște tricouri americane pentru Miral și Dahoud, a spus Maryam, ridicând cealaltă sacoșă.

— O să îi placă Nadiei, a zâmbit el aprobator și a sărutat-o pe obraz. Și o să le placă și noilor copii veniți în familie.

Îi adoptase pe Miral și Dahoud după moartea părinților lor, prieteni de-ai săi, în urmă cu mai puțin de un an și descoperise în compania lor o bucurie care îl făcea să se simtă din nou tânăr. Îi veni în minte preotul samaritean, căruia ucigașul i-l răpise pe unicul său fiu adoptiv și se cutremură la gândul de a pierde pe vreunul din acești noi membri ai familiei sale.

— Pot să vă conduc înapoi, la hotel? a întrebat Sami, lăsând capul într-o parte și fixându-l cu privirile pe Omar Yussef în timp ce vorbea. Trebuie să fiți obosită, Umm Ramiz. Și dumneata la fel, Abu Ramiz. Ai făcut destul pentru o zi.

Nu vrea să mai discute cu mine cazul uciderii lui Isbaq, și-a spus Omar Yussef în gând. *Nu îl pot obliga să îi înfrunte pe oamenii puternici despre care spune că sunt implicați în această crimă, dar știu că Sami este un bun polițist. Se va răzgândi el, dacă nu îl presez prea tare.*

— De ce să fie obosit Omar? Nu a făcut decât să umble hai-hui și să mănânce mâncarea altora.

Maryam s-a apucat să îi șteargă cămașa pătată cu colțul batistei. Apoi, când se îndreptau către puhoiul de cumpărători, s-a întors către Omar Yussef și l-a întrebat:

— Cum a fost vizita la sinagoga samariteană? Ți-au arătat documentele lor istorice?

Pe neașteptate, Omar Yussef s-a simțit cuprins de amețeală și panică. În minte i-a revenit cadavrul lui Ishaq. Strada aglomerată din jur s-a topit în întuneric, iar el a alunecat în băltoaca formată de gheața topită din căruța vânzătorului de pepeni. Sami l-a prins de braț și l-a condus pe o alee laterală.

— Mașina este chiar aici, sus, la intrarea în *casbah*, Umm Ramiz, a spus el. Ar fi bine să îl ducem pe soțul dumitale înapoi, la hotel.

— Mă simt bine, a murmurat Omar Yussef.

— Sami, nu știu cum te descurci pe aleile astea, a spus Maryam, privind suspicioasă către Omar Yussef.

Au trecut de un colț întunecat și s-au grăbit să străbată o bucată de drum boltit și slab luminat, îndreptându-se către un loc luminat, aflat la douăzeci de metri în fața lor, acolo unde se sfârșea tunelul.

— Meisoun, în Gaza nu există așa ceva, a spus Maryam. Începi să te obișnuiești aici?

Meisoun a clătinat din cap.

— Este adevărat, puținele clădiri vechi rămase în picioare în Gaza nu sunt nici pe departe atât de impresionante ca cele din acest *casbah*. Aceasta este una dintre cele mai importante zone istorice din Palestina.

— Ai luat lecții de la profesorul aici de față? a întrebat Maryam, împungându-l cu degetul pe Omar Yussef.

— Aș fi onorată, a replicat Meisoun. În realitate, mi-am dat diploma în economie pe tema comerțului în trecutul Palestinei. Orașul Nablus a fost întotdeauna un centru comercial mai important decât Ierusalimul.

Au ieșit la lumină. Buruieni de un verde sticlos cădeau în ciorchini grei peste zid.

Sami a zâmbit.

— Logodnica mea este mult mai deșteaptă decât mine, a spus el. Vreau să își înceapă o afacere aici, în Nablus.

— Cunoștințele ei despre istorie i-ar permite să fie ghid turistic, a spus Maryam.

— Aceasta nu este o afacere tocmai înfloritoare. Dumneavoastră s-ar putea să fiți primii turiști care au ajuns în Nablus în ultimii cinci ani. Dar dacă vreți, pot fi ghidul dumneavoastră. Urmați-mă, vă rog, doamnelor și domnilor, a spus Meisoun, ridicând un braț și pornind-o înainte în pas de marș.

Sami și-a potrivit ritmul pașilor după ai ei, lăsându-și umerii în jos, ca turiștii nepăsători care își târăsc picioarele prin Betleem în excursiile organizate. Omar și Maryam au intrat și ei în joc.

Meisoun s-a oprit la capătul unui zid năpădit de buruieni, apoi și-a dus mâinile împreunate la gură, asemenea unui ghid cu un megafon.

— Atenție, doamnelor și domnilor, cea mai mare parte a orașului vechi a fost construită în ultimele opt secole. Dar sub picioarele noastre se află vestigiile orașului roman ridicat pentru veteranii din legiuni și numit Flavia Neapolis. Cuvântul Nablus provine de la Neapolis.

Omar Yussef a ridicat mâna.

— Domnișoară, cum se numea orașul fondat pe acest loc înainte de a fi reconstruit de către romani?

— Taci din gură, instigatorule! a spus Meisoun, ducând un deget la buze. Evreii spun că locuiau aici în urmă cu două mii de ani, într-un oraș numit Șekem, dar nu am voie să vă spun mai multe, că îmi pierd licența.

— Poate ar trebui să-ți alegi o meserie mai puțin supusă politicului, i-a sugerat Omar Yussef.

— Eu o îndemn să intre în afaceri cu telefoane mobile, în parteneriat cu Ramiz, i-a spus Sami lui Omar Yussef, al cărui fiu conducea o astfel de

afacere în Betleem. Ai dreptate, este mai bine să evite domeniile supuse controlului politic.

Sami a înclinat capul în direcția lui Omar Yussef, pentru a-și întări spusele.

Meisoun și-a dus din nou un deget la buze.

— Dar și pasiunea mea pentru telefoanele mobile este un secret la fel de periculos ca istoria evreiască a orașului Nablus, a zâmbit ea. Cineva ne-ar putea fura ideea.

— Eu sunt foarte discret, domnișoară Meisoun, a spus Omar Yussef. Din păcate, însă, soția mea nu știe să țină un secret. Dacă vrei să o împiedici să îți dezvăluie secretul, ai face mai bine să o îngropi cel puțin la adâncimea vestigiilor romane.

Maryam l-a plesnit pe Omar Yussef peste umăr.

— Și cine ți-ar mai face hummus?

Au râs cu toții, dar Meisoun a rămas tăcută. S-a apropiat de zid și s-a uitat cu atenție la umbrele aruncate de buruienile curgătoare. Și-a trecut palma peste piatra neagră și lustruită și a dat târcoale cu degetul arătător la trei găuri de glonț. Pe unghie i-a rămas pudră de calcar când a băgat degetul într-una dintre ele. O bucată teșită de plumb i-a căzut la picioare.

— După cum vezi, Umm Ramiz, mă simt ca acasă în Nablus. Este la fel ca în Gaza.

Au mers în tăcere. Meisoun și-a șters praful de pe deget și l-a luat pe Sami de mână. Tânărul s-a uitat în ochii ei cu un zâmbet chinuit pe chip.

Omar Yussef a întins mâna și a ciupit-o pe Maryam de lobul urechii, drăgăstos. Ea îi mângâia mâna, când au auzit pași grăbiți după colț.

Pe alee au apărut patru bărbați. Erau îmbrăcați în uniforme verzi, iar chipurile le erau ascunse sub cagule făcute din ciorapi negri, de damă. Doi dintre ei aveau în mână bucăți groase de lemn. Un tip scund și îndesat se lovea peste palmă cu un levier.

Au blocat trecerea, ridicați pe vârfurile picioarelor, gata de atac.

Sami a tras-o pe Meisoun în spatele lui. Omar Yussef s-a uitat înapoi, către aleea acoperită. Era pustie și întunecată.

Bărbatul cel scund a chicotit, zeflemitor și parcă melancolic.

— Tu ești Sami Jaffari, nu-i așa, fiu de javră?

A făcut un pas înspre Sami, iar bărbații cu bâte în mâini l-au urmat.

Sami a împins-o pe Meisoun într-o parte, s-a lăsat în jos și apoi s-a repezit către tipul cel scund, izbindu-l cu umărul în piept. Omul s-a prăbușit, dar Sami a încasat o bucată de lemn de cinci pe zece peste umeri, care l-a făcut să cadă în genunchi. O nouă lovitură l-a culcat la pământ.

Omar Yussef a dat drumul mâinii lui Maryam.

— Opriți-vă, pentru numele lui Alah, opriți-vă! a strigat el. Să vă fie rușine!

Cel de-al patrulea mascat era înalt și ferchеș. L-a împins pe Omar Yussef lovindu-l cu latul palmei în claviculă, dar profesorul s-a ținut bine pe picioare și a înaintat.

— Liniștește-te, bunicuțule.

Tipul cel înalt a venit mai aproape de el. Omar Yussef a simțit urme de nucșoară în respirația lui, ca și cum ar fi mestecat semințe.

— Bunicului tău i-ar fi rușine de tine, a spus el și sper din tot sufletul că te-ar blestema pentru ce faci.

Bărbatul a ridicat mâna și l-a plesnit pe Omar Yussef cu putere, aruncându-i ochelarii de pe nas și lipindu-l de zid. S-a lovit de perete cu umărul și s-a chircit de durere.

Maryam și-a întins brațele în fața lui.

— Nu te atinge de soțul meu, câine râios, a strigat ea.

Ochii miopi ai lui Omar Yussef erau înlăcrimați din pricina loviturii, iar nasul îi curgea, udându-i mustața. În fața ochilor nu vedea decât pete verzi și niște umbre acoperite cu glugi, care ridicau ceva de la pământ, apoi a auzit vocea tipului înalt spunând:

— Ăsta este doar un avertisment, Jaffari, căcat cu ochi.

Omar Yussef a văzut cum își ia avânt un braț. A auzit un zăngănit ușor, ca zgomotul făcut de tacâmuri într-un sertar, apoi urletul lui Sami.

— Pacea cu tine, locotenente.

Vocea bărbatului era batjocoritoare. Omar Yussef a auzit cum scuipă cineva și l-a văzut pe Sami trăgându-se în spate când l-a lovit flegma.

Bărbații s-au retras pe după colț. Omar Yussef a ascultat cum li se pierde sunetul pașilor. Maryam i-a dat ochelarii și i-a mângâiat obrazul înroșit.

Sami era prăbușit în genunchi pe dalele de piatră ale aleii. Meisoun îi îmbrățișa trupul cuprins de tremur.

Omar Yussef a îngenuncheat lângă el. I-a dat batista lui Meisoun, care i-a șters urma de scuipat de pe obraz. Chipul tânărului polițist era palid și transpirat. Își ținea brațul drept cu stângul.

— Nemernicii mi-au rupt brațul, a icnit el.

De data aceasta, Omar Yussef nu a mai întrebat care nemernici.

Capitolul 9

Soarele alunecase în spatele vilelor de pe Muntele Garizim, ca și cum locatarii lor nemaipomenit de bogați l-ar fi cumpărat și l-ar fi dosit în grădinile lor. *Și de ce nu?* s-a întrebat Omar Yussef. *Totul este de vânzare în Palestina, dacă știi unde să plasezi mita.* Și-a adunat puterile pentru a urca ultimele trepte din fața hotelului, tușind din pricina gazelor de eșapament lăsate în urmă de taxiul care se îndepărta, apoi a urmat-o pe Maryam spre intrare.

Puține din ferestrele Hotelului Grand erau luminate. În întuneric, fațada sa tipică anilor șaptezeci, din ciment ondulat, părea chipul epuizat al unui om aflat în fața morții. Când se juca de-a ghidul turistic, Meisoun spusese că violențele din Nablus îi descurajau pe turiști și că aproape toate ferestrele

luminate ale hotelului erau la camerele ocupate de oaspeții veniți la nunta ei. Omar Yussef spera să nu fie el cel nevoit să îi anunțe că mirele se afla la infirmeria secției de poliție, cu brațul rupt prins în atele.

În vreme ce Omar Yussef traversa holul pustiu pe urmele lui Maryam, directorul hotelului a smuls o foaie de hârtie care se înțepenise în faxul de pe biroul recepției.

— Pace ție, *ustaz*, a spus el, cu respirația întretăiată.

— Pace și ție.

— Ar putea fi vorba de o rezervare.

Directorul arunca priviri disperate către Omar Yussef. Avea ochi de culoarea maroniu deschis a filtrelor de țigări și o piele cenușie, care conferea chipului său aspectul unei scrumiere îndelung folosite, în care au fost strivite două mucuri noi. Avea întipărite pe față fragilitatea și deznădejdea, de parcă ar fi fost pe cale să piară spulberat de vânt, ca o mână de cenușă. Cu foaia zdrențuită în fața ochilor, încerca să citească textul înscris pe ea. A strâns din buze și a făcut foaia ghemotoc, apoi a azvârlit-o cu putere într-un coș de hârtii.

Maryam l-a mângâiat pe față pe Omar Yussef în timp ce așteptau liftul. Privindu-l pe doctorul care îi îngrijea brațul lui Sami, Omar Yussef simțise că îl ustură obrazul și își dorea ca mascatul de pe alee să îi fi dat un pumn în schimb. Palma fusese plină de dispreț, de parcă ar fi fost o femeie sau un copil. Nu putea să nu se simtă ofensat de mila lui Maryam.

— Scumpa mea, te aștept aici până te schimbi pentru cină, a spus el.

A sărutat-o și a intrat în foaier. Încăperea era scăldată în lumina de un albastru fantomatic a tuburilor fluorescente și vocea emfatică a prezentatorului de la canalul de știri prin cablu Abu Dhabi, care răsuna dinspre un televizor cu ecran mare,

plasat pe peretele de la celălalt capăt. Un chelner în cămașă albă și vestă țipătoare, în dungi, era aplecat peste un ziar la barul pentru micul dejun, făcut din același lemn de pin de culoare deschisă ca și biroul recepției. Pe când Omar Yussef se apropia de el, chelnerul și-a luat coatele de pe tejghea și a tras de poalele vestei peste burtă.

— O seară frumoasă, i-a urat Omar Yussef.

— O seară luminată, *ustaz*, a murmurat chelnerul.

Părea tulburat și înfrânt, ca și cum ar fi știut deja că nu va putea îndeplini nicio comandă spre deplina satisfacție a clientului.

— O cafea, te rog. Pregătește-o *sa'ada*.

Omar Yussef bea întotdeauna cafeaua fără zahăr.

Chelnerul și-a băgat capul sub tejghea.

— Te rog să dai mai încet televizorul, a spus Omar Yussef. Este destul că știrile sunt întotdeauna proaste, nu e nevoie să fie și la volum maxim.

Chelnerul a rămas pe vine, dar a întins mâna spre raftul din spatele său, după telecomandă.

Încăperea fusese văruită de curând, dar mobila era veche de un deceniu. Canapelele erau niște pătrate scunde din material buretos, acoperit cu nailon și catifea, fără brațe și spătar. Omar Yussef a șovăit, întrebându-se cum va reuși să se ridice, odată scufundat într-una din ele.

Hotelul era aproape pustiu, în foaier nu se afla decât un singur grup. În colțul cel mai îndepărtat, Nadia se balansa pe marginea unei canapele din perne moi, capitonate cu un material roșiatic, cu model geometric. Era prinsă într-o conversație cu unchiul ei, Zuheir, și o străină cu păr roșcat, de vreo treizeci și cinci – patruzeci de ani. Omar Yussef ar fi preferat să stea singur, ca să scadă nivelul de adrenalină care încă îi bubuia în sânge după atacul mascaților. Dar dacă nu s-ar duce lângă ei, Nadia va vrea să cunoască motivul, iar el prefera să nu îi spună nimic despre bătaia pe care o primise Sami.

După felul în care își țuguia buzele și îi tremura barba deasă, Omar Yussef simțea că Zuheir abia își înăbușea o furie năprasnică. Cel de-al doilea fiu al profesorului avea douăzeci și opt de ani. Purta o cămașă albă, elegantă, închisă până la ultimul nasture, cu poalele ieșite din pantalonii albi, de bumbac. Era vestimentația tipică a fanaticului religios, dar Omar Yussef îl căuta sub ea pe băiatul creț și irascibil pe care îl prefera în secret celorlalți fii ai săi, atunci când erau copii. Ochii întunecați ai lui Zuheir zburau de la Nadia la femeia străină. *Dacă nu ar fi nepoata lui de față*, și-a spus Omar Yussef, *ce i-ar mai auzi urechile roșcatei!* A zâmbit. Nu îi mirosea bine comportarea habotnică, de dată recentă, al lui Zuheir, dar era fericit că cel puțin nu își pierduse spiritul bătăios.

Nadia l-a observat pe Omar Yussef croindu-și drum printre canapelele goale și i-a făcut semn cu mâna. Nepoata sa preferată era înaltă și slăbuță și atât de palidă, încât principala misiune în această viață a bunicii ei era să îi îndese mâncare pe gât, în speranța de a-i pune un strop de culoare în obraji și ceva carne pe oase. Inteligența ei zburdalnică îl impresiona pe Omar Yussef pe zi ce trecea. În timp ce el se apropia, fata făcea eforturi ca să nu zâmbească. *Cunosc eu privirea aceasta*, și-a zis el. *Mi-a pregătit o surpriză*. S-a aplecat să o sărute pe fruntea catifelată. Mirosea proaspăt, a gumă de mestecat, iar lui i s-a făcut rușine de cămașa și ciorapii transpirați în urma încăierării din *casbah*.

— Bunicule, ți-o prezint pe domnișoara Jamie King, a spus Nadia, în engleză, arătând spre femeia străină cu cotorul cărții, în timp ce degetul arătător îl ținea înăuntrul ei, ca semn de carte. Domnișoară King, acesta este Omar Yussef Sirhan din Betleem. Este profesor de liceu, dar duce și o viață secretă, a continuat ea, cu ochii negri larg deschiși.

Roșcata s-a ridicat și i-a strâns mâna lui Omar Yussef cu o smucitură puternică, care pornea din șold. Purta un costum albastru, cu dungi cenușii și un lanț de aur peste pielea pistruiată și arsă de soare de la baza gâtului.

— Ce fel de viață secretă? a întrebat ea.

— Este detectiv, a răspuns Nadia.

— În imaginația nepoatei mele, a spus Omar Yussef, ridicând din sprâncene și îndreptând un deget amenințător către Nadia. Lucrez pentru ONU, ca director de școală.

— Perfectă deghizare pentru un detectiv, a spus americanca venind mai aproape de Omar Yussef. De fapt, am mai auzit numele dumitale, *ustaz*. Lucrez în Ierusalim și sunt bună prietenă cu șeful dumitale, Magnus Wallender. El mi-a spus cât de mult l-ați ajutat să conducă școlile Agenției de Ajutor și Muncă a Națiunilor Unite.

Omar Yussef a zâmbit.

— Magnus este un om bun.

— Domnișoara King este din Los Angeles, a spus Nadia. Noi două punem la cale o crimă.

Zuheir a mormăit țâfnos și s-a tras de barbă. Nadia i-a aruncat un zâmbet urâcios, iar el i-a ocolit privirea.

Omar Yussef s-a lăsat într-una din canapelele joase. Buretele era chiar mai moale decât se aștepta și a simțit că se duce cu totul pe spate. A avut nevoie de ambele mâini ca să se îndrepte și simțea junghiuri în mușchii spatelui și ai abdomenului.

— Te-a corupt nepoata mea, domnișoară King, a spus el, respirând greu.

— Sunt impresionată că citește deja în engleză, a spus King.

Nadia i-a trecut prin față coperta cărții. Nu a avut timp să observe decât că era scrisă de un autor pe nume Chandler.

— Domnișoara King mă ajută să scriu un roman în stilul autorului meu preferat de romane polițiste americane, a spus fata. L-am început azi, pentru că m-am plictisit să îl tot aștept pe bunicul să mergem să mâncăm *qanafi*.

Omar Yussef a zâmbit slab. Chelnerul i-a adus o ceșcuță de cafea și a așezat-o pe masa scundă.

— Alah să îți binecuvânteze mâinile, i-a mulțumit Omar Yussef.

— Fiți binecuvântat, a spus chelnerul, punând o scrumieră de plastic și un pahar cu apă lângă ceașcă.

— Nablus este vestit pentru *qanafi*, domnișoară King, a spus Nadia. Este un desert foarte dulce, făcut din grâu și brânză și, bunicule, cum spui *fustoq halabi* în engleză?

Omar Yussef și-a scărpinat bărbia.

— Nu știu. Alune de Alep?

Cu gura ascunsă în spatele mâinii, Zuheir a murmurat:

— Fistic.

— Așa e, fistic. Nablus este vestit pentru acest desert și pentru săpunul care se fabrică în vechile fabrici din *casbah*. Îl fac din ulei de măsline. Dacă mă scoate vreodată bunicul din hotel, mă aștept să descopăr că oamenii din Nablus sunt foarte grași și foarte curați.

— Care este titlul cărții pe care o scrii, Nadia, scumpa mea? a întrebat Omar Yussef.

— *Blestemul din casbah*, a spus Nadia, zâmbind în același timp cu Jamie King.

Omar Yussef a remarcat că americanca bătea cu un deget în scaun, nerăbdătoare, în ciuda zâmbetului pe care îl afișa.

— Sună captivant, a spus el.

— Victima din cartea mea o să fie ucisă cu *qanafi* otrăvit.

Omar Yussef a luat o gură de cafea. Îi plăcea gustul ei amar, dar era prea slabă, așa că zațul plutea deasupra, în loc să se depună pe fundul cești. S-a întors să îi arunce o privire nemulțumită chelnerului, dar acesta se sprijinea în coate și își vârâse capul în ziar.

S-a întors către americancă.

— Domnișoară King, cred că v-am văzut azi pe drum, a spus. Lucrați la Banca Mondială?

— Este chiar atât de evident? a răspuns femeia. Dată fiind securitatea de aici, nu cred că sunt mulți străini în Nablus.

— Nu mulți care să conducă mașini mari, cu plăcuțe de înmatriculare pe care scrie IBRD.

A pus cafeaua jos și a supt zațul rămas între dinți.

— Mi se pare că erați pe drum spre satul samaritean de pe Muntele Garizim, atunci când v-am văzut în mașină. Eu mă întorceam de acolo.

King l-a privit serioasă.

— La mine nu a mers așa cum am plănuit, a spus ea.

— Mă întorceam după o vizită făcută unei samaritence pe nume Roween.

King a făcut o grimasă.

Omar Yussef i-a zâmbit Nadiei.

— Draga mea, urci tu până la bunica să o întrebi la ce oră vrea să ia cina?

Nadia și-a mușcat buza de jos. *Știe că o trimit de aici intenționat și că e pe cale să piardă ceva interesant*, și-a zis el. În ciuda voinței ei, fata a plecat.

— Este foarte deșteaptă, a zis King.

Omar Yussef a privit-o prin peretele de sticlă al foaierului cum i-a trimis o bezea din holul hotelului și apoi a intrat în lift.

Zuheir s-a aplecat în față și i s-a adresat încet, în arabă.

— Nu crezi că își pierde prea mult timp citind aceste romane polițiste americane?

Omar Yussef a zâmbit stânjenit către Jamie King și a întins o mână, ca să apuce genunchiul fiului său.

— Tot ceea ce ne entuziasmează când suntem tineri, își pierde strălucirea în cele din urmă, Zuheir, a spus el. Mai târziu, privim disprețuitori către pasiunile noastre din prima tinerețe.

Zuheir și-a tras genunchiul la o parte.

— Mulți dintre palestinieni își investesc acest idealism tineresc într-o ură îndărătnică, a spus Omar Yussef, uitându-se fix la Zuheir, care însă își ferea privirile, preferând televizorul. Așa că las-o pe Nadia să se bucure de această plăcere nevinovată. Poate se va menține și nu va îngheța în ea, așa cum se întâmplă cu politica.

— Și cu religia?

— Nu vorbesc despre tine, fiule. Aici este vorba despre Nadia.

Zuheir s-a încruntat și a rămas tăcut.

Omar Yussef s-a întors către americancă.

— Domnișoară King, ai aflat că samariteanul Ishaq a fost ucis?

King a încuviințat printr-o ușoară mișcare a capului.

— Am examinat scena crimei împreună cu un prieten care lucrează la poliția de aici. Soția celui mort mi-a spus că Ishaq stabilise o întâlnire cu dumneata, dar a fost ucis înainte. Ce urma să discutați?

King și-a supt buzele și a lăsat ochii în jos.

— Cred că domnișoara King vrea să spună că nu este treaba dumitale, a zis Zuheir.

— Ei bine, am de-a face cu lucruri extrem de importante, care au o influență majoră asupra politicii internaționale, a spus King. Nu am voie să dezvălui detalii.

— Cred că traducerea mea a fost corectă, a zâmbit Zuheir cu amărăciune.

Omar Yussef și-a împreunat degetele.

— Domnișoară King, dacă refuzați să vorbiți cu mine, îmi pare nespus de rău să vă anunț că veți fi nevoită să îndurați tăcerea în deplină singurătate.

Femeia s-a încruntat.

— Prietenul nostru, Magnus, mi-a spus că sunteți detectiv amator, dar cred că aș face bine să nu dezvălui informații decât polițiștilor. Spuneați că ați fost acasă la Ishaq împreună cu cineva de la poliție. Nu investighează cazul această persoană?

Zuheir a pufnit disprețuitor.

— De data asta, traducerea fiului meu este numai parțial corectă, a spus Omar Yussef. A fost demarată o investigație, dar să zicem doar că poliția nu își va dedica toate resursele rezolvării acestui caz.

— Și de ce nu? Doar a fost ucis un om.

— Omul acela este mort și așa va rămâne. Polițiștilor le este teamă că dacă cercetează mai îndeaproape, vor sfârși la fel.

Omar Yussef a privit în jur ca să se asigure că nu este auzit de altcineva. Chelnerul era absorbit de ziarul lui, cu degetul arătător împlântat într-o ureche.

— Deja ofițerul care investighează cazul a fost atacat de cineva – nu știm de cine – care i-a tras o mamă de bătaie. Un alt element care îi incomodează pe polițiști este faptul că Ishaq se ocupa de fondurile secrete ale fostului președinte. Când este vorba de mulți bani, cazul implică mai mult ca sigur persoane puternice și fără scrupule.

— Așadar, poliția are de gând să ignore crima? a întrebat Jamie King, cu trăsăturile feței lăsate. Este un adevărat dezastru.

— În Palestina sunt uciși oameni tot timpul.

Vocea lui Omar Yussef părea fragilă și îi era rușine de ceea ce spusese. Și-a dat seama că bărbații de pe alee îl speriaseră rău.

— Desigur, dar în acest caz nu este vorba doar de o simplă crimă și mai este și foarte urgent, a

spus ea. Sarcina mea este să dau de urma fondurilor ascunse în toată lumea de fostul președinte. Până în acest moment, echipa mea a găsit aproximativ opt sute de milioane de dolari. Toate sumele recuperate de noi sunt incorporate în bugetul oficial al Autorității Palestiniene, astfel încât donatorii internaționali să știe că banii sunt utilizați așa cum au vrut ei.

— Înțeleg. Pentru educație sau servicii. Nu pentru sponsorizarea rebelilor.

— Așa este. În timpul fostului președinte, fondurile au fost distribuite pe sub mână. Politicienii de la Washington și de la Bruxelles simțeau că aruncă banii pe fereastră. În fond, când privești orașul Nablus, nu poți să nu te întrebi unde s-au dus toți banii aceia. Unde sunt spitalele moderne? Școlile și infrastructura?

Zuheir s-a smucit înainte.

— Unde crezi că au învățat conducătorii noștri lecția corupției? În exil, în Vest.

Omar Yussef a tușit și a ridicat din sprâncene. Fiul său s-a lăsat pe spate într-o tăcere indignată, cu brațele încrucișate.

— Nu te contrazic, a spus Jamie, întinzând o palmă către Zuheir, dar explicația aceasta nu îi va mulțumi pe donatorii internaționali.

— Nu ați descoperit unde se ascund toți banii? a întrebat Omar Yussef. De asta vă aflați aici?

King a îndreptat un deget către el.

— Exact. Credem că mai sunt trei sute de milioane de dolari ascunși.

— Iar Ishaq știa unde se află banii?

— Mi-a spus că poate pune mâna pe documente la o oră după ce ne întâlnim.

— Ce voia în schimb?

— Nu știu. Poate lucrurile obișnuite care mi-au mai fost cerute și de alții în decursul investigațiilor

mele. Unii vor cartea verde sau pașapoarte americane. Alții vor bani. Am avut numai o scurtă conversație telefonică cu Ishaq. Nu aș putea spune cărei categorii îi aparținea el, a spus King, mângâindu-și firele subțiri de păr, de culoarea chihlimbarului, care îi creșteau pe obraji, lângă urechi. Ca să fiu sinceră, am fost surprinsă să aflu că mai există samariteni. Cunosc parabola biblică a bunului samaritean, dar nu știam că au supraviețuit până în zilele noastre.

— Numai vreo șase sute dintre ei.

— La telefon, Ishaq mi-a spus că sunt descendenții unora dintre primele triburi din Israel.

— Așa pretind ei. Există însă studii care sugerează că sunt descendenții captivilor aduși pentru a popula zona după ce babilonienii i-au exilat pe toți israeliții. Așa cum ați spune voi, americanii, a continuat el, dând din umeri, când tragi linie și socotești, important e că se află aici de multă vreme, că sunt izolați și puțini la număr.

— Apropo de socotit, a spus King, aducându-și mâinile în poală și așezându-se drept în scaun. Până vineri am de trimis un raport către conducerea Băncii Mondiale de la Washington. Dacă nu dau de urma celor trei sute de milioane până atunci, conducerea băncii va bloca finanțarea organizațiilor internaționale care activează aici, va tăia toate fondurile acordate palestinienilor.

— De ce?

— Înainte de a trimite alți bani, vor să recupereze o parte din cei puși deoparte de fostul președinte și să se asigure că sunt cheltuiți responsabil. Banca i-a acordat noului președinte destul timp să dea de urma banilor, dar începem să ne pierdem răbdarea.

— De asta ați apelat la Ishaq?

King a încuviințat cu o mișcare a capului.

— Dacă mi-ar fi spus unde se află acele ultime trei sute de milioane de dolari, aș fi putut împiedica boicotul.

— Guvernele străine sunt cele care îi educă pe conducătorii noștri în spiritul corupției și al înșelăciunilor, a spus Zuheir, și apoi tot ei pedepsesc poporul.

— Dacă noi nu găsim toți banii până vineri, ajutorul din străinătate va fi suspendat. Va fi un dezastru economic, a spus Omar Yussef îngropându-și pumnul în palma celeilalte mâini.

— Noi? a repetat Zuheir zeflemitor.

— Tu poți rămâne aici, pe canapea, dacă asta dorești, dar eu, unul, am de gând să o ajut pe domnișoara King să recupereze banii, a spus Omar Yussef, schimbându-și poziția de pe un picior pe altul, nervos și impacientat.

Zuheir stătea înfipt pe locul lui, cu ochii holbați de mânie. *Văd chipul acesta de fiecare dată când mă uit în oglindă*, și-a zis Omar Yussef, *cu excepția bărbii bogate și a părului tuns scurt.*

— Să nu îți închipui că vei fi singura persoană aflată pe urmele acelor bani, a spus Zuheir. Cei care caută banii aceștia nu vor sta pe gânduri înainte să ucidă, tată.

Omar Yussef și-a amintit de momentul când a auzit cum i se rupe brațul lui Sami, ca o aschie. Cutremurat, i-a aruncat o privire lui Jamie King. Zuheir vorbise în arabă, dar King, cu ochii pierduți în ceașca de ceai, nu părea să fi observat. *Este îngrijorată din pricina investigației*, și-a zis Omar Yussef.

I s-a adresat fiului său în limba lor maternă.

— Nu spun că nu mă îngrijorează pericolele implicate în urmărirea unei sume de bani atât de mari. Dar chiar și așa, mă uimești. Ești mulțumit de situația îngrozitoare în care se zbate societatea noastră?

— Mulțumit? a exclamat Zuheir, ridicând brațele în aer și apoi lovindu-le cu putere de scaunul său.

Doamne Dumnezeule, îți par mulțumit? M-am întors la islam pentru că sunt *mulțumit* de starea în care se află Palestina? Profetul, slăvit fie-I numele, spunea că islamul și guvernul sunt frați – „islamul este temelia, iar guvernul, paznicul". Am acceptat calea islamului pentru că vreau să îndeplinesc jumătate din cerința aceasta, dar nu vom avea niciodată un guvern care să desăvârșească cu adevărat societatea.

— Mă surprinde cinismul tău. S-ar crede că preferi ca poporul nostru să nu primească acest ajutor bănesc.

— Dacă generația dumitale s-ar fi întors la islam, poate ați fi reușit să eliberați Palestina cu mult timp în urmă. Enervat, Zuheir s-a lovit peste coapse. Puteați măcar să instalați un guvern responsabil în Palestina, în loc de mizerabilii ăștia corupți pe care îi avem acum.

Omar Yussef a încercat să se scuze față de Jamie King schițând un zâmbet resemnat. *Așadar, fiul meu mă crede un ratat,* și-a zis el, *pe mine și pe întreaga mea generație. Iată de ce poartă costumația aceasta de șeic. Poate că am eșuat pentru că am permis ca societatea să se deterioreze în jurul meu cât timp eu puteam duce o viață confortabilă. Dar, dacă îmi asum riscurile pe care le-am evitat atâta timp și reușesc, atunci poate că îi voi recâștiga respectul.*

— Zuheir, te-ai întrebat vreodată de ce creștem turme de capre în Orientul Mijlociu, și nu oi?

Obrazul lui Zuheir avea un spasm nervos.

— Pentru că cei din Orientul Mijlociu sunt extremiști, a spus Omar Yussef. Oile taie iarba când o mănâncă. Iarba crește la loc și oile mănâncă iar. Dar caprele o rup din rădăcină ca să poată mânca mai mult. În cele din urmă, este catastrofal, pentru că iarba ruptă nu mai crește, iar pământul de pe dealurile aride este împrăștiat de vânt. În anul următor, caprele nu mai găsesc de mâncat decât pietre.

— Eu sunt o capră? Asta vrei să spui?

— Nu fi copilăros. Vreau să spun că noi, arabii, refuzăm schimbarea treptată. Vrem totul sau nimic. Dar dacă aștept până când voi fi în stare să tai corupția din rădăcini sau să anunțe guvernul că de acum înainte va fi respectată legea, atunci voi avea de așteptat mult și bine. Dacă ciugulesc corupția așa cum mănâncă oile iarba, este un început. Domnișoară King, am eu grijă să vă ajute poliția să dați de urma banilor până vineri, a spus el, întorcându-se către americancă și adresându-i-se în engleză.

King a dat din cap – mai mult din politețe decât cu speranță, și-a zis Omar Yussef în gând. Apoi, auzind pași rapizi la intrarea în foaier, și-a luat privirea de la el. Omar Yussef s-a uitat în aceeași direcție și l-a văzut pe Khamis Zeydan traversând încăperea cu o expresie care nu prevestea nimic bun.

— Vreau să vii cu mine, i-a spus polițistul cu asprime.

— Bună seara și ție, a replicat Omar Yussef. Sunt în mijlocul unei conversații, a continuat el, făcând un gest către Jamie King.

Khamis Zeydan s-a aplecat și și-a stins Rothmansul în scrumiera goală de lângă ceașca de cafea a lui Omar Yussef. A suflat fumul pe deasupra capului său și i-a aruncat femeii o privire scurtă.

— Scuze, scumpă doamnă, mă văd nevoit să vă întrerup. Nu vă faceți griji, nu îl arestez.

Khamis Zeydan își ținea mâinile astfel încrucișate, încât mâneca uniformei bleumarin să îi ascundă proteza de la mâna stângă de privirile americancei. Omar Yussef știa că grija pentru mâna sa falsă era un semn de extremă nervozitate la prietenul său.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat el.

— Îți spun pe drum. Este o urgență, i-a spus Khamis Zeydan, privindu-l insistent, cu mustața pătată de nicotină tremurându-i spasmodic.

— Te rog să mă scuzi un moment, Jamie.

Omar Yussef l-a dus pe Khamis Zeydan câțiva pași mai încolo și l-a cuprins cu brațul în jurul taliei.

— Ce se petrece?

— Cine este șeicul?

— Zuheir.

Khamis Zeydan părea că nu înțelege.

— Fiul meu, a spus Omar Yussef. A venit cu avionul din Marea Britanie acum câteva zile.

Polițistul a ridicat din sprâncene și s-a uitat către tânărul care era acum aplecat spre Jamie King și turuia la urechea ei.

— Martor mi-e Alah că nu l-aș fi recunoscut. S-a schimbat. Trebuie să mă duc acasă la Amin Kanaan, a spus el, întorcându-se către Omar Yussef.

— Omul de afaceri?

— Văd că citești ziarele financiare. Locuiește într-una din vilele de pe Muntele Garizim.

— S-a întâmplat ceva acolo? Are legătură cu moartea lui Ishaq?

— A cui moarte?

— A lui Ishaq, fiul preotului samaritean. Consilierul financiar al Bătrânului.

Khamis Zeydan și-a lăsat capul pe spate, ca și cum tocmai ar fi pus laolaltă piesele unui puzzle.

— Sami, băiat prostuț, a murmurat el.

— Ce? a întrebat Omar Yussef, apoi, întorcându-se către canapea i s-a adresat femeii. Jamie, rămâi în Nablus?

— Până la sfârșitul săptămânii. Asta dacă nu primesc vreun indiciu și trebuie să plec în altă parte în căutarea... – i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan, apoi și-a coborât vocea – știți ce vreau să spun.

— Sper că vom mai vorbi.

King a scos o carte de vizită din geantă.

— Aveți aici numărul meu de mobil, a spus ea.

Omar Yussef a strecurat cartea de vizită în buzunar. Simțea că până și atingerea sa este incriminatoare și periculoasă, de parcă cei care îl bătuseră pe Sami ar fi putut să o găsească la el și să-l pedepsească pentru că se amestecă unde nu îi fierbe oala unui profesor. *Ar trebui să îi spun lui Sami totul despre americancă și să se ocupe el de ea*, și-a zis el.

— Zuheir, ne vedem la cină, fiule.

I-a făcut semn cu mâna, urmându-l pe Khamis Zeydan în hol.

Polițistul l-a apucat de cot și s-a îndreptat către ușă.

— Am sosit în Nablus în urmă cu o oră, dar înainte de a veni la hotel m-am dus la sediul poliției să îl văd pe Sami.

— Și l-ai văzut cu brațul rupt de niște mardeiași.

— Din fericire pentru nenorociții ăia, nu au încercat să îi spargă capul. Și-ar fi irosit energia degeaba, fiindcă e tare ca naiba. Nu a vrut să îmi spună despre ce este vorba, dar acum am înțeles.

— Cum așa?

— Tocmai m-ai lămurit tu.

Omar Yussef s-a simțit ca un ageamiu, dar apoi i-a părut rău pentru prietenul său. Khamis Zeydan era atât de obișnuit cu corupția din rândurile milițiilor palestiniene, încât făcuse imediat legătura între bătaia încasată de Sami, ancheta sa într-un caz de crimă și gestionarea banilor președintelui de către Ishaq.

— După ce am plecat de la Sami, a continuat Khamis Zeydan, am dat peste Kanaan.

— De unde îl cunoști?

— De la Beirut. Ne-am cunoscut în urmă cu mulți ani, în timpul Războiului Civil din Liban.

— Era soldat, ca tine?

Omar Yussef a privit proteza îmbrăcată într-o mănușă neagră, de piele. Înlocuia mâna pe care Khamis Zeydan o pierduse în Liban, din pricina unei grenade.

— Ticălosul ăla nu a luptat niciodată decât pentru contracte murdare. Khamis Zeydan a privit în jur, căutând parcă un loc unde să scuipe. Din nefericire, m-a văzut în sediul poliției.

— Și ce?

— O să îi spună nevestei sale. Va afla că sunt în oraș. Nu pot veni în Nablus fără să o vizitez. Se va simți ofensată.

— Sunteți prieteni chiar așa de apropiați?

Chiar în timp ce punea întrebarea, Omar Yussef și-a dat seama cât de naiv sună.

— Pe când mă aflam în Beirut, noi doi…, a tușit Khamis Zeydan.

— Dar a luat sfârșit?

— Era înainte de a se mărita cu Kanaan. Am fost pretendenți la mâna ei.

— Dar el știe?

— Sigur că știe și este genul de om în stare să îi spună că m-a văzut. Parcă îl și aud spunându-i ceva de genul: „Iubițelul tău este în Nablus și nu a binevoit să te viziteze. Poate că niciodată nu i-a păsat de tine."

— Și vrei să te duci la ea ca să nu sufere, sau ca să demonstrezi că el greșește?

— Nu are nicio importanță. Treaba e că nu mă pot duce singur.

— Adică nu este moral? Un bărbat și o femeie singuri, mai ales cu un asemenea trecut romantic? Dar sunt convins că are servitori care ar fi prezenți, pentru a veghea la respectarea regulilor bunei-cuviințe.

Khamis Zeydan a clătinat din cap, nehotărât.

— Nu am încredere în reacțiile mele, a spus el, cu glas pierit. Este încă foarte frumoasă.

Omar Yussef a făcut un pas înapoi și a rămas cu gura căscată, uitându-se la el.

— Vorbești serios?

— Nu te uita așa la mine, jigodie moralizatoare, a spus Khamis Zeydan.

— Ai nevastă și copii în Iordania.

— Nu am nimic de ascuns. Avem o căsătorie de rahat. Soția mea a preferat să rămână la Amman când am acceptat slujba asta în Betleem. Iar copiii mei iau întotdeauna partea mamei lor.

— Fiul tău a fost destul de bun încât să vină din Iordania să te viziteze luna trecută.

— Și sângele încă îmi fierbe din pricina certurilor pe care le-am avut cu el.

Omar Yussef a aruncat o privire înapoi, către foaierul în care Zuheir îi vorbea cu însuflețire americancei. *Dacă fiul meu este așa de habotnic pe cât îl cred eu, cum de stă singur în aceeași încăpere cu o femeie?*

Poate nu se poate abține să nu îi spună punctul lui de vedere, deși consideră că ar fi mai potrivit să îi ignore prezența.

Și-a petrecut un braț pe după umărul lui Khamis Zeydan.

— Fiul tău seamănă cu tine, i-a spus el. Cârcotaș.

— Ba deloc, este exact ca afurisita de maică-sa. Este prost, convins că numai el are dreptate și niciodată nu spune ce gândește cu adevărat. Te rog, hai să mergem, a încheiat Khamis Zeydan, luându-l de mână pe Omar Yussef.

Acesta se simțea complice netrebnic la adulter. Dar soția lui Ishaq îi spusese că decedatul lucra cu Kanaan. Vizita aceasta i-ar fi putut folosi ca pretext pentru a intra în casa lui Kanaan și pentru a vedea dacă poate descoperi ceva ce l-ar ajuta pe Sami în investigația sa.

S-a auzit soneria electronică a liftului, urmată de intrarea în hol a Nadiei.

— Unchiule Khamis, a strigat ea, alergând către polițist, care a îmbrățișat-o. Scriu un roman polițist despre Nablus și am un personaj inspirat de dumneata, unchiule.

— Este un personaj pozitiv sau negativ? a întrebat Khamis Zeydan, cu un zâmbet răutăcios.

— Asta depinde dacă mă duci sau nu în *casbah*, să gustăm *qanafi*, a spus ea.

— Aceasta este îndatorirea mea, a spus Omar Yussef, apucând mâna nepoatei sale. Abu Adel are diabet, Nadia. Dacă mănâncă dulciuri cum este *qanafi*, îi amorțesc picioarele și nu mai poate să meargă. Și, în plus, cred că este mult prea ocupat ca să meargă cu tine în *casbah*.

— Cu ce ar putea să fie ocupat? Doar este polițist palestinian, a replicat Nadia, chicotind, iar Khamis Zeydan și-a ridicat brațele, făcând pe jignitul. Bunica vrea să ia cina peste o oră.

— Spune-i că mă întorc peste două ore și că îmi cer scuze, a spus Omar Yussef. Plec într-o misiune de inimă albastră.

Capitolul 10

Dispăreau și ultimele case risipite la marginea orașului Nablus, palide în lumina primelor raze ale lunii. Khamis Zeydan gonea pe șoseaua răsucită pe muchia abruptă a muntelui. Ținând degetele strânse pe schimbătorul de viteze, și-a șters sudoarea de pe frunte cu mâneca uniformei și a tras cu putere de volan, pentru a evita pietrele căzute pe carosabil. A înjurat apoi pe sub mustață.

— Dealul Blestemelor este de cealaltă parte a văii, a spus Omar Yussef. Este numele pe care îl dă Tora evreiască Muntelui Ebal, de colo. Muntelui Garizim i se spunea Dealul Binecuvântărilor.

— În acest caz, bine că nu sunt evreu, că eu blestem toate pietrele de pe muntele ăsta.

Omar Yussef și-a pus o mână peste umărul lui Khamis Zeydan.

— Te-am văzut înfruntând pericole mari fără să clipești, a spus el. Și iată-te acum, asudat de frică din pricina unei femei.

Khamis Zeydan s-a aplecat către torpedo și a scos o sticlă de jumătate de Johnnie Walker.

— În luptă știu cum să acționez, a spus el, strângând sticla între picioare și deșurubând capacul.

— Însă în dragoste ești pe teren alunecos?

Polițistul a tras o înghițitură zdravănă, apoi și-a vârât din nou sticla între picioare. Și-a supt capetele mustății sure.

— Se spune că cine și-a făcut un plan, îl duce la îndeplinire, iar cel care își face două planuri, se pierde printre ele. Eu știu să lupt. Nu am învățat niciodată altceva.

— Iar eu ce vrei să fac, să stau la ușă, ca un bodyguard și să te scot de acolo târâș dacă lucrurile scapă de sub control? a întrebat Omar Yussef. Și-a ferit privirile de sticla prietenului său. Mirosul alcoolului care îi era interzis îl nemulțumea și îl enerva. Sau vrei să îi recit poezii de dragoste în numele tău, dacă luptătorul nu își poate dezlega limba?

— Vrei să te dau jos și să te întorci pe jos la hotel?

— Tu mi-ai cerut să vin cu tine, ai uitat? De ce nu știi să te faci un pic mai plăcut?

Khamis Zeydan a luat încă o înghițitură, a rostogolit o flegmă în gâtlej și a scuipat-o pe fereastră.

— Încerc să mă fac plăcut, dar nu prea îmi stă în fire. Cu cât sunt mai plăcut, cu atât mă urăsc mai mult. Simt că sunt ipocrit. Mă doare fața când zâmbesc.

— Spune-mi ce s-a întâmplat între tine și femeia aceasta.

Turnurile de comunicații alb-roșii ale bazei militare israeliene de pe coastă se profilau în întunericul de pe munte. Omar Yussef și Khamis Zeydan au rămas tăcuți. Când au ajuns la următoarea curbă,

muntele a ascuns tabăra israeliană și au putut vedea iar vilele, ca niște bărbați scunzi care își scot pieptul în afară pe marginea prăpastiei.

Khamis Zeydan a început să povestească în șoaptă, cu un glas stins, la fel ca sunetul respirației sale.

— În 1981 mă aflam în Beirut. Eram unul dintre specialiștii în operațiuni speciale ai Bătrânului când am cunoscut-o pe Liana. Era frumoasă, dar, mai ales, era liberă.

— Ce vrei să spui?

Polițistul a pufnit și a clătinat din cap.

— Dragul meu prieten, ești un om minunat, educat și cu mintea deschisă către lume. Singura ta problemă este că ai văzut lumea asta doar în cărți. Pentru numele lui Alah, ai trăit toată viața în Betleem, oraș care a rămas provincial și conservator, în ciuda tuturor schimbărilor petrecute în jurul său.

Omar Yussef și-a încordat fălcile și a privit cu încăpățânare în față, spre vilele de pe munte.

— Uiți de zilele studenției noastre din Damasc. Atunci am avut parte de aventură pentru toată viața.

— Bine, eram niște studenți care trăiau din plin. Dar eu am ajuns apoi în Beirut, unde am trăit la un nivel superior de sminteală. Mă aflam printre cei care luptau pentru eliberarea poporului nostru. Am călătorit la Roma, la Bruxelles, la Amsterdam în cadrul operațiunilor înfăptuite pentru Bătrân.

— Spune-le pe nume: criminali cu sânge rece, a spus Omar Yussef lovind cu palma în bordul mașinii.

— Liniștește-te. Nu erau toți criminali. Dar dacă insiști, îi poți numi astfel pe câțiva dintre ei. Khamis Zeydan își mușca unghia de la degetul mare. Eram tânăr, aveam numai treizeci și trei de ani și ea avea aceeași vârstă. Nevasta mea era mult mai tânără decât mine și foarte tradiționalistă. Iubitul meu tată mi-a ales-o, iar eu nu i-am nesocotit niciodată

dorințele, Alah să se îndure de el. Dar mi-a ales o fată simplă, dintr-o tabără de refugiați, cu care nu avem nici ce să vorbesc. În comparație cu ea, Liana era atât de experimentată!

— Nu e cazul să îți găsești scuze. Spune-mi numai ce s-a întâmplat.

— M-am culcat cu ea, asta s-a întâmplat. Dar nu asta contează cel mai mult.

Khamis Zeydan și-a întors către prietenul său privirea încărcată de rugăminți.

Omar Yussef a inspirat adânc. Prea insista și el.

— Drumul acesta șerpuiește mult până în vârf. Pe aici am mers de dimineață pentru a ajunge în satul samaritean, așa că știu că mai avem mult de mers. Continuă-ți povestea.

Khamis Zeydan îl fixa cu privirea.

— Încearcă numai să te uiți la drum în timp ce vorbești cu mine, da? a spus Omar Yussef. Mă sperie stilul în care conduci pe muntele ăsta.

— Liana este din Ramallah, dar a crescut în Europa. Tatăl ei lucra acolo pentru regele Hussein. Cunoscuse unele dintre libertățile traiului în Vest, a spus Khamis Zeydan, fluturând o mână înspre Omar Yussef. Înțelegi ce vreau să spun?

— Oi fi eu provincial, după cum ai remarcat, dar pot ghici la ce te referi.

— Nu întâlnisem niciodată o asemenea femeie, cel puțin nu o palestiniană. Deodată, puteam cunoaște inteligența și vederile moderne ale femeilor din Vest, împărtășindu-ne în același timp din aceeași cultură palestiniană, din lupta noastră împotriva israelienilor.

— Așadar, ați avut o aventură?

— Slujba ei la ziarul partidului o aducea tot timpul în buncărul Bătrânului. Ne vedeam deseori acolo. Eram unul din apropiații lui pe vremea accea.

— Ce a atras-o la tine? Frumoșii tăi ochi albaștri? Sau arma ta?

Khamis Zeydan și-a dezvelit dinții, ca și cum ar fi mușcat dintr-un sâmbure de măslină.

— Dacă împrejurările te-ar fi adus în apropierea și tovărășia unei asemenea femei, ai fi făcut la fel. Eram îndrăgostiți unul de celălalt. Mă gândeam chiar să divorțez de soția mea.

Polițistul-șef a rămas tăcut. Motorul huruia în timp ce jeepul urca o pantă abruptă. Omar Yussef se uita înainte, așteptându-l să continue.

— În 1982, după invazia israelienilor, am plecat să lupt împotriva lor în taberele de refugiați din Liban. Liana a rămas în Beirut. Mi-am pierdut mâna în luptă și am stat în spital mult timp, pentru că aveam și alte răni. Nu îmi amintesc prea bine perioada aceea. Sufeream de o depresie puternică.

Omar Yussef i-a atins ușor mâna. Știa că prietenul lui căzuse în patima distrugătoare a băuturii după ce fusese rănit în Liban.

— Până m-am întors eu la Beirut, a continuat Khamis Zeydan, Liana plecase deja.

— Unde plecase?

Khamis Zeydan și-a îndreptat privirea goală către vilele de pe coama muntelui.

— La Kanaan? a întrebat Omar Yussef.

— Ticălosul acela venea la Beirut ca să încheie tot felul de afaceri murdare cu Bătrânul. Fâlfâia prin buncăr într-un costum cumpărat de pe Saville Row, cu părul lung și dichisit și lăsând în urmă o dâră de colonie. S-a însurat cu ea pe când eu eram în spital și a trimis-o înapoi aici, în orașul lui natal.

— Ea nu te-a vizitat în spital?

— Mi-a scris mai târziu că a venit o dată, iar eu nu am recunoscut-o. O fi adevărat. Eram grav rănit, deprimat și sub sedative. Poate chiar i-am spus să se ducă la dracu'. Îmi cunoști temperamentul, a spus Khamis Zeydan, ridicându-și mâna sănătoasă cu palma în sus.

Omar Yussef a râs.

— Suntem cunoștințe vechi.

— Am mai văzut-o din când în când la serate oficiale, a spus Khamis Zeydan. Ne-am salutat de la depărtare.

— Dar nu ai fost niciodată să o vezi la ea acasă?

Au trecut de primele vile și au tăcut din nou. Omar Yussef era obișnuit cu sărăcia poporului său și îl surprindea să descopere că existau și palestinieni care aveau resursele necesare înălțării unor asemenea palate. Arhitectura lor amintea de Taj Mahal, de Palatul Topkapî din Istanbul, sau de Monticello al lui Thomas Jefferson. Sub razele luminii electrice care se proiectau dinspre ferestrele lor înalte, iarba strălucea într-un verde aprins, ca steagul saudit. În alte părți ale Palestinei, apa trebuia economisită pentru măslini și varză; aici, chiparoși subțiri se aliniau la marginea peluzelor, o opulență în contrast strident cu stâncile ascuțite și cu varza care acoperea toate câmpurile din Nablus.

Au ajuns la vila lui Kanaan, o clădire dreptunghiulară cu trei etaje, cu piloni masivi, deasupra cărora se zăreau frontoane grecești. Casa se înălța în mijlocul unei grădini clasice, construite în pantă, cu terasele susținute de ziduri înalte, cu contraforturi. Un păun și-a desfăcut coada în mijlocul peluzei inundate de lumină și apoi a pornit-o țanțoș spre copaci.

Khamis Zeydan a tras pe dreapta și l-a chemat cu un semn pe bărbatul îmbrăcat într-o jachetă de piele care se sprijinea de poarta aurită. Paznicul s-a apropiat de ei încet, scuipând în palmă cojile de semințe de floarea-soarelui. Când Khamis Zeydan a rupt tăcerea interogativă care se lăsase în mașină, a făcut-o pentru a răspunde la întrebarea pe care i-o pusese Omar Yussef înainte de a ajunge la șirurile de vile.

— Aici? a spus el, privind de-a lungul chiparoșilor care duceau către casă. Nu, nu am venit să o văd aici. Nu am fost niciodată într-un asemenea loc.

Capitolul 11

Un servitor într-o tunică albastră, fără guler, cu nasturi aurii și manșete din brocart, i-a condus într-un salon spațios și a ieșit în vârfurile picioarelor, parcă furișându-se. Pașii săi grațioși s-au auzit ca un lipăit domol pe marmura roz.

Încrustațiile de sidef de pe scaunele siriene străluceau în alb și coraliu, ca niște colți care se arătau printre buzele din lemn de tec. Pe măsuțele de cafea din fier forjat erau aplicate plăci de ceramică armeană, ilustrând fructe și pești în tonuri de galben și maro. Într-un colț se vedea un palmier țipător, pictat pe un carton gros și apoi decupat, care arăta ca un desen de doi metri dintr-o carte pentru copii. Artistul își semnase opera peste rădăcini.

Omar Yussef a făcut un gest către pictura-palmier.

— Dar ce, nu încăpea aici unul adevărat?

— Unul adevărat nu ar costa o sută de mii.

Khamis Zeydan și-a aprins o țigară. Mâna cea sănătoasă îi tremura și a aruncat o privire spre Omar Yussef, ca să vadă dacă a observat.

Pentru a nu îl face pe prietenul său să se simtă jenat, Omar Yussef s-a întors către ușă, studiindu-i modelul arăbesc în relief. Micul servitor cu tunica albastră a deschis ușa și s-a dat într-o parte, pentru a-i face loc să intre unei femei scunde, îmbrăcate într-un costum roz.

Îndreptându-se către oaspeți, Liana a întins o mână și a mângâiat suprafața lustruită a unei mese art nouveau. *Gestul acesta o dă de gol, ca un tic nervos pe un jucător de cărți. Este la fel de tulburată ca și prietenul meu, Abu Adel,* și-a spus Omar Yussef. L-a apucat pe Khamis Zeydan de brațe și l-a tras în jos, spre a-i depune pe obraji trei sărutări, apoi a făcut un pas către Omar Yussef și i-a întins mâna.

Ochii ei erau adânci, negri și reci, ca ai faraonilor din portretele vechi, și îi vopsise în nuanțele teatrale de verde și albastru pe care le foloseau egiptenii pentru a picta hieroglifele de pe morminte. *Marea frumusețe Cleopatra ar fi arătat ca Liana*, și-a zis Omar Yussef, *dacă ar fi trăit mai mult și mai cu cap.* Avea părul vopsit negru și pieptănat pe spate în onduleuri înalte, date cu lac de păr, astfel încât semăna cu carapacea unui melc. Își ținea capul ridicat. Omar Yussef se întreba dacă o făcea dintr-un sentiment de superioritate sau ca să le permită ridurilor paralele de pe gât să respire.

Liana i-a invitat să ia loc pe canapelele siriene bogat ornamentate, în fața ferestrei cu vitralii. Khamis Zeydan părea că nu e deloc dispus să se așeze, așa că Omar Yussef l-a împins ușurel pe un scaun pe prietenul său, căruia părea că îi este greu să se stăpânească. Un alt servitor, îmbrăcat într-o

tunică albastră identică, le-a adus cafeaua pe o tavă de argint. A întins o mână și, cu un zâmbet încurajator, a prins cenușa adunată la capătul țigării lui Khamis Zeydan. A ridicat o scrumieră de aur de pe una din mesele armenești și a așezat-o lângă ceașca de cafea a polițistului.

— Mă bucur că l-ai adus pe prietenul tău să îmi viziteze casa, Abu Adel, a spus Liana.

Khamis Zeydan a mârâit.

— Ești binevenit aici, *ustaz*, i-a spus ea lui Omar Yussef. Te rog să te simți ca acasă, în sânul propriei dumitale familii.

Omar Yussef era pe cale să răspundă cu formula cuvenită, când s-a auzit glasul lui Khamis Zeydan, mai tare decât ar fi fost necesar, ca și cum și-ar fi scos cuvintele cu forța.

— Dar pe mine te bucuri că m-am adus?

— Abu Adel, pe tine vreau să te văd întotdeauna. Mi-aș dori să vii mai des.

— Chiar așa?

Vocea lui Khamis Zeydan îi trăda înverșunarea. Liana și-a supt obrajii, răbdătoare.

— Compania plăcută este întotdeauna binevenită în singurătatea acestui vârf de munte.

Khamis Zeydan și-a stins țigara și s-a uitat la ea. Ochii lui albaștri erau triști și pierduți.

— Viața mea aici este ca un vis, a spus Liana, fixându-l cu privirea pe Khamis Zeydan. Oamenii descriu întotdeauna experiențele plăcute ca pe niște vise. Dar câte vise plăcute îți amintești? Eu, una, îmi amintesc mult mai clar coșmarurile.

Liana și polițistul s-au privit în tăcere.

Omar Yussef și-a dres glasul.

— Poate că oamenii nu vor să spună decât că știu că este o senzație menită să treacă repede, a spus el. Ca amintirea unui vis, care ni se pare atât de viu când dormim, dar când ne trezim se estompează.

— Sunteți de aici, din Nablus, *ustaz*? a întrebat Liana.

— Din Betleem, a răspuns el. Îl cunosc pe Abu Adel de pe vremea când eram studenți la Damasc. Ne-am reluat prietenia când s-a întors în Palestina, pentru a prelua postul de șef al poliției din Betleem, după acordul de pace cu Israelul. Am pierdut legătura în timpul ședерii sale în Beirut.

La auzul numelui capitalei libaneze, Khamis Zeydan și Liana și-au încrucișat privirile încă o dată. Omar Yussef și-a mușcat vârful limbii, dându-și seama ce stângăcie comisese.

— Abu Adel și cu mine ne aflăm în Nablus pentru a participa la nunta tânărului nostru prieten Sami Jaffari. Lucrează ca polițist, dar este și membru al Partidului Fatah, așa că poate ați auzit de el.

— Și eu voi fi prezentă la nunta aceea, a spus Liana. Merg la toate petrecerile organizate de membrii Fatah.

— Soțul tău este un membru important în Fatah, a spus Khamis Zeydan.

Femeia l-a privit cu milă.

— Oare am devenit atât de neimportantă, încât nu aș primi nicio invitație dacă nu ar fi soțul meu?

A așteptat un răspuns, dar privirile lui Khamis Zeydan erau ațintite asupra scrumierei. A întors apoi capul către Omar Yussef.

— Înainte locuiam mai aproape de oraș, dar acum zece ani ne-am construit această casă. Priveliștea este minunată, chiar dacă e puțin cam izolată. Puțini oameni ajung până aici, pe vârful Muntelui Garizim.

— Eu am fost chiar azi dimineață, a spus Omar Yussef.

Liana și-a înclinat capul într-o parte. Unul din cerceii ei mari, din argint, a zăngănit la atingerea de gâtul ridat, iar degetul arătător a mângâiat scarabeul din lapislazuli montat în el.

— Eram împreună cu un preot samaritean când acesta a aflat că s-a comis o crimă în comunitatea sa, a spus Omar Yussef. Am găsit cadavrul samariteanului lângă vechiul lor templu, pe coasta muntelui.

— Alah să se îndure de cel decedat, a murmurat Liana.

— Alah să te apere, i-a răspuns Omar Yussef.

Ishaq lucrase pentru soțul Lianei. Omar Yussef se întreba dacă Liana ar dezvălui ceva util investigației lui Sami.

— După câte am aflat, mortul a fost un asociat de-al soțului dumitale.

Liana și-a îndreptat spinarea și și-a netezit fusta roz peste coapse. O undă de teamă i-a traversat privirile. A clipit, iar când pleoapele s-au ridicat, ochii i s-au dezvăluit, inerți și nepăsători ca suprafața apei dintr-un puț părăsit.

— Cine?

Vocea îi era prevăzătoare și guturală, parcă temându-se că Omar Yussef va încerca să îi prindă cuvintele și să o plesnească peste față cu ele.

— Ishaq, fiul preotului Jibril.

Liana și-a coborât privirile și și-a examinat inelele cu diamante de la mâini.

— Îl cunoșteați?

— Pe Ishaq? A scuipat cuvântul în jos, spre inelele ei, iar bărbia i-a tremurat. Îl știam.

— Înțeleg că relația lui cu soțul dumitale era una mult mai strânsă.

— Soțul meu își face prieteni foarte ușor. Așa sunt multimilionarii.

Liana și-a dat capul pe spate, iar chipul i s-a schimonosit, de parcă ar fi încercat să-și înfrângă o lacrimă. A oftat și a întins o mână sigură către Khamis Zeydan.

— Dă-mi o țigară, Abu Adel.

Khamis Zeydan a scos o țigară din pachet. Ea a luat-o și s-a aplecat spre el, pentru a o aprinde. Îi tremura mâna și nu reușea să apropie țigara de flacără. Khamis Zeydan i-a sprijinit încheietura cu delicatețe cu proteza sa, în timp ce o aprindea.

Liana a tras un fum din Rothmans și a suflat un fuior de fum cenușiu. Khamis Zeydan a aruncat o privire nedumerită la mănușa din piele care îi acoperea proteza.

Omar Yussef a urmărit-o cum trage un alt fum și se cutremură când expiră. *Oare numai simpla menționare a soțului ei și a banilor lui să o fi iritat în asemenea hal?* se întreba el.

— Soțul dumitale atrage prieteni numai pentru că este bogat?

Ea a înghițit cu greutate și l-a privit pe Omar Yussef.

— Soțul meu este șarmant și carismatic. Dar nu ai cum să faci sute de milioane de dolari și să rămâi un tip cumsecade, *ustaz*. Cu cât face mai mulți bani, cu atât îi sporesc egoismul și brutalitatea infantilă și cu atât mai mult le cere așa-zișilor lui prieteni să îi facă pe plac și să îi suporte acest comportament.

— Asta nu depinde de felul în care sunt făcuți banii: legal sau ilegal?

— În anii șaizeci eram o studentă cu vederi radicale, în anii șaptezeci eram jurnalistă și participam la mitinguri de protest, *ustaz*. Atunci credeam că este o ticăloșie ca un singur om să posede un milion de dolari. Indiferent cât de mult se zice că a lăudat Profetul Mohamed viața de negustător, întotdeauna am crezut că trebuie să fie la mijloc o ilegalitate în dobândirea unei asemenea sume de bani. Credința aceea nu s-a schimbat. Traiul alături de soțul meu nu mi-a schimbat prea multe dintre opiniile de atunci, a spus ea, privindu-l pe Khamis Zeydan.

Se pare că numele lui Ishaq a înfuriat-o și a surescitat-o, și-a zis Omar Yussef. Se întreba dacă nu cumva Amin Kanaan și Ishaq, homosexualul, se cunoscuseră mai îndeaproape decât în calitate de parteneri de afaceri.

— Soțul dumitale avea o legătură strânsă cu Ishaq?

Liana l-a privit tăios pe Omar Yussef. În ochii ei larg deschiși se citea furie.

— A fost, fără îndoială, unul dintre cei mai apropiați prieteni ai soțului meu, a spus ea, cu buzele aprinse tremurând. Frate Abu…?

— Abu Ramiz, a spus Omar Yussef.

— Frate Abu Ramiz, aș vrea să discut câteva clipe între patru ochi cu vechiul meu prieten, Abu Adel, a spus Liana. Cu voia lui Alah, ne vom reîntâlni în curând, poate la nunta prietenului vostru.

— Cu voia lui Alah, a spus Omar Yussef.

Astfel expediat, s-a ridicat de pe canapea. Khamis Zeydan a ridicat o mână șovăitoare, încercând parcă să îl tragă înapoi pe canapea, pentru a-și asigura protecția. *Protecție față de el însuși*, și-a zis Omar Yussef. I-a aruncat prietenului său un rânjet fără drept de apel și a pornit spre ușă.

A traversat holul, îndreptându-se spre o pereche de uși cu geamuri înalte, care dădeau în partea din spate a casei. Și-a trecut mâna peste un stâlp neted, din marmură verde, indiană, și a privit în jos, către luminile răzlețe ale văii Nablus. Portocalii și estompate, luminițele se cuibăreau între munți ca ultimii cărbuni aprinși ai unui foc de tabără. *Peste cinci zile, până și aceste câteva lumini se vor stinge, dacă Banca Mondială închide robinetul,* se gândea el. *Recunoaște, Omar, nu ai ce face. Nu că nu ți-ar păsa, dar nu ești decât un amărât de profesor. Dacă încerci să le ții aprinse, s-ar putea să fii tu cel ale cărui lumini se vor stinge.*

În întunericul de dincolo de fereastră a mișcat ceva, făcând să pâlpâie luminile îndepărtate ale orașului. Omar Yussef și-a lipit fața de geam și și-a dus mâinile făcute căuș la ochi, pentru a astupa lumina care venea din hol. Printre chiparoșii aliniați la marginea peluzei se adunase un grup de oameni. Omar Yussef i-a privit preț de câteva clipe, dar nu vedea prea bine în lumina slabă venită dinspre vilă. După niciun minut, aproape toți bărbații s-au îndepărtat de casă și s-au pierdut în întuneric, sărind peste contrafortul de la marginea grădinii. În timp ce escalada zidul, unul dintre ei a ridicat brațul ca să se echilibreze, iar Omar Yussef a putut vedea că ținea în mână o pușcă de asalt.

Ultimul rămas s-a întors și a traversat iarba, îndreptându-se cu pași mari către casă. Era înalt, iar părul alb și bogat îi flutura pe spate din pricina vântului care bătea peste vârful muntelui, dezvelindu-i fruntea înaltă. A urcat treptele repede, furișându-se. Omar Yussef s-a ascuns în spatele stâlpului, dar bărbatul a traversat terasa îndreptându-se spre aripa de nord, fără să privească în jur.

Omar Yussef îl văzuse destul de bine pentru a recunoaște chipul familiar din paginile de afaceri ale ziarelor.

Era Amin Kanaan.

Ușa din spatele lui Omar Yussef s-a deschis și Khamis Zeydan a pășit în hol. Omar Yussef și-a încrucișat brațele și s-a sprijinit de stâlp, ca și cum l-ar fi așteptat nonșalant pe prietenul său să apară.

Khamis Zeydan a fluturat din mână nerăbdător și s-a îndreptat spre ușă.

— Care era secretul despre care a vrut să îți vorbească?

— A vrut să îmi cânte câteva versuri din vechiul nostru cântec de dragoste. Așa este ea, sentimentală, a răspuns Khamis Zeydan. Să mergem. Trebuie să beau ceva.

A condus în tăcere pe aleea străjuită de chiparoși, către poartă. Khamis Zeydan a deșurubat capacul sticlei de Johnnie Walker, dar nu a băut până ce nu au ajuns la șosea. *Oare vrea să își mențină o înfățișare demnă cât timp se mai află pe proprietatea lui Kanaan?* se întreba Omar Yussef. Khamis Zeydan a început să coboare dealul, a accelerat și a dat pe gât whiskyul, înghițind ritmic, astfel încât gâtul lui părea că face parte din motorul mașinii.

Și-a trecut mâna peste mustață.

— De ce te-ai apucat să o interoghezi pe Liana despre un oarecare samaritean mort?

— Nu era un samaritean oarecare. Mi s-a părut că știai foarte bine cine era când ți-am spus mai devreme despre el. Omar Yussef s-a întins după sticlă, a smuls-o cu ambele mâini din strânsoarea lui Khamis Zeydan și a aruncat-o în torpedo. Probabil l-ai cunoscut pe Ishaq într-una din vizitele tale la biroul din Ramallah al Bătrânului.

— Nu am terminat cu sticla aia, a spus polițistul.

— Poți să bei după ce treci de drumurile astea periculoase. Omar Yussef i-a indicat cu o mână bolovanii de la marginea șoselei, ițindu-se amenințători în lumina farurilor. Am întrebat-o despre samaritean, pentru că vreau să îl ajut pe Sami cu investigația sa.

Khamis Zeydan a oftat, pierzându-și răbdarea.

— Să îl ajuți pe Sami? Dacă vrei să îl ajuți pe Sami, ține-ți fleanca.

— Ce vrei să spui?

— Sami nu va merge mai departe cu investigația. Este în pericol.

— Dar este polițist. Chiar și polițiștii din Palestina trebuie să îi prindă pe infractori.

— Nu și dacă asta înseamnă moarte sigură.

— Dacă voiau să îl ucidă, ar fi făcut-o pe aleea aceea.

— Crezi că este puțin lucru să ucizi? Chiar și pentru bătăuși de genul ăstora? Dacă dezgropi toți polițiștii uciși din lumea asta, pun pariu că niciunul nu va avea un braț rupt. Nimeni nu este atât de prost încât să continue după un asemenea avertisment.

Omar Yussef l-a bătut pe Khamis Zeydan pe umăr.

— Despre asta voia să îți vorbească Liana între patru ochi, nu-i așa? a întrebat el. Are o poziție importantă în Fatah, așa că dorește ca banii să intre în buzunarul Partidului, nu al Băncii Mondiale. Soțul ei era apropiat de samariteanul care a murit. A avut vreo legătură cu crima? Ți-a cerut să te asiguri că Sami mușamalizează crima, nu-i așa? Ei bine, nu o va face.

— Care bani?

Khamis Zeydan privea cu sete către torpedo, mușcându-și buza. Omar Yussef a ezitat.

— Trebuie să îți scot cuvintele cu cleștele? a spus Khamis Zeydan. Hai, spune despre ce este vorba.

— Americanca de la hotel lucrează la Banca Mondială. Ea crede că Ishaq a ascuns trei sute de milioane de dolari în conturi secrete din lumea întreagă în numele Bătrânului și acum încearcă să dea de urma acestor fonduri. Ishaq urma să vorbească cu ea când a fost ucis.

— Este clar că nu era singura aflată pe urmele banilor.

— În acest caz, trebuie să îi găsim înaintea celorlalți. Dacă Banca Mondială nu află unde sunt banii până vineri, vor suspenda ajutoarele bănești ale Palestinei.

— Ce? Acum chiar te bat, pentru că ești idiot. Khamis Zeydan a izbit cu pumnul în volan. Cei care încearcă să pună mâna pe acele trei sute de milioane de dolari nu au de gând să îi împartă cu tine. Vor ucide pe oricine stă între ei și bani.

— Dar ajutoarele…

— Este treaba Băncii Mondiale să găsească banii, nu a ta. Mai bine să se pună capăt ajutoarelor, decât vieții tale. La asta nu te-ai gândit?

Omar Yussef se gândea să îl mintă, spunându-i că nu se gândise, dar în schimb a întors capul.

Khamis Zeydan a fluierat.

— Dragul meu frate, mă aduci la disperare câteodată.

Omar Yussef privea drumul care cobora spre Nablus. Printre luminile estompate ale văii se ascundeau oameni gata să îl ucidă pentru trei sute de dolari, ce să mai vorbim de trei sute de milioane. *Are dreptate. Trebuie să las treaba asta în sarcina americancei*, și-a zis el.

— Am luat cartea de vizită a doamnei de la Banca Mondială, a spus el. Ai dreptate, nu ar trebui să mă implic în povestea asta. O să-i dau cartea de vizită lui Sami. El nu știe nimic despre bani, dar poate îi vine vreo idee despre cum să le ia urma.

— Sami a renunțat deja la caz, a spus Khamis Zeydan. Când l-am vizitat la infirmeria poliției, mi-a spus că brațul rupt nu a fost singura amenințare pe care a primit-o.

— Știu. Șeicul l-a avertizat că o să pățească ceva.

— Care șeic? Tipul din Hamas? Șeicul Bader? Khamis Zeydan a dat din cap. Nu, este vorba de altceva. A primit un telefon. L-au amenințat că o vor răpi pe Meisoun.

— Să o pună sub protecția poliției.

— La ce bun? Răpitorii ar putea foarte bine să fie polițiști. Asta este Palestina. Cei care au arme nu le poartă din simț civic. Polițistul-șef a întins o mână, l-a bătut cu simpatie pe obraz pe prietenul său și apoi și-a lăsat mâna pe ceafa acestuia. Ții minte povestea aia veche despre cucerirea Egiptului de către arabi? Califul a hotărât să-l numească guvernator militar pe unul dintre generalii săi și plănuia să pună pe altcineva responsabil cu trezoreria.

Omar Yussef știa unde bate.

— Generalul a refuzat, spunând că ar fi ca și cum ar ține de coarnele vacii, în vreme ce altul o mulge. Așa-i și aici. Cei care l-au bătut pe Sami țin de coarnele vacii, dar de trimis i-a trimis cel care o mulge.

Jeepul s-a hurducat la trecerea peste o groapă. Omar Yussef a întins mâinile în față și s-a prins de bord.

— Nu pot permite să fie închis cazul, a spus el.

Khamis Zeydan l-a privit cu furie. Omar Yussef știa că polițistul-șef îi auzise încordarea disperată din glas. Trebuia să se explice, deși, cu cât vorbea mai mult, cu atât mai stridentă și mai deprimată îi răsuna vocea.

— Miza este foarte mare. Tot ajutorul bănesc acordat poporului nostru va fi tăiat, iar ție se pare că nu îți pasă.

— Te miră faptul că palestinienii vor fi trași pe sfoară din nou?

— Dacă Sami nu o face, atunci este obligația ta.

— Ba deloc. Eu am o singură mână, a spus el, fluturându-și proteza. Dacă îmi rup și cealaltă mână, pot să ies la pensie.

— Dar eu nu pot să o fac. Nu pot.

Omar Yussef își simțea obrazul zvâcnind acolo unde îl lovise mascatul. Stomacul i se întorcea de rușine și de frică. O picătură de sudoare i s-a scurs de pe palmă pe bordul negru și murdar al mașinii.

— Aici ai dreptate, frate, a spus Khamis Zeydan, apoi a deschis cu repeziciune torpedoul și a scos sticla înainte ca Omar Yussef să poată reacționa. Nici chiar un încăpățânat ca tine nu îi poate salva pe palestinieni, a spus rânjind. Fiecare om trebuie să își găsească singur salvarea. Eu, unul, așa fac, a încheiat, agitând sticla.

— Vorbești de parcă nu am fi palestinieni.

— Palestina? Este sus, pe coama muntelui, în vilele de acolo. Nu este decât o afacere murdară. Uneori P.R.-ul este bun și lumea întreagă se înghesuie să ne dea bani. Alteori este prost și suferă țăranii. Dar cei ca Liana se duc în continuare la conferințe în Europa pe tema drepturilor refugiaților și stau la cele mai scumpe hoteluri. Să salvăm Palestina? Ba las-o să se ducă dracului! a exclamat el, sorbind lacom din sticlă.

Jos, în vale, la ferestrele boltite și înguste ale orașului vechi pâlpâia o lumină sărăcăcioasă. Omar Yussef s-a înfiorat. Khamis Zeydan vedea realitatea luptei poporului său în vilele de deasupra lor, dar el știa că se află dedesubt, pe aleile ascunse din *casbah*.

Capitolul 12

În urmă cu o sută de ani, turcii construiseră la marginea orașului vechi un turn cu ceas, îngustat spre vârf, care se ridica optsprezece metri de la pământ până la o fereastră în formă de floare cu cinci petale. Omar Yussef admira simplitatea arhitecturii, dar la fel de mult regreta atmosfera nedemnă de la poalele construcției. Pietrele albite erau acoperite cu steaguri Hamas verzi, iar dintr-o pereche de megafoane fixate pe capota unei vechi dubițe Volkswagen de culoare măslinie răsunau cântece islamice la volum asurzitor, încât i se părea că turnul stă să se prăbușească.

A strâmbat din nas remarcând vârsta înaintată a bărbaților adunați în piață și și-a băgat capul între umeri, ca să se apere de înghionteli. Cei din spatele

mulțimii se străduiau să privească peste capetele celor din față, spre estrada ridicată la picioarele turnului cu ceas. Omar Yussef simțea că îl ia amețeala. Și-a înfipt un deget în ureche, temându-se că muzica puternică ar putea să îi afecteze auzul.

Sami și-a strecurat mâna stângă sub brațul lui Omar Yussef și l-a condus către marginea pieței, de unde puteau privi fără să fie împinși de la spate de cei recent sosiți. Sami purta o jachetă de pilot, maronie, din piele, cu partea dreaptă atârnându-i peste umăr și avea brațul rupt suspendat pe lângă corp, într-o mânecă voluminoasă de ghips. Khamis Zeydan i-a ajuns din urmă. Nici el nu era în uniformă, ci purta o jachetă sport și cravată albastră. Avea ochii apoși, iar pielea îi era aproape la fel de cenușie ca mustața.

— La dracu', ăsta nu este locul potrivit pentru un om mahmur, a spus el.

— Poate că ar trebui să ai mai multă încredere în prieteni, în loc să îți îneci problemele în tăcere și băutură toată noaptea, a replicat Omar Yussef.

— Tu ai destule probleme. Nu te împovăra și cu suferințele altora, frate. Cine mângâie scorpionii plin de compasiune, se înțeapă.

— Ai de gând să mă înțepi dacă îți spun că ar fi trebuit să mănânci mai bine la micul dejun, ca să îți potolești stomacul?

Khamis Zeydan l-a ciupit pe Omar Yussef de încheietura mâinii, acolo unde pielea era moale și plină de pete de ficat.

— Nu sunt încă pregătit să înțep, doar te avertizez.

Omar Yussef a zâmbit și și-a frecat mâna.

Sami i-a înconjurat umerii lui Omar Yussef cu mâna cea teafără.

— Uite, acolo va avea loc ceremonia, Abu Ramiz. Pe estrada de lângă turn. Apoi vor pleca cu toții la petrecere, la clubul social de la capătul pieței.

— Unde are loc petrecerea femeilor?

— Undeva în *casbah*. Miresele sunt deja acolo.

— Pe altă planetă, după cum bine a spus Meisoun.

Din mulțimea de bărbați strânși la intrarea în moschee s-au ridicat urale. Tineri bărboși, aplecați peste ferestrele de la etaj, băteau aerul cu pumnii și scandau. Cuvintele lor erau neclare din pricina cântecului de la megafoane, dar nu după mult timp Omar Yussef a început să deslușească în proclamațiile lor ritmice că nu există alt Dumnezeu în afară de Alah, iar Mohamed este profetul său.

Șeicul Bader își croia drum dinspre moschee, către estradă. A pășit pe platformă și și-a ocupat locul în centrul ei, strângându-și roba la burtă și lăsându-și barba în piept. Nu părea să fie conștient de prezența mulțimii, dar o domina prin stăpânirea de sine.

Atenția mulțimii s-a îndreptat către aleea din spatele turnului cu ceas. Volumul megafoanelor a crescut. Un bas profund și o tamburină susurătoare vibrau alături de vocile cântăreților. Nouri Awwadi și-a făcut apariția în capătul șirului de miri, călare pe Sharik. Armăsarul alb și-a smucit capul și a privit în jos, pe lângă botul său lung, către fețele bărboase din jur. Suita de tineri miri a înaintat prin mulțime. Unii priveau în jur cu zâmbete largi, făcându-le semne prietenilor. Câțiva țineau strâns de frâie, la fel de încordați ca armăsarii lor sperioși.

Călăreții s-au înșiruit în fața estradei, iar muzica s-a oprit brusc. Nouri Awwadi stătea țeapăn pe Sharik și se uita peste capetele oamenilor cu o expresie mândră și încruntată, transformat parcă într-o statuie a unui războinic victorios din vremuri străvechi. *O statuie pe care ar distruge-o, pentru că ar încălca legea islamică care interzice făurirea de idoli*, și-a spus Omar Yussef în gând.

Discursul ritmic al șeicului Bader s-a auzit la megafoane, pornind ceremonia de nuntă. A citit pe

scurt cele cincisprezece contracte de căsătorie, numele mirilor și ale mireselor și i-a îndemnat să ducă o viață plină de pietate și de dragoste reciprocă. A recitat versete din Coran și a amintit de un hadith, una dintre zicerile Profetului, care îi îndemna pe credincioși să se teamă de Alah, să se roage, să postească și să se însoare cu o femeie.

Omar Yussef se gândea la propria sa nuntă, în urmă cu mai mult de treizeci de ani. Își amintea că la acest moment al ceremoniei, șeicul se rugase pentru Omar și Maryam, pentru familiile lor, orașul și comunitatea musulmană în general. A zâmbit. *Lui Omar și Maryam le-a mers destul de bine*, și-a zis el. *Pe de cealaltă parte, însă, orașul lor și comunitatea au dus-o destul de prost.*

Șeicul Bader s-a rugat pentru miri și familiile lor. Când a ajuns la rugăciunea pentru musulmani, s-a oprit și a ridicat un deget deasupra capului.

— Fraților, comunitatea pentru care ne rugăm aici, comunitatea tuturor palestinienilor, se cufundă într-un veac al ignoranței.

Omar Yussef i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan. Prietenul său a ridicat o sprânceană. Musulmanii foloseau expresia *veac al ignoranței* pentru a se referi la timpurile de dinainte de Islam.

— Putreziciunea s-a instaurat printre liderii poporului nostru, a continuat șeicul. Fraților, știți bine care ne sunt nemulțumirile – corupția, violența și colaboraționismul cu forțele de ocupație. Nimic din acestea nu vă este necunoscut. Și știți cine sunt oamenii din spatele lor. Hamas luptă împotriva lor în numele vostru. Vă cer să vă întăriți angajamentul față de această luptă, în numele lui Alah, Stăpânul Universului.

Deși megafoanele erau la volum maxim, șeicul a urlat până a răgușit, cu vocea spartă și ținând cadența discursului cu un pumn ridicat.

— De ce alt îndemn are nevoie cineva, în afară de poruncile Profetului, binecuvântat fie-I numele? Nu aveți nevoie de niciun alt îndemn ca să vă opuneți conducătorilor de acum ai poporului nostru. Și totuși, îmi spun unii, oare nu tot Coranul ne poruncește să ne supunem conducerii? Este adevărat. Dar conducerea scandaloasă pe care o avem, oare trebuie respectată?

Mulțimea a încuviințat prin murmure furioase.

— O, frați musulmani, cât de mult s-au îndepărtat conducătorii noștri de la calea cea dreaptă a califilor care îl întovărășeau pe Profet, Alah să-L binecuvânteze cu pace și iarăși pace! Azi vă ofer noi dovezi că membrii unui anume partid politic sunt diavoli și maimuțe care își duc viața încălcând legile Profetului, Alah să-L odihnească și să-L binecuvânteze!

Khamis Zeydan a fluierat ușor.

— Mă bucur că nu ne-am pus uniformele azi. Predica asta ne-ar fi făcut ținta tuturor.

Șeicul și-a coborât vocea.

— Bărbatul care conducea acel partid politic, bărbatul care intenționa să îi conducă pe palestinieni alte câteva decenii, bărbatul care i-a aruncat în închisoare pe fondatorii Hamas, acel bărbat a murit de o boală rușinoasă.

— Pentru numele lui Alah, a exclamat Khamis Zeydan.

Mulțimea se agita.

— Fraților, îmi veți spune că ați auzit acest zvon și că este o minciună răspândită de evrei și că, de fapt, l-au otrăvit evreii. Deși îi cred pe evrei în stare de orice mârșăvie, vă spun că de data asta nu ei sunt de vină. Am obținut dovezi, dovezi bazate pe documente care atestă cauza morții acestui bărbat. Acestui bărbat, care ne-a fost președinte și care a îndrăznit să se intituleze simbolul suferinței noastre, acestui bărbat i s-a făcut autopsia într-un spital din

străinătate, iar conducătorii partidului său au ascuns rezultatele. Dar Hamas a pus mâna pe raportul de autopsie și așa am aflat că, într-adevăr, a murit de boala rușinoasă a cărei denumire o cunoașteți cu toții și care este rezultatul imoralității și al actelor interzise.

Murmurul mulțimii a crescut. Calul lui Nouri Awwadi a sărit în lături și a lovit armăsarul de lângă el în coaste. Potcoavele i-au zăngănit pe pavajul din piață.

— Hamas știe ce să facă cu această informație, a spus șeicul. Acum, când ne vom ruga pentru comunitatea noastră, pentru musulmani și pentru Palestina, gândiți-vă la acești bărbați al căror unic crez este imoralitatea. Gândiți-vă la puterea pe care au exercitat-o asupra poporului palestinian și la cum putem să le-o smulgem din mâini. Alah este cel mai mare.

Oamenii s-au alăturat șeicului Bader în preamărirea numelui lui Alah, aplecându-se și îmbulzindu-se. Omar Yussef a fost împins în obloanele metalice ale unui magazin de legume. Călăreții și-au mânat armăsarii albi prin mulțime, mergând în direcția clubului social de la capătul pieței, unde au descălecat. La intrarea în clădire, au acceptat sărutările fericite ale celor din jur, ca niște învingători într-o probă sportivă.

În timp ce oamenii îi urmau pe miri înăuntrul clubului social, mulțimea de afară s-a mai risipit.

Omar Yussef și-a apropiat buzele de urechea lui Khamis Zeydan.

— Ai auzit ceva despre o autopsie pe cadavrul Bătrânului?

— Nu. Nu s-a făcut nicio autopsie, din câte știu eu. Dar dacă Bătrânul a murit de SIDA, așa cum sugerează șeicul Bader, este ușor de înțeles că șefii partidului ar ascunde informația chiar și de membrii seniori, ca mine.

— Au existat zvonuri că ar fi murit din această cauză.

— Dacă zvonurile acestea ar fi adevărate, ar însemna că oamenii celebri au fost nemuritori până când a apărut boala asta să îi decimeze.

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Nu vorbim despre un cântăreț sau despre un actor. Este vorba despre fostul nostru președinte. Oamenii se așteaptă ca o asemenea personalitate să se ghideze după înalte principii morale.

— Sunt surprins să văd că nu te bucură vestea asta. În definitiv, îl urai pe Șef.

— Nu îl uram, a spus Omar Yussef. Îi consideram metodele condamnabile, dar la fel le consider și pe ale tale, iar tu îmi ești prieten.

— Slavă Domnului, a spus Khamis Zeydan, scobindu-se între dinți.

Sami și-a încolăcit brațul cel sănătos pe sub cotul lui Khamis Zeydan.

— Mergi pe jos la petrecere sau aștepți să fii dus cu unul dintre cai?

Omar Yussef a privit piața. Afișele, steagurile și muzica se dovediseră irezistibile pentru mulțimea care se înghesuia acum la intrarea în clubul social al Hamasului. *Exact cum mi-a spus șeicul*, și-a zis el. *Asta dovedește că Hamas lucrează pentru popor. Iar moartea fostului președinte, cauzată, zic ei, de SIDA, creează un contrast moral perfect.*

Sami și Khamis Zeydan s-au îndreptat către clubul social. Omar Yussef a mers încet spre estrada unde stătuse șeicul Bader. Caii lăsaseră în urmă grămăjoare maronii de bălegar, înșirate în fața platformei. Omar Yussef se întreba dacă șeicul văzuse caii defecând, cu cozile ridicate spre el în timp ce vorbea sau dacă simțise mirosul bălegarului căzut pe pământ.

A traversat piața și i-a urmat pe prietenii săi în clubul social.

Capitolul 13

Șeicul Bader stătea tăcut și nemișcat în fruntea comitetului de primire. Accepta fiecare strângere de mână clipind greoi, cu liniștea amăgitoare a unui tată nemilos, care își provoacă copiii să îi pună răbdarea la încercare.

Omar Yussef și-a croit drum prin îmbulzeala din club. La vederea lui, șeicul și-a coborât sprâncenele negre.

— Mii de felicitări, preacinstite șeic! a spus Omar Yussef.

Mâna șeicului Bader era moale când i-a strâns-o Omar Yussef. Și-a înclinat capul și i-a urat bun venit în șoaptă.

— A fost mai mult decât simplul miting politic pe care l-am anticipat. Omar Yussef a reținut mâna

șeicului într-a sa și l-a tras mai aproape. Este foarte periculos ceea ce ați făcut.

— Mă amenințați, *ustaz*?

— Fiți fără grijă, eu nu sunt decât un profesor de la o școală a Națiunilor Unite, iar pedepsele corporale au fost interzise.

Șeicul a strâmbat din nas.

— Pericolul nu se află în afirmațiile mele. Pericolul zace în rândul conducătorilor poporului nostru, care trec cu vederea corupția și sunt lipsiți de decență.

— Nu vă contrazic, a spus Omar Yussef, acoperind cu cealaltă mână degetele șeicului. Dar dacă greșiți…

— Nu greșesc.

— … prețul va fi cumplit. O răbufnire de violență.

— În Sfântul Coran, Alah este numit Înfăptuitorul Dreptății. El mă va proteja în lupta aceasta.

Omar Yussef a răsuflat adânc. Era convins că prietenul său avea dreptate să îl avertizeze să renunțe la cazul samariteanului mort, dar siguranța disprețuitoare a șeicului îl întărâta și nu își dorea decât să îi dea replica cuvenită.

— Poate că tocmai în numele lui Alah, Înfăptuitorul Dreptății, i-ați cerut lui Sami Jaffari să oprească investigația asupra uciderii lui Ishaq, samariteanul?

Șeicul și-a tras mâna din strânsoare și a dus-o la barbă.

— Alah este cel care v-a spus despre cele trei sute de milioane de dolari aflate în posesia samariteanului mort?

Omar Yussef și-a smucit bărbia către șeic, tremurând de mânie. *Of, profesore, nu poți să îți ții gura, nu-i așa?* și-a zis el.

Aroganța de pe chipul șeicului a dispărut.

— Nu înțeleg despre ce vorbești.

— Băiatul dumitale, Nouri Awwadi, îl cunoștea pe Ishaq. Dumneata l-ai avertizat pe Sami să renunțe la caz. Așa că unde sunt cele trei sute de milioane de dolari? Omar Yussef își sugea capetele mustății. Vezi dacă asta înțelegi, stimate șeic. Fără ajutorul lui Alah.

Șeicul Bader a înghițit cu greutate și s-a întins pentru a strânge mâna altui bărbat venit să îl felicite, care l-a și împins ușurel la o parte pe Omar Yussef.

Acesta a tras aer adânc în piept și a încercat să se calmeze. La celălalt capăt al clubului social plin până la refuz l-a găsit pe Nouri Awwadi. Tânărul și-a deschis larg brațele groase și l-a sărutat de cinci ori pe obraji. Cămașa de nuntă, albă și largă, mirosea a transpirație din pricina efortului depus încercând să își țină calul în frâu cât timp stătuse în piață, dar barba lui emana încă aroma lemnului de santal. Mâinile sale mari l-au prins pe profesor de umeri.

— Bun venit, dragă *ustaz* Abu Ramiz. Ce părere ai despre ceremonia nupțială, dragă prietene?

Râsul lui Omar Yussef s-a auzit ca un scrâșnet cinic.

— Nu aș fi pierdut-o pentru nimic în lume, a spus el. Îmi plac bârfele.

Awwadi s-a încruntat.

— Ai auzit vreo bârfă?

— Șeicul a trâmbițat-o.

— Nu era bârfă, *ustaz*. Awwadi s-a aplecat către Omar Yussef. Ce ai auzit se bazează pe documente, sunt dovezi adevărate pe care le-a obținut Hamas.

— De unde? De la cine?

Awwadi a zâmbit, dar a ridicat un deget amenințător.

— Dumneata cercetezi cazul samariteanului mort sau faci investigații asupra Hamasului?

— Eu nu sunt polițist. Oricum, forțele de poliție nu par prea grăbite să investigheze. Sunt doar curios din fire.

— Crede-mă pe cuvânt, avem dovada.

— Dacă ar fi să cred fără să cercetez, mi-ar fi fost de ajuns cuvântul șeicului. Omar Yussef a pus o mână pe pieptul vânjos al lui Awwadi. Nouri, se prea poate ca în lumea arabă să nu ai nevoie de dovezi pentru a acuza pe cineva, dar în cazul acesta acuzația este atât de scandaloasă, încât este nevoie de ceva dovezi.

Awwadi a fluturat din mână, nepăsător.

— Toată lumea știe de ce a murit Bătrânul.

— Ba nu, toată lumea are câte o teorie. Nimeni nu știe de ce a murit cu adevărat.

Awwadi l-a luat de mână pe Omar Yussef și l-a condus prin mulțime. I-a spus ceva în șoaptă unui bărbat robust, cu barbă, care stătea lângă ușă și pe care Omar Yussef l-a recunoscut ca fiind unul dintre insurgenții pe care îi văzuse la moschee, sărind în ajutorul șeicului. Bărbatul i-a înmânat lui Awwadi un M-16 și l-a fixat pe Omar Yussef cu o privire lipsită de expresie.

Afară, câțiva băieți loveau cu o minge de fotbal obloanele magazinului de legume în fața căruia stătuse Omar Yussef în timpul ceremoniei. Soarele era la zenit, dar un vânt aspru vuia dinspre munte și învolbura steagurile verzi de pe turnul cu ceas. Obloanele de metal zdrăngăneau, iar mingea de fotbal a ricoșat în baliga de cal din fața estradei, făcându-i să râdă pe băieți. Unul dintre ei a dirijat mingea înapoi în piață, apoi a șutat-o cu putere. Prietenii lui s-au tăvălit pe jos de râs văzând cum a țâșnit bălegarul de pe minge pe chipul băiatului. Omar Yussef a coborât treptele din fața clubului social pe urmele lui Awwadi.

— Eu sunt cel care a obținut dovezile pentru șeic, i-a spus Awwadi, încet.

— Cum?

— În numele organizației Hamas, am obținut dosare care conțineau informații despre mârșăviile celor de la vârful partidului Fatah. Awwadi a aruncat o privire în jur și și-a aranjat arma pe piept. Dumneata ești prieten cu Sami Jaffari. El face parte din Fatah, dar până acum s-a dovedit destul de cinstit. Restul sunt niște escroci. Să nu ai încredere în ei. Și mai ales să nu pleci urechea la ce ți se spune despre mine.

— De la cine ai cumpărat dosarele? De unde știi că informațiile sunt adevărate?

— Le am de la un tip din Fatah. Mi le-a dat, pentru că este la fel ca toți ceilalți, nu îi pasă decât de ceea ce vrea el, iar partidul poate să se ducă la dracu'.

— Ar putea fi o acțiune de dezinformare, a spus Omar Yussef, punându-și brațele în jurul trupului, pentru a se apăra de vântul rece.

— De ce ar planta informații care să le creeze o imagine proastă lor și fostului lor lider? Awwadi l-a luat de mână pe Omar Yussef și l-a condus pe aleea de lângă clubul social, la adăpost de vânt. *Ustaz*, majoritatea informațiilor pe care le-am obținut proveneau din arhiva Bătrânului. Avea dosare cu toate ticăloșiile comise de cei din jur, astfel încât dacă vreunul devenea prea iubit sau încerca să îl înfrunte, îl punea la respect prin șantaj.

— Dar informația despre boala președintelui – asta nu de la el a venit.

— Acesta a fost un cadou din partea celui cu care am încheiat tranzacția.

Ușa metalică a clubului social s-a deschis. Vântul a împins-o și a izbit-o de perete cu un zgomot puternic. Awwadi s-a adâncit în întunericul aleii, trăgându-l pe Omar Yussef după el. Khamis Zeydan a apărut pe trepte și și-a aprins o țigară. S-a scărpinat în cap și a strigat pe cineva dinăuntru. Sami a ieșit

și el și împreună s-au îndreptat spre partea mai nouă a orașului.

Omar Yussef l-a privit pe Khamis Zeydan care se îndepărta în grabă, cu capul între umeri pentru a se apăra de vânt. Piciorul stâng îi șchiopăta. *I s-a agravat diabetul*, și-a zis Omar Yussef.

— Generalul de brigadă Khamis Zeydan este cel care îl însoțește pe prietenul dumitale, Sami. Zeydan îți este și el prieten? a murmurat Awwadi.

Omar Yussef a întors capul către tânărul mire.

— Ai un dosar cu informații și despre el?

Awwadi a încuviințat din cap.

— Vrei să îl citești?

— Vreau să îl distrug, a spus Omar Yussef.

— Credeam că sunteți specialist în istorie. Acestea sunt arhivele neoficiale ale vieții politice din Palestina.

— Miros urât.

— Așa miroase politica palestiniană.

— Avea și Ishaq dosar?

Awwadi a plescăit din limbă în semn că nu.

Îmi dau seama că nimic din ce mi-ar spune omul acesta despre informațiile cuprinse în dosare nu m-ar surprinde, se gândea Omar Yussef. *Despre ce ar putea fi vorba? Hoții, violuri, corupție? Crime? Îi cred în stare de orice ticăloșie pe cei care conduc poporul palestinian.*

— Nu sunt niște simple documente istorice, a spus el. Ar putea schimba viitorul. L-ar putea face mai sângeros, pornind un război civil între Fatah și Hamas.

— Suntem în plin război civil și acum. Unul de lungă durată, cu ceva pauze, ca să ne putem preface că nu este vina noastră. Dar, cu toate astea, este un război. Awwadi a venit mai aproape. Ar trebui să cunoști adevărul despre cei din Fatah care ne-au condus atâta vreme. Despre lucrurile reprobabile

pe care le-au făcut. Ajutoarele de miliarde de dolari primite de poporul nostru au fost risipite. Uită-te la orașul acesta. Nu avem niciun teatru. Nicio sală de cinema. În schimb, întregul oraș este un circ. Mulțumită oamenilor ale căror nume se regăsesc în dosarele obținute de mine.

Conducerea Băncii Mondiale este pe cale de a ajunge la aceeași concluzie, și-a zis Omar Yussef. *Dar de ce oare în Orientul Mijlociu nedreptățile nu pot fi îndreptate decât prin violență?*

— Cât ai plătit pentru dosare?

Awwadi a scuturat din cap.

— Un milion de dinari? Omar Yussef a făcut un pas către bărbatul cel vânjos. Ce crezi că se va întâmpla cu banii pe care i-ai dat? Acum faci și tu parte din corupția instaurată de Fatah, nu înțelegi?

Ochii lui Awwadi s-au întunecat de mânie.

— Nu le-am dat niciun ban. Am făcut un schimb. Le-am dat Pergamentul Abisha.

— Dar samaritenii mi-au arătat pergamentul ieri. Cine l-a înapoiat?

— Eu le-am dat pergamentul samaritenilor. Sunt și samariteni care fac parte din Fatah. Unul din ei mi-a dat dosarele cu informații.

— Ishaq, a spus Omar Yussef.

Awwadi a răsuflat. Omar Yussef a simțit miros de usturoi în respirația tânărului.

— Ai furat Pergamentul Abisha de la sinagogă. Apoi l-ai returnat în schimbul dosarelor, a spus Omar Yussef.

— Dacă zici dumneata.

— Cum a ajuns Ishaq în posesia acestor dosare?

— Erau dosarele Bătrânului. După moartea lui, m-am gândit că Ishaq ar putea să pună mâna pe ele. Dacă nu le avea el, atunci se aflau în posesia prietenului său, Kanaan, care făcea orice îi cerea Ishaq. Așa că am furat Abisha și l-am silit să îmi dea

dosarele în schimbul pergamentului sfânt al poporului său. A fost o afacere bună.

— Crezi? Omar Yussef și-a mângâiat mustața cu degetul mare și arătător. Ishaq deținea și informații despre conturile secrete ale Bătrânului. Fără îndoială se temea că cei ca tine vor încerca să dea de urma acelor bani. Așa că ți-a oferit dosarele cu informații secrete ca să te deruteze și să nu afli de bani.

— Informațiile acestea sunt foarte prețioase. Am făcut o afacere bună.

— Merită trei sute de milioane de dolari?

Awwadi a gemut, ca și cum ar fi primit un pumn în stomac.

— Atâta a pus deoparte Ishaq pentru Bătrân. Ți-a aruncat praf în ochi și acum altcineva o să pună mâna pe bani. Poate sunt deja în posesia cuiva din Fatah. Cu o asemenea sumă se pot cumpăra destule arme ca să șteargă Hamasul de pe fața pământului.

Awwadi s-a scărpinat nervos în cap.

Omar Yussef și-a mijit ochii.

— Dar Amin Kanaan are dosar? Sau soția lui, Liana?

— Nu, ei nu au.

— De ce?

— Poate pentru că sunt cinstiți? a rostit Awwadi pe un ton batjocoritor.

Oare cum ar arăta dosarul meu, dacă s-ar strădui cineva să îl întocmească? se întreba Omar Yussef. *Am stat o vreme în închisoare când eram tânăr. Pot să explic de ce, desigur, dar pe hârtie s-ar vedea numai datele seci și incriminatoare, care m-ar face să par un infractor. Ar mai fi și perioada în care beam și toate lucrurile pe care le făceam când eram beat și pe care nici măcar nu mi le mai amintesc. Dosarele de acest fel nu îți spun nimic adevărat despre un om. Nu fac decât să îl mânjească cu mizerie.*

— Cel care a păcătuit ar trebui să aibă prilejul de a se spăla de păcate, a spus Omar Yussef. Unul dintre înțelepții noștri arabi scria undeva că cel care dorește să își purifice sufletul nu o poate face într-o singură zi de rugăciune și nici nu poate ocoli căderea în păcat printr-un singur act de rebeliune.

— Am citit și eu Ghazali, *ustaz*, dar dumneata omiți ceva. Concluzia lui era că o zi în care ocolești neprihănirea duce la o a doua și, astfel, sufletul decade puțin câte puțin. Awwadi a ridicat degetul arătător. Dosarul lui Khamis Zeydan nu a ajuns atât de gros după o singură zi de păcătuire.

— Taci. Este prietenul meu.

— Poate că nu știi destule despre el încât să poți hotărî dacă să îi fii sau nu prieten. Adevăratul Khamis Zeydan este cel din dosar, nu omul pe care îl consideri prieten.

— Unde sunt dosarele?

Awwadi a ridicat bărbia și a dat din cap. A făcut un pas pe lângă Omar Yussef pentru a se întoarce înăuntru, la nuntă. Mișcarea i-a amintit lui Omar Yussef de felul în care Awwadi îl împiedicase să se uite spre pivnița din fundul grajdului, la Palatul Touqan. *Nu arme ai depozitat tu în pivniță,* i-a zis el în gând. *Ai ascuns dosarele acolo, nu-i așa?*

Urcând treptele clubului social, Awwadi a avut o ezitare.

— Ne vedem mâine dimineață la baia turcească, a strigat el.

Omar Yussef a văzut că tânărului îi părea rău de neînțelegerea intervenită între ei. A încuviințat și i-a făcut semn cu mâna. A așteptat ca Awwadi să intre în sală, apoi a pătruns în *casbah*.

Capitolul 14

Omar Yussef a mers pe același drum pe care îl urmase împreună cu Awwadi, străbătând aleile boltite, până ce a simțit din nou în nări duhoarea canalizării din Yasmina. Populația din *casbah* gravitase către nunta Hamas, iar pasajele păreau mai pustii ca niciodată. A recunoscut dugheana cu mirodenii a familiei Mareh, în pragul căreia îl înfruntase cu privirea Awwadi pe tânărul în salopetă albastră. Deși ușa era încuiată, dinspre o fereastră de la demisol se auzea zumzetul vibrant al râșnițelor electrice, iar aerul nopții era acoperit cu un nor cenușiu de pudră de nucșoară. Omar Yussef s-a oprit să adulmece aromele. Respirând aerul încărcat, și-a amintit de miile de cafele rafinate, aromate cu mirodeniile acestea și băute împreună cu bunii

săi prieteni. Apoi și-a amintit că simțise același miros în respirația bătăușului mascat care îl lovise peste obraz și a privit de-a lungul aleii, către colț, întrebându-se dacă nu cumva îl așteaptă acolo.

A luat-o la dreapta și a coborât către Palatul Touqan.

Ishaq a stat alături de Bătrân până la sfârșit, când acesta a murit în Europa, se gândea el. *Poate Ishaq știa de ce boală a murit președintele. Nu cumva a fost ucis de cineva din Fatah pentru că le-a dezvăluit aceste informații celor din Hamas?*

La capătul aleii în pantă, s-a oprit. Era convins că Palatul Touqan era acolo, dar ajunsese la capătul aleii și încă nu vedea poarta înaltă a vechiului conac. S-a întors pe același drum și a luat-o la dreapta, presupunând că locuința lui Awwadi se află pe următoarea stradă paralelă, dar aleea urca diagonal, pe deal. Și-a blestemat simțul orientării. Trebuia să ajungă la Palatul Touqan și să examineze pivnița înainte ca Awwadi să plece de la petrecerea de nuntă. Avea la dispoziție puțin mai mult de o oră. Probabil va avea multe dosare de cercetat în ascunzătoarea lui Awwadi, dacă intuiția lui era corectă. Lui Omar Yussef puțin îi păsa de liderii Fatah și, oricum, nu putea distruge toate dosarele, chiar dacă reușea să dea de urma lor, fără să stârnească mânia celor din Hamas. Dar voia să îl apere pe Khamis Zeydan, să îi găsească dosarul și să scape de el.

Uită-te la tine, cum alergi ca un șobolan într-un labirint, și-a zis el, uitându-se la ceas. *Timpul trece și tu îl pierzi bătând drumurile astea vechi.*

Era convins că palatul se află mai jos, așa că a luat-o pe o alee mai îngustă și a coborât câteva trepte. A adulmecat aerul. Mirosul de canal se simțea mai puțin aici. Oare greșise drumul și ieșise cu totul din Yasmina?

A ajuns în capătul unor trepte care coborau până sub o boltă învechită și a observat capitelul unei coloane romane încorporate în baza zidului. Era atât de mâncat de vreme încât cu greu mai putea fi recunoscut. Omar Yussef s-a aplecat pentru a-i atinge suprafața aspră și noduroasă.

Ceva a biciuit aerul de deasupra capului său și a lovit zidul cu un șuierat brusc. Cu mâna sprijinită încă de pietrele străvechi, a privit în spatele său. *A fost un glonț*, și-a zis în gând. *Unde am nimerit oare?*

Când s-a ridicat, un alt glonț a spart o bucată din capitelul roman, pulverizându-i praf pe pantofi. A auzit pași care se apropiau în grabă pe aleea din spatele său. *O singură pereche de ghete*, și-a zis. *Nu am nimerit în mijlocul unui schimb de focuri. Mă urmărește cineva.*

Dinspre alee s-a auzit un foc de armă. Printre umbrele serii, Omar Yussef a văzut flacăra portocalie de la gura țevii și s-a aruncat în dreapta. A aterizat pe scări și s-a rostogolit în întuneric, apărându-și capul cu o mână, iar în cealaltă ținându-și strâns ochelarii.

În cădere, și-a menținut o postură rigidă. Va fi plin de vânătăi, dar atâta timp cât nu îi permite trupului să se încovoaie, nu își va rupe nimic. S-a oprit izbindu-se de o cutie cu oase de pui aflate în putrefacție, cât pe ce să lovească o pisică, dar aceasta a fugit speriată. A rămas întins la pământ, gemând, până ce l-a auzit pe urmăritor înaintând pe alee, către scări. A împins cutia în mijlocul pasajului, a pipăit cu înfrigurare zidul și a dat colțul. Printr-o arcadă din față a văzut o lumină, spre care a pornit șchiopătând.

Când a ieșit la lumină, se afla în *souk*-ul pustiu. În oricare altă zi ar fi fost în siguranță aici, în mijlocul mulțimii, dar acum toți proprietarii își închiseseră magazinele, pentru a participa la nunta cea mare. În spate, a auzit cum cineva se împiedică de cutia cu resturi de pui și înjură.

Peste drum, un gard de fier împrejmuia câteva morminte vechi. O clădire fusese ridicată în spatele mormintelor și deasupra lor, dar zidul de lângă gard era doar un morman de cărămizi sparte. Probabil pe acolo intraseră israelienii într-unul din raidurile lor nocturne, făcând o spărtură în zid, pentru a căuta arme ascunse în spatele mormintelor. Pe acolo s-a strecurat Omar Yussef.

Împiedicându-se de o cărămidă căzută, s-a sprijinit cu mâinile de cel mai apropiat mormânt. Suprafața lespezii avea aspect de coajă de portocală. S-a târât în spatele ei și s-a lăsat pe vine, cu fața lipită de dreptunghiul decorativ în care era dăltuit un verset din Coran, în maiestuoasa caligrafie *thuluth*. Și-a trecut degetele peste text și a remarcat numele Touqan gravat pe piatra de calcar. *Este mormântul unui om bogat care locuia pe vremuri în palatul unde locuiește acum Auwadi*, și-a zis el.

Omar Yussef a țintuit cu privirile piatra, până ce chipul cadavrului dinăuntru părea că sclipește de dincolo de ea. *Te rog, nu face niciun zgomot*, i-a spus cadavrului. *Îți iert toate păcatele comise cu secole în urmă, dacă nu mă dai de gol acum.*

A auzit pași traversând *souk*-ul în fugă. Șchiopătând. *Probabil din cauza căzăturii pricinuite de cutia de gunoi*, și-a zis. A încercat să îi imite pe morții care zăceau sub lespezi și care îl îndatorau cu tăcerea lor.

Pașii s-au oprit în dreptul gardului de fier. Omar Yussef a auzit respirația grea a unui bărbat. I s-a părut că simte miros de nucșoară și i-a revenit în minte respirația omului care îl plesnise peste obraz. Gardul metalic a scârțâit. *Intră*, și-a zis el, dar apoi a auzit pașii îndepărtându-se prin *souk*.

La o oarecare distanță s-a deschis o ușă, izbind un perete, iar în stradă s-au revărsat glasuri voioase. Omar Yussef l-a auzit pe urmăritorul său înjurând în barbă și întorcându-se în *casbah*.

Omar Yussef s-a lăsat la pământ, cu spatele lipit de mormântul Touqan și a răsuflat cu disperare, ca un înotător care iese la suprafață după mult timp petrecut în apă. A închis ochii și s-a cutremurat. *Oricine ar fi, m-a văzut vorbind cu Nouri Awwadi. Orice aș ști eu despre dosarele cu informații secrete sau despre moartea lui Ishaq, omul acesta bănuiește probabil că știu mai multe. Va încerca din nou să mă ucidă.*

Un vânt puternic bătea prin *casbah*, iar soarele serii s-a lăsat dincolo de Gerizim. Dinspre vechile morminte venea o umezeală grea. Era prea târziu să se mai întoarcă la Palatul Touqan și să caute dosarele. Omar Yussef s-a cățărat peste dărâmături, a coborât în *souk* și s-a îndepărtat în grabă, pășind peste dalele vechi de piatră.

Capitolul 15

Lui Omar Yussef nu îi plăcea mâncarea de la restaurant. Bănuia că bucătarii profesioniști își păcălesc clienții adăugând grăsime sau prea multă sare la mâncăruri, în loc să respecte rețetele tradiționale. Anticipând asemenea mâncăruri de mâna a doua la restaurantul hotelului, aștepta îmbufnat la fereastra camerei sale, bătând cu un deget în cartea pe care încerca să o citească, în vreme ce Maryam se îmbrăca pentru cină.

Lumini albastre singuratice punctau dealul din față. Locuitorii din Nablus mâncaseră devreme și se duseseră la culcare, lăsând străzile partizanilor și patrulelor israeliene. *Și celui care a încercat să mă ucidă.*

Liniștea din fața ferestrei îi părea amăgitoare lui Omar Yussef, ca tăcerea unui mort. *Un mort pare nemișcat*, și-a zis el, *dar seninătatea morții este numai o mască a putrefacției neostoite a cărnii. Aș fi spus că trupul lui Ishaq era lipsit de viață când l-am inspectat, sus, pe vârful muntelui. În realitate, era devorat de nenumărate organisme microscopice îngrozitoare. Iar peisajul acesta liniștit este străbătut de viermi la fel de distrugători ca aceia care mănâncă un cadavru în putrefacție.* Și-a încleștat mâinile, îngrijorat. *Dacă aș vorbi încă o dată cu americanca, poate mi-aș face o idee mai clară despre motivul pentru care a fost ucis Ishaq. Aș putea să îi îndrept pașii către bani, fără să mă implic direct. Fără să mai risc.*

— Sper că bucătarul de la hotelul acesta nu ține prea mult pe grătar *shish tawouk*. Maryam a ieșit din baie, strecurându-și un cercel mic de aur în lobul urechii. Restaurantele astea întotdeauna strică puiul și ești nevoit să îneci mâncarea în suc de lămâie ca să îi dai un pic de savoare.

Omar Yussef a râs.

— Data viitoare când mai mergem undeva, o să închiriez o cameră de hotel cu o bucătărie numai pentru tine, a spus. În felul acesta, vom putea să ocolim restaurantele.

Maryam a tras pe ea o jachetă neagră, de lână.

— Omar, angajații acestor restaurante își bat joc de mâncare. Nu iubesc nici mâncarea pe care o prepară, nici pe oamenii care o vor mânca.

Omar Yussef a observat că Maryam îi atârnase cămașa cu mâneci scurte pe bara perdelei de la duș, umedă pe piept, acolo unde îi frecase pata de hummus. Mâncarea de la bufetul lui Abu Alam fusese bună, chiar dacă pe Maryam o jignise faptul că a mâncat din mâna altcuiva. Poate nu ar trebui să se grăbească să condamne mâncarea de la restaurant.

— Draga mea, cina din seara asta ar putea să nu fie chiar atât de proastă.

Soția lui a ridicat un deget dojenitor.

— Da, poate va fi la fel de bună ca hummusul pe care l-ai mâncat în *casbah*.

Omar Yussef și-a simțit gura uscată, ca puiul gătit prea mult, cu care își închipuia că se va îneca în scurt timp. *Îmi poate citi gândurile*, s-a întrebat el, *sau conștiința încărcată?*

— O să gust din salate, a spus Maryam, și dacă mi se pare că nu sunt pregătite așa cum trebuie, nici nu mă ating de felul principal.

S-a încruntat, a ridicat o mână și a inspectat vânătaia verzuie de pe mâna lui.

— Vânătaia asta o ai de când ai căzut, după ce te-a lovit nemernicul ăla?

Omar Yussef spera că puterea soției sale de a-i citi gândurile avea o limită.

— Cu siguranță, a spus el.

Și-a tras mâna. Îl durea tot corpul de când se rostogolise pe trepte, dar nu voia să o alarmeze pe Maryam.

— Tot nu înțeleg de ce voiau să îi facă rău lui Sami.

— El este polițist. Ei sunt infractori.

— Sunt mândră de tine că ai încercat să îi oprești.

Omar Yussef a pus cartea pe masa de toaletă. Încercase să recitească câteva poezii ale unui vestit scriitor din Nablus, dar cartea îl iritase. Poetul atingea un ton eroic care i se părea la fel de fals ca melodrama din glasul unui crainic de știri. Poemele ridicau în slăvi oameni care ar fi trebuit să fie readuși cu picioarele pe pământ în loc să își sacrifice viața fără rost. *La noi nici măcar artiștii nu sunt în stare să ne spună adevărul*, și-a zis el. *Nu-i de mirare atunci că politicienilor li se pare atât de ușor să mintă.*

— Cobor să beau o cafeluță până te îmbraci tu, Maryam, a spus el. O să mă relaxeze.

— Sigur, dragul meu, a spus ea, clipind des. Îmi aranjez părul și vin și eu.

Omar Yussef i-a zâmbit soției sale. În spatele hainelor negre, pielea îi părea cenușie, deși în realitate era galben-maronie, ca pulpa vinetei. Clipea des când i se vorbea, o idiosincrazie căpătată în timpul Intifadei. Lui îi era teamă că ar putea fi din cauza emoțiilor excesive, a grijilor nerostite pentru viața familiei sale în mijlocul violențelor din Betleem. *Poate că este numai surprinsă să fie încă în viață, după tot ce a îndurat orașul nostru*, și-a zis el.

Maryam s-a întors în baia cea mică.

— Îmi fac griji pentru Zuheir, a spus ea încet, în timp ce Omar Yussef apăsa pe clanță ca să iasă din cameră.

A luat mâna de pe clanță.

— Pentru că a devenit habotnic?

Maryam și-a întors brusc fața către soțul ei.

— Pentru că este numai piele și os. Nu mănâncă bine.

— De vină sunt hainele alea tâmpite pe care le poartă, îl fac să arate ca un cioban saudit, a spus Omar Yussef. Sau poate pentru că postește de două ori pe săptămână, ca un bun musulman.

— Omar, nu critica băiatul. Este încăpățânat, ca tine. Dacă îi spui că a luat-o pe un drum greșit, nu faci decât să-l îndârjești.

S-a aplecat spre oglinda din baie și, cu ajutorul a două degete, s-a jucat cu pielea lăsată de la colțurile gurii.

— Maryam, pleacă din fața oglinzii, i-a spus Omar Yussef. Când te examinezi în felul acesta, îmi amintesc cât de rău arată propria mea reflexie în oglindă. De ce te arăți atât de nemiloasă față de sărmanul tău soț?

Maryam i-a răsucit în joacă nasturii hainei și i-a periat reverele.

— Nu îți face griji, a spus ea. Ești elegant, ca întotdeauna.

Nu era adevărat că, aflat în fața oglinzii, Omar Yussef se privea cu un ochi critic. Vedea încă urmele tânărului chipeș care fusese odată. Ba chiar își imagina că este mai puțin chel decât în realitate și că mustața sură îi dă un aer de gravitate masculină. Dar în seara aceea se îndoia de el însuși. Oglinda i-ar putea reflecta ochii adânciți în orbite, pleoapele grele și ridurile noi, apărute ca niște cicatrice la colțurile gurii.

A sărutat-o pe soția sa pe frunte și a deschis ușa. În timp ce el ieșea, ea s-a întins după peria de păr.

Oglinda din lift îl provoca. A văzut cu coada ochiului un chip pământiu, brăzdat de umbre adânci, cenușii. Și-a întors repede privirea către luminile fluorescente care pâlpâiau în tavan și a ținut-o acolo până s-au deschis ușile liftului în holul hotelului și a putut să scape de reflexia sa.

Jamie King stătea în mijlocul holului, cu mâinile încleștate în față. Ochii ei cercetau încăperea, de parcă ar fi așteptat pe cineva. Avea părul roșcat lăsat pe spate, iar Omar Yussef îi admira volumul. A luat o hotărâre bruscă și nu s-a mai simțit atât de descurajat. *Trebuie să îi vorbesc înainte să sosească Maryam*, și-a zis. Când s-a apropiat de ea, femeia și-a îndreptat jacheta, a zâmbit și a întins o mână hotărâtă, pentru a-l saluta.

— Sper că nu te deranjez, a spus el.

— Nu, de fapt eu…

— Jamie, vreau să continuăm discuția despre Ishaq, samariteanul, i-a spus Omar Yussef, venind mai aproape de ea. Ishaq era foarte tânăr pentru a se ocupa de conturile secrete ale Bătrânului, nu-i așa?

— Președintele nu avea încredere în mulți oameni, a spus King, mângâindu-și firele subțiri de păr de lângă ureche. Cei care mi-au vorbit prima dată despre Ishaq au folosit toți aceeași expresie: „Ishaq era ca un fiu pentru Bătrân." Dar nu exclud posibilitatea ca președintele că îl fi avut cu ceva la mână pe Ishaq.

— Vreun secret rușinos? *Homosexualitatea lui*, și-a zis Omar Yussef.

— Ceva care i-ar fi conferit puteri asupra lui. Astfel încât, dacă Ishaq ar fi încercat vreodată să șterpelească din bani, președintele i-ar fi putut distruge familia.

— A plecat la Paris împreună cu președintele, când Bătrânul era pe moarte, a spus Omar Yussef. După ce președintele a murit, Ishaq ar fi putut păstra toți banii.

Americanca și-a înclinat capul către Omar Yussef.

— Asta dacă nu cumva îi cunoștea cineva secretul și îl putea șantaja.

— În cazul acesta, de ce să se întoarcă în Palestina? Se arunca drept în brațele celor care îl șantajau. Omar Yussef a clătinat din cap. Ce crezi că s-a întâmplat cu banii?

— Nu am interceptat nicio tranzacție de dată recentă care să indice că banii ar fi fost mutați. Presupun că Ishaq se afla încă în posesia conturilor secrete când a fost ucis.

— Unde crezi că sunt banii?

— Banii recuperați până acum erau în conturi din Belize, Bahamas, Panama, locuri de genul ăsta. Mai sunt și investiții în companii din lumea largă. Companii telefonice din Libia, firme care se ocupă cu distribuția de alimente în Arabia Saudită, tot felul de întreprinderi. Dar cei mai mulți se aflau în conturi ușor de accesat, pentru a plăti pentru lucrurile de care președintele avea nevoie rapid. Eu voi continua

să încerc să dau de urma banilor, investigatorii mei sunt la Geneva urmărind anumite piste. Dar sunt îngrijorată. Dacă Ishaq a fost ucis pentru informațiile privitoare la aceste conturi, le vor goli înainte să ajung eu la ele.

— Indiferent de ceea ce descoperi, mă ții și pe mine la curent? i-a șoptit Omar Yussef. Te-ar ajuta să te consulți cu cineva care cunoaște cultura locului.

Jamie King i-a adresat un zâmbet politicos, pe care Omar Yussef îl cunoștea prea bine după anii de muncă alături de străinii de la ONU. *Nu are rost să aștept un telefon din partea ei*, și-a zis.

Liftul a scos același sunet electronic. Când s-au deschis ușile, Maryam era cu ochii în oglindă, trăgându-se de pungile de sub ochi, iar Nadia o imita pe bunica ei și chicotea. Fata a traversat în grabă holul, zâmbind către Jamie King.

— Bunicule, am invitat-o pe domnișoara King să ia cina cu noi, a spus ea.

Omar Yussef și-a dus degetele la mustață, încercând să își ascundă surprinderea.

— Ai de gând să vorbești cu dumneaei toată seara despre cartea ta, Nadia?

Fata a clătinat din cap.

— Nu dezvălui nimic despre carte, a spus ea. Va trebui să ghicești cine este criminalul.

Jamie King a dat mâna cu Maryam.

— Nadia mi-a spus că mâncarea din seara asta va fi cu mult mai proastă decât cea care se gătește în casa dumitale, Umm Ramiz, a spus ea.

Maryam a sărutat-o pe Nadia. Omar Yussef vedea cum chipul obosit i se lumina de plăcere când își ținea în brațe nepoata. Nu putea să nu se gândească la soția sa ca la o femeie simplă, ale cărei plăceri se situau toate în zona familială, domestică, care face de obicei deliciul femeilor. Cu toate astea, era deseori convins că se regăseau în caracterul ei

aspecte sofisticate, despre care el habar nu avea. I-ar fi plăcut să îi poată citi toate secretele, dacă s-ar fi găsit un dosar cu informații despre ea printre cele procurate de Awwadi pentru Hamas.

În sala de mese, Nadia i-a văzut pe tatăl ei, Ramiz, și pe unchiul ei, Zuheir, la fereastră și s-a îndreptat spre ei. Maryam s-a oprit ca să vorbească cu o femeie de la masa alăturată, unde alți prieteni de-ai părinților lui Sami, din Betleem, mâncau frigărui de miel și pui.

Omar Yussef i-a salutat pe cei din Betleem cu glume despre minunea de a o vedea pe Maryam într-un restaurant, apoi s-a așezat lângă soția sa. Ramiz a mângâiat părul lung și drept al fiicei sale și i-a șoptit ceva. Au râs amândoi, iar lui Ramiz i-au tremurat obrajii durdulii. Zuheir strângea în mână un pahar cu apă și se zgâia la urmele de țigară de pe fața albă de masă. Chelnerul a venit cu o tavă mare pe care erau tot felul de salate. Le-a așezat pe masă.

Ishaq și-a închipuit că va fi liber după moartea președintelui, și-a zis Omar Yussef. *A renunțat la siguranța din Franța pentru satul de pe Muntele Garizim ca să fie împreună cu soția și tatăl său adoptiv. Credea că președintele îi luase secretul cu el în mormânt. Dar cineva cunoștea secretul rușinos al lui Ishaq și s-a folosit de el. Să fi fost Nouri Awwadi?* El îi spusese lui Omar Yussef că Ishaq era homosexual. Tot el reușise să obțină dosarele cu informații secrete de la Ishaq. Poate că el îl omorâse, totuși. Oare îi smulsese lui Ishaq și date despre conturile secrete ale președintelui, sub amenințarea șantajului? *Se poate ca Awwadi să-mi fi spus de dosarele cu informații secrete despre cei din Fatah ca să mă facă să cred că asta este tot ce a primit de la Ishaq.* Omar Yussef a frământat între degete o mică ruptură din fața de masă. *Dar când i-am spus*

lui Awwadi că milioanele președintelui se aflau în mâinile lui Ishaq, a părut extrem de surprins. Dacă nu cumva este un actor foarte convingător, atunci banii nu se află la el. Nu încă.

Sami și Meisoun au traversat sala de mese. Ea își ținea mâinile împreunate, într-o atitudine sfioasă. Li se permitea să se arate în public împreună înainte de nuntă, dar să se comporte cu reținere. Sami s-a oprit la masa de lângă cea a lui Omar Yussef, pentru a-și saluta prietenii de familie, zâmbind timid când ei au făcut glume pe seama brațului său în ghips. A surprins privirea lui Omar Yussef și zâmbetul i-a pierit. Profesorul a întors capul. Meisoun a sărutat-o pe Maryam. În timp ce îi dădea Nadiei o îmbrățișare, a cântărit-o pe Jamie King din priviri și i s-a adresat lui Omar Yussef.

— Așa careva să zică, *ustaz*, se pare că am fost degradată la rangul de a treia soție.

Chipul lui Omar Yussef s-a îmbujorat.

Sami s-a aplecat să îi sărute pe Ramiz și pe Zuheir, mormăind o urare de bun venit abia auzită. S-a așezat lângă ei, aplecat, cu ochii ațintiți asupra feței de masă și brațul rupt ascuns sub tăblia mesei.

Bietului băiat îi este rușine că nu lucrează la cazul Ishaq, și-a zis Omar Yussef.

Maryam a lăsat să cadă o bucățică crocantă de *pita* pe farfurie, a plescăit din limbă și și-a încrucișat brațele.

— Iaurtul din *huwarna* este prea apos, a spus ea în engleză.

King s-a aplecat deasupra farfurioarelor înșirate pe masă.

— Care din salate este aceea?

Maryam i-a arătat un bol mic cu iaurt simplu, punctat de semințe mici, închise la culoare.

— Tot ce ai de făcut este să speli semințele de muștar și să le pui în iaurt. Cât de greu poate să fie?

Și nu au adăugat niciun strop de mentă. Voia să pară nemulțumită, dar își putea reprima un zâmbet provocat de faptul că îi vorbea unui străin despre bucătăria locului. Eu pun întotdeauna mentă proaspătă în *huwarna* chiar înainte de a o servi, ca să îi dea o aromă în plus.

Omar Yussef a adunat sos de iaurt cu o bucată de pâine, pe care a rontăit-o apoi în gură.

— Nu o băga în seamă, Jamie, a spus el. Este foarte bun.

Maryam i-a aruncat o privire furioasă.

— Dar sigur, nu este la fel de bun ca cel pe care îl faci tu, draga mea, a spus el în engleză. Apoi a continuat în arabă. Nadia, spune-i bunicii tale că va muri de foame în Nablus dacă refuză să mănânce mâncarea proastă din restaurantul ăsta.

Maryam a luat de pe masă un vas cu verdețuri și a pus câteva linguri pe farfuria lui Jamie.

— Încearcă asta, Jamie. Este *jarjeer*. O mâncare tradițională palestiniană. Este făcută dintr-o plantă care în engleză cred că se numește „arugula". Pentru a face salata, se adaugă suc de lămâie și condimentul acesta măcinat, de culoare purpurie, căruia noi îi spunem sumac. Nu știu cum i se spune în engleză.

King a gustat, iar pe chip i s-a citit încântarea.

— Are un gust foarte aromat.

— Lămâia subliniază gustul proaspăt al frunzelor de arugula, a spus Maryam.

— Se spune că salata asta îl face pe bărbat viguros în pat, a spus Omar Yussef râzând. Iată de ce Maryam nu mi-o gătește niciodată.

Maryam a dat drumul vasului cu *jarjeer* pe masă, în fața lui Omar Yussef.

— Mănânc-o pe toată, să vezi dacă îmi pasă, a spus ea.

Nadia a râs pe înfundate și un pic din cola pe care o bea i-a țâșnit pe nas, ceea ce a făcut-o să se prăvălească pe masă într-o criză de chicoteli. Omar Yussef, care o urmărea, a râs. A mângâiat dosul palmei lui Maryam și i-a zâmbit până ce a început și ea să râdă.

Zuheir ciugulea din cele câteva linguri de *baqdounsiyya* de pe farfuria lui. Perseverența clocotitoare cu care evita s-o privească pe Jamie King părea să îi atragă atenția americancei spre el.

— Ce salată este aceea? l-a întrebat ea.

Zuheir abia dacă și-a ridicat ochii când Jamie King arăta spre farfuria lui.

— Pătrunjel tocat și pastă de susan, a mormăit el.

Maryam s-a aplecat spre el.

— Altceva?

Zuheir a zâmbit fără tragere de inimă.

— Sare, ulei de măsline și suc de lămâie, mamă.

Maryam s-a înclinat, mândră.

— Zuheir, când am vorbit mai devreme la cafea, conversația s-a învârtit numai în jurul politicii, a spus ea. Am uitat să te întreb dacă locuiești și tu tot în Betleem.

Zuheir și-a supt buza de jos și i-a aruncat o privire tatălui său.

— Locuiesc în Marea Britanie de câțiva ani, unde studiez și predau, a spus el. Dar acum mă întorc în Orientul Mijlociu. O să predau în Beirut.

— Îmi place Beirutul. Este un oraș minunat, a spus King.

— Tuturor vesticilor le place Beirutul. Aceasta este problema. Zuheir și-a dat la o parte farfuria. În realitate, este plin de tot felul de extremiști. Sper că predând acolo, voi reuși să fac ceva pentru a le reduce fanatismul.

— Și de ce nu faci același lucru aici?

— Îi las pe extremiștii palestinieni în grija tatălui meu.

Sami s-a uitat cu asprime la Zuheir.

— Ce vrei să spui, Zuheir? a întrebat Omar Yussef, cu gura plină de *baqdounsiyya*.

Zuheir a ridicat din sprâncene.

— Palestinienii s-au izolat din nou de lume, iar tu ești singurul dispus să se culce la pământ, în mizerie, și să îi lase să pășească pe tine, către un loc sigur.

— Dacă salvarea palestinienilor depinde de spatele puternic al iubitului nostru tată, atunci Alah să ne apere pe toți, a spus Ramiz. Nu este ceea ce s-ar numi un culturist.

A râs și a întins mâna după hummus.

Zuheir și Omar Yussef s-au privit în tăcere, în timp ce chelnerul îndepărta salatele și aducea carnea friptă care constituia felul principal.

— Aveți vreun post liber la Banca Mondială pentru un absolvent de economie? a întrebat Maryam, atingând brațul lui Jamie King și arătând către Meisoun.

Ramiz a clătinat din cap.

— Mamă, nu îi lăsa pe cei de la Banca Mondială să îmi fure noul partener de afaceri.

— După nuntă, o să deschid în Nablus o franciză a afacerii cu telefoane mobile deținută de Ramiz, i-a explicat Meisoun lui Jamie.

— Grozav. Unde ai studiat?

— La Cairo. Voiam să obțin masteratul, dar din pricina Intifadei s-a închis granița dintre Egipt și Gaza, de unde sunt eu. Am fost nevoită să îmi găsesc o slujbă la un hotel din orașul Gaza.

— Mare păcat.

Meisoun a zâmbit.

— Nu foarte mare. Acolo mi-am cunoscut viitorul soț. Altfel m-aș fi măritat probabil cu vreun faraonaș plin de aere din Cairo.

— Dar cel puțin Cairo nu se află în plin război, a spus Ramiz, plesnindu-l pe spate pe Sami.

— Dacă o femeie nu își alege bine soțul, își creează propriul război, a spus Meisoun, dojenindu-l pe Ramiz cu un deget. Sami și cum mine vom avea parte de pace, indiferent ce necazuri cotropesc Nablusul.

— Și când e ziua cea mare? a întrebat King.

— Vineri. Dar nu este mare în stilul nunților americane pe care le-am văzut la televizor. Este o petrecere mare.

— Fără o ceremonie religioasă?

— Este și o parte religioasă, dar noi ne-am făcut deja jurămintele.

— Cel mai important lucru a fost să îl fac pe tatăl ei să fie de acord, a spus Sami.

— Iar el a spus da, evident.

Jamie a ridicat paharul cu suc ca pentru a închina în sănătatea lor.

— De fapt, nu a *spus* da. I-a dat lui Sami cafea îndulcită.

Nadia a luat-o pe Meisoun de mână pentru a-i da de înțeles că voia să îi explice.

— Când un bărbat se duce să ceară mâna unei fete, gazda îi servește cafea la sfârșitul vizitei. Dacă este îndulcită cu zahăr, înseamnă că familia este de acord cu căsătoria. Dacă este amară, răspunsul este nu.

— Cred că este un semnal eficient.

— Toată lumea preferă cafeaua dulce. În afară de bunicul. El bea întotdeauna cafeaua amară.

Nadia s-a strâmbat la Omar Yussef.

Jamie King s-a scuzat după cafeaua de la sfârșitul mesei. Pe când americanca părăsea sala de mese, Omar Yussef l-a observat pe Khamis Zeydan traversând holul. Șeful de poliție se clătina pe picioare și s-a sprijinit cu cotul de ușa restaurantului. A tras aer adânc pe nas, de parcă ar fi râcâit ceva, a adunat

flegmă în gură și a scuipat-o pe podea. Chelnerul l-a privit îngrijorat.

Omar Yussef a pus o mână pe brațul lui Maryam.

— Ne vedem sus, după ce îți termini desertul, a spus el, ridicându-și sprâncenele în direcția lui Khamis Zeydan.

Maryam i-a urmărit privirea, iar buzele i s-au deschis într-o expresie compătimitoare.

Sami s-a ridicat și a ocolit masa. Omar Yussef s-a ridicat și el.

— Mai stai puțin cu logodnica ta, i-a șoptit el. Măcar de asta dă-mi voie să mă ocup eu.

— Numai de asta, a spus Sami, bățos.

Meisoun i-a făcut semn logodnicului ei să se așeze. Chipul tânărului s-a încordat până ce a ajuns să pară pietrificat și neomenesc.

Capitolul 16

Chelnerul s-a îndreptat fără tragere de inimă către beţivul din dreptul intrării, dar Omar Yussef a clătinat din cap şi i-a făcut semn să se întoarcă la locul său de lângă bucătărie.

— Hai în camera ta, i-a spus el lui Khamis Zeydan, prinzându-l de braţ.

— Nu am mai primit o asemenea propunere de ani de zile, dragă, a răspuns Khamis Zeydan.

Abia îngâna cuvintele şi a izbucnit într-un râs amar, iar respiraţia îi mirosea a scrumiere murdare înmuiate în whisky. Omar Yussef şi-a ţinut răsuflarea.

În dreptul liftului, Khamis Zeydan a avut nevoie de două mâini ca să ducă bricheta la capătul ţigării, iar pe holul către cameră s-a sprijinit atât de tare de Omar Yussef, încât genunchii profesorului mai că au cedat.

— Amin Kanaan este o corcitură nemernică, a spus Khamis Zeydan, apoi a scăpat cheile în fața ușii.

Cu o mână, Omar Yussef l-a sprijinit de canatul ușii pe prietenul său care se clătina, s-a aplecat și a ridicat cheile. A deschis ușa și l-a ajutat pe Khamis Zeydan să intre.

Camera mirosea a țigări și urină. Khamis Zeydan a scos o sticlă de whisky de un litru din geanta de voiaj măslinie, de formă tubulară, aflată pe pat. S-a proptit în tăblia patului și a luat o înghițitură. Omar Yussef a tras apa la toaleta împuțită și a privit cu dezgust către chiștoacele de țigară care pluteau într-o cană, lângă chiuvetă.

— Kanaan ți-a furat iubita acum douăzeci și cinci de ani, a spus el, așezându-se pe un scaun de birou incomod, de la piciorul patului. S-a lăsat pe spate în scaun. *Scârțâie aproape la fel de rău ca mine*, și-a zis el. Nu crezi că e timpul să dai uitării povestea asta?

— Am dat totul uitării. Tot ce a fost bun.

Khamis Zeydan și-a șters mustața cu dosul palmei și s-a holbat cu ură la mănușa care îi acoperea proteza.

— Sunt cu toții niște corcituri nemernice.

— Cine?

— Toți, toată șleahta de nemernici.

Când ești treaz, nimeni nu ți se pare mai plicticos decât un bețiv, și-a zis Omar Yussef. Nu îl văzuse niciodată pe Khamis Zeydan în halul acesta și nu-și dorea decât să iasă din cameră.

— Nevastă-mea este o nemernică, a spus Khamis Zeydan. Fiii și fiicele mele, toată lumea. Corcituri nemernice. A clătinat din cap și a mai luat o înghițitură. A studiat sticla preț de câteva clipe și i s-au umezit ochii. Sami, nu. Sami îmi este ca un fiu.

Omar Yussef s-a ridicat în picioare.

— M-am săturat de prostia asta. Adună-te!

Și-a auzit cuvintele, furioase și aspre, și s-a oprit. Parcă intrase altcineva în cameră și țipase la bețivul de pe pat. Dar nu era nimeni altcineva, numai sticla și ura lui față de pofta pe care i-o stârnea băutura din ea. Și-a dat seama că vocea îi aparținea.

Khamis Zeydan a fluturat sticla către profesor.

— Îmi este ca un fiu. Fiul pe care trebuia să îl am în locul pămpălăilor ălora căcăcioși din Iordania. Băieții lu' mă-sa, nemernicii. Cum îndrăznesc ei… mi-au spus… eu nu sunt un…

Și-a pierdut șirul supărării, a luat o altă înghițitură de whisky și a revenit în forță:

— Cum îndrăznesc?

— Frate, nu da vina pe copii pentru că sunt supărați pe tine. Cât au fost mici, tu erai mereu plecat de acasă.

— Luptam pentru poporul nostru.

— Iar ei luptă pentru mama lor, singura persoană, în ochii lor, căreia i-a păsat de ei.

— Ce ușor îți este ție să spui asta. Tu ești un om bun și toată lumea ți-o spune.

Omar Yussef a oftat. A simțit că îl înecă plânsul și a clipit de câteva ori.

— Și tu ești un om bun, Abu Adel.

— Mi se pare că întotdeauna oamenii mă plac mai mult decât mă plac eu singur, a spus Khamis Zeydan.

— Oare pentru că nu au informațiile pe care le deții tu?

Khamis Zeydan s-a oprit cu sticla ridicată spre buze, examinându-l pe profesor.

Lui Omar Yussef i-a venit în minte dosarul cu informații compromițătoare despre prietenul său, pe care Awwadi îl ținea ascuns undeva. S-a uitat în ochii palizi ai polițistului-șef. *Știe prea bine ce s-ar afla într-un asemenea dosar*, și-a zis el. *Și nu își poate închipui că ar putea cineva să iubească un*

om care a făcut lucruri atât de îngrozitoare, indiferent pentru ce cauză lupta.

Khamis Zeydan a băut încet, de parcă și-ar fi pierdut brusc pofta.

— Toată viața am fost trădat, a spus el. Poate reacționez exagerat la criticile pe care mi le aduc ai mei. Când sunt criticat, simt că este preludiul unei trădări și mai mari. Așa era în timpul exilului, alături de Bătrân. Oamenii de teapa lui Kanaan mă lucrau pe la spate, mă mânjeau cu noroi, stârneau tot felul de zvonuri ca să mă discrediteze. Trebuia să fiu la sediu tot timpul, ca să înăbuș în față comploturile înainte de a se ajunge prea departe. De asta nu puteam fi alături de familia mea și nu am simțit niciodată dragostea pe care copiii o au pentru părinții lor.

— Dar acum a trecut totul. Nu mai ești în exil.

Omar Yussef s-a lăsat și mai jos pe scaunul incomod.

— Nu a trecut. Am văzut asta pe chipul lui Kanaan când am dat ieri peste el, la sediul poliției. Khamis Zeydan a pus sticla pe noptieră. Nu mă voi elibera niciodată de povestea asta. Iar acum i se întâmplă și lui Sami la fel. Oamenii îl bănuiesc că le-a făcut vreun serviciu israelienilor. Cred că altfel nu ar fi primit permisiunea de a se întoarce din Gaza în Cisiordania.

Omar Yussef și-a amintit de întrebarea preotului samaritean și de stânjeneala furioasă din răspunsul tânărului. Dacă povestea lui Sami își croise drum până pe vârful Muntelui Garizim, atunci își imagina cu câtă suspiciune era privit jos, în *casbah*.

— Pentru Sami nu va fi același lucru, a spus el. Este îndrăgostit de Meisoun. Vor avea o căsătorie fericită. O să fie fericit.

Khamis Zeydan a clătinat din cap.

— Are nevoie de mine să îi fiu tată.

— Are un tată. În Betleem. Hassan îmi este vecin și te pot asigura că este un om bun.

— Atunci, Sami are nevoie de mine să îi fiu naș. Ca să nu sfârșească la fel ca mine.

— Ești beat, frate.

— Mâna lui. Khamis Zeydan se holba la proteza sa. Chiar și mâna lui este la fel ca a mea. Ruptă, inutilă.

— Nu este decât o fractură. Se va face bine. Și, crede-mă, tu ești un om admirabil. Sami ar fi mândru să îți semene.

Khamis Zeydan și-a șters o lacrimă cu vârful unui deget. A încercat să ascundă mișcarea ștergându-și nasul cu dosul mâinii, dar Omar Yussef l-a văzut.

— Sami nu ar trebui să își asume riscuri, a spus polițistul-șef. Știi la ce mă refer, nu? Samariteanul ăla mort. Uită-l.

Glasul lui Khamis Zeydan era deodată grav și hotărât. Omar Yussef s-a întrebat dacă nu cumva prietenul său mimase autocompătimirea tipică beților ca să îl pregătească pentru ceea ce îi spunea acum. S-a așezat mai bine pe scaunul care scârțâia.

— Dacă tu ai fi văzut cadavrul samariteanului, bătut și plin de sânge, ai putea uita? l-a întrebat el.

— Sami are șansa de a trăi o viață liniștită aici, în Nablus, cu soția sa. El poate avea familia pe care eu nu am avut-o niciodată. Nu îl forța să investigheze cazul acesta. Va fi nevoit să înfrunte oameni puternici. Îl vor da gata. În cel mai bun caz îi vor distruge cariera și îl vor trimite să nădușească în vreo amărâtă de secție de poliție de la țară, să urmărească hoții care fură caprele beduinilor ignoranți din sud. Dar ar putea fi uciși, el sau Meisoun.

— Sami nu este implicat. Nu îți face griji pentru el.

— Să îmi fac în schimb griji pentru tine?

— Nici eu nu sunt implicat. Omar Yussef s-a ridicat în picioare și și-a îndreptat spinarea. Mâine dimineață mă duc la baia turcească din *casbah*. Pare ăsta gestul unui om obsedat de urmărirea unui criminal? De ce nu vii și tu?

— Să transpir până scot alcoolul din sânge?

Omar Yussef l-a strâns pe Khamis Zeydan de umăr.

— Nu doar alcoolul. Poți elimina toată singurătatea și suspiciunile tale.

— Aș inunda întregul *casbah* dacă aș începe să elimin toate astea.

— Și de ce nu? Și eu trebuie să mă curăț. Sper doar că porii mei sunt destul de mari ca să iasă totul prin ei.

S-au despărțit zâmbind. Omar Yussef a traversat coridorul către camera sa și a găsit-o pe Maryam într-o cămașă de noapte de un albastru palid, întinzându-și cremă grasă pe obraji și pe frunte.

— Ce face? Este bine? a întrebat ea.

Omar Yussef și-a atârnat blazerul pe ușă și s-a dus la fereastră.

— Nu va fi niciodată bine.

Soția sa a întins un ultim strat de cremă în jurul buzelor și a ridicat din sprâncene, întrebătoare.

— Ce este?

— De ce ai rămas lângă mine, Maryam?

— Omar?

— Nu cu mulți ani în urmă, eram ca dragul nostru prieten, Abu Adel.

— Niciodată nu ai fost în halul ăsta.

— Eram un bețivan. Mă enervam foarte repede. Nu credeam că m-ar putea plăcea cineva și bănuiam că toată lumea își bate joc de mine pe la spate.

— Dar eu nu am permis niciodată să te simți singur, așa cum este el.

Maryam și-a trecut mâinile pe după ceafa lui Omar Yussef.

El a simțit mirosul de trandafiri din loțiunea ei și a sărutat-o.

Când s-a desprins din îmbrățișarea ei, avea cremă în mustață. Ea și-a trecut degetele peste firele albe și i-a răsucit capetele în sus.

— Nu aș putea să te părăsesc niciodată, Omar, a chicotit ea. Nici dacă ți-ai unge mustața cu uleiuri, ca un pașă turc, bătrân și arțăgos.

Capitolul 17

Pe aleea din fața băii publice, Khamis Zeydan a strănutat puternic printre buzele țuguiate, și-a frecat fruntea palidă, cenușie, și a înghițit cu greutate.

— Nu știu dacă sunt în stare de asta, a spus el cu o voce scrâșnită. Dacă intru în baia de aburi, s-ar putea să leșin.

— Dar ce te faci, că trebuie să transpiri ca să scoți totul din tine, a zis Omar Yussef, urcând scările în spatele lui.

— Dacă scot totul, vor rămâne urme ale trecutului meu murdar pe gresie și le va putea citi oricine.

Cineva a dezgropat deja secretele acelea, prietene, i-a zis Omar Yussef în gând. Se întreba dacă ar fi cazul să îi spună că urmau să se întâlnească cu Awwadi

înăuntrul băii. Făcându-le cunoștință, spera să îl poată convinge pe Awwadi că prietenul său este un om bun, ca să nu folosească dosarul cu informații secrete împotriva polițistului-șef. Având în vedere însă nervozitatea și mahmureala lui Khamis Zeydan, nu era sigur că Awwadi va fi încântat de el.

— Dar nu-i nimic, a spus Khamis Zeydan. Cu cât îmi torn mai repede niște apă în cap, cu atât mai repede vom afla dacă asta este mahmureala care o să mă dea gata.

S-a apropiat anevoie de ușă.

La hamamul al-Sumara, sala principală era construită în jurul unei vechi fântâni arteziene, din piatră de calcar festonată. Un fir subțire de apă țâșnea dintr-o coloană de piatră, aflată în mijlocul fântânii și curgea într-o piscină îmbrăcată în gresie turcoaz. Fereastra din vârful acoperișului, în formă de dom înalt, era împărțită în triunghiuri albastre, verzi și portocalii. În jurul geamului creșteau cârcei lungi de viță, iar ipsosul alb era pătat cu mucegai de culoarea smaraldului. Încăperea era luminată, dar din pricina umezelii mirosea a pivniță veche.

Nouri Awwadi era întins pe un divan, la intrare. Când l-a observat pe Khamis Zeydan, a ridicat din sprâncene și și-a întins bărbia în direcția lui Omar Yussef, cu gestul cu care se fac complimente gazdei pentru o mâncare savuroasă. A apăsat cu degetul mare pe tastele telefonului său mobil și l-a îndreptat către un bărbat mătăhălos de lângă el, care, la rândul lui, și-a îndreptat propriul telefon către Awwadi. Au râs când în telefoane a răsunat refrenul unui siropos cântec de dragoste libanez. Omar Yussef a recunoscut melodia dintr-un videoclip pe muzica căruia dansa câteodată Nadia în sufragerie.

Awwadi l-a plesnit pe tovarășul său cel robust cu palma pe umăr. Apoi s-a întors spre Omar Yussef.

— Facem schimb de tonuri de apel.

Omar Yussef s-a încruntat. Îi displăcea râsul lor zgomotos și intruziunea melodiei prostești în acest loc încărcat de tradiție.

— Când au construit baia aceasta, în urmă cu cinci sute de ani, nu erau nevoiți să suporte pacostea asta, a spus el.

Prietenul lui Awwadi a zâmbit. Părul său negru, cu firul gros, era dat pe spate, lăsând goală fruntea îngustă, iar barba îi strălucea, uleioasă.

— Acesta a fost întotdeauna un loc de întâlnire, *ustaz*. Dacă te întorci mai târziu, încăperea în care ne aflăm va fi plină de bărbați care fumează narghilea și joacă table.

— În acest caz, mă bucur că am venit mai devreme.

— Credeți că în Paradis nu sunt oameni? Bărbatul cu păr negru și-a deschis brațele larg. S-a văzut cum i se umflă pieptul sub cămașa în carouri alb-negre, iar gâtul i s-a întors dintr-o parte în alta. Oamenii fac parte din Paradis.

— Ai avea dreptate, dacă toată lumea ar ajunge în Paradis. Omar Yussef a fluturat un deget, zâmbind. Dar sper că Alah, Regele Zilei de Apoi, nu va permite accesul în Paradis celor care își aduc cu ei telefoanele mobile.

— Facă-se voia lui Alah. Râzând, bărbatul cel robust s-a întins să dea mâna cu el. Îmi cer scuze pentru mizeria pe care o veți găsi azi la baia publică. O unitate a forțelor speciale israeliene a venit azi-noapte.

— De ce?

— Căutau ceva.

— Ce?

— Am picat examenul de admitere în armata israeliană, așa că nu mi se dezvăluie asemenea informații. Numele meu este Abdel Rahim Dadoush. Sunt directorul băii.

— Și cel mai bun maseur din Nablus.

Nouri Awwadi s-a ridicat și l-a întâmpinat pe Omar Yussef cu trei sărutări. A apucat apoi mâna lui Khamis Zeydan.

— Foarte bine, chiar am nevoie de un masaj, a spus Khamis Zeydan. Sunt țeapăn ca penisul unui măgar care se pișă.

Awwadi a bătut din palme și a râs.

— Numai durerea unui masaj zdravăn te poate scăpa de asemenea rigiditate, a spus Abdel Rahim. O să vă omor cu masajul meu, ca să vă simțiți viu din nou. Dar mai înainte, baia.

În vestiarul îngust, Omar Yussef și-a înfășurat un prosop alb, subțire, în jurul taliei uscătive. Khamis Zeydan a luat un al doilea prosop și l-a aruncat neglijent peste braț, ca să își ascundă proteza.

Awwadi a zâmbit la intrarea lor într-o încăpere mare, plină de aburi.

— Odată ce un bărbat a fost la baia publică cu un alt bărbat, între ei nu mai încap secrete, a spus el.

Khamis Zeydan a aruncat o privire către prosopul care îi acoperea mâna pierdută, dar Omar Yussef știa că Awwadi nu se referea la proteza lui. *Tocmai m-a asigurat că dosarul lui Khamis Zeydan nu va fi folosit împotriva lui*, și-a spus el.

Cei trei bărbați s-au întins pe podeaua camerei cu aburi.

Tavanul boltit răspândea o lumină albastră care trecea prin niște tuburi mici, circulare, fiecare având la capăt un vitraliu. Omar Yussef simțea cum aburul cu aromă de dude îi deschide plămânii.

— Aerul acesta cald este ca un drog, a spus Awwadi. Când te lași pătruns de el, simți că nimic nu te mai poate atinge.

— Aburul nu te poate apăra de gloanțe, a murmurat Khamis Zeydan.

— Și ce te poate apăra de gloanțe?

— Banii.

— Poate că în curând o să am și eu destui bani ca să evit gloanțele din arsenalele tuturor facțiunilor palestiniene și israeliene, a spus Awwadi, făcându-i cu ochiul lui Omar Yussef.

Este pe punctul de a descoperi documentele conturilor secrete, și-a zis Omar Yussef. *Sau poate le-a găsit deja. Cum o să-l conving să nu folosească banii pentru operațiuni Hamas? Trebuie să i-i predea lui Jamie King.*

Awwadi s-a ridicat și s-a plesnit cu palmele peste pectoralii săi lucioși.

— Vă rog să mă scuzați acum, a spus el. Îmi place să fac masajul când sunt încă transpirat.

— Nouri, trebuie să afli ceva, a spus Omar Yussef. Vineri, Banca Mondială…

— Peste câteva minute, Abu Ramiz. Mă întorc să facem baia fierbinte împreună.

Aburul s-a lăsat în spatele său. Omar Yussef și Khamis Zeydan au trecut în încăperea alăturată. În pereți erau construite niște late cât să încapă un om. În niște se aflau cărămizi de zgură așezate pe podea, câte una de fiecare parte a unui bazin jos, din piatră. Khamis Zeydan s-a așezat pe o cărămidă întoarsă în sus și a dat drumul la apa fierbinte.

Omar Yussef s-a uitat la mucegaiul negru care încercuia chiuveta și se strecura de-a lungul rosturilor, printre plăcile de faianță crem. Mai sus, pe zid, ipsosul era pătat cu dungi de mucegai verde, atât de viu colorat, încât la o primă vedere părea vopsea.

— De ce nu or curăța tot mucegaiul ăsta? Este dezgustător.

— Nu face pe mironosița, a spus Khamis Zeydan. Stai jos și toarnă.

A ridicat o cupă roșie, din plastic, a luat cu ea apă fierbinte din chiuvetă și și-a vărsat-o în cap. S-a înfiorat și a scos un răcnet.

Omar Yussef s-a lăsat pe o altă cărămidă. Khamis Zeydan i-a înmânat o cupă, cu care a turnat apă peste el. Șuvițele lungi de păr alb, pe care le pieptăna peste chelie, i-au căzut pe frunte, iar ochelarii i s-au aburit. Căldura i-a intrat în oase și a continuat să scoată apă fierbinte și să o toarne peste el iar și iar, întrebându-se dacă se va putea opri vreodată.

Khamis Zeydan împroșca apă cu recipientul său în bazin, pentru a-și acoperi vorbele.

— La ce se referea jigodia aia din Hamas când vorbea despre secrete? a întrebat el în șoaptă.

— Nu poți să te relaxezi și tu un pic?

Omar Yussef a închis ochii și și-a turnat o altă cupă de apă peste cap și umerii lăsați.

— Se uita la tine cu subînțeles.

Robinetul murdar a împroșcat apă în chiuvetă. Omar Yussef a ciulit urechea, dar erau singuri în această parte a băii.

— Awwadi a făcut rost de niște dosare pentru Hamas, i-a șoptit el. Dosare alcătuite de Bătrân. Cu informații scandaloase.

— Secrete murdare?

— Exact. Nu știu ce nume conțin dosarele, dar din ce spune Awwadi este clar că îi privește pe mulți lideri de la vârful conducerii Fatah.

Khamis Zeydan a deschis gura. Omar Yussef și-a dus palma în fața gurii prietenului său.

— Există și un dosar cu numele tău, a spus el. Dar nu îți face griji. Sunt sigur că la asta se referea Awwadi adineauri. Nu va folosi dosarul împotriva ta după ce am făcut baie împreună.

— Ai înnebunit de tot? Khamis Zeydan a vărsat apa în bazin, cu zgomot. Mă avertiza că mă are la mână. Că ar putea folosi dosarul oricând.

— Ești prea suspicios.

— Pune-te în locul meu. Și tu ai fi extrem de suspicios.

Omar Yussef a bătut cu recipientul în marginea de piatră a chiuvetei, simțind cum îl îmboldește maliționzitatea.

— M-am săturat de negativitatea ta constantă, a spus el. Orice ar fi, nu mă pot pune în locul tău. Nu eu sunt cel care a dus o viață necinstită. Eu nu am de ce să mă tem că voi fi șantajat pentru toate secretele murdare ascunse în trecutul meu.

— Tu nu ai niciun schelet ascuns în dulap? Khamis Zeydan îl privea disprețuitor. Ai fost demis de la Școala Călugărilor Catolici, nu-i așa? Mi-ai spus întotdeauna că motivul a fost o nimica toată. Poate a fost ceva important, totuși. Și nu uita Damascul, pe vremea când eram studenți, iar tu erai o gloabă politică în universitate. Pe atunci te ocupai cu tot felul de lucruri dubioase, nu încerca să o negi. Dar de fiul tău care trăiește la New York ce ai de spus? Israelienii l-au aruncat în închisoare acum câțiva ani. Ce afaceri învârtea?

— Ala nu a fost pus sub învinuire niciodată.

— Parcă ai fi avocatul lui, nu taică-său, a spus Khamis Zeydan. Trecutul oricui l-ai cerceta vei descoperi că suntem cu toții niște mincinoși mârșavi care manipulăm adevărul.

— Una e să fii mincinos, dar cu totul altceva să alergi prin toată Europa și Orientul Mijlociu comițând crime una după alta.

Khamis Zeydan a rânjit, ca și cum Omar Yussef și-ar fi închipuit că îl poate doborî cu o simplă lovitură de prosop ud.

— Nu este niciun secret că am făcut toate lucrurile astea, ceea ce înseamnă că nu poate fi vorba despre dezvăluiri scandaloase. Dar din câte știu eu, și tu ai putea fi un criminal.

— Cum îndrăznești? a exclamat Omar Yussef, gândindu-se la timpul petrecut în închisoarea din Betleem înainte de a pleca la universitate, sub o

falsă acuzație de crimă. Și dacă ai auzi că sunt acuzat de crimă, ai crede-o?

— Eu nu cred nimic din ce aud, a spus Khamis Zeydan. Spre deosebire de tine, care pari să mă crezi în stare de orice.

Și-au turnat apă fierbinte pe umeri, dar acum nu se mai puteau relaxa.

— Cu toții încercăm să ne reducem trecutul la tăcere, a spus Khamis Zeydan. Orice trecere sub tăcere este vinovată. Am făcut atâtea lucruri urâte încât ar trebui să mă închidă pe viață. Dar în schimb, sunt polițist. Bine ai venit în Palestina!

Omar Yussef și-a pus o mână pe genunchiul osos, cu pielea lividă, al lui Khamis Zeydan.

— Putem încerca să obținem dosarul tău de la Awwadi.

— Nu dispune el de dosarele acelea, pentru numele lui Alah. Chiar dacă Awwadi și cu mine ne-am împrietenit, înveliți doar în niște prosoape, șeicul Bader nu a fost aici cu noi. Nu îmi pot închipui că i-ar da mână liberă lui Awwadi în privința dosarului, chiar dacă acesta ar fi dispus să renunțe la el. Șeicul îl va folosi împotriva mea dacă încerc vreodată să arestez pe vreun membru Hamas. În Palestina nu trebuie să-i permiți nimănui să te aibă la mână cu ceva.

— „Spune-i cuiva stăpân, iar el te va vinde în piața de sclavi", a spus Omar Yussef.

Khamis Zeydan a pocnit din degete.

— De acolo i-a venit șeicului ideea că Bătrânul a murit de boala aia, nu-i așa? Din dosare.

— Tot ce se poate.

— Dar cum așa? Doar erau dosarele Bătrânului. Nu ar fi putut nota acolo detalii legate de propria moarte.

Omar Yussef a inspirat adânc. Era gata să îi spună lui Khamis Zeydan că Ishaq îi fusese alături

președintelui până la sfârșit și că el predase dosarele în mâinile Hamasului, dar s-a auzit un strigăt dintr-o încăpere mai îndepărtată a băii publice.

Prosopul lui Khamis Zeydan a împroșcat dalele de gresie cu apă în urma lui, în timp ce el dispărea în camera de dușuri. Strigătul ar fi putut aparține cuiva care suferea în vreme ce îi erau masați prea puternic mușchii încordați, dar probabil Khamis Zeydan recunoscuse ceva sălbatic în vocea aceea. *A mai auzit oameni urlând de durere și de disperare*, și-a zis Omar Yussef. *Nu a pierdut vremea să aștepte cel de-al doilea strigăt.*

Din aceeași direcție s-a auzit o altă voce țipând. De data asta nu era un strigăt de durere. Era un urlet de spaimă.

Omar Yussef a dat să traverseze podeaua udă. Călcâiul i-a alunecat într-o baltă, iar el s-a apucat de o draperie de la duș ca să nu cadă. Inelele de plastic de pe bara dușului s-au rupt unul după altul, lăsându-l să cadă neajutorat pe gresia umedă și rece. A înjurat și și-a frecat fundul, acolo unde lovise podeaua. Căderea îi accelerase pulsul chiar mai mult decât țipătul.

L-a găsit pe Khamis Zeydan îngenuncheat în fața unei bănci pentru masaj. Directorul băii publice se sprijinea de perete cu expresia unuia care tocmai a primit o lovitură puternică. Pe bancă zăcea cineva întins pe burtă, cu picioarele atârnându-i la capăt.

Omar Yussef a traversat cu atenție băltoaca de pe podea. Camera de masaj părea rece după baia de aburi și toată apa aceea fierbinte.

Banca era făcută din bucăți groase, nefinisate, de lemn de măslin, înnegrite de sudoarea atâtor sute de bărbați, în ciuda prosopului gri, plin de pete, înfășurat în jurul ei. Apropiindu-se, Omar Yussef a remarcat că trupul de pe bancă era vânjos și fără păr. Când a simțit mirosul lemnului de santal, a icnit.

A îngenuncheat lângă Khamis Zeydan tocmai când prietenul său ridica mâna lui Nouri Awwadi, care atârna la podea și o întindea pe lângă corpul masiv.

— Are gâtul rupt, a spus polițistul-șef.

Capul lui Awwadi zăcea într-o poziție nefirească, făcând un unghi ascuțit cu umerii solizi. Ochii tânărului priveau în gol. Omar Yussef și-a amintit strania senzație de déjà-vu pe care o avusese când se uitase în ochii albaștri și goi ai lui Ishaq. În fața ochilor holbați ai lui Awwadi, i s-a părut că seamănă cu ochii negri și sticloși ai unui pește, care te privesc fix din farfurie.

Omar Yussef a ridicat mâna pentru a atinge cadavrul, dar și-a retras-o. Era convins că Awwadi, care fie deținea detaliile conturilor secrete, fie era sigur că le va obține în scurtă vreme, fusese ucis din pricina lor. *Dacă nu i-aș fi pomenit despre bani, ar mai fi încă în viață*, se gândea Omar Yussef. *Bărbatul care m-a urmărit prin casbah nu încerca doar să mă sperie. Va ucide ca să se asigure că ajunge primul la milioanele acelea.* S-a cutremurat deodată și a scos un scâncet moale, de frică.

— Închide-i ochii, a spus el. Corpul avea o musculatură perfectă și era uns cu uleiuri, dar acum urma să înceapă procesul de descompunere la care Omar Yussef meditase în timp ce își aștepta cina, cu o seară în urmă. Se întreba la câte alte cadavre va mai fi nevoit să privească dacă insista să caute conturile secrete și pe ucigașul lui Ishaq. S-a uitat către Abdel Rahim.

— Alah să aibă milă de sufletul lui.

— Iar dumitale să îți dea viață lungă, a murmurat directorul băii publice. Mă pregăteam să îi fac masaj când am auzit strigătul. Am venit aici în fugă, dar nu am găsit decât cadavrul lui Nouri.

— Erai în holul de la intrare? a întrebat Omar Yussef, gemând în timp ce se ridica cu greutate.

— Nu, ștergeam cu mopul camera cu aburi după ce ați folosit-o Domniile Voastre. M-am întors în vestiar și de acolo am venit încoace.

— Tu ai strigat de spaimă?

Abdel Rahim și-a supt buza de jos și a închis ochii.

— S-ar fi putut strecura cineva pe lângă tine după ce l-a ucis pe Nouri?

Maseurul a clătinat din cap că nu. A făcut o grimasă către spatele lui Nouri Awwadi și s-a întors.

— Există o altă ieșire? a întrebat Omar Yussef.

Directorul s-a uitat fix la apa care picura din duș, în cabina cea mai apropiată.

Omar Yussef s-a apropiat de el.

— Abdel Rahim?

— Azi-noapte au venit israelienii să caute tunelurile, a spus Abdel Rahim. De-asta au venit.

Omar Yussef și-a ridicat capul.

— Tunelurile?

— Întregul *casbah* este împânzit de tuneluri. Tuneluri și pasaje între case. Nimeni nu le cunoaște, cu excepția celor care locuiesc aici.

Abdel Rahim i-a condus până în capătul îndepărtat al sălii de masaj și a deschis o ușă care dădea într-o beznă adâncă.

— La capătul acestor trepte se află camera cuptorului, generatorul, mecanismele de producere a aburului. Mai este și intrarea într-un pasaj lung. Acesta duce până în spatele unei fabrici de halva. Ucigașul ar fi putut pleca pe acolo.

— Israelienii l-au găsit?

— Nu cred. Am verificat de dimineață și ușa nu fusese deschisă.

Omar Yussef a răsucit un întrerupător și a privit în josul unei scări în spirală, ale cărei trepte roase sticleau în lumina galbenă. A pus piciorul pe prima treaptă pentru a coborî, dar curentul rece i-a amintit că era ud și învelit numai cu un prosop.

— Abu Adel, a zis el. Îmbracă-te. Trebuie să cercetăm pasajul. Trebuie să renunți la masaj.

Khamis Zeydan a privit în jos, la trupul lui Nouri Awwadi și și-a răsucit capul dintr-o parte în cealaltă.

— Prefer un gât înțepenit unuia rupt, a spus el.

Capitolul 18

Omar Yussef mergea în urma lui Abdel Rahim, trecând prin fața a trei încălzitoare de apă care vibrau. Vaporii groși, de ulei, din subsol, i-au inundat sinusurile. Capul îi vâjâia. S-a proptit într-un bidon murdar, din plastic, plin cu șampon. Abdel Rahim s-a oprit în fața unei uși metalice scunde, frecându-și barba.

— Intrarea aceasta este de obicei mascată de cutii ca aceasta, a strigat Abdel Rahim peste zgomotul mașinăriilor.

A lovit cu palma o cutie de ceai, care zăcea într-o parte, deasupra unei cisterne de ulei. Vreo alte șase cufere fuseseră aruncate în spatele cisternei unsuroase.

— Poate că israelienii au găsit, totuși, tunelul, a țipat Omar Yussef.

Și-a luat mâna de pe bidonul de șampon și s-a șters cu batista.

— Nu, cutiile erau în fața ușii de dimineață, când am coborât să pornesc cuptorul.

— Asta înseamnă că cineva a trecut pe aici azi.

Abdel Rahim a smucit ușa cea grea. Se urnea cu greutate, ca genunchii obosiți ai lui Omar Yussef. Directorul băii publice a bâjbâit după o lanternă prin praful din spatele unui generator care se zguduia și a scuturat bateriile dinăuntru până s-a luminat becul.

— Este riscant să intrați în pasajul acesta, *ustaz*, a spus Abdel Rahim. Nu sunteți din Nablus și dacă vă întâlniți cu cineva, v-ar putea bănui că sunteți un israelian sub acoperire.

— Eu îi voi bănui pe *ei*, a spus Omar Yussef, de uciderea lui Nouri Awwadi.

— Nu ar fi mai bine să așteptați venirea poliției?

Khamis Zeydan și-a făcut drum printre mașinăriile zgomotoase, încheindu-și nasturii uniformei albastre.

— Poliția este deja aici, a spus Omar Yussef, apoi a luat lanterna.

Tunelul era destul de înalt ca să poată sta drept, dar instinctul îi ordona să se aplece în spațiul acela întunecat și strâmt. După numai câțiva pași șovăitori în umezeala tunelului, îl durea deja spatele din pricina efortului. Abdel Rahim a închis ușa în spatele lor, iar uruitul generatoarelor s-a transformat într-un bâzâit înfundat.

Omar Yussef a luminat întunericul cu lanterna. *Iar ai comis-o, bătrâne,* și-a spus. *Dacă dai de ucigaș, ai de gând să îl pui la respect cu lanterna asta amărâtă? Poate reușești să îi distragi atenția cu o lecție despre construcția acestor tuneluri în timpul dinastiei Aiubizilor, ca să se poată strecura Khamis Zeydan în spatele lui și să îl doboare.*

Pereții tunelului erau făcuți din piatră. Podeaua era din pământ bătătorit, transformat în noroi de apa care se infiltra dinspre baia publică. S-a aplecat ca să examineze noroiul.

— Astea sunt urme de pași?

Khamis Zeydan s-a apropiat și a privit peste umărul lui. Urmele de bocanci brăzdau pământul ud.

— Îndreaptă lanterna către zid, a spus el.

Peretele de piatră era stropit cu noroi. Omar Yussef l-a atins cu mâna.

— Este ud, a spus el. De apă sărită din băltoacele astea.

— A trecut pe aici cu puțin timp în urmă.

Omar Yussef a cercetat din nou tunelul. Cu cât se uita mai atent, cu atât mai amenințător părea întunericul. A îndreptat lanterna înainte. Ucigașul se mișcase repede, împroșcând și mai departe peretele cu noroi încă ud. *Știu că a trecut pe aici, dar nu știu cât de departe a mers*, se gândea el. *Ar putea sta la pândă în fața noastră.*

Gândul acesta l-a făcut să se oprească brusc și să scruteze întunericul încă o dată. Khamis Zeydan nu l-a văzut oprindu-se, iar fruntea sa plecată l-a lovit cu putere pe Omar Yussef în ceafă. Au înjurat amândoi. Aerul din tunel era încremenit și reavăn, iar Omar Yussef respira anevoie. A mers, totuși, mai departe, până au ajuns la intersecția a două pasaje. A șfichiuit cu lanterna în ambele direcții. Tunelurile se întindeau în beznă.

Omar Yussef i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan.

— Abdel Rahim nu ne-a spus că tunelul se ramifică, a spus Omar Yussef.

— Într-adevăr. Poate nu este singurul lucru în privința căruia a păstrat tăcerea. Vrei să ne întoarcem și să vedem ce mai putem scoate de la el?

Khamis Zeydan și-a îndesat un pumn în palma celeilalte mâini.

— Mulțumesc pentru elocventa ilustrare. Dar țipătul pe care l-a scos la vederea cadavrului lui Awwadi mi s-a părut real. Orice ne-ar fi ascuns, criminalul sigur nu este el. Să mergem mai departe.

Khamis Zeydan a adulmecat cu nasul în sus.

— A zis că pasajul se termină într-o fabrică de halva. Simți miros de susan?

Omar Yussef a detectat urma unei arome dulci plutind ca o boare abia simțită dinspre dreapta.

— Încolo, a zis.

Khamis Zeydan a pornit-o către dreapta, dar s-a izbit din nou de spatele lui Omar Yussef.

— Haide odată, a spus el. Nu îl mai ajungem niciodată din urmă dacă ne tot oprim ca să-ți tragi tu sufletul.

Omar Yussef a îndreptat raza lanternei pe lângă zidul tunelului din stânga.

— Petele de noroi continuă în direcția aia, a spus el, aplecându-se ca să își treacă mâna pe suprafața pietrei. E încă ud.

Polițistul-șef l-a bătut pe prietenul său peste coapsă.

— Ești bun de detectiv, a spus el. Hai să ne mișcăm. Cămașa mi-e transpirată după tot aburul de la baie și începe să mi se facă frig în curentul ăsta.

Pasajul din stânga înainta în pantă, pavat cu dale din piatră de calcar, lucioase din pricina mucegaiului verde și a apei urât mirositoare. Unghiul pantei și canalizarea de proastă calitate îi dădeau de înțeles lui Omar Yussef că ajunseseră în cartierul lui Awwadi, Yasmina, partea cea mai înaltă din *casbah*, unde aerul era fetid din cauza țevilor sparte.

În tunel era din ce în ce mai frig. Omar Yussef încerca să se încălzească gândindu-se la baia publică, dar din mijlocul aburilor vedea trupul lui Awwadi, lucios și palid. *Awwadi era amestecat în mișcarea de rezistență, așa că ar fi fost o țintă firească pentru*

israelieni, își zicea el. *Dar este greu de crezut că a fost ucis de armata israeliană în casbah, în timpul zilei. Cel mai probabil a fost omorât din cauza dosarelor cu informații secrete, poate de cineva amintit în ele.*

După un colț, pasajul se sfârșea cu o scară îngustă în spirală. Omar Yussef și Khamis Zeydan s-au uitat unul la celălalt și au urcat. Omar Yussef avea gura uscată. S-a oprit și a ascultat liniștea dintre pașii lui Khamis Zeydan. A dat un alt cot al spiralei și a ajuns în fața unei uși. Pe sub ea se strecura o lumină lăptoasă. S-a întors către Khamis Zeydan, care i-a zâmbit resemnat. Omar Yussef a împins ușa de metal. Aceasta s-a deschis cu ușurință.

Ușa dădea într-un depozit gol, cu o podea murdară și un acoperiș scund, boltit. Aerul era iute de mirosul greu al paielor murdare și al bălegarului de capră. Omar Yussef s-a îndreptat către scara din celălalt capăt al încăperii. I s-a părut că lumina are o nuanță aurie nefirească, până și-a dat seama că ajunsese aproape afară, iar aceasta nu era decât strălucirea obișnuită a zilei. A zâmbit. *Cât de repede uită cei de sub pământ lumina soarelui,* s-a gândit el. Auzea tropăiturile domoale ale caprelor, iar mirosul a devenit mai puternic. După alți câțiva pași a ajuns în dreptul unui țarc din scânduri murdare pentru vreo șase capre care se tot înghionteau. Și-a dus mâna streașină la ochi ca să se apere de soarele ce inunda curtea Palatului Touqan.

S-au auzit pași grăbiți apropiindu-se de poarta înaltă a palatului. Khamis Zeydan l-a tras pe Omar Yussef la umbra scării. Stârnite, caprele se loveau de scândurile țarcului. În curte a intrat un grup de bărboși. Doi dintre ei aveau kalașnicovuri. Ținând pușile cu o singură mână, au slobozit salve în aer.

Pe terasa de deasupra curții, un individ solid s-a lăsat pe vine, sub o frânghie cu rufe.

— Abu Nouri, mulțumește-I lui Alah, fiul tău este martir, a strigat unul dintre tineri. Alah să se îndure de el, iar dumitale să îți dea viață lungă, până te va invita să stai de-a dreapta Lui în Paradis.

Tatăl lui Nouri Awwadi s-a prăbușit înainte și s-a sprijinit de zidul de piatră de la marginea terasei. Și-a dus o mână la fruntea îngustă. Tinerii au strigat că Alah este cel mai mare și au mai tras câteva salve de foc, detunăturile umplând curtea. Caprele își izbeau capetele de scânduri, cu ochii lipsiți de expresie.

Khamis Zeydan l-a tras pe Omar Yussef de cămașă înapoi, în depozit.

— Trebuie să plecăm de aici, a spus el.

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Ticăloșii ăia sunt din Hamas, a spus Khamis Zeydan, frecând emblema uniformei între degetul mare și arătător. Nu vreau să fiu nevoit să le explic ce caută aici unul dintre inamicii lor oficiali, la doar câteva minute după uciderea liderului lor.

Omar Yussef i-a înmânat lanterna.

— Înțeleg. Tu du-te înapoi. Eu aștept aici.

— Laolaltă cu ei?

— În depozitul acesta. Ei se vor duce în curând la înmormântare. Am de verificat ceva aici.

— Ce?

— Aici locuia Awwadi.

— Am înțeles asta din spusele băieților din Hamas.

— Cred că a ascuns dosarele cu informații secrete aici. De cealaltă parte a acestui zid.

Omar Yussef și-a trecut mâna peste piatra igrasioasă.

Khamis Zeydan și-a mângâiat mustața, fără să-și ia ochii de la ușă. Clipea la fiecare nou foc de armă care se auzea din curte.

— Dacă mai stai, ai putea să îți găsești dosarul, a spus Omar Yussef. Și să îl distrugi.

Prietenul său a scos un fluierat grav și s-a așezat în cel mai întunecat colț al depozitului.

— O să aștept, a spus el.

Lamentările unui cor de bocitoare creșteau în curte, pe măsură ce familia afla de moartea lui Nouri.

Omar Yussef s-a lăsat în jos cu un icnet de durere și s-a sprijinit de zid. Tremura pe podeaua rece, așa că s-a înconjurat cu brațele. Se va ascunde sub pământ până la înmormântarea lui Awwadi, când mortul îi va lua locul, în solul Nablusului. Își amintea că un poet sirian din secolul al unsprezecelea scrisese că suprafața pământului nu este altceva decât corpurile oamenilor morți cu mult timp în urmă. *Domoliți-vă pasul*, scria poetul, amintindu-le celor vii că și trupurile lor vor deveni cândva pământ pe sandalele nepoților.

Khamis Zeydan a închis ochii. Omar Yussef îl privea. *Nu ar fi rămas cu mine dacă nu i-aș fi spus că dosarul său s-ar putea afla în încăperea alăturată,* și-a zis. *Ar trebui să îi întreb pe cei de aici dacă au văzut pe cineva ieșind din acest pasaj, dar acum nu vor avea chef de vorbă. Și oricum, nu vreau să umble zvonul că sunt pe urmele celui care l-a ucis pe Awwadi.*

— Îți sunt recunoscător că ai venit cu mine în tunel, a șoptit. Nu erai obligat să o faci.

Khamis Zeydan a dat din umeri și a înghițit cu greutate.

Este îngrijorat din pricina dosarului, și-a zis Omar Yussef. *Oare ce va face dacă nu îl găsește în încăperea alăturată?*

Focurile de armă s-au oprit. Femeile care boceau au urcat pe terasă, apoi au intrat în casă. Omar Yussef a ridicat capul.

— Bărbații au plecat la înmormântare.

Khamis Zeydan s-a furișat în sus, pe scări și a privit afară. I-a făcut semn cu mâna lui Omar Yussef

să îl urmeze. Curtea era pustie. Caprele se holbau la Omar Yussef în tăcere. A pus o mână în spatele urechilor unui ied maroniu și i-a mângâiat capul osos.

— Unde sunt dosarele? a întrebat Khamis Zeydan.

Omar Yussef a înaintat pe lângă zid. A împins portița grajdului. Marginea de jos a scârțâit pe podeaua de piatră. A înțepenit, temându-se că a fost auzit, dar femeile și-au continuat bocetul la etaj.

Armăsarul se ițea alb și fantomatic la capătul grajdului. A lovit cu copita și a tresărit când s-a deschis portița. *Sharik*, și-a zis Omar Yussef. *Partener. Bun nume pentru un cal, până când partenerul îi este ucis.* Omar Yussef se simțea vinovat în mod nejustificat, de parcă ar fi trebuit să consoleze calul pentru pierderea stăpânului său. S-au strecurat pe lângă el și au coborât scările din spatele lui.

Au pătruns într-un alt depozit, întunecat și igrasios. Omar Yussef a luminat în jur cu lanterna. Încăperea era goală. Khamis Zeydan și-a înfipt un călcâi în podeaua din pământ și arăta de parcă urma să i se facă rău.

Omar Yussef a urcat treptele și a mângâiat părul uscat din coama calului. A cercetat cu privirea curtea însorită. Poate că dosarele nu se aflaseră niciodată la Palatul Touqan. Awwadi ar fi putut să le ascundă în altă parte. Dar dacă aici le ținuse, acum se aflau în mâinile altcuiva. Oricare ar fi fost adevărul, Omar Yussef simțea că Awwadi nu va fi ultimul care avea să moară pentru dosarele acestea. Nimeni nu era în siguranță atâta timp cât pășea peste cadavrele care formau suprafața pământului. Cu atât mai puțin în *casbah*.

Capitolul 19

Bărbații din capul procesiunii funerare îl înconjurau pe șeicul Bader, cu mitralierele M-16 deasupra capetelor, preaslăvindu-L pe Alah. În ciuda transpirației și a nebuniei din jur, bătrânul își ținea capul nemișcat, cu priviri feroce, de parcă i-ar fi condus pe cei îndoliați către iad, ca să îl înfrunte pe Satana în persoană. Când au părăsit *souk*-ul acoperit cu o boltă, și-au descărcat pușile în aer în onoarea martirului Nouri Awwadi.

Omar Yussef și-a acoperit urechile cu mâinile și le-a ținut acolo cât timp a trecut dubița pe care o auzise difuzând cântece islamice la nunta lui Awwadi, făcând să trepideze strada cu bătăi de tobă cavernoase. O altă ceată de partizani mergea în urma Volkswagenului în pas alert, în uniformă de luptă,

cu fețele ascunse de măști făcute din ciorapi de damă și cu banderola verde a Hamasului legată în jurul capului. Mărșăluiau milităreste, ridicându-și genunchii și strângând la piept mitralierele. Câțiva băietani țopăiau alături de ei.

Ultimele persoane din cortegiu au trecut, transpirând și strigându-și din toți bojocii dorința de a-și sacrifica sufletele și sângele pentru Awwadi.

Omar Yussef avea de gând să vorbească cu tatăl lui Nouri Awwadi despre felul în care murise fiul acestuia. Era convins că Awwadi se afla pe urmele conturilor secrete. Omar Yussef se gândea că s-ar putea folosi de faptul că se aflase în compania lui Awwadi chiar înainte ca acesta să moară ca să câștige încrederea tatălui și să obțină informații folositoare pentru Jamie King. Trebuia să aștepte să se sfârșească înmormântarea, așa că s-a plimbat îngrijorat prin *casbah*, ațințându-se pe străzile cele mai aglomerate, unde se gândea că este la adăpost de omul care încercase să îl ucidă.

A trecut pe lângă vestita brutărie care vindea *qanafi*. Dulceața soporifică a desertului i-a stăruit în nări după ce a trecut prin fața dughenei. A băut o cană de cafea amară și a zăbovit pe lângă un bărbat care vindea pui de găină din niște lăzi murdare, din metal. Niciunul dintre aceste mirosuri nu a reușit să învingă aroma grețoasă de *qanafi*, de parcă ar fi fost condamnat să inhaleze mirosul de brânză și sirop până la sfârșitul înmormântării.

A dat ocol magazinelor cu haine ieftine din *souk* și a traversat partea inferioară a orașului vechi. Simțea că îl explorează pentru prima dată. Când Awwadi îl însoțise prin *casbah*, se gândise că locurile acestea aparțineau ghidului său și celor care locuiau aici. Acum înțelegea că, dimpotrivă, locuitorii aparțineau *casbah*-ului. Nouri Awwadi era puternic și vânjos, dar *casbah*-ul pusese stăpânire pe el. Palatul Touqan,

pipernicit și aflat în decrepitudine, va fi încă în picioare atunci când toți cei care îl cunoscuseră pe Awwadi vor fi de mult oale și ulcele.

Ajuns într-un ungher întunecat, Omar Yussef a simțit un damf acru, de urină. Mirosul dulceag îl părăsise, în cele din urmă. *Probabil că înmormântarea a luat sfârșit*, și-a zis el, inhalând mirosul plăcut de colonie de pe dosul mâinii.

Ajuns înapoi la Palatul Touqan, și-a croit drum cu greu prin mulțimea de bătrâni întorși la casa în doliu, în vreme ce tinerii se duseseră să arunce cu pietre în punctul de control al israelienilor. A urcat treptele care duceau pe terasa din fața apartamentului în care locuia familia lui Awwadi, de unde se vedeau acoperișurile inegale din *casbah*. Un șir de arbuști kumquat în ghivece se unduiau în briza fierbinte. Omar Yussef a apucat un fruct portocaliu, l-a mirosit și i-a savurat textura cojii răsucind-o între degete.

O prelată neagră îi ferea de soare pe cei îndoliați. Un băiat i-a oferit lui Omar Yussef un deget de cafea slabă, neîndulcită, într-un pahar de plastic. A băut-o și a scuturat paharul pentru a da de înțeles că nu mai voia. L-a văzut pe tatăl lui Nouri sub foaia de cort, s-a strecurat printre scaunele de plastic pe care ședeau rudele și prietenii mortului și a dat mâna cu bătrânul.

— Alah să aibă milă de cel plecat dintre noi, a spus el.

— Alah să îți dea viață lungă, a murmurat omul, dând drumul mâinii lui Omar Yussef.

Își făcea de lucru cu un șirag de mătănii verzi, ca acela pe care îl folosea fiul său. Omar Yussef se întreba dacă fusese recuperat din hainele lui Nouri, rămase la baia publică. Degetele butucănoase ale bătrânului prefirau mărgelele în mâna maronie și ridată, asemenea picioarelor masive ale unui elefant lovind un șir de pepeni.

Omar Yussef s-a lăsat în scaunul de lângă bărbatul îndoliat.

— Sunt Omar Yussef Sirhan, din Betleem, a spus el. Mă aflam la baia publică atunci a fost ucis Nouri.

— Fii binevenit.

Omar Yussef și-a dus mâna la inimă și s-a înclinat ușor.

— Cine ar fi vrut să îl ucidă pe fiul dumitale, Abu Nouri?

— Știu exact cine este de vină.

Omul a ridicat un deget gros. Lui Omar Yussef i-a revenit în minte trupul ras și frumos mirositor de la baie. Părul sur de pe pieptul tatălui se încolăcea peste gulerul unui tricou alb murdar, iar el mirosea a untură și transpirație. Buza de jos îi atârna grea, iar ochii căprui, inerți, îi aminteau lui Omar Yussef de caprele necuvântătoare din curte.

— Cine a făcut-o?

— O să plătească el, a șuierat tatăl lui Awwadi.

— Cine?

— Fiul meu s-a certat cu un alt tânăr din *casbah* din cauza nunții sale.

— Cum așa?

— Netrebnicul acela voia să se însoare cu aceeași fată.

— Este vorba despre fata cu care s-a însurat ieri Nouri, în cadrul nunții în grup organizate de Hamas?

Tatăl lui Awwadi a clipit din ochii lipsiți de expresie.

— Nouri a fost ucis de bărbatul acesta din gelozie. O să ne luptăm cu familia lui pentru a ne răzbuna.

— Cum îl cheamă?

— Halim Mareh, fiul unei curve.

Omar Yussef și-a amintit de tânărul înalt, în salopetă albastră, care stătea sprijinit de sacii stivuiți de la intrarea în magazinul de condimente al familiei Mareh și de privirile chiorâșe pe care le schimbase cu Nouri Awwadi.

— De unde știți că era el?

— I-am văzut pe ucigaș și pe prietenii săi în curtea casei mele.

Tunelul, și-a zis Omar Yussef.

— Dar Nouri nu a fost ucis aici.

— Există un tunel care leagă baia publică de curtea noastră. Pe acolo au fugit.

— Tunelul duce și în altă parte?

— La o fabrică de halva. Dar acela este un loc foarte aglomerat. Ar fi fost remarcați. Aici au sperat să treacă neobservați. Dar eu i-am văzut traversând curtea cu armele în mâini. Erau patru, printre ei și nenorocitul ăla gelos. La început nu am dat importanță, în palatul ăsta vechi locuiesc mai multe familii, iar curtea este comună. Apoi au venit prietenii lui Nouri să îmi spună că a fost ucis la baia publică și mi-am dat seama imediat cine este vinovatul.

— Nu tatăl fetei a decis să o mărite cu Nouri?

— Desigur, a spus tatăl lui Awwadi, deschizându-și larg palmele stângace. Dar nemernicul ăsta gelos nu a acceptat decizia. Tatăl fetei este simpatizant al Hamasului, la fel ca mine. Gelosul a decis că a fost refuzat pentru că este membru Fatah. Iată de ce l-a ucis pe Nouri al meu.

Omar Yussef a simțit că i se prelinge venin pe limbă.

— Când va începe lupta?

— Trebuie să le dăm timp să își răscumpere greșeala, să răscumpere moartea lui Nouri cu sânge, a spus tatăl lui Awwadi. Dar dacă nu o fac, le atacăm familia peste două zile. Și îi vom distruge. La tâmplă îi pulsa o venă și și-a izbit pumnul gros de palma celeilalte mâini, făcând mătăniile să țăcăne. Chiar și atunci, viața mea va fi sfârșită. Fără Nouri, sunt terminat.

Omar Yussef a atins genunchiul omului.

— Știu că tradițiile noastre tribale cer răzbunarea, Abu Nouri. Dar ca musulman trebuie să îți amintești și ce s-a întâmplat când cel de-al treilea calif, Uthman, a pus legăturile de familie mai presus decât justiția. S-a ajuns la război civil, la împărțirea lumii musulmane în șiiți și sunniți.

— Ce ești dumneata? Profesor de istorie? Crezi că o să pornesc un război civil aici, în *casbah*?

— S-ar putea.

— În acest caz, nu există nicio contradicție între legăturile de familie și justiție. Prin voia lui Alah, vina aparține celor care mi-au ucis fiul. Când au făcut fapta asta, au încetat să mai fie musulmani. Așa că nu îmi vorbi mie despre istorie și califii din vechime.

— Când am vorbit cu Nouri la baia publică, mi-a spus că era pe cale să se îmbogățească, a spus Omar Yussef. Dumitale ți-a spus că ar fi găsit ceva? Ceva de valoare?

Tatăl lui Awwadi a fluturat din mână.

— Tot ce avea, Awwadi dădea Hamasului. Întreabă-l pe șeicul Bader.

— Lui i-a dat dosarele?

Gâtul îndesat a ridicat un chip bănuielnic către Omar Yussef.

— Dosarele?

— Nouri mi-a spus că a pus mâna pe niște dosare cu informații compromițătoare despre liderii Fatah.

— A, acelea? Sunt în magazia din spatele grajdului. Șeicul Bader o să trimită pe cineva după ele în curând.

Prea târziu, și-a zis Omar Yussef. I-a scuturat mâna mare și moale și și-a croit drum înapoi, printre scaunele de plastic.

S-a îndepărtat de Palatul Touqan, străbătând orașul vechi. *Tatăl lui Awwadi crede că un membru al Fatah-ului i-a ucis fiul*, și-a zis el. *Oare să fi fost*

vorba de răzbunare pentru uciderea lui Ishaq, care lucra pentru Kanaan, șeful Fatah din zonă? Dar Awwadi s-a arătat extrem de surprins când i-am vorbit despre moartea lui Ishaq. Părea chiar să îl fi plăcut.

Aleile tăcute se întunecau în lumina amurgului. Lumea bătrânului Awwadi se sfârșea odată cu moartea fiului său. Omar Yussef se întreba dacă ar simți cineva astfel în cazul morții lui. Și-l imagina pe Zuheir rugându-se aplecat peste trupul lui la înmormântare, dar apoi și-a dat seama că greșea. Bătrânul Awwadi și preotul Jibril erau tați care își pierduseră fiii. A gemut încercând să inverseze scena și să se imagineze plângând deasupra trupului lui Zuheir, învești mântat în giulgiu. Îi tremurau picioarele, așa că s-a sprijinit cu spatele de zid ca să nu cadă. Piatra era înfierbântată de soarele după-amiezii. Omar Yussef simțea cum se evaporă căldura odată cu lăsarea întunericului.

Capitolul 20

Jibril Ben-Tabia legăna cutia din argint coclit în care se afla Pergamentul Abisha, ca pe un nou-născut negricios, balansându-se pe călcâie, de parcă ar fi încercat să o adoarmă. Bătrânul preot purta o robă subțire, strânsă în jurul taliei osoase și o basma brodată cu un desen floral, de aur, înfășurată în jurul fesului roșu. S-a uitat peste capetele mulțimii adunate pe vârful Muntelui Garizim pentru a fi de față la sărbătorirea Paștelui de către poporul său.

Ben-Tabia părea plăcut surprins, ca un bunic care se aștepta ca nimeni să nu își amintească de ziua lui de naștere, doar ca să se trezească înconjurat de oameni veniți să îi ureze de bine, dar pe care nu și-i mai amintește. Unii dintre spectatori purtau costume închise la culoare, care trădau faptul că erau

diplomați. Fotografii se îmbulzeau în fața mulțimii, iar o mână de ziariști străini flecărea pe margine.

— Unde se afla cadavrul?

Khamis Zeydan a ridicat o talpă la câțiva centimetri deasupra pietrișului din parcarea destinată turiștilor și a scuturat-o.

— Te jenează piciorul? l-a întrebat Omar Yussef. Este din pricina diabetului.

Khamis Zeydan a bătut cu piciorul în pământ.

— Mi-a amorțit fiindcă am stat prea mult în picioare. Mai bine zi-mi despre cadavru.

Omar Yussef a arătat spre piatra înclinată unde se ridica odinioară vechiul templu samaritean.

— Locul acela din spatele preotului era acoperit de sânge, a spus, dar cadavrul a fost găsit în valea de acolo, printre pini.

Khamis Zeydan și-a făcut loc cu coatele prin mulțime pentru a vedea mai bine locul unde zăcuse trupul lui Ishaq. Omar Yussef s-a străduit să îl ajungă din urmă.

— Trupul s-a oprit în copacul de acolo, i-a șoptit, arătând cu mâna.

— Martori?

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Îngrijitorul mi-a confirmat că mortul a fost aruncat acolo în urmă cu trei nopți. Seara, când a închis, nu era nimic acolo, iar dimineața a găsit cadavrul.

— Nu sunt prea multe indicii pentru o investigație.

— Ar fi ceva, totuși. Avem cadavrul și locul crimei și am vorbit cu soția victimei, care ne-a spus că aceasta încerca să încheie o afacere cu Amin Kanaan.

— Și ce dacă? Încerca să încheie o afacere care se pare că nu era legală. Khamis Zeydan a ridicat capul, pierzându-și răbdarea. Era palestinian. Ți se pare bizar că opera în afara legii?

— Sami vrea să renunțe la investigația asta, iar tu nu pari să iei lucrurile în serios, a spus Omar Yussef. Oare eu sunt singurul pe care îl interesează moartea sărmanului om?

— Dacă nu vrei să fii singurul pe care îl interesează, poate ar trebui să lași totul baltă. Măcar nu ai mai fi singur.

Omar Yussef s-a uitat fix la polițistul-șef. Și-a amintit de felul în care Roween își dusese degetele la urmele de acnee din jurul buzelor și de mila pe care o simțise față de femeia rămasă sigură în casa îndoliată.

— Am greșit. Nu sunt singurul, a spus el.

Khamis Zeydan și-a trecut limba pe sub mustață.

— Locul unde a fost găsit cadavrul nu ne spune prea multe, a spus el. În majoritatea nopților trebuie să fie pustiu aici. Poți să omori pe cineva fără să fii auzit. Dar este foarte probabil ca Ishaq să fi fost ucis în altă parte, iar trupul să-i fi fost aruncat aici mai târziu. Criminalilor le place să își mute victimele. În felul acesta lasă mai puține indicii.

— A murit aici, sus, sunt sigur. Stânca era scăldată în sânge.

Omar Yussef s-a întors către samaritenii îmbrăcați în robe albe, care stăteau de-a dreapta și de-a stânga preotului. Erau strânși la marginea pietrei cenușii înclinate, centrul templului lor.

— Care stâncă?

Khamis Zeydan i-a urmărit privirile.

— Este stânca de care Abraham l-a legat pe Isaac. Acolo a fost construit vechiul templu.

— Ce tot spui? Stânca aceea se află în Ierusalim.

— Samaritenii cred că se află aici. Ishaq trebuie să fi fost viu când a fost adus pe vârful muntelui, altfel nu ar fi sângerat atât de mult.

Khamis Zeydan și-a scărpinat bărbia cu unghia îngălbenită a degetului mare.

— Cred că Ishaq a fost adus aici și omorât pe stânca aceea. Trupul i-a fost apoi aruncat peste marginea prăpastiei, în întuneric, și s-a rostogolit printre copaci.

Omar Yussef s-a uitat spre pâlcul de pini.

— Știa unde sunt banii Bătrânului. Să îi fi smuls cineva secretul și apoi să-l fi redus la tăcere? Sau o fi altceva? Khamis Zeydan a făcut un gest scurt, din degete, care semăna a somație. Zi!

Profesorul a răsuflat adânc.

— Voiam să îți spun când am fost întrerupți de strigătul lui Nouri Awwadi, la baia publică, a spus el. Awwadi a obținut dosarele acelea cu mizerii despre liderii Fatah de la Ishaq.

Ochii lui Khamis Zeydan au părut că se adâncesc în orbite.

— Asta este foarte interesant. Awwadi le-a cumpărat de la Ishaq?

— Awwadi a furat cel mai vechi pergament samaritean și l-a înapoiat în schimbul dosarelor.

— O simplă afacere? Pergamentul în schimbul dosarelor? Să nu fi avut nicio legătură cu ceea ce știa Ishaq despre banii Bătrânului?

— Awwadi nu părea să știe nimic despre bani. Când mi-a arătat dosarele, i-am spus despre cele trei sute de milioane de dolari ascunse de Ishaq și am avut impresia că auzea totul pentru prima oară.

— Dacă ești atât de dornic ca Banca Mondială să pună mâna pe bani, nu ai dat dovadă de înțelepciune spunându-i totul unui membru Hamas.

— Nu crezi că Awwadi a fost ucis de cineva care se află pe urmele banilor? Probabil că după ce i-am spus despre conturile secrete, Awwadi s-a apucat să le caute. Cineva l-a ucis ca să îi pună capăt investigației.

Khamis Zeydan a scos un șuierat și a scuipat o ditamai flegma peste balustradă, spre pâlcul de pini.

— Așadar, de data asta, *tu* i-ai întins cursa.

— Ce vrei să spui?

— Haide, frate, doar i-ai jucat o festă frumoasă. Știai că niște oameni nemiloși vor să ajungă primii la bani și mai știai că se află pe urmele tale. Așa că l-ai pus pe Awwadi să caute banii, știind că el ar constitui un pericol mai mare decât tine pentru tipii cei răi, oricine ar fi ei. I-ai silit să își îndrepte atenția spre el. Frumos le-ai mai distras atenția.

Omar Yussef a clipit.

— Doar nu crezi că sunt atât de hain?

— Ai dreptate, te-am supraestimat. Speram că ți-a venit mintea la cap.

Khamis Zeydan a scuipat din nou, și-a șters mustața cu dosul palmei și a privit către mulțimea de oameni.

— Aia nu e americanca de la Banca Mondială?

Omar Yussef și-a încordat privirile ca să cerceteze mulțimea de străini. La început nu a recunoscut-o pe Jamie King, îmbrăcată lejer și cu părul strâns sub o șapcă de baseball. A înaintat prin îmbulzeală și a salutat-o.

— Bună, a zis ea. Mă întrebam dacă ești și dumneata aici.

— Nu aș lipsi pentru nimic în lume. Am venit ca să îmi susțin pariurile spirituale, în caz că samaritenii au dreptate, a spus Omar Yussef.

— Dacă Mesia vine pe Muntele Garizim în noaptea asta, crezi că samaritenii vor pune o vorbă bună pentru dumneata?

— Nu îmi plac schimbările, așa că nu mă interesează Paradisul. Prefer să fiu trimis direct în Iad, înainte de a se da toate pedepsele grele. Omar Yussef a zâmbit amar. Vreau să ard în eternitate într-un loc la fel de rău ca Palestina.

— Bună seara, doamnă dragă, a spus Khamis Zeydan, înclinându-se ușor în fața femeii, cu mâna la inimă.

Un diplomat din apropiere le-a făcut semn să tacă. King i-a șoptit lui Omar Yussef:

— Am urcat aici zilele trecute, dar îngrijitorul nu s-a priceput să îmi explice istoria locului. Acela este templul samaritean? a întrebat ea, arătând spre zidurile în ruină și spre turla acoperită cu dom, care străluceau în bătaia lunii în spatele grupului de samariteni.

— Aceea este fortăreața bizantină, a spus Omar Yussef. Centrul templului lor este piatra aceea plată de lângă locul unde stau samaritenii. Se spune că templul se înălța lângă ea, aici, pe vârful muntelui lor sfânt.

— Cine l-a distrus?

— Rivalii într-ale credinței. Apoi grecii au ridicat deasupra pietrei templul lui Zeus.

— Mesia pe care îl așteaptă samaritenii va reconstrui templul?

— Asta este ideea. Deși Mesia al lor este un simplu profet, și nu fiul lui Dumnezeu, așa că nu pot spune cât de departe se întinde puterea sa. S-ar putea să aibă și el nevoie de un permis de liberă trecere de la israelieni.

— Mă voi afla și mâine dimineață aici, a spus Jamie King, arătând către coama muntelui. Am o întâlnire cu afaceristul Amin Kanaan, la ora zece. Locuiește într-una din casele cele mari.

Vocea preotului a liniștit mulțimea. Cu un glas nazal, de tenor, a psalmodiat povestea primei sărbători a Paștelui din „Exodul". În întuneric, Abisha părea o pată lunguiață pe roba lui albă. Preotul i-a condus pe samariteni în josul Muntelui Garizim. Mulțimea i-a urmat.

Omar Yussef a reținut-o pe Jamie King strângându-i cotul în mână.

— Jamie, pot să te însoțesc la întâlnirea cu Kanaan?

Femeia a ezitat.

— Este vorba de afaceri ale Băncii Mondiale, *ustaz*. Nu pot să apar în fața lui cu o persoană privată.

— Kanaan lucra împreună cu Ishaq. Asta înseamnă că ne-ar putea da indicii care să ne conducă la bani.

— Discuția mea cu domnul Kanaan ar putea include și subiecte de acest gen. Dar mai există și o serie de proiecte de dezvoltare ale Băncii Mondiale în care este și el implicat. Și, oricum, îmi imaginez că preferă să fie interogat de poliție în legătură cu acest caz.

Omar Yussef și-a ascuns nemulțumirea ducând o mână la gură.

— Cred că aș putea să scot de la el niște informații pe care tu nu le-ai putea scoate. Ar fi mai simplu să îl interoghez în arabă.

Femeia s-a uitat cu atenție la Omar Yussef și și-a încrucișat brațele pe piept.

— O să mă gândesc, a spus ea.

— Ne vedem în holul hotelului la nouă și jumătate, mâine dimineață, a zâmbit Omar Yussef.

Satisfăcut, a lăsat mulțimea să îl despartă de americancă.

De-a lungul muntelui, luminile de la ferestrele satului samaritean străluceau într-un albastru înghețat. Din gropile în care aveau să fie gătite oile sacrificate, ieșeau flăcări.

Omar Yussef înainta târșâindu-și picioarele alături de Khamis Zeydan, în urma mulțimii, înecându-se cu praful ridicat de aceasta și împiedicându-se în pietrele inegale din caldarâm. Polițistul-șef a rămas tăcut până când au ajuns în sat, unde plutea în aer mirosul de cărbune ars în gropile pentru foc.

— Asta este foarte interesant, a spus.

— Acelea sunt gropile unde vor găti oile, a spus Omar Yussef. Le-au sacrificat ieri după-amiază, le-au

jupuit cu apă opărită, le-au scos mațele și le-au sărat carnea. Acum le vor frige și peste câteva ore le vor mânca pentru a sărbători așa cum le-a ordonat Moise israelienilor înainte de plecarea din Egipt.

Khamis Zeydan se holba la el.

— Ce?

— Au pus oile în țepușe înfipte în gropile acelea unde arde focul, a spus Omar Yussef, arătând spre părculețul în care se împrăștiaseră samaritenii îmbrăcați în alb din fruntea procesiunii.

— Eu vorbeam despre afacerea pe care a încheiat-o Awwadi cu samariteanul care a murit. Ai uitat? De obicei nu te lași condus de poftele stomacului.

Omar Yussef și-a mângâiat mustața, încurcat.

— Credeam că…

— Nu am venit aici ca să mănânc. Am venit să investighez locul unei crime.

— Oricum, numai samaritenilor li se permite să mănânce. Biblia lor spune că nimeni nu poate lua parte la festinul de Paște dacă nu face parte din comunitatea lor.

— Blestemat fie numele tatălui tău, profesore. Nu sunt unul dintre prietenii tăi străini veniți aici în vizită. Pune capăt lecției și lasă-mă să mă gândesc.

Mulțimea îl înghiontea pe Omar Yussef, deoarece străinii încercau să vadă mai bine cum se coboară în foc țepușele încărcate cu câte patru oi. S-a lovit cu umărul de Khamis Zeydan și s-a împins în prietenul lui, cu ranchiună. În ciuda pericolelor, dorea mai mult decât oricine altcineva să îi afle pe ucigașii lui Ishaq și Awwadi. Totuși, aici se desfășura o ceremonie străveche la care ești martor numai o dată în viață. *Nu eu sunt de vină că în mintea mea este loc pentru mai multe, nu doar pentru crime*, și-a zis el.

Alături de gropile pentru foc se vedea casa lui Ishaq, cu ușa deschisă. Omar Yussef s-a întors către Khamis Zeydan, cu buzele țuguiate, în semn de nemulțumire.

— Vrei să investighezi? Soția mortului pare să fie acasă. Hai să mai vorbim cu ea o dată.

— Nicio grabă. Ultimul lucru pe care îl doresc este să pierzi această experiență culturală.

Khamis Zeydan și-a ferit privirile. Alte scuze Omar Yussef nu avea să primească.

— Nu vreau să îți țin lecții, dar pot să îți spun că oile se rumenesc în patru ore. Avem timp destul.

Samaritenii și-au lăsat capetele pe spate și au psalmodiat un cântec monoton și trist. Roween stătea în pragul ușii, încadrată de lumina venită dinspre camera de zi și asculta. Când cântăreții s-au oprit să își tragă sufletul, liniștea a fost punctată de scurgerea grăsimii din carcasele animalelor aflate deasupra flăcărilor.

Capitolul 21

Ajuns în casa lui Roween, Omar Yussef a cerut permisiunea să folosească baia. Desfăcându-și cureaua, a oftat cu năduf, enervat de efectele vârstei asupra funcțiunilor trupului. Se obișnuise cu trezitul frecvent în timpul nopții pentru a urina, dar în ultima vreme părea să aibă o permanentă nevoie de a merge la toaletă. Ținându-și penisul cu mâna, și-a dat ochii peste cap și a așteptat.

Încăperea era curată, iar pereții, acoperiți cu plăci de faianță albastră, de culoarea cerului. Fiecare a cincea placă era pictată de mână cu un desen bleumarin și bordură galbenă ca lămâia. Omar Yussef a stors câteva picături de urină acompaniate de un geamăt și o tuse seacă, s-a spălat pe mâini cu săpun dintr-un dozator dichisit, din ceramică și s-a întors în camera de zi, profund nemulțumit.

Khamis Zeydan stătea în fața peretelui pe care se afla fotografia mărită a fostului președinte sărutându-l pe Ishaq. Cu chipul schimonosit de dezgust, de parcă își amintea de senzația încercată la atingerea acelor buze umede și țuguiate de propria-i frunte și de mustața prost tunsă care i se freca de piele, uleioasă și jilavă. Și-a mutat privirea către Ishaq, iar Omar Yussef l-a văzut cum se încruntă. *Oare a avut același straniu moment de recunoaștere pe care l-am trăit și eu când am privit în ochii aceia?* s-a întrebat el.

Polițistul-șef și-a dres glasul.

— Este rândul meu, a spus el, deschizându-și prohabul pe când pășea spre baie.

În bucătărie, Roween fierbea cafea într-un ibric mic, de cositor. Purta aceeași rochie albastră, din bumbac, cu care era îmbrăcată atunci când o văzuse Omar Yussef prima oară. Acneea de sub gură și întunecimea din jurul ochilor îi dădeau aerul unei adolescente stângace. *Nu a trecut de mult de vârsta adolescenței*, s-a gândit Omar Yussef. A simțit că îi tremură bărbia din pricina emoției subite și a dus un deget la ochi ca să își șteargă o lacrimă, deghizând mișcarea într-o scărpinătură obișnuită la nas.

Omar Yussef era obișnuit să le consoleze pe tinerele care intrau în clasă supărate din pricina împușcăturilor din tabăra de refugiați unde preda sau din cauza vreunui vecin mort în luptă cu soldații israelieni. Dar în inima lui Roween simțea trăiri conflictuale față de soțul ei, poate dragoste și ură, și nu știa cum ar putea să îi aline durerea.

— Felicitări pentru minunata faianță din baie, a spus el. *Nu sunt cele mai bine alese cuvinte de consolare pe care le-am rostit vreodată, dar nu știu ce altceva să spun*, și-a zis el. Le-ați ales cu sensibilitate și cu un gust desăvârșit pentru artă și design.

— Nu eu le-am ales, *ustaz*. Ishaq era cel cu gust pentru design în casa asta. Ar fi fost mult mai fericit într-un domeniu creativ ca arhitectura sau moda. Se îmbrăca întotdeauna atât de bine.

Roween a măsurat cu privirea cămașa elegantă, franțuzească, a lui Omar Yussef, cu clema de aur a stiloului Montblanc la buzunarul de la piept, ceasul greu și pantofii lustruiți.

— Stilul său semăna oarecum cu al dumitale, clasic și elegant, deși mai tineresc, dacă îmi permiteți să spun asta, *ustaz*.

Omar Yussef a dat din mână.

— Avea aptitudini pentru finanțe, așa că a intrat în acest domeniu, a spus ea. Dar finanțiștii de aici, din Palestina, sunt adesea atrași în afaceri murdare. A fost mânjit de ei, când ar fi trebuit să aleagă faianță armenească pentru doamne bogate și să le redecoreze băile.

— Care ei?

Roween a dat din umeri. A turnat cafea în cești mici, a ridicat tava și s-a îndreptat către Omar Yussef, aflat în pragul ușii. I-a zâmbit, dar sprâncenele groase îi acopereau ochii întunecați. Omar Yussef a simțit pustiul din inima ei de parcă ar fi fost al lui.

— Cu cine avea legături Ishaq în Nablus? a întrebat el, silindu-și cuvintele să îi iasă din gură repede, ca să nu îi tremure vocea și să își trădeze astfel emoția.

Femeia s-a dat înapoi. Poate că efortul de a se stăpâni îi făcuse vocea aspră.

— Beți mai întâi cafeaua, *ustaz*. Lăsați-mă să vă primesc în casa mea așa cum se cuvine.

Omar Yussef a auzit apa trasă la baie.

— Iartă-mă, a spus el. Am să îți pun niște întrebări și nu vreau să audă nimeni altcineva.

— Nici chiar colegul dumitale?

— Nu, cel puțin până când mă lămuresc dacă aceste chestiuni au vreo relevanță pentru caz. Chestiuni personale despre Ishaq. Te rog, ce îmi poți spune despre legăturile lui? De ce s-a întors Ishaq din Franța? Pentru tine?

Roween a scos un râs aspru, apoi s-a oprit brusc. A arătat o grijă exagerată față de tava cu cafele, încercând să nu le verse, dar Omar Yussef știa că își auzise amărăciunea din propriul râs.

— Nu, nu s-a întors pentru mine, a spus ea. S-a întors pentru Kanaan.

Omar Yussef i-a luat tava. Îi tremura în mână, așa că a pus-o pe masa din bucătărie.

— Kanaan îl dirija pe Ishaq, a spus Roween.

— Nu aveți copii, a zis Omar Yussef. De ce?

— V-am spus. Pentru că Ishaq era plecat mai tot timpul, cu treburi de-ale Bătrânului.

Omar Yussef a ridicat o sprânceană, așa cum făcea în clasă când îl mințea vreo elevă, adresându-i o privire încărcată de reproș, dar nu amenințătoare.

Roween a clătinat din cap și ochii i s-au făcut sticloși.

— *Ustaz*, dumneata știi prea bine ceea ce mă întrebi.

— Încerc să confirm ceva ce mi s-a spus despre Ishaq.

— Nu pot confirma nimic, *ustaz*. Ce importanță are că îl credeam pe Kanaan amantul soțului meu?

Roween a tușit, de parcă se înecase cu propriile-i vorbe.

— Dar când i-ai cerut să se întoarcă în Nablus, a refuzat? S-a întors de la Paris numai la cererea lui Kanaan?

— Kanaan l-a implorat pe Ishaq să vină înapoi. După ce s-a întors, era tot timpul la vila lui Kanaan, doar în ultimele săptămâni și-a rărit vizitele.

Roween și-a tras nasul, și-a dat părul aspru din ochi și a ridicat tava cu cafele.

Khamis Zeydan a traversat camera de zi, îndreptându-se spre canapea. A surprins privirea lui Omar Yussef. În ochii acestuia se citea o avertizare amicală, dar bănuitoare. Omar Yussef a atins-o pe Roween pe mâneca rochiei în timp ce aceasta trecea pe lângă el cu tava.

— Fiica mea, căsătoria voastră nu mergea bine, dar sunt convins că Ishaq aprecia o femeie ca tine. Eu întotdeauna am spus că unui bărbat însurat îi mai fug ochii, dar inima îi este statornică.

— Credeți asta? Dar cine a spus că eram stăpână pe inima lui?

Roween a dus cafeaua pe măsuța din camera de zi și a așezat-o înaintea polițistului-șef.

Khamis Zeydan i-a pus aceleași întrebări la care femeia răspunsese deja la prima vizită a lui Omar Yussef. *Nu va pricepe adevărul despre Roween și Ishaq*, și-a zis Omar Yussef. *Propria lui căsătorie este un dezastru de care refuză să se ocupe. Nu o să înțeleagă niciodată ce se petrece în relațiile dintre alți oameni.*

Omar Yussef se gândea că, dacă Ishaq nu ar fi fost ucis, s-ar fi mulțumit să trăiască mai departe în acest mariaj fals, pentru că îi oferea acoperire pentru viața sa sexuală secretă. Dar ar fi mulțumit-o pe Roween? *Cu siguranță nevoile unei femei inteligente nu se pot limita la un soț care știe să decoreze baia cu bun-gust*, și-a zis el.

Erau în fața intrării când Omar Yussef a întrebat, peste zgomotele mulțimii adunate pe lângă focurile din parc:

— Crezi că Sami dorește cu tot dinadinsul să se însoare?

Khamis Zeydan a rânjit.

— I-am spus în repetate rânduri ce coșmar este să ai nevastă și copii. Cunoști tu alte secrete murdare despre căsătorie, care să îi bage mințile în cap?

Omar Yussef a aruncat o privire înapoi, către casa lui Roween. A văzut că prietenul său îi remarcase ocheada.

— Secretele mele, a spus el, sunt de altă natură.

Capitolul 22

În dimineața următoare, Omar Yussef a plecat după micul dejun, cu promisiunea fermă că o va duce pe Nadia să mănânce *qanafi* mai târziu.

— Chiar de ar fi să trec alergând printr-o salvă de focuri de pușcă ca să îți aduc o porție, i-a spus.

Ajuns în hol, a format numărul de la camera lui Jamie King la telefonul hotelului, dar la celălalt capăt nu a răspuns nimeni. S-a îndreptat către recepție și l-a găsit pe director scobindu-se în dinți cu învelișul din plastic verde al unei cărți de vizită.

— Ați văzut-o pe doamna din America în dimineața asta? l-a întrebat Omar Yussef.

Directorul a tresărit și a încercat să strecoare cartea de vizită într-unul dintre compartimentele din spatele lui fără să observe Omar Yussef.

— A ieșit acum câteva minute, *ustaz*.

Omar Yussef a aruncat o privire la ceas. Era nouă și jumătate. *Dacă plec acum, pot ajunge acasă la Kanaan la timp ca să o prind pe Jamie înainte de întâlnirea ei de la zece*, și-a zis el, *fie că-i place, fie că nu*.

În fața hotelului, a oprit un taxi și i-a comandat șoferului să îl ducă la vila lui Amin Kanaan. Șoferul a scuturat din mâini, ținând palmele în sus, pentru a-i da de înțeles că nu pricepe.

— Acolo, sus, a spus Omar Yussef, arătând prin geamul portierei, către vilele de pe culme.

— Amin Kanaan, vestitul afacerist? Taximetristul l-a studiat pe Omar Yussef din cap până în picioare, neîncrezător.

— Poți opri pe drum să îmi cumperi un costum scump, dacă ții neapărat să fac impresie bună. Omar Yussef a scos un râs aspru, zeflemitor. Dar nu te aștepta la un bacșiș mare.

— Chiar și așa, *ustaz*. Sus, pe munte, este o bază israeliană, iar Kanaan are propriile sale gărzi. Este drum lung din oraș până acolo.

— Ai dreptate. Locuiește într-un cartier exclusivist. Așa că nu va trebui să îți faci griji din pricina traficului.

Șoferul a pornit, aruncându-i priviri ursuze în oglinda retrovizoare.

Gardienii din fața porții sofisticate de fier, l-au trimis pe taximetrist să aștepte în spatele unui pâlc de pini, de unde nu putea să vadă. Unul dintre ei și-a amintit că Omar Yussef fusese la vilă și în ziua precedentă și i-a permis să intre.

În vreme ce Omar Yussef înainta gâfâind pe sub arcada de chiparoși către casă, în pragul ușii a apărut un servitor în livrea care l-a așteptat cu mâinile la spate, tunica lui părând o mică pată albastră pe suprafața cafenie a enormei case a lui Kanaan.

Soarele îi bătea în ochi, răsfrânt de geamurile celor trei jeepuri mari aflate în parcarea pavată cu pietriș de lângă casă. Presupunea că Mercedesul negru, pătrățos, model G500, era al lui Kanaan. Un Cherokee prăfuit, cu însemnul televiziunii pe ambele părți, era parcat lângă Chevroletul Suburban al lui Jamie King.

— *Madame* nu este acasă în această dimineață, *ustaz*, a spus servitorul, pronunțând titlul stăpânei sale cu accent franțuzesc.

— De data asta nu am venit să o văd pe *madame*, a spus Omar Yussef. A scos o batistă din buzunarul pantalonilor și și-a șters sudoarea de pe frunte. Spune-i șefului tău să pună aer condiționat în grădină. Bănuiesc că își permite.

A intrat în hol. Soarele dimineții strălucea cu putere la celălalt capăt al foaierului. Câteva siluete se mișcau dincolo de geam, dar Omar Yussef nu a reușit să le vadă bine, nici după ce și-a pus mâna streașină la ochi.

— Să îi spun șefului meu că ați venit să îi vindeți un aparat de aer condiționat?

— Sunt cu doamna de la Banca Mondială, a spus Omar Yussef.

Servitorul a zâmbit, apoi a deschis ușa aurită către salonul în care Omar Yussef o întâlnise pe Liana.

— Colega dumitale este aici, *ustaz*.

Jamie King ședea pe canapea, îmbrăcată în costumul ei cu dungi cenușii. S-a uitat către Omar Yussef cu o privire ușor dojenitoare.

— De obicei, când stabilesc o întâlnire cu palestinieni, fie apar târziu, fie uită cu totul, a spus ea. Asta este prima dată când un palestinian a fost punctual la o întâlnire pe care nici măcar nu am stabilit-o.

— Promit că nu va fi ultima dată când te iau prin surprindere, a zâmbit Omar Yussef.

— Nu știu dacă îmi place ce aud.

— Unde este marele om?

— Domnul Kanaan este afară. Are oaspeți.

Omar Yussef s-a dus la fereastră, simțind cum îl răcorește aerul condiționat. De la umbra perdelelor de brocart, a privit către grupul pe care îl văzuse din foaier. Un bărbat solid, cu păr sur, nepieptănat, ținea pe umăr o cameră video. Un abțibild lipit pe o parte a camerei arăta că străinii erau o echipă de știri de la un canal prin cablu american. O blondă minionă, cu un microfon înfoiat la capătul unui braț scurt, se juca cu tastele unui reportofon prins în talie.

Doi bărbați mergeau către cameră, absorbiți în conversație. Amândoi erau înalți. Unul purta vesta kaki a corespondentului de televiziune, prin care se semnalează gustul bărbătesc pentru acțiune. Celălalt vorbea, în vreme ce jurnalistul se încrunta, cu o atenție exagerată. Omar Yussef l-a recunoscut pe cel de-al doilea bărbat, îmbrăcat într-o jachetă sport în pătrățele și cămașă roz, deschisă la gât: era Amin Kanaan.

Reporterul a făcut un pas înapoi, astfel încât cameramanul să îl poată prinde pe Kanaan în prim-plan. Omar Yussef a învârtit mânerul bogat ornamentat al ușii glisante și a deschis-o suficient de mult încât să audă ce se vorbea afară.

— Domnule Kanaan, a întrebat jurnalistul, cu un puternic accent american, cum răspundeți la declarațiile privind moartea fostului președinte?

Kanaan și-a luat o înfățișare gravă.

— Aceasta este o afirmație nefastă și periculoasă răspândită de agitatori din Hamas, a spus el, într-o engleză armonioasă și distinsă.

Lui Omar Yussef îi era clar că vocalele pline și *t*-ul clar fuseseră deprinse de la un englez și nu de la un american și își imagina că pentru Kanaan acesta era un semn de distincție.

— Președintele era un simbol pentru poporul palestinian, cât și un tată și un frate pentru noi toți. Hamas a ponegrit morala întregului popor palestinian cu această acuzație și trebuie pedepsiți.

— Pedepsiți? Cum?

— Hamas trebuie să retracteze calomnia sau să suporte consecințele.

— Asta înseamnă război civil?

— Noi, cei care l-am iubit pe fostul președinte, nu putem da înapoi. Dar chiar și așa, fiți convinși că nu vom vărsa sânge decât dacă ei o vor face primii.

Servitorul care îl condusese pe Omar Yussef în salon și-a făcut apariția în curtea interioară și a așteptat la câțiva metri în spatele cameramanului.

— Mass-media palestiniană relatează că oamenii sunt supărați. Ei cred că Hamas nu ar fi trebuit să facă publice aceste alegații, a spus reporterul. Credeți că declarațiile acestea vor slăbi Hamasul din punct de vedere politic?

— Hamas va plăti pentru calomnia aceasta, a spus Kanaan. Sper că prețul va fi plătit la urne, pentru că poporul palestinian iubește democrația.

Reporterul a aruncat o privire către tehnicianul de sunet, care a încuviințat din cap.

— OK, avem tot ce ne trebuie, a spus el, dând mâna cu Kanaan.

Departe de un interogatoriu adevărat, și-a spus Omar Yussef. *Șeicul a făcut o greșeală tactică. Oamenii încep să îl dușmănească pentru că i-a silit să privească în față posibila cauză a morții președintelui. Despre morți, numai de bine, așa gândește toată lumea, indiferent ce ar fi crezut despre ei în viață. Ca șef al organizației din Nablus a partidului din care făcea parte fostul președinte, Kanaan nu trebuie decât să întrețină focul stârnit pentru ca Hamas să se afunde din ce în ce mai mult.*

Kanaan a făcut semne de rămas-bun echipei de știri, care se îndepărta pe după colțul casei, spre jeepul lor. Servitorul s-a ridicat pe vârfuri și i-a șoptit ceva la ureche lui Kanaan. Omar Yussef a ieșit pe terasa acoperită cu gresie roșie. Kanaan i-a adresat un zâmbet.

Amin Kanaan părea grosolan și educat în același timp, ca un țăran parvenit. Avea un nas mare, gros, ciupit de vărsat și butucănos, de parcă ar fi fost modelat în grabă din lut, cu două degete mari. Pielea, de o culoare maronie uniformă, era bronzată de un soare mai bun decât razele care îi pârjolesc pe cei din Nablus. Părul lui sur părea în același timp că plutește luat de briză, în onduleuri vesele și că este imobilizat cu ajutorul lacului de păr. Când a dat mâna cu Omar Yussef, Kanaan i-a lăsat o urmă delicată de iasomie pe ea.

— Nu am mai întâlnit niciodată parfumul acesta, a spus Omar Yussef.

Kanaan și-a îndepărtat părul de pe frunte.

— Este *Le Vainqueur*. Napoleon se dădea cu el.

— Poate în budoarul Împărătesei Josefina. Cu siguranță nu în timpul campaniei din Palestina.

— Cred că aici avea și mai mare nevoie să mascheze mirosurile împuțite din jur.

— De asta te dai dumneata cu el?

Kanaan a dat capul pe spate și a râs. Jamie King a ieșit din casă și a dat mâna cu bogătașul.

— Mă bucur să te revăd, Jamie, a spus Kanaan.

I-a condus către un foișor umbros de la marginea peluzei. De pe acoperișul din șindrilă atârnau ciorchini de glicină. Servitorul a adus băuturi întăritoare reci, din roșcove, în pahare înalte. Frunze de mentă pluteau printre cuburile de gheață.

— I-ați spus reporterului străin că Hamas trebuie pedepsit, a spus Omar Yussef, în limba arabă.

— Reporterii, a replicat Kanaan în engleză, fluturând din mână, disprețuitor.

Jamie King a zâmbit politicos. Omul de afaceri le-a făcut semn oaspeților săi să ia loc pe scaunele joase, de răchită, îndreptate către priveliștea oferită de munte.

— Pedepsit la fel ca Nouri Awwadi?

Omar Yussef a sorbit sucul de roșcove și a simțit cum se răcorește pe loc.

Kanaan a ridicat paharul și a urmărit lumina care trecea, roșie ca vinul de Burgundia, prin băutura întăritoare.

— Face foarte bine la digestie, Jamie, a spus el.

— E delicioasă.

Americanca a luat o înghițitură și l-a privit pe Omar Yussef impacientată.

Îi este teamă că o să isc o ceartă cu Kanaan, și-a spus el și a încercat să o liniștească cu un zâmbet.

Kanaan a trecut la arabă.

— Am auzit că Awwadi a fost ucis de un iubit gelos.

Buzele îi tremurau, nerăbdătoare să dezvăluie secretele altuia.

— Pretendentul respins al proaspetei sale soții? Asta spune tatăl lui, dar eu nu cred.

O briză fierbinte a scuturat glicina.

— Nu am spus că era iubitul soției sale, a clipit Kanaan cu subînțeles.

— Atunci, al cui iubit era? Omar Yussef a înghețat cu paharul la jumătatea drumului dintre masă și gură. Vrei să spui că Awwadi era homosexual?

— Îmi cer scuze pentru flecăreala noastră în arabă, Jamie, bârfim despre niște cunoștințe comune de aici, din Nablus, a spus Kanaan în engleză.

King a mai luat o înghițitură din pahar, iar zâmbetul prelung și nemișcat i s-a șters o clipă de pe chip.

— Îți amintești de clasicul poem andaluz al lui Walladah despre un homosexual? a întrebat Kanaan în arabă. Acolo se spune că „dacă ar vedea un penis într-un palmier, s-ar transforma într-un stol de păsări" în graba sa de a-l ajunge. Acesta era Awwadi, în ciuda impresionantei sale nunți cu o fată din *casbah*, călare pe calul lui alb.

Să fi fost Awwadi amantul lui Ishaq? s-a întrebat Omar Yussef. *Părea profund îndurerat când i-am spus despre moartea samariteanului.*

Kanaan a rânjit.

— Nu fi atât de surprins. De ce crezi că se duc bărbații din Nablus la baia turcească?

— Îmi imaginez că și aici, sus, aveți o baie turcească privată, a spus Omar Yussef.

Văzuse cadavrul lui Awwadi. Nu era nimic de râs.

Lui Kanaan i-a pierit zâmbetul de pe față; și-a întors privirile către vale, acolo unde Nablusul se întindea ca un șir de dinți albi risipiți pe jos. Și-a dres glasul și i s-a adresat lui Jamie King, în engleza lui pedantă.

— Sunt încântat să te primesc în casa mea, Jamie.

— Sunt în Nablus de câteva zile și de câte ori privesc în sus, dau cu ochii de casele acestea mari, a spus King. Este uimitor să pot vizita una dintre ele.

— Te rog, simte-te ca acasă, s-a înclinat Kanaan. Ai fost să vezi cum se ridică noua școală din *casbah*, cea pe care o sponsorizez?

— Am fost.

— Sper că ți-a dat un sentiment plăcut despre munca ta. Dacă nu era împrumutul de la Banca Mondială, pe care l-ai obținut pentru infrastructura locală, nici chiar eu nu aș fi putut construi o astfel de școală.

— Este un proiect minunat. Păcat însă că banii s-ar putea opri. King a sorbit din băutura întăritoare. Dacă nu putem găsi conturile secrete ale fostului

președinte până vineri, banca are de gând să pună capăt ajutorului către Palestina.

Kanaan a clătinat din cap și și-a mângâiat bărbia lată.

— Până vineri? Mi s-a vorbit despre această posibilitate când am fost ultima dată la Washington, dar nu știam că sunt atât de aproape de a lua o decizie.

— Mai sunt doar două zile.

— Va fi un dezastru.

Omar Yussef s-a gândit că pentru milionarii de pe coama muntelui boicotul Băncii Mondiale nu va fi o catastrofă la fel de mare ca pentru locuitorii săraci din *casbah*. Și-a răcorit palmele cu apa condensată de pe pahar.

— Ești pe cale de a lua urma conturilor secrete, Jamie?

Kanaan a vorbit încet, privindu-și unghiile.

Omar Yussef o urmărea pe americancă. *Oare înțelege că nonșalanța afișată de Kannan este simulată?* se gândea el.

— Aștept o dare de seamă care trebuie să vină în orice moment de la unul dintre investigatorii mei din Geneva, a spus Jamie. Sper că ne va da idei noi.

— Dar aici, în Palestina, nu ai avansat deloc cu investigația?

Jamie a scuturat din cap.

— Niciun indiciu. Ca să fiu sinceră, mi se pare că mulți oficiali palestinieni nici nu își doresc ca acești bani să fie recuperați.

— De ce ar fi așa?

— Către ei s-au îndreptat plățile ilicite ale fostului președinte. Din punctul lor de vedere, cu cât se știe mai puțin despre toată povestea asta, cu atât mai bine.

Kanaan a clătinat din cap.

— Așadar, nu prea ești susținută?

— Cei care încearcă să fie de ajutor, a spus Omar Yussef în engleză, sfârșesc morți.

Jamie l-a privit cu asprime pe Omar Yussef. Telefonul mobil din servietă a început să sune. L-a scos și s-a uitat la ecran.

— Este de la Geneva. Poate au vești. Mă scuzați.

S-a îndepărtat cu telefonul, pentru a nu fi auzită.

Kanaan și-a trecut degetul peste buza paharului.

— Nu este cam plictisitor, *ustaz*, să lucrezi pentru străinii ăștia?

— Oamenii cu care lucrez sunt fascinanți, a spus Omar Yussef.

Kanaan a pufăit cu zgomot.

— Dacă zici dumneata. Mie americanii mi se par prea serioși și pedanți. Oricum, îmi place atitudinea dumitale, *ustaz*.

Omar Yussef sugea un cub de gheață. *Iată peșcheșul*, și-a zis el. *Știe că Jamie nu va putea da de urma conturilor secrete fără să o ajute cineva de aici și crede că eu sunt acela. Mă vrea de partea lui. Oare ca să fie primul care află unde se află banii?*

— Mi-ar fi de folos un om ca dumneata, a spus Kanaan, cu ochii fugându-i spre stânga, ca și cum tocmai i-ar fi venit o idee. Sincer vorbind, să lucrezi la aceste plictisitoare proiecte de dezvoltare an de an trebuie să fie ca și cum ai bea cafea în fiecare zi din aceeași cană murdară. Aș putea să vă ofer o slujbă în firma mea, unde ați avea oportunități minunate și fiecare zi ar fi diferită de precedenta.

— Eu îmi beau cafeaua la fel în fiecare zi: amară, a spus Omar Yussef. Nu am venit aici ca să mă las cumpărat. Am venit ca să aflu ce știți despre moartea lui Ishaq.

— Ishaq?

Kanaan și-a mijit ochii, ca și cum s-ar fi chinuit să își concentreze privirile asupra culmii îndepărtate, de dincolo de vale. Lui Omar Yussef i s-a părut că bogătașului îi tremură puțin fălcile.

— Ce legătură are el cu Banca Mondială?

— Urma să se întâlnească cu domnișoara King când a fost ucis. Parteneriatul lui cu dumneata l-a pus în pericol?

— E drept că era un asociat apropiat, dar afacerile noastre nu aveau nimic periculos.

— Cu toate astea, a fost ucis. Apoi Awwadi, adept al rivalului dumitale la putere în Nablus, șeicul Bader, a fost și el ucis, chiar după ce l-a defăimat pe bărbatul care a condus odată facțiunea din care faci parte. Scaunul de răchită a scârțâit când Omar Yussef s-a aplecat spre Kanaan. Fie că îți este aliat sau inamic, omul tot în pericol e când vine vorba de dumneata.

— Futu-i mama mă-sii de șeic!

Omar Yussef a fost uimit de neașteptata vehemență și de vulgaritatea lui Kanaan.

Acesta și-a domolit glasul:

— M-ai înțeles greșit, Abu…

— Abu Ramiz.

— Frate Abu Ramiz, nu pretind că nu aș fi fost niciodată amestecat în treburi dubioase. Sunt un om de afaceri palestinian și am succes. Poți trage singur concluziile. Dar nu sunt ucigaș.

— Nu ți-o permit înaltele dumitale principii morale?

Kanaan a dat din cap.

— Pur și simplu nu am nevoie să ucid. A rotit mâna, prinzând în mișcarea ei conacul și orașul de dedesubt. De pe vârful acesta se aud împușcăturile de jos, din Nablus, dar nu știu niciodată dacă se împușcă unii pe alții sau sărbătoresc o nuntă. Crezi că vecinii mei bogați se fugăresc ținând pistoale în mâinile durdulii, ca să își rezolve răfuielile?

— Cât timp există bani în mâinile acelea durdulii, găsești pe cineva să țină arma în locul tău. Asta nu te face nevinovat. Uciderea lui Ishaq are legătură

cu afacerile lui cu dumneata, chiar dacă nu l-ai omorât cu propriile dumitale mâini.

Kanaan a tresărit.

— Așa după cum auzi, a fost omorât în bătaie. Omar Yussef a învârtit paharul în mână. Cuburile de gheață au zăngănit în strânsoarea lui nesigură. Bătut și torturat.

Milionarul și-a acoperit fața cu degetele sale groase, păroase. *Oare el a fost iubitul băiatului, așa cum crede Roween?* s-a întrebat Omar Yussef. *Nu cred să fi știut cum a murit Ishaq. Pare de-a dreptul îngrozit de tot ce îi povestesc.*

— Voi, ăștia din Fatah, ați luat un tânăr care se pricepea la cifre și l-ați transformat într-un ticălos care v-a dosit banii prin toată lumea, a spus Omar Yussef. Ishaq avea de gând să predea conturile secrete în mâinile Băncii Mondiale. Așa că ați hotărât să îl împiedicați.

— Ce vrei să spui? Că l-am ucis eu?

— L-ai ucis?

— Este o nebunie. Eu l-am iubit.

— L-ai iubit? Cum?

— L-am iubit, asta-i tot. Kanaan s-a ridicat de pe scaun și și-a întins brațele spre bolta de flori roz de deasupra sa. Nu pretind că țelurile partidului Fatah sunt curate în totalitatea lor. Dar nici Ishaq nu era. Era homosexual.

— Deodată ți-au revenit principiile morale?

— M-a dezamăgit. Prea mulți oameni îi cunoșteau preferințele.

— Așa că te bănuiau și pe dumneata homosexual, pentru că erai prea apropiat de el?

— Nu fi ridicol. Eu sunt însurat.

— Și Ishaq era.

— Eu am o soție adevărată, o femeie frumoasă și cultivată, nu o nevestică de paradă, aleasă de bătrânii tribului, cu care să nu am niciun fel de legături.

— Îl iubeai, i-a spus Omar Yussef, cu o atitudine batjocoritoare.

— Nu în felul acesta. Kanaan a smuls un pumn de petale de glicină și le-a răsucit între degete. Vocea îi era calmă. Pentru binele societății noastre, trebuie să fim conduși de oameni cu o moralitate impecabilă.

Omar Yussef a râs hârâit și batjocoritor.

— Am uitat să îți spun: Awwadi mi-a zis că a pus mâna pe niște dosare cu informații compromițătoare despre voi, ăștia de la vârful partidului. Le obținuse de la Ishaq. Așa că nu îmi vorbi mie despre moralitatea conducătorilor.

Kanaan l-a privit neîncrezător pe Omar Yussef.

— Trăiesc printre politicieni, Abu Ramiz. Îi mituiesc, le cumpăr mașini și mese la restaurante scumpe, plătesc pentru o educație decentă, în străinătate, pentru copiii lor. După cum îți dai seama judecând după opulența casei mele, toate astea s-au dovedit o investiție profitabilă. S-a întors către palatul lui în stil clasic cu o privire încruntată, plină de resentimente, în care Omar Yussef citea urmele tuturor ticăloșiilor pe care fusese nevoit să le comită pentru a și-l putea permite. Dar când acești politicieni se îmbolnăvesc, trebuie să îi pun în carantină, ca să nu mă infecteze și pe mine.

— Care era boala lui Ishaq? De ce l-ai ucis?

— Nu l-am ucis pe Ishaq. Nu aș fi putut face așa ceva niciodată. Eu credeam că îl așteaptă un viitor strălucit.

— Pe cine nu ai putea sacrifica, dacă s-ar îmbolnăvi, așa cum spui? Pe soția dumitale? Sau te poți dispensa și de ea, în interesul națiunii?

— Aș sacrifica totul pentru Liana.

Liana le inspirase același devotament lui Amin Kanaan și Khamis Zeydan. Și totuși, se părea că niciunul dintre cei doi bărbați nu îi dăruise ceea ce

își dorea cu adevărat. Impresia lui Omar Yussef era că Lianei îi scăpaseră din mâini frâiele propriei vieți, lăsând-o plină de amărăciune. Credea că Ishaq suferea de o tristețe asemănătoare, împiedicat de normele sociale să își găsească iubirea aducătoare de fericire și legat de o tovarășă de viață la a cărei dragoste nu putea răspunde.

Jamie King și-a închis telefonul cu un păcănit și s-a întors în foișor. Clătina din cap.

— Nu știu dacă valorează ceva, a spus ea. Ceea ce am aflat de la Geneva poate fi un indiciu, dar la fel de bine ar putea fi complet nefolositor.

— Despre ce e vorba? a întrebat Omar Yussef.

— O să primesc detalii în curând. Până atunci nu pot spune nimic.

— Te pot ajuta cumva? a întrebat Kanaan.

— Ți-aș fi foarte recunoscătoare dacă ai încerca să dărâmi barierele care mi se ridică în cale la cele mai înalte niveluri ale guvernului, a răspuns Jamie. Sunt câțiva apropiați ai fostului președinte, despre care știe toată lumea că sunt corupți. Știi la cine mă refer. Vezi dacă reușești să îi convingi să îmi dea un indiciu, anonim. Fără să li se pună întrebări.

— O să văd ce pot face.

— Dacă finanțarea se oprește vineri, o să încerc să salvez proiectele noastre comune care se află în derulare, domnule Kanaan.

— Desigur.

— Ar fi bine să mă întorc la hotel. Oamenii mei de la Geneva îmi trimit prin fax documentele pe care le-au dezgropat. Trebuie să mă ocup de ele.

Kanaan s-a înclinat, în vreme ce Jamie se întorcea spre casă.

Omar Yussef s-a ridicat din scaunul de răchită. Înainte de a o urma pe americancă, l-a privit pe Kanaan în ochii încețoșați.

— Eu studiez istoria, stimate domnule Amin. Ai putea crede că asta înseamnă că mă interesează numai trecutul. Dar pentru mine viitorul este mai important. Îmi amintesc de viitor.

Kanaan și-a deschis palmele.

— Scuzați-mă, dar…

— Îmi amintesc de viitorul pe care ni l-au promis liderii noștri când s-au întors din exil, a spus Omar Yussef. Viitorul așa cum ar fi putut să fie.

— Încă mai poate fi, cu voia lui Alah.

— Dacă Alah ar fi vrut-o, le-ar fi trimis palestinienilor alți lideri. Omar Yussef a făcut un pas în afara foișorului și și-a mijit ochii din pricina soarelui de deasupra Nablusului. Iar Ishaq nu te-ar fi întâlnit niciodată.

Capitolul 23

Directorul de la Grand Hotel înghiontea mecanismul intern al faxului. I-a trântit capacul și și-a frecat cu ambele mâini fața de culoarea unei scrumiere.

Omar Yussef a intrat în holul pustiu, în vreme ce Jamie King își parca Chevroletul. A trecut pe lângă recepție și a apăsat butonul de chemare al liftului.

— Pacea fie cu voi, a spus el.

Directorul a lăsat să îi cadă mâinile pe biroul din lemn de pin și a răspuns absent.

— Pace și dumitale.

Omar Yussef a așteptat liftul în tăcere. Directorul a răsuflat rapid, cu bărbia în piept.

Pentru un hotel fără oaspeți, îi ia cam mult liftului să coboare, și-a zis Omar Yussef.

Directorul și-a frecat buza de sus și a părut că abia acum îl zărește pe Omar Yussef.

— Nu funcționează, *ustaz*, a spus el. Liftul, vreau să spun. Tocmai îl repară.

Omar Yussef a aruncat o privire spre scări, fără tragere de inimă.

— Aveți un mesaj.

Directorul a întins mâna după singurul plic aflat în compartimentele din spatele biroului.

Era un bilețel de la Maryam. Plecase acasă la Sami împreună cu Nadia.

— Mulțumesc, dragă, a murmurat Omar Yussef. M-ai scăpat de scări.

A ieșit în fața hotelului și a oprit un taxi.

Sami locuia într-un apartament de la etajul patru, pe o ridicătură stâncoasă de deasupra orașului vechi. De când semnaseră contractul de căsătorie, lui Meisoun i se permitea să îl viziteze pe Sami acolo, cu condiția să fie și alte persoane de față. Omar Yussef bănuia că ea o rugase pe Maryam să o însoțească, pentru a se conforma regulilor. Când a intrat, Meisoun l-a salutat cu căldură.

— Credeam că nu vreți să ne vizitați, *ustaz*, a spus ea. V-am tot așteptat de când ați ajuns în Nablus.

Omar Yussef a privit peste umărul lui Meisoun. Sami îi zâmbea din mijlocul unui nor de fum de țigară. Khamis Zeydan stătea lângă el pe canapea, moțăind cu capul lăsat pe spate, cu ochii închiși și cu gura deschisă.

— Domnișoară Meisoun, speram că le-ai adus pe câteva dintre surorile tale să locuiască în noul vostru apartament, a spus Omar Yussef. Spuneai că le-ar interesa un soț inteligent. Cred că i-am făcut o impresie proastă șeicului Bader și aș vrea să îi cuceresc încrederea luându-mi o a doua nevastă, așa cum era obiceiul pe vremea Profetului.

Maryam a ieșit din bucătărie.

— Dacă ești dispus să te rogi de cinci ori pe zi și să postești în timpul Ramadanului, păcătosule,

atunci îți poți lua patru neveste, ca Profetul, lăudat fie numele Lui.

— Draga mea, zestrea lui Meisoun este o cămilă. Omar Yussef și-a ridicat mâinile la cap. Cu asta m-aș descurca. Dar cum să îmi permit încă *trei* neveste?

Meisoun a clătinat din cap.

— Din păcate, *ustaz*, zestrea este de șapte cămile pentru fiecare dintre surorile mele. Sunt femei mai solide, care vor naște mulți copii. Asta le face mai valoroase decât mine, care sunt micuță la trup. Dacă lucrurile nu ar sta așa, credeți că tatăl meu mi-ar permite să mă mărit cu un zurbagiu din Cisiordania, care are o slujbă periculoasă și este prost plătit?

Sami s-a strâmbat.

— Nu este o partidă nemaipomenită, este adevărat. Alta mai bună nu am găsit.

— Se zice că o femeie grasă este o plapumă pentru iarnă. Din nefericire, vei avea facturi mari la încălzire, Sami. Khamis Zeydan a ridicat capul și a fluturat din mână, pentru a împrăștia fumul din jurul canapelei. Abu Ramiz, dacă mai vrei o nevastă, ia-o pe a mea. Face ea din tine un credincios. Când trăiești în iad, începi să crezi în paradis. Te vei ruga lui Alah de cinci ori pe zi să îi închidă gura și să te lase în pace.

— Abu Adel, să îți fie rușine, a râs Maryam.

Omar Yussef a tușit și s-a frecat la ochi, căci îl usturau.

— Voi ați fumat aici sau ați dat foc la divan?

Khamis Zeydan i-a făcut semn lui Omar Yussef să se apropie de canapea, apoi a arătat către televizor.

— Altcineva stârnește focul, nu noi.

Televiziunea locală difuza interviul pe care îl dăduse Amin Kanaan echipei străine de știri, subtitrat în arabă. La final, prezentatorul a anunțat că îl au la telefon pe Amin Kanaan, iar omul de afaceri a purces să confirme amenințările pe care le făcuse către Hamas, de data asta în limba sa.

— O să iasă rău, a spus Khamis Zeydan. Kanaan pune la cale o confruntare cu Hamas. Mă aștept să trimită câțiva partizani ca să îi sperie.

Omar Yussef s-a foit nervos.

Sami a tras un ultim fum din țigară.

— Va fi destul de dificil să îi sperie pe tipii din Hamas, a spus el. Mai ales acum. Sunt supărați pentru uciderea lui Awwadi. Era principalul lor șef militar din Nablus și sunt pregătiți să lupte pentru a se răzbuna.

— Probabil Kanaan contează pe susținerea publicului, datorită afirmațiilor calomnioase făcute de șeicul Bader la adresa Șefului, a spus Khamis Zeydan. Va părea că acționează în numele publicului ultragiat, dar în realitate va profita de greșeala strategică a șeicului pentru a-și întări poziția în Nablus printr-o scurtă luptă.

— Dar de ce trebuie neapărat să aibă loc o luptă? a întrebat Omar Yussef, clătinând din cap.

Sami și Khamis Zeydan l-au privit surprinși.

— Întoarce-te în clasa ta, *ustaz* Abu Ramiz, înainte de a fi contaminat de lumea adevărată, a spus polițistul-șef. Ce întrebare e asta? *De ce?* Când un palestinian întreabă „de ce", ar trebui să scuipe mai întâi, pentru că răspunsul este cu siguranță murdar.

— Scuip dezgustat de când am ajuns în Nablus. Sunt sigur că lupta asta iminentă are legătură cu moartea lui Ishaq și cu cea a lui Awwadi, a spus Omar Yussef. Și-a coborât glasul, ca să nu îl audă femeile din bucătărie. Ishaq a fost ucis după ce i-a dat lui Awwadi dosarele cu informații secrete despre oameni politici. Șeicul Bader a făcut un anunț privitor la moartea președintelui, care se pare că provenea din acele dosare. Apoi a fost ucis Awwadi, iar dosarele au dispărut. A făcut un semn către televizor. Ultimele declarații ale lui Kanaan sunt doar un alt episod al acestui film murdar.

— Dacă Hamas nu dă înapoi când îi va ataca Kanaan, a spus Khamis Zeydan, s-ar putea să avem de-a face cu mai mult de două cadavre.

Ați fi avut de îngropat și cadavrul meu, dacă nu aș fi fost norocos, le-a zis Omar Yussef în gând. Khamis Zeydan îl avertizase să renunțe la dezlegarea misterului morții lui Ishaq și de aceea nu îi spusese nimic despre bărbatul care încercase să îl omoare în *casbah*, pentru că nu-i făcea deloc plăcere să recunoască că prietenul lui avea dreptate. Acum voia să rememoreze urmărirea și să se simtă protejat de prezența polițistului-șef. Dorea să i se spună din nou să nu se mai implice în cazul acesta, de data aceasta atât de convingător, încât să fie silit să rămână la adăpost în apartament, împreună cu familia și prietenii săi, până la nunta lui Sami.

— M-am întâlnit cu Kanaan în dimineața asta, a spus.

Khamis s-a holbat dezaprobator la prietenul său.

— Cred că și el caută conturile secrete, a spus Omar Yussef. A vrut cu tot dinadinsul să demonstreze că vrea să o ajute pe doamna de la Banca Mondială să ia urma fondurilor și știți și voi ce ușor este să îl păcălești pe un american.

Polițistul-șef a deschis gura ca să spună ceva, dar s-a oprit când a ieșit Nadia din bucătărie cu o ceșcuță de cafea pentru bunicul ei.

— Alah să îți binecuvânteze mâinile, a spus el, apucând ceașca de buză.

— Binecuvântări, a răspuns ea, punându-și mâinile în șoldurile subțiri. Am făcut-o amară, așa cum îți place. Încep să mă întreb dacă nu cumva de asta nu mă duci să mâncăm *qanafi,* pentru că refuzi să mănânci tot ce este dulce.

— Dă-mi voie să mă odihnesc, draga mea, și apoi mergem să mănânci *qanafi*, a spus Omar Yussef.

— Bunica mi-a spus de ce este *qanafi* atât de bun aici, în Nablus. Se amestecă brânză făcută din laptele caprelor negre din zonă cu brânză dulce de la capre albe, siriene, care este foarte scumpă. În Betleem și oriunde altundeva se folosește brânză israeliană, produsă în masă.

— Foarte interesant, nu știam asta.

Omar Yussef a zâmbit, obosit și confuz. *Oare Awwadi îl șantajase pe Kanaan cu ajutorul dosarelor compromițătoare? Spusese că nu avea niciun dosar pe numele lui Kanaan. Nu cumva mințea? Să fi avut Kanaan și Ishaq o ceartă ca între iubiți?*

Și-a dat seama că nu își poate pune ordine în gânduri. Era prea preocupat de pericolele la care se supunea. Și-a dus degetul arătător la gură și a început să îi roadă încheietura. *Nu este treaba mea să mă ocup de Awwadi, Kanaan și Ishaq*, și-a zis el. *Nu pot înfrunta ticăloșiile astea de unul singur. Nu este de datoria mea. Eu sunt profesor și bunic. Este timpul să îmi concentrez atenția asupra acestor responsabilități.*

A răsuflat prelung, încercând să se liniștească.

— Nadia, mi-ai stârnit curiozitatea cu informațiile tale fascinante despre caprele siriene. Hai să mâncăm *qanafi*.

Și-a băut cafeaua. I-a fript limba, dar voia să plece fără întârziere și să uite de întreaga poveste a morții samariteanului.

A luat-o de mână pe nepoata sa în timp ce ieșeau din bloc pe aleea întunecoasă de sub apartamentul lui Sami. În brațul Nadiei păreau să pulseze vioiciunea și nerăbdarea, care se transmiteau în trupul lui Omar Yussef, de parcă fata consumase deja dulcele *qanafi*. Se temea că îngrijorarea lui în privința înfruntării dintre Fatah și Hamas i s-ar putea transmite fetei în același fel, așa că a dat drumul mâinii și și-a băgat degetele în buzunare, prefăcându-se că i se făcuse frig din pricina aerului de seară.

— Cum merge cartea pe care o scrii, draga mea? a întrebat el.

— Nu am prea scris. Mai mult l-am citit pe domnul Chandler.

Vântul serii purta prin *casbah* mirosul de susan, dar ușile fabricii de halva erau închise. Lui Omar Yussef i se păreau suspecte magazinele închise și tăcerea.

— Unchiul Sami mi-a povestit despre moartea samariteanului, Alah să se milostivească de el, a spus Nadia.

Pielea ei palidă părea fantomatică în lumina amurgului. Omar Yussef și-a amintit de mama sa, care semăna atât de mult cu fata aceasta. Se întreba dacă entuziasmul tineresc al Nadiei va sfârși în aceeași deprimare care o cuprinsese pe mama lui după ce familia a fugit din satul lor, în timpul primului război cu Israelul. A scos mâna din buzunar și a prins-o pe a fetei, simțind cât este de fragilă și temându-se că nu o va putea apăra de lumea crâncenă în care se născuse.

— Unchiul Sami zice că nu i-ai spus tot ce știi despre moartea samariteanului. Zice că detectivii buni păstrează întotdeauna câte un secret, chiar și față de cei care îi ajută. Nadia a zâmbit strengărește. Dar mie îmi poți spune.

— Dar tu o să scrii toate secretele mele în cartea ta.

Nadia și-a trecut degetele peste buzele strânse și a clătinat din cap.

Omar Yussef și-a lăsat mâna pe umărul ei.

— Uciderea sărmanului samaritean este legată de niște informații despre lucruri rele făcute de oameni importanți, informații care ar putea fi folosite ca să-i șantajeze.

A privit de-a lungul unei alei și a recunoscut intrarea în baia publică unde fusese ucis Awwadi. A grăbit pasul.

Nadia a dat din cap, serioasă.

— Ca să îi stoarcă de bani.

— Să îi stoarcă?

— „Să îi stoarcă de bani." Așa spune domnul Chandler când vrea să spună că cineva șantajează pe altcineva.

— Noi hai să stoarcem niște *qanafi*. Cel mai cunoscut loc unde se poate mânca este după următorul colț.

Aleea cea mare unde magazinul de dulciuri Aksa vindea celebrul desert era pustie. Lipit pe storurile verzi, de culoarea cuprului, flutura în vânt un afiș vechi care comemora moartea unui partizan ucis de soldații israelieni.

— Bunicule, de ce este închis peste tot?

Omar Yussef și-a amintit ce îi spusese Khamis Zeydan, că trebuie să scuipi înainte de a întreba *de ce*. S-a forțat să înghită, dar nu avea salivă.

— Mi s-a spus că în prezent cel mai bun *qanafi* nu se mai face în *casbah*, a spus el. Sunt câteva restaurante bune la sud de orașul vechi. Hai să mâncăm acolo, draga mea.

Pașii Nadiei s-au domolit, precauți.

— Bunicule, poate că ar trebui să ne întoarcem. Știu că ai spus că ai trece prin gloanțe ca să îmi aduci o porție de *qanafi* azi, dar sper că nu ai vorbit serios. Simt că o să se întâmple ceva rău.

— Autorul *Blestemului din casbah* nu poate fi întors din drum atât de ușor, nu-i așa? Nu îți mai este foame? a întrebat Omar Yussef.

— Nu vreau să mănânc *qanafi* de foame. Mulțumită bunicii, nu duc niciodată lipsă de mâncare. Vreau să încerc *qanafi* pentru că aici este mai bun decât acasă, în Betleem. Dar nu neapărat acum.

— Nu o să ni se întâmple nimic, a spus el.

I-a dat drumul mâinii, ca să nu îi simtă palmele transpirate.

Omar și Nadia au ieșit din *casbah* într-o piață mare, care de obicei era ticsită cu taxiuri galbene, certărețe. Acum era pustie, cu excepția a trei duzini de siluete în uniforme de camuflaj, cu kalașnicovurile atârnate peste piept.

Bărbații erau adunați pe lângă trei jeepuri, la picioarele unei statui de șase metri care înfățișa un ibric de cafea, simbol al ospitalității orașului. Omar Yussef și-a dat seama că magazinele erau închise pentru că partizanii aceștia se pregăteau să intre în *casbah*.

Fumau din greu și se mutau de pe un picior pe celălalt, ca atleții înaintea unei curse. *Asta este ceea ce a prezis Khamis Zeydan*, și-a spus Omar Yussef. *Iar eu am nimerit în mijlocul lor împreună cu nepoata mea preferată.*

Un bărbat înalt, cu pantaloni de camuflaj și jachetă neagră, de piele, s-a urcat în spatele unuia dintre jeepuri. A ridicat brațele ca să se facă liniște.

— Fraților, ați auzit calomniile la adresa Bătrânului, șeful nostru și simbolul luptei noastre, a strigat el. Acum a venit vremea să tăiem limbile necinstite și să îi pedepsim pe mincinoși. Alah este cel mai mare.

Partizanii au pornit spre *casbah*. Omar Yussef rămăsese cu privirile ațintite asupra bărbatului înalt de pe jeep – îl știa de undeva.

Nadia l-a tras de mânecă.

— Nu îmi este foame, a spus ea.

Chipul ei părea mai palid ca niciodată, iar Omar Yussef s-a blestemat că nu s-a întors din drum mai devreme.

I-a înconjurat umerii cu brațul, grăbindu-se să părăsească piața, tocmai când a fost observat de bărbatul de pe jeep. Când privirea aspră a partizanului s-a îndreptat spre el, Omar Yussef l-a recunoscut pe Halim Mareh, a cărui căutătură ostilă o văzuse ațintită asupra lui Nouri Awwadi, în fața dughenei de mirodenii din *casbah*. Mareh și-a dezvelit dinții și a sărit din jeep, alergând spre Omar Yussef.

Mareh cunoștea străzile foarte bine. Omar Yussef nu îl putea întrece, dar trebuia să scape de el cumva. Trecând prin fața magazinului de dulciuri Aksa, afișul martirului se zbătea și mai insistent în vânt. Răsuflarea lui Omar Yussef era febrilă. O strângea pe Nadia de umărul osos.

— Nu te teme, draga mea, i-a spus el. Bat aleile astea de zile întregi. Știu drumul. Ajungem acasă fără probleme.

Nadia a cercetat din priviri aleea, în sus și în jos. Ecoul bocancilor grei ai partizanului se auzea în întregul *casbah*.

Se îndreaptă către Palatul Touqan, în inima casbah-ului, și-a zis Omar Yussef, *ca să îi încercuiască pe cei din Hamas, care sunt probabil adunați acolo, împreună cu tatăl lui Awwadi, pregătiți să se lupte cu familia lui Mareh.*

— Să mergem, Nadia, a spus el.

Va da un ocol prin nord și va ajunge la apartamentul lui Sami din direcția aceea.

A tras-o pe nepoata sa de-a lungul principalei alei comerciale, prin fața vechilor morminte unde se ascunsese de bărbatul care încercase să îl omoare și prin piața unde Nouri Awwadi venise călare pe calul său alb la însurătoare. A tăiat-o în sus, pe deal și apoi a luat-o în jos, pe o alee acoperită și atât de întunecată, încât nu o vedea pe Nadia, cu toate că o ținea de mână. Pulsul îi bubuia în urechi atunci când a auzit primele împușcături. Avusese dreptate: partizanii se aflau spre sud, în apropiere de Palatul Touqan.

A observat un petic de lumină în dreapta, animat de un nor de musculițe. A pășit spre lumină și s-a împiedicat de o sticlă, care s-a rostogolit cu zgomot pe dalele de piatră. S-a clătinat, pierzându-și echilibrul și s-a îndoit de mijloc pe întuneric. A întins mâna către zid ca să se echilibreze și a simțit răceala pietrei în palme. Ambele palme. *Nadia*, și-a zis el. *I-am dat drumul mâinii când am alunecat.*

A strigat-o, dar vocea i se pierdea fără ecou pe aleea întunecată și nu se auzea niciun răspuns.

Bocanci grei s-au apropiat, alergând în grup. Cineva a strigat ceva, dar Omar Yussef nu înțelegea, un strigăt aspru, care ar fi putut fi un ordin către un subordonat sau o avertizare către un inamic, ca să se predea.

Omar Yussef s-a retras la adăpostul întunericului. Greșise când o luase la dreapta, iar acum drumul îl ducea către partizani și Palatul Touqan. Nadia a mers probabil drept înainte după ce îi dăduse drumul la mână.

Musculițele i-au intrat în gură. A încercat să le scuipe, dar limba îi era uscată. A orbecăit prin întuneric, gâfâind și tușind.

A auzit-o pe Nadia strigându-l. Părea departe. A răspuns în șoaptă, ca să nu îl audă partizanii și a încercat să grăbească pasul. A ajuns în dreptul câtorva trepte care duceau într-o curte mică. Era pustie.

— Nu, nu Nadia, a gemut el. Nu Nadia.

Și-a dus mâna la frunte.

A auzit pași ușori și s-a întors. Nadia îl privea dintr-un portal adânc, de piatră. L-a recunoscut pe Omar Yussef când a ieșit din întunericul scărilor și a alergat spre el. S-a mirat că brațele ei slabe îl pot strânge cu atâta putere.

— Ăsta nu este un roman, bunicule, i-a murmurat fata în umăr. Este de-adevărat.

— Nu te îngrijora. Este o anchetă utilă pentru *Blestemul din casbah*, draga mea, a spus el, mângâindu-i părul lung și negru.

Fata a clătinat din cap și și-a frecat nasul de gâtul lui transpirat. Apoi a simțit cum i se încordează umerii. I-a urmărit privirea și l-a zărit pe Halim Mareh încadrat de o boltă joasă, cu kalașnikovul peste piept.

Ochii leneși și inexpresivi ai partizanului l-au înfiorat pe Omar Yussef. A făcut un pas către Mareh, împingând-o ușor pe Nadia la marginea curții.

— Nu am citit niciunul dintre dosare, a zis el.

Mareh și-a înclinat capul în stânga și a rămas tăcut.

— Dosarele din depozitul lui Awwadi. Când m-am dus să le iau, dispăruseră.

Mareh a dat din umeri.

— Vreau să spun că, dacă vrea cineva să mă reducă la tăcere ca să nu dezvălui conținutul dosarelor, nu este necesar. Nu știu nimic.

Partizanul și-a lins buzele.

— Nu te pot contrazice.

— Lasă-mă să o duc pe nepoata mea acasă și vin cu plăcere mai târziu să vorbim.

— Să Îi mulțumim lui Alah, pentru că asigurările dumitale mă liniștesc, a spus Mareh, ironic și batjocoritor. A ridicat arma. Dar înțelegi că trebuie și eu să te liniștesc pe dumneata.

Omar Yussef a simțit cum îi tremură mușchii gâtului de teamă, dar a mai făcut un pas înainte, către pușca de asalt.

— Cum o să vă ajute, pe tine sau pe oamenii tăi din *casbah*, acest război civil între Fatah și Hamas?

— Familia lui Awwadi are de gând să ne atace. Îi lovim noi primii.

— Faci jocul lui Kanaan, asta-i tot. Nu este vorba despre o rivalitate de familie. Ești sclavul bogătașului ăluia. Mareh nu a răspuns, dar ceva a împietrit în ochii lui căprui, dându-și șeful de gol. Am dreptate, nu-i așa?

Mareh a înjurat.

— Ai grijă cum vorbești în fața copilului, a spus Omar Yussef.

— Înjurăturile nu vor fi cel mai urât lucru pe care îl va învăța azi, a replicat Mareh, apropiindu-se și rânjind.

Omar Yussef a simțit că respirația bărbatului miroase a nucșoară.

— Kanaan te-a trimis tot pe tine să îl bați pe Sami Jaffari.

— Eu am fost cel care te-a pălmuit. Mareh a zâmbit larg. Bunicuțule.

Omar Yussef tremura de furie. A auzit-o pe Nadia mutându-se de pe un picior pe altul, îngrijorată. Genunchii i se smuceau înainte și înapoi, iar fălcile îi dârdâiau. A ridicat o mână și l-a pălmuit pe Mareh peste obraz.

A fost o lovitură moale, dar partizanul a rămas cu ochii ațintiți asupra lui, uimit și ofensat. Mareh a strâns din buze. Și-a pironit pușca în coapsă și a îndesat țeava în burta profesorului.

Omar Yussef a închis ochii. A auzit o împușcătură. Nadia a țipat. Apoi a deschis ochii și a privit.

Mareh se zvârcolea la pământ, cu o rană de glonț în gât. Partizanul își apăsa gâtlejul cu mâinile, dar sângele îi curgea printre degete.

Khamis Zeydan a ajuns în dreptul lui Omar Yussef lipsit de suflare. Nadia s-a repezit să îl strângă din nou în brațe pe bunicul ei.

— Tu l-ai împușcat? a întrebat Omar Yussef.

Polițistul-șef a mârâit arătând în spate, peste umăr.

— Nu trag prea bine cu stânga, Abu Ramiz, a spus Sami, punându-și arma în toc. De asta încă se mai zbate nemernicul.

Lui Omar Yussef i se înmuiaseră picioarele.

— Sami, Nadia nu trebuie să…

Tânărul polițist le-a făcut semn cu mâna. În timp ce Omar Yussef se îndepărta pe după colț, Khamis Zeydan s-a aplecat deasupra lui Mareh. Nadia s-a cutremurat când a auzit împușcătura.

Khamis Zeydan i-a ajuns din urmă pe alee.

— L-ai ucis pur și simplu? a șoptit Omar Yussef, cu ochii larg deschiși.

— Da, pentru că o palmă trasă peste obraji, ca o fetiță, nu îl va împiedica să încerce să te ucidă din nou. Khamis Zeydan l-a apucat pe Omar Yussef de cot. Fii serios, l-a văzut pe Sami când l-a împușcat.

M-a văzut și pe mine. Dacă ar fi scăpat cu viață, ne-ar fi vânat pe toți. Prefer să îmi știe secretele numai morții.

— Ce făceați aici?

— Mie și lui Sami ni s-a făcut poftă de *qanafi*, așa că ne-am gândit să venim după voi.

Omar Yussef și-a ferit privirile când Khamis Zeydan s-a uitat la el. Dispăruse obișnuita siguranță hâtră din ochii polițistului-șef, abilitatea sa de a fi în același timp tare ca piatra și totuși să nu ia nimic în serios. În locul ei îi vibra în priviri o sălbăticie brută. L-a tras pe Omar Yussef prin pasaj.

Nadia era palidă și scâncea la fiecare foc de armă care răsuna în *casbah*.

Sami avea dreptate în legătură cu moartea lui Isbaq, și-a zis Omar Yussef. *Suma de bani este atât de mare, încât nu putea să nu atragă atenția unor oameni puternici, în stare să îl plătească pe unul de teapa lui Mareh ca să îmi ia viața fără nicio ezitare. Am ignorat spusele lui Sami și am făcut-o pe draga mea Nadia martoră la uciderea unui om. Și cu toate astea, nu sunt în siguranță, numai pentru că Mareh a fost îndepărtat. Vor trimite pe altcineva.*

Trebuie să le vin eu de hac lor.

La capătul scării care ducea la apartamentul lui Sami, Omar Yussef s-a sprijinit de balustrada de metal, gâfâind epuizat. Nadia a urcat până la primul etaj.

— Haide, bunicule, grăbește-te.

I-a făcut semn să urce singură, dar ea a rămas unde se afla, până când s-a urnit și el.

În apartamentul lui Sami, Maryam a îmbrățișat-o pe Nadia și i-a aruncat lui Omar Yussef priviri încărcate de reproș și îngrijorare. El și-a umflat obrajii, a împins ușa de la baie și s-a lăsat în genunchii dureroși. A apucat strâns marginea rece și a vomitat.

Capitolul 24

Deși focurile armelor de asalt din *casbah* despicau liniștea, femeile au adormit în dormitor, unde se duseseră să o liniștească pe Nadia. Omar Yussef a moțăit pe canapeaua neagră, de piele. Urmărirea prin orașul vechi împreună cu nepoata sa îi bântuia visele. S-a cufundat înapoi în spaima pe care o simțise când fusese nevoit să dea drumul mâinii Nadiei. Dârdâind de disperare, s-a trezit gâfâind și simțind miros de nucșoară în aer și temându-se că Mareh nu a murit.

Khamis Zeydan îl privea din fotoliu, bătând cu degetul mic în piele.

Respirația lui Omar Yussef era agitată. În apropierea blocului a răsunat o împușcătură care l-a făcut să scoată un mormăit înspăimântat.

— Sami ar fi trebuit să-și cumpere un apartament mai puțin zgomotos, a spus Khamis Zeydan. După nuntă, o să i se pară viața de noapte din *casbah* prea ademenitoare pentru un bărbat însurat.

Sami fierbea un ibric de cafea în bucătărie. *Cel puțin am aflat de unde vine mirosul de nucșoară*, și-a spus Omar Yussef. *Probabil l-am simțit prin somn*. S-a înfiorat gândindu-se la respirația partizanului, fierbinte și dulceagă, pe care o simțise în față.

— Nu mi-aș permite să locuiesc în cartierul lui Amin Kanaan, a spus Sami. Nu din salariul de polițist.

— Așa îți trebuie pentru că ești polițist cinstit, a spus Khamis Zeydan. Ar trebui să mai accepți și mită.

— În cariera de polițist am avut un bun model, a zâmbit Sami către Khamis Zeydan, care a dat din mână a lehamite.

Fiii lui Omar Yussef veniseră în timp ce el dormea.

Ramiz ședea pe marginea canapelei, mușcându-se de încheieturile degetelor și sugând mușțiucul unei narghilele, cu neliniște în priviri. Apa bolborosea în bulbul de sticlă de la fundul narghilelei.

Zuheir se ținea drept și țeapăn pe un scaun, cu coatele lipite de trup și cu mâinile împreunate în poală, privindu-l pe fratele său.

Orașul vechi a răsunat de răpăitul focurilor de armă.

Ramiz a suflat un nor albastru de fum de narghilea. I-a întins apoi fratelui său pipa în dungi viu colorate.

— Ce fumezi? a adulmecat Zuheir, strâmbându-se din pricina mirosului de fructe al fumului. Este tutun cu gust de măr, din Bahrain. Eu nu mă ating de porcăria asta ieftină. De ce nu îți cumperi ceva bun?

Ramiz a ridicat din umeri.

— Am fost la Amman luna trecută și am găsit tutun de narghilea cu aromă de ceva numit „Frappuccino". Ce-o mai fi și asta?

— O prostie străină, asta este. Tutunul tradițional este cel cu aromă de trandafiri și așa trebuie să rămână. Nu-i așa, tată?

Omar Yussef se uita fix la fiii săi.

— Am visat că am pierdut-o pe Nadia.

Ramiz a tras un fum din narghilea. Apa a clocotit în pipă. Din *casbah* a răsunat un pocnet înfundat.

— O grenadă, a mormăit Khamis Zeydan.

— Nu știu de ce nu ai putut sta liniștit la hotel, să mai schimbi o vorbă cu ceilalți nuntași, tată, a spus Ramiz, iritat. De ce îți asumi mereu asemenea riscuri?

— Tatăl tău este pe urmele unei averi, l-a șicanat Khamis Zeydan. Mi se pare că nu vrea să priceapă că tipi lipsiți de orice fel de scrupule încearcă să ajungă la bani înaintea lui. S-a uitat stăruitor la Omar Yussef. Prietenul tău, Amin Kanaan, a vrut să te înlăture, înainte să apuci să îi dai o mână de ajutor femeii de la Banca Mondială să găsească banii.

— S-ar putea să nu se afle doar Kanaan pe urmele conturilor, a spus Omar Yussef. Se prea poate să stau în calea altor oameni puternici, care își doresc bogățiile acestea pentru ei.

— Sami, profesorul a ajuns în cele din urmă să fie de acord cu noi, a strigat Khamis Zeydan către bucătărie. În sfârșit recunoaște că s-a amestecat într-o poveste prea mare și prea periculoasă pentru el.

— Nu voiam să spun decât că Mareh ar fi putut fi trimis de mulți alții ca să mă ucidă.

— Dar Kanaan este cel care a pornit acest mic război civil din *casbah*, cu Mareh drept comandant al întregii expediții.

— Tipii ăștia din Fatah mă dezgustă, a exclamat Zuheir.

Ramiz i-a făcut semn fratelui său să vorbească mai încet, arătându-i din ochi ușa camerei unde dormeau femeile. Zuheir a mormăit exasperat.

— Dar ce ai cu Fatah-ul? Doar Hamas a început, a spus Ramiz, afirmând că președintele a murit de boala aceea.

— Cui i-ar păsa dacă ar spune că era progenitura bastardă a prim-ministrului israelian și a unui măgar șchiop? Zuheir s-a pălmuit peste șolduri, enervat. Pot spune ce vor. Nu sunt decât cuvinte. De ce trebuie să se ajungă mereu la împușcături și omoruri?

Sami a vorbit din ușa bucătăriei.

— Ai mai spune asta dacă cel ponegrit ar fi unul dintre bine-cunoscuții martiri Hamas?

— Crezi că fac parte din Hamas? Numai pentru că am barbă și mă rog de cinci ori pe zi? Uneori mă întreb dacă noi, palestinienii, suntem oameni adevărați, cu individualități distincte, sau niște caricaturi.

Khamis Zeydan și-a turnat un pahar de Johnnie Walker. Zuheir a țâțâit, dar polițistul-șef a ignorat dezacordul tânărului față de alcool.

Omar Yussef și-a târșâit picioarele către baie, pentru a urina. Luptându-se cu vezica sa recalcitrantă, simțea cum îl încearcă febra. Când s-a întors în sufragerie, l-a sufocat fumul de țigară și de narghilea. Avea nevoie de aer. A tras de fereastră, dar nu se clintea.

Sami s-a aplecat peste umărul lui, a tras de un zăvor și a glisat fereastra cu ușurință. I-a dat apoi o ceașcă lui Omar Yussef.

— Uite o cafea, Abu Ramiz.

— Alah să îți binecuvânteze mâinile.

Omar Yussef a scos capul pe fereastră și a tras aer adânc în piept. Noaptea era rece și nu se vedea luna, iar acoperișurile bombate din *casbah* erau negre și nedeslușite.

Și-a tras capul înapoi înăuntru.

— Kanaan zice că nu el l-a ucis pe Ishaq, a spus el.

S-a întors cu fața către Khamis Zeydan. Privirile acestuia erau fixate asupra lui Omar Yussef.

— Îl cred, a zis Omar Yussef. Părea de-a dreptul șocat când i-am spus că Ishaq a fost torturat. Spunea că îl iubea pe Ishaq, dar nu era amantul lui.

— Amantul lui Ishaq? Khamis Zeydan a scuipat o flegmă și și-a masat falca. De unde ți-a venit ideea asta?

— Nouri Awwadi mi-a spus că Ishaq era homosexual, iar soția lui Ishaq îl bănuia pe Kanaan că îi era rival la dragostea soțului ei.

— De ce nu mi-ai spus înainte să o interoghez? Khamis Zeydan s-a încruntat și s-a lovit peste pulpe, chiar deasupra genunchiului. Nenorocit picior.

Sami i-a acoperit picioarele și tălpile lui Khamis Zeydan cu un pled scoțian ieftin.

— Și nu te porni să îmi ții morală, că știu, diabetul este de vină, i-a spus polițistul-șef lui Omar Yussef. Și-a pus mâna pe capul lui Sami, pe când tânărul îi aranja pledul pe lângă fotoliu. Va trebui să amâni nunta dacă lupta asta continuă câteva zile, Sami. Oaspeții nu vor fi în siguranță.

Sami și-a băgat mâna cea teafără în buzunar.

— Permisul meu expiră la o zi după data programată a nunții, a spus Omar Yussef. La fel și permisele lui Maryam, Nadia, Zuheir și Ramiz. Dacă se amână nunta, noi va trebui să ne întoarcem la Betleem și vom rata petrecerea. Israelienii nu ne vor acorda o prelungire.

— De ce nu îl rogi pe amicul tău, Kanaan, să intervină? a întrebat Khamis Zeydan, scuipând într-un șervețel.

În apropiere a răsunat o salvă de împușcături. Omar Yussef s-a îndepărtat de fereastră și s-a așezat pe marginea canapelei.

— Când se mai domolesc luptele, ar fi bine să mergem să îl confruntăm pe Kanaan, să îi spunem că s-a răzbunat destul pe Hamas și să îi cerem să se oprească.

Khamis Zeydan se holba la el.

— Vorbești serios, profesore? Să dea dracu', nebun mai ești.

— Așadar, vii cu mine?

— Dacă nu avem cum altfel să oprim luptele și să ne asigurăm că se ține nunta lui Sami, atunci sigur că vin cu tine.

Omar Yussef zâmbea în colțul gurii.

— Ramiz, dă-mi telefonul tău mobil, te rog.

Fiul său i-a înmânat un Nokia argintiu. Când a atins tastele, pe ecran a apărut o fotografie cu Ramiz, soția lui și copiii. A scos cartea de vizită a lui Jamie King din buzunar și a tastat cu stângăcie numărul ei de mobil pe telefon.

— Cum îl fac să sune?

Ramiz a oftat.

— Apasă butonul pe care este desenat un telefon verde, tată.

Omar Yussef a dus telefonul la ureche.

— Are o problemă. Nu se întâmplă nimic.

În timp ce Ramiz întindea mâna după telefon, din aparat s-a auzit o voce.

— Jamie? a întrebat Omar Yussef.

Ținea telefonul la câțiva centimetri de cap și îl privea pieziș.

— La telefon.

Vocea lui Jamie King suna limpede.

— Aici Omar Yussef Sirhan. Bunicul Nadiei, complicea ta.

— De când ai venit cu mine acasă la Kanaan, ești și complicele meu. Ce mai faci, *ustaz*?

— Bine, mulțumesc lui Alah.

Khamis Zeydan și Ramiz, care cunoșteau suspiciunile lui Omar Yussef în legătură cu pericolele la care te expui folosind telefonul celular și incapacitatea sa de a înțelege tehnologia modernă, au râs pe înfundate văzând neîncrederea cu care se uita acesta la telefonul din mâna sa.

— Încheie convorbirea repede, până nu te radiezi, a spus Ramiz.

Omar Yussef s-a încruntat și s-a întors către fereastră.

— Îmi cer scuze că te sun atât de târziu.

Jamie King a râs.

— Stai liniștit. Oricum, nu este ușor să dormi în orașul acesta, a spus ea.

În întunericul de afară a răpăit o altă împușcătură.

— Ai dreptate. Mă întrebam dacă faxul de la Geneva conținea ceva util, a spus Omar Yussef, coborându-și vocea.

— A durat mult până ce am primit tot documentul, a spus King. Faxul de la hotel nu merge foarte bine.

— Am remarcat.

— Investigatorii mei din Elveția au reușit să identifice câteva conturi mici. Departe de sumele pe care le căutăm.

— Păcat.

— S-a întâmplat că oamenii mei au fost primii care au informat una dintre bănci despre moartea lui Ishaq. Se pare că acesta a lăsat instrucțiuni clare acestei bănci ca, în eventualitatea morții sale, să transfere jumătate de milion de dolari într-un cont din Nablus, pe numele lui Suleiman al-Teef.

— Cine este omul ăsta?

— Habar nu am. Directorul băncii unde este deschis contul refuză să îmi spună ceva fără permisiunea șefului său din Amman, care nu se poate obține decât cel mai devreme săptămâna viitoare, când va fi prea târziu ca să mai oprim boicotarea finanțării Palestinei. Ne lipsesc încă două sute nouăzeci și nouă de milioane de dolari.

Omar Yussef a încuviințat din cap către telefon, până când Jamie a întrerupt tăcerea, întrebându-l dacă mai era acolo.

— Da, sunt aici. Așadar, Banca Mondială chiar are de gând să sisteze finanțarea?

— Vineri după-amiază, dacă consiliul stopează fondurile.

— Cât este ceasul acum?

S-a uitat la ceasul de la mână. Înainte de a vedea ora, a remarcat că era zgâriat. *Asta s-a întâmplat cu siguranță când m-am împiedicat în casbah, înainte să încerce Mareh să mă omoare*, și-a zis el. A plescăit din limbă și și-a trecut degetul cel mare peste cadran. *Păcat de un ceas atât de frumos.*

— Este trei dimineața. Este joi deja, a spus King.

— Nu avem nici două zile la dispoziție.

— Nu prea avem timp, *ustaz*.

Omar Yussef a ținut ceasul în dreptul urechii. Încă ticăia.

— O să îmi dau toată silința, nu îți face griji.

— Încercarea nu moare niciodată.

Era pe punctul de a-i înapoia telefonul fiului său, când și-a amintit ce voia să o întrebe pe americancă.

— Jamie, când ne-am cunoscut, ai zis că Ishaq îți spusese că putea pune mâna pe documentele bancare într-o oră.

— Așa este. Am vorbit cu el la telefon ca să stabilim o întâlnire. Am stat de vorbă cu numai câteva minute înainte să fie ucis.

— Documentele trebuie să se afle în Nablus, dacă îi era atât de ușor să ți le aducă. Ți-a mai spus și altceva despre locul unde s-ar putea afla?

— Nimic important. King a tăcut câteva momente. Încerc să îmi amintesc cuvintele lui cu exactitate. Era ceva de genul „Le-am ascuns la vedere, la îndemâna oricui. Dar numai Dumnezeu ar ști că sunt acolo."

La vedere. Omar Yussef și-a amintit ce i-a zis Roween: că Ishaq îi spusese că era amestecat în ceva atât de periculos că îi venea să îngroape totul

în spatele templului. *Oare se referea la altarul din vârful Muntelui Garizim? Acolo se lăsau ofrandele, unde le putea vedea Dumnezeul samaritenilor și tot acolo se afla templul lor.*

— Nu ți s-a părut ciudat? Nu i-ai cerut să îți explice ce voia să spună?

— În Orientul Mijlociu toată lumea vorbește despre Dumnezeu, *ustaz*. Știu din scurta mea experiență că de cele mai multe ori nu înseamnă nimic. M-am gândit că îmi va spune în scurt timp unde anume sunt ascunse documentele.

— Mulțumesc, Jamie. De oboseală, Omar Yussef uitase să i se adreseze în engleză. Îți urez o dimineață plină de bunăvoință.

— Iar dumneata să fii bunăvoința întruchipată, a răspuns King în arabă. Am reușit să învăț măcar atâta lucru din limba dumitale, *ustaz*.

Omar Yussef a zâmbit și i-a dat telefonul lui Ramiz.

— Am terminat.

— Nu ai închis. Vezi, trebuie să apeși pe tasta roșie.

— Sami, există un tip din Fatah în Nablus, pe nume Suleiman al-Teef? a întrebat Omar Yussef.

Sami a bătut cu mâna cea teafără în ghipsul de la antebrațul drept, gânditor.

— Numele nu mi se pare cunoscut, Abu Ramiz.

Omar Yussef s-a proptit în rama ferestrei. Asculta exploziile sporadice ale focurilor de armă din depărtare și aștepta să apară soarele în cealaltă parte a văii. Când va răsări, partizanii se vor culca, așteptând adăpostul următoarei nopți pentru a-și relua lupta. Avea puțin timp, treizeci și șase de ore, pentru a găsi trei sute de milioane de dolari. Părea prea puțin. În Nablus, sub fiecare piatră veche se ascundeau secole întregi de ticăloșii.

Capitolul 25

Khamis Zeydan a șontâcăit până la jeep și, ajungând lângă el, a aruncat cheile în sus. Omar Yussef le-a prins în aer, le-a oprit la piept și s-a încruntat privindu-l pe prietenul său.

— Tu te aștepți să conduc eu?

— Mie mi-a amorțit laba piciorului, a spus Khamis Zeydan. Nu pot apăsa ambreiajul.

— Nu este automată? Eu nu pot să conduc o asemenea mașină.

— Nu este o mașină. Este un jeep.

— Sunt un șofer prost, chiar și într-o mașină cu transmisie automată și mergând pe drumuri bune. Crezi că am de gând să conduc până în vârful muntelui, pe un drumeag șerpuitor, în jeepul acesta enorm, schimbând și vitezele în același timp?

Khamis Zeydan a lovit cu palma capota turcoaz a jeepului de poliție.

— Mai târziu o să mă interesez dacă pot să îmi schimb jeepul cu un Audi sedan confortabil din garajul poliției – unul care să nu fi avut decât un singur proprietar înainte, preferabil o cucoană, dacă așa îți place ție. Între timp, trebuie să ne descurcăm cu ce avem. Și îmi pare rău că nu are suport pentru pahar, CD player și aer condiționat. Îmi pare rău, de asemenea, că scrumiera este plină. Dar mai mult decât orice, îmi pare rău că trebuie să stau aici și să îți ascult văicăreala. Suie-te și dă-i drumul.

Omar Yussef s-a urcat cu un picior în scaunul șoferului, mormăind. Își simțea umerii slăbiți și și-a coborât cel de-al doilea picior înapoi pe caldarâm.

— De ce fac vehiculele astea atât de înalte?

— Ca să aibă loc pietonii să se ascundă sub șasiu când o să îi calci *tu*.

Khamis Zeydan s-a aplecat de pe locul pasagerului, l-a apucat pe Omar Yussef de umăr și l-a tras înăuntru.

Jeepul a săltat de-a lungul drumului. Omar Yussef și-a încleștat dinții, încercând să îi ocolească pe pietonii care ieșeau din *casbah*. Un taxi s-a apropiat în spatele său și l-a claxonat nerăbdător.

— Taci odată, fiu de cățea, a mormăit Omar Yussef.

Khamis Zeydan a râs încetișor și și-a aprins o țigară.

— Ai grijă la căruța cu roșii, a murmurat el, cu un Rothmans între buze.

O picătură de transpirație îl ustura pe Omar Yussef la colțul ochiului.

— La ce să am grijă? a spus el, clipind pentru a înlătura transpirația.

A auzit un zgomot subit, ca și cum ar fi zdrobit o cutie de carton, urmat de un strigăt.

A oprit jeepul. La geamul dinspre locul pasagerului a apărut un individ deșirat, cu un *keffiyeh* înfășurat în jurul capului, ca un turban, care le-a strigat că îi răsturnaseră căruța. Khamis Zeydan a aruncat o privire scurtă către roșiile împrăștiate în praful de la marginea drumului, ca niște maci și a rânjit către vânzătorul ambulant.

— Arată-mi licența de piață, a zis el, sau pieri din fața mea.

Bărbatul și-a smuls *keffiyeh*-ul de pe cap și l-a azvârlit în direcția roșiilor, înjurând.

— Ar trebui să îl ajutăm să le adune, a spus Omar Yussef.

— Să mergem. Și nu care cumva să te mai oprești pentru alte legume, a răspuns Khamis Zeydan.

— Roșiile sunt fructe, a zis Omar Yussef, bruscând schimbătorul de viteze.

— Ce?

— Nu sunt legume. Sunt fructele plantei tomată.

Khamis Zeydan s-a holbat la el.

— Lasă piața în grija nevestei, profesore.

— Abia aștept să ajung la drumul drept de deasupra orașului, a oftat Omar Yussef. Abia pot să urmăresc toate lucrurile astea care se îndreaptă către mine venind din atâtea direcții diferite.

Motorul mugea la deal. Khamis Zeydan l-a sfătuit pe Omar Yussef să țină jeepul în viteza a doua. Când blocurile de la marginea Nablusului au pierit în depărtare, au dat de drumul îngust și șerpuitor care ducea către vârful Muntelui Garizim.

Khamis Zeydan a aruncat o țigară pe geam. Privirile i-au căzut pe piciorul drept al lui Omar Yussef.

— În ritmul ăsta, nu mai ajungem acolo niciodată. Să știi că ai voie să apeși pe accelerație. Motorul face zgomot, dar nu o să explodeze.

La intrarea vilei lui Kanaan, Omar Yussef a încercat să tragă pe dreapta, dar motorul s-a calat și

a lăsat jeepul să se oprească în mijlocul drumului. A deschis portiera și a sărit.

Khamis Zeydan s-a aplecat și a smucit frâna de mână, tocmai când jeepul începea să o ia la vale.

— Aveai de gând să te întorci pe jos în oraș, după ce mi-ai stricat mașina?

Omar Yussef a aruncat cheile în poala prietenului său și a trântit portiera.

Servitorul de la intrarea principală a vilei l-a întâmpinat pe Omar Yussef cu un zvâcnet al mustății.

— Îmi pare rău. Tot nu este aer condiționat în grădină, *ustaz*, a spus el.

— Am venit să îl vedem pe Domnia Sa Kanaan.

— Șeful nu este aici, dar puteți vorbi cu *Madame*.

Omar Yussef a tresărit, enervat. Voia să îl confrunte pe Kanaan în legătură cu bărbatul pe care îl trimisese să îl ucidă și cu războiul pe care îl stârnise în *casbah*. Nu avea nevoie de nimic din partea Lianei, dar ar fi fost nepoliticos să plece acum și, oricum, Khamis Zeydan va dori să o vadă încă o dată.

Servitorul a traversat holul lustruit, le-a deschis ușa care dădea în salon și a remarcat din priviri mersul șchiopătat al lui Khamis Zeydan. Polițistul l-a observat și i-a tras un cot în coaste când a trecut pe lângă el. Servitorul l-a înhățat de braț și l-a împins în încăpere.

— Atenție cum călcați, a spus el. Să nu cădeți pe covoare. O să le murdăriți și sunt foarte scumpe.

— Tu, în schimb, ești ordinar, a replicat Khamis Zeydan.

Servitorul a zâmbit, și-a îndreptat tivul auriu al tunicii albastre din brocart și a ieșit închizând ușa și lăsându-i singuri.

— Ce te frământă?

— Ai văzut cum s-a uitat nemernicul la piciorul meu?

Urmează să se vadă cu femeia pe care o iubea pe când era tânăr și în putere, iar el șchiopătează din pricina unui picior afectat de diabet, și-a zis Omar Yussef. *Ar trebui să fie fericit că sunt și eu prin preajmă, ca să pară viril prin comparație.*

— Nu suport asemenea lipsă de respect, a spus. Nu-i destul de rău că trebuie să îi suport pe tinerii polițiști rebeli din divizia mea? Au avut parte de oarece acțiune în timpul Intifadei și acum se cred toți eroi și nu acceptă să le dau ordine.

— Toți tinerii noștri suferă de aceeași boală, a spus Omar Yussef. Generația mai veche nu a reușit să elibereze Palestina, așa că nu ne bucurăm de respect în ochii lor. Ar trebui să auzi cum le vorbesc fetele de la școală angajaților.

— Ar trebui ciomăgite.

— Tu asta le faci polițiștilor tăi?

— Asta aș vrea să îi fac servitorului, nemernic arogant. L-aș spânzura de mustăcioara lui feciorelnică.

Servitorul a deschis ușa și s-a dat în spate, sprijinindu-se de lucrătura în relief aurită a acesteia și privindu-l de sus pe Khamis Zeydan.

Liana a intrat fără întârziere în cameră și i-a salutat. Purta o rochie fără mâneci, din mătase roșie, puțin lăbărțată peste moliciunea burții. Era machiată mai strident decât ultima dată când o văzuse Omar Yussef, iar trăsăturile chipului ei erau rigide și lipsite de însuflețire.

Un al doilea servitor a dus o tavă cu cafele la o masă joasă.

Liana și-a invitat oaspeții să șadă.

— Mă tem că tocmai l-ați ratat pe soțul meu. A coborât deja în Nablus cu afaceri, a spus ea.

— Afaceri mortale, a spus Khamis Zeydan.

Liana l-a privit cu atenție.

— Dragă Abu Adel, nu înțelege greșit ceea ce ți-am spus despre soțul meu la ultima noastră

întâlnire. Nu o fi el nevinovăția întruchipată, dar orice ar face, nu contravine niciodată intereselor poporului palestinian.

Khamis Zeydan și-a băut cafeaua cu o sorbitură zgomotoasă, un comentariu batjocoritor aruncat clandestin soțului Lianei.

Omar Yussef s-a așezat pe marginea fotoliului.

— Scumpă doamnă, soțul dumitale s-a angajat într-un mic război cu Hamas în oraș.

— Așa cum am spus, nu acționează niciodată împotriva intereselor poporului palestinian, a zis ea, ridicând capul.

Pare puternică și sfidătoare, când se ține așa, dreaptă, și-a zis Omar Yussef. *Trebuie să recunosc că este atrăgătoare.*

— Luptele acestea nu pot sluji intereselor poporului.

— Luptă dintr-un motiv bun, nu de dragul luptei. Liana continua să îl scruteze pe Khamis Zeydan. Nu îi stă în fire.

Khamis Zeydan a mârâit din nou și a pus ceașca pe masă, făcând-o să zornăie pe farfurioară.

— Atunci ce motiv a avut să pornească o luptă împotriva Hamasului? a întrebat Omar Yussef.

— Trebuia să recupereze ceva de la ei, ceva important, a spus ea, iar acum Hamasul reacționează.

Pe neașteptate, Liana a devenit mai interesantă decât prevăzusem, și-a zis Omar Yussef.

— Ceva important? Despre ce este vorba?

Liana și-a trecut limba peste buzele rujate.

— Despre documente care i-au fost furate.

Dosarele compromițătoare.

— Suleiman al-Teef le-a furat?

— Cine?

— Ce conțineau aceste documente?

— Informații despre membrii de la vârful Fatah-ului, a spus Liana. Trebuia să le recupereze. Dacă ar fi rămas

în mâinile celor de la Hamas, le-ar fi folosit pentru a porni un război civil. Ați auzit doar cum l-au ponegrit pe Bătrân.

— Cum a pus Hamas mâna pe documente?

— Au fost furate de la soțul meu.

— De către cine?

Liana a ridicat din umeri.

— Cum a ajuns soțul dumitale în posesia documentelor? a întrebat-o Omar Yussef. Ele aparțineau Bătrânului. Cine i le-a dat lui Amin?

Liana l-a privit cu asprime pe Omar Yussef.

— Nu am spus că aparțineau președintelui. Ce vă face să credeți asta?

Khamis Zeydan și-a răsucit buza de sus ca o cămilă care protestează împotriva biciului.

Am dat-o în bară, și-a zis Omar Yussef.

— Probabil am confundat documentele acestea cu altele. Vă rog să mă iertați, a spus el. Am dat cu ochii de două cadavre în patru zile. Este foarte tulburător pentru un bătrân profesor ca mine.

Liana a ridicat o sprânceană machiată.

— Documentele au fost adunate de soțul meu, nu de către Bătrân. Conțin informații compromițătoare despre persoanele de la vârful partidului. Aveau rolul unor polițe de asigurare, în caz că Amin era amenințat vreodată.

— Sau șantajat?

Liana avea ochii pe jumătate închiși, dar în stare de alertă.

— Șantajat în legătură cu ce?

Khamis Zeydan și-a ținut răsuflarea.

— La urechile prietenului meu, Abu Ramiz, au ajuns bârfe scârboase referitoare la apetitul sexual al soțului tău, Liana, a spus el.

Ochii femeii s-au mărit și pentru prima dată a ridicat glasul. Omar Yussef a detectat un timbru malițios în spusele ei, în dezacord cu mătasea și poleiala care o înconjurau.

— V-ați făcut o impresie total greșită despre soțul meu, a spus ea. Pielea de pe gât îi tremura când s-a întors către Khamis Zeydan. Abu Adel, oricâtă pică i-ai purta lui Amin de pe vremea anilor petrecuți la Beirut, mă aștept de la tine să aperi reputația unui om care a luptat și s-a sacrificat pentru poporul său.

Polițistul-șef a aruncat o privire către statueta din porțelan înfățișând o nimfă aflată într-un salt, așezată pe măsuța din dreptul fotoliului său. A apăsat butonul de lângă piciorul nimfei și lampa montată în mâna ei întinsă s-a aprins.

— Da, este un mare luptător pentru binele poporului nostru.

Chipul Lianei a devenit mai rigid. S-a aplecat și a apăsat butonul pentru a stinge lumina din strânsoarea nimfei. Mâna i-a rămas pe masă, lângă lampă. Pe degetele ei bronzate și pistruiate, aurul verighetei părea nefiresc de sclipitor. Khamis Zeydan a strâns brațul fotoliului cu putere, până când i s-au albit încheieturile degetelor. Omar Yussef simțea tensiunea din aer și știa că cei doi foști amanți s-ar fi atins dacă nu ar fi fost și el de față.

— Nu ați putea să îmi spuneți *dumneavoastră* despre relația lui Amin cu Ishaq? a întrebat el. Așa nu voi mai fi nevoit să ascult ce au de spus alții.

Liana a inspirat adânc și a rămas cu privirile ațintite asupra mâinii ei întinse pe masă. A ridicat-o și a dus-o la frunte.

— Amin s-a certat rău cu Ishaq înainte de moartea acestuia.

— Băiatul a murit acum patru zile. Când a avut loc cearta?

— În urmă cu câteva săptămâni.

— Avea vreo legătură cu dosarele cu informații despre liderii Fatah?

Liana a clătinat din cap.

— V-a vorbit Amin despre asta? a întrebat Omar Yussef.

— Nu era nevoie. Eram de față.

Omar Yussef și-a umezit buzele.

— Ce s-a întâmplat?

— Ishaq a dat buzna aici, foarte supărat. Liana și-a acoperit ochii. Ne-a adus acuzații, atât lui Amin, cât și mie. Nu erau adevărate. I-am spus-o, dar a refuzat să mă creadă. A fugit de aici și nu l-am mai văzut niciodată.

— Atunci l-a văzut și Amin pentru ultima dată?

— Amin a vorbit cu el după aceea la telefon. Nu știu ce și-au spus. Nici nu suportam să mă gândesc la furia băiatului. Ne era atât de apropiat.

— Ce acuzații v-a adus?

Liana a scuturat din cap, cu fața ascunsă în palme.

Khamis Zeydan a întins mâna către brațul ei și l-a mângâiat. Ochii lui albaștri erau sticloși.

— Este de-ajuns deocamdată, Abu Ramiz.

S-a ridicat și a atins capul Lianei, afundându-și degetele în părul coafat și apăsând ușor șuvițele date cu lac. Când a luat mâna, părul s-a ridicat încet la înălțimea sa dinainte.

Omar Yussef a ieșit pe urmele lui Khamis Zeydan. Servitorul a traversat holul, cu o mască de insolență și nepăsare pe chip, pentru a le deschide ușa de la intrare. Pășind spre lumină, Omar Yussef a auzit un sunet ca urletul unui șacal. Venea din încăperea unde o lăsaseră pe Liana.

Capitolul 26

Omar Yussef a întors cheia în contact, a băgat în viteză și s-a ținut strâns de volan în vreme ce jeepul a săltat, iar motorul s-a oprit. Khamis Zeydan a scos schimbătorul din viteză cu o lovitură a protezei.

— Săptămâna asta ai dat peste câteva cadavre, a spus el. Acum încerci să îmi omori jeepul?

— Ți-am spus că sunt un șofer prost.

A învârtit din nou cheia în contact și a apăsat pedala de accelerație până la podea. Motorul a mugit ca un cuptor *taboun* atunci când flăcările înghit un nou buștean.

— Trebuie să o bagi în viteză, frate.

Gardienii de la poarta lui Kanaan tușeau din pricina gazelor de eșapament. Omar Yussef a roșit și

a manevrat schimbătorul de viteze până ce vehiculul s-a pus în mișcare, cu o zguduitură. Odată ce a băgat într-a doua, cu un duduit, s-a oprit, ținându-și respirația.

— Nu mă pot concentra la șofat. Mă tot gândesc la ce ne-a spus Liana. Ishaq și Kanaan s-au certat.

— Am auzit.

— Nu înțelegi ce ar putea însemna asta?

— Ar putea? a pufnit Khamis Zeydan.

Omar Yussef a pus jeepul de-a latul drumului și a dat cu spatele, întorcând din trei mișcări.

Khamis Zeydan a privit neîncrezător peste umăr, la prăpastia abruptă care se deschidea către Nablus.

— Pornire din pantă? Doar nu ești la examenul auto.

Omar Yussef a ambalat motorul și a coborât frâna de mână, astfel încât jeepul a pornit-o vuind la deal. Unul dintre servitorii lui Kanaan și-a băgat degetele în urechi.

— Întorc pentru că nu ne întoarcem încă în Nablus, a spus Omar Yussef.

— Care-i planul?

— Mergem în satul samaritenilor. Vreau să vorbesc cu preotul.

— Pentru ce? Vrei să verifici dacă a venit Mesia, în cele din urmă?

— După spusele Lianei, dosarele compromițătoare se aflau la Amin Kanaan. Apoi au încăput pe mâinile Hamasului, pentru că Ishaq i le-a dat lui Awwadi. Liana a spus că au fost furate de la soțul ei. Să le fi furat Ishaq de la Amin?

— Awwadi a furat vechiul pergament samaritean și i l-a dat lui Ishaq în schimbul dosarelor. Iar Ishaq i-a dat pergamentul preotului, a spus Khamis Zeydan, cu privirile ațintite dincolo de parbrizul prăfuit al jeepului.

— Nu înțeleg de ce ar fi fost Kanaan de acord. Erau documente importante, iar lui nu-i ieșea nimic din înțelegere. Doar dacă nu ținea morțiș ca samaritenii să își recupereze pergamentul.

— Mie mi se pare că este valoros numai în ochii celor șase sute de samariteni, nu și pentru Kanaan.

Omar Yussef și-a scărpinat bărbia.

Satul samaritenilor se ițea alb în spatele perdelei de pini de pe coastă.

— Ishaq voia să recupereze pergamentul pentru samariteni. Este cea mai sfântă relicvă a lor, a spus Omar Yussef. Poate trebuia să îi dea ceva lui Kanaan în schimbul dosarelor.

Khamis Zeydan l-a privit chiorâș.

— Poate tovărășia sa în nopțile singuratice, petrecute în fața focului?

Omar Yussef a clătinat din cap încet, șovăitor.

— Pariez că este ceva legat de informațiile despre conturile secrete.

Privirea chiorâșă a polițistului-șef s-a preschimbat într-una încruntată.

— Trei sute de milioane de dolari.

— Suma asta îți agravează diabetul sau îl atenuează? a râs Omar Yussef.

— Mă face să vomit. Ăștia erau banii noștri. Khamis Zeydan a arătat spre casele din valea Nablusului. Banii lor.

— Tu ce ai face pentru ei?

Khamis Zeydan s-a strâmbat.

— Vrei să știi dacă aș ucide pentru bani, profesore? Nu este atât de greu să ucizi, când cauza este dreaptă.

— Există lucruri mai rușinoase decât crima? a întrebat Omar Yussef. Oare ce conținea dosarul prietenului său, încât să îl facă să se mai rușineze încă pe acest ucigaș recunoscut? *Ceva mai grav decât crima,* și-a zis el.

Khamis Zeydan privea cum se apropie satul samaritenilor.

— Ai de gând să conduci tot drumul într-a doua? a întrebat el, încruntându-se mânios către Omar Yussef. Sau nu vrei decât să mă enervezi?

Omar Yussef a schimbat în viteza a treia, lipsit de îndemânare, iar jeepul a accelerat. Și-a încordat umerii, străduindu-se să controleze următoarea curbă, apoi a frânat și a lăsat jeepul să alunece ușor de-a lungul coastei.

— Numerele conturilor și parolele, asta trebuie să fi primit Kanaan de la Ishaq, a spus Omar Yussef. Hamas a obținut dosarele compromițătoare, Ishaq, pergamentul. Kanaan a obținut banii, sau măcar datele care să îl ajute să pună mâna pe ei.

— Foarte frumos. Toată lumea este fericită.

— Bun, atunci de ce a murit Ishaq? Omar Yussef a lovit puternic volanul cu pumnul. Kanaan *urma* să obțină banii. Dar nu a făcut-o. Doamna de la Banca Mondială a spus că nu a detectat nicio tranzacție care să indice o sumă atât de mare de bani. Probabil că Ishaq nu a respectat învoiala, iar Kanaan l-a ucis.

— Și-a ucis iubitul? Khamis Zeydan a clătinat din cap. Sunt gata să cred aproape orice despre nemernicul ăla, dar să-l fi ucis pe un puști pe care îl iubea?

— Pentru trei sute de milioane de dolari? Este vorba de o sumă imensă, chiar și pentru unul dintre cei mai bogați oameni din Palestina.

Khamis Zeydan a ridicat din sprâncene.

— Ishaq i-a spus ceva nevestei sale, cum că ar îngropa datele conturilor în spatele templului, iar americancei de la Banca Mondială că a ascuns documentele într-un loc unde ar putea fi găsite de oricine. Poate sunt ascunse pe Muntele Garizim. Acolo, sus. Unde a fost găsit trupul lui Ishaq, a zis Omar Yussef, arătând către pietrele cenușii și pătrate ale fortărețeI bizantine de unde se vedea Dealul Eternității, stânca din centrul străvechiului templu samaritean.

Pe când jeepul intra în sat, un adolescent își scărpina urechile diforme și se holba la Omar Yussef, cu gura zăludă larg deschisă și o minge de baschet înțepenită între cot și coaste.

— Avem o zi să îi dăm de capăt, a spus Omar Yussef. Altfel, Banca Mondială o să transforme mizeria asta într-o problemă a tuturor palestinienilor.

Au ajuns la părculețul de lângă casa lui Roween. Mangalul înnegrise șirurile de gropi din beton, încă fumegând după festinul de Paște, în timp ce iarba uscată fusese strivită de picioarele samaritenilor adunați pentru a sărbători.

Omar Yussef a lăsat motorul să se oprească și a coborât pe trotuar, în mijlocul satului cufundat în liniște. Când a înghițit, mișcarea mărului lui Adam în gâtlej a părut stridentă în tăcerea din jur.

O bufnitură surdă a rupt tăcerea. Băiatul cu urechile ciudate cobora drumul târșâindu-și picioarele. La fiecare câțiva pași, lovea cu mingea în caldarâm, apoi o prindea cu ambele mâini și o ridica la nivelul capului. Omar Yussef a ascultat: mingea scotea un vag dăngănit metalic după fiecare impact mai puternic. Băiatul a strigat, dezamăgit că nu putea apuca mingea destul de repede ca să asculte nota aceea la ureche. *Simte că ar fi minunată*, și-a zis Omar Yussef.

A ridicat o mână și a strigat către băiat:

— Fii drăguț.

Băiatul a ținut mingea în dreptul coapselor. Și-a cocârjat umerii și l-a fixat cu privirea pe Omar Yussef, mișcând spasmodic din cap și cu falca atârnându-i.

— Unde este casa preotului Jibril, fiule? l-a întrebat Omar Yussef, făcând un pas spre el.

Băiatul și-a dat ochii peste cap și a scos un sunet sugrumat.

— Abu Ramiz, adu-mi aminte să nu care cumva să îmi însor nepoții cu nepoatele, a spus Khamis Zeydan, întinzând un deget către băiat.

Adolescentul și-a smucit capul într-o parte. Omar Yussef a simțit cum îl cuprinde un val de milă pentru băiatul care se juca singur cuc pe vârful muntelui. Vorbele lui Khamis Zeydan l-au supărat.

— Dacă ceea ce spui despre relațiile tale de familie este adevărat, nimeni nu se va deranja să îți ceară sfaturi în privința căsătoriei, a spus el. A pus o mână pe umărul băiatului, s-a apropiat de fața lui și i-a vorbit cu blândețe. Băiat deștept, unde este casa preotului Jibril?

Băiatul a lovit mingea de pământ și s-a îndreptat, târându-și picioarele, către o casă albă cu cercevele roz, aflată la colțul străzii. Omar Yussef l-a urmat, mirosind izul de urină și transpirație râncedă pe care îl lăsa copilul în urmă. Ajuns la ușa lăcuită, din lemn de cireș, băiatul a băgat mingea sub un braț și a apăsat cu putere mânerul. A intrat, lăsând ușa întredeschisă.

Omar Yussef a așteptat pe stradă, unde nu se putea adăposti de lumina soarelui. Și-a șters ceafa cu batista și a privit către Khamis Zeydan.

— Îmi cer scuze că mi-am pierdut cumpătul, Abu Adel, a spus el. Dacă nu aș fi profesor, poate că nu mi-ar păsa. Dar am fost înconjurat de atâția copii toată viața, încât nu pot suporta să văd cum cineva râde de ei. Știu cât de mult suferă.

— Eu trăiesc într-o lume a bărbaților, a spus Khamis Zeydan. Nu aveam copiii alături când ne aflam în misiune în Europa sau în timpul războiului din Liban. Nu am învățat niciodată nimic despre copii. Poate de aceea ai mei mă urăsc.

— Nu era și o lume a femeilor? În definitiv, era și Liana printre voi.

— Nu, eu nu le-am înțeles niciodată pe femei. Cu atât mai puțin pe Liana.

Băiatul a sărit din casă pe trotuar, cu capul în jos. A lovit mingea de caldarâm și a înșfăcat-o, apoi

a fugit printre Omar Yussef și Khamis Zeydan și s-a făcut nevăzut printre copacii de la capătul parcului. Omar Yussef a privit în sus, către casa lui Roween. La etajul al doilea fâlfâia o perdea, de parcă tocmai îi dăduse drumul cineva care îi privea de la fereastră. A rămas cu privirile ațintite asupra ei, până ce mișcarea perdelei s-a potolit.

În pragul casei preotului a apărut o femeie masivă, îmbrăcată într-o rochie roșie, lungă și brodată. Pielea de pe chipul gras și ridat avea culoarea nisipului ud. A ridicat un braț, făcându-le semn să intre.

Soarele se filtra printre perdelele roz, vaporoase, din camera de primire. De-a lungul peretelui priveau în jos, din fotografiile alb-negru, bărbați cu bărbi albe, purtând *tarboosh*-ul preoțesc. Cele mai vechi portrete se distingeau prin lipsa ochelarilor de pe nasul preoților, dar altfel arătau toți la fel: frunți înalte, nasuri lungi, priviri inocente.

Omar Yussef l-a auzit apropiindu-se pe Jibril, care mătura podeaua cu poalele largi ale robei.

Preotul a luat mâna lui Omar Yussef între ale sale.

— Salutări, *pasha*.

— Înmiite salutări.

— Te rog să te simți ca la dumneata acasă, în sânul propriei familii, a spus Jibril.

Partea de sus a robei ușoare, din bumbac, pe care o purta direct pe piele, era sfâșiată de la gât până la stern – în semn de doliu după fiul său. A zâmbit cu reținere și a reluat salutul, adresându-se de data aceasta lui Khamis Zeydan.

— Și dumneata tot polițist ești? a întrebat el.

Khamis Zeydan și-a întors privirile către Omar Yussef, care și-a dres glasul, stânjenit.

— Eu sunt șeful poliției din Betleem, a spus Khamis Zeydan.

— Fiți bineveniți! Preotul și-a trecut mâna peste canapea, ca și cum ar fi întins o pânză de mătase

deasupra ei. El s-a așezat într-un fotoliu care domina încăperea. Bine ați venit în satul nostru!

— Îmi pare rău pentru moartea fiului dumitale, a spus Khamis Zeydan. Alah fie milostiv cu el. Dacă asta se spune în semn de condoleanțe. La voi, la samariteni, vreau să zic. Mă iertați.

— Este o urare adecvată. Să îți dea Alah viață lungă.

Preotul își mângâia roba cu degetele.

— A fost o săptămână epuizantă. Trebuie să îl jelim pe fiul meu, Ishaq, timp de șapte zile, așa cum cere tradiția. Dar a trebuit, de asemenea, să sărbătorim Paștele.

— Am văzut ritualul, a spus Omar Yussef. A fost foarte interesant.

Preotul se trăgea de barbă.

— Recunosc, oamenii noștri au sărbătorit cu inima grea, din pricina crimei, a spus omul, cu glas duios. Dar mă bucur că vi s-a părut interesant.

Femeia cea trupeșă a intrat cu două cești de cafea minuscule, respirând zgomotos pe nările largi, ca un om adâncit în somn greu. Omar Yussef și Khamis Zeydan au luat câte o înghițitură amară. Femeia s-a uitat către preot, care a închis scurt ochii și a clătinat din cap. Apoi a închis ușa în urma ei.

— Ați venit să îmi spuneți despre mersul anchetei? i-a întrebat Jibril.

Omar Yussef s-a încruntat.

— Despre ancheta asupra morții lui Ishaq? a continuat preotul. Nu ați venit să îmi spuneți că l-ați prins pe ucigaș?

— Îmi pare rău să vă anunț că suntem departe de etapa aceea, Sfinția Ta, a spus Omar Yussef. Avem să vă punem alte întrebări, care, credem noi, sunt importante pentru mersul anchetei.

Jibril a încuviințat din cap încet.

Omar Yussef s-a tras la marginea canapelei.

— Pergamentul care a fost restituit în noaptea în care a murit Ishaq…

— Pergamentul Abisha.

— Da. Spuneți-mi cum v-a fost înapoiat mai exact.

— L-am găsit pe treptele sinagogii.

— Avea lângă el vreun mesaj?

— Niciunul.

— Nu este ciudat ca un obiect de o asemenea valoare să fie lăsat acolo, de unde putea să îl ia oricine?

— Dar nu îl putea găsi nimeni altcineva. Ați văzut că ușile sunt plasate la o oarecare distanță de stradă. Nimeni nu urcă treptele, decât dacă este unul dintre noi, în drum spre sinagogă și aproape întotdeauna sunt și eu de față, pentru că numai eu am cheia.

— Chiar și așa, mi se pare o cale ciudată de a înapoia pergamentul.

Preotul și-a înghiontit obrazul cu limba, pe care o plimba prin gură.

— Abisha a fost deteriorat în vreun fel? a întrebat Omar Yussef.

— Mulțumesc lui Dumnezeu, nu. Am examinat pergamentul cu atenție.

— Unde se află acum?

— După sărbătoarea Paștelui, aici, pe Gerizim, l-am pus la loc, în seif, în sinagogă.

— Când am fost împreună la sinagogă, mi-ați spus, pare-mi-se, că majoritatea documentelor istorice importante sunt păstrate aici, în casa Domniei Voastre.

— Tradiția cere ca unul dintre preoții cei mari să păstreze aceste documente în propria sa casă.

— Am putea să le vedem?

Preotul s-a apucat de marginea fotoliului, împingându-se în picioare. Omar Yussef și Khamis Zeydan l-au urmat într-un birou spartan, întunecat de storurile lăsate pe jumătate, pentru a împiedica intrarea soarelui strălucitor, de dimineață. Lângă cel

mai apropiat perete se afla un birou, a cărui suprafață îmbrăcată în piele maro era crestată de mici scrijelituri. În cealaltă parte a camerei, în spatele ușilor din sticlă ale unui dulap înalt din lemn erau expuse o serie de casete cu formă tubulară.

Omar Yussef și-a apropiat fața de geam. Respirația sa l-a aburit.

— Sunt uimitoare, a spus el.

— Aici păstrăm douăzeci și șase de copii ale Cărții lui Moise, a spus Jibril. Aceasta este cea mai veche, din secolul al cincisprezecelea.

Omar Yussef a urmărit cu privirea gestul preotului. Tora era închisă într-un tub din piele de capră, cu o lungime de aproximativ patruzeci și cinci de centimetri. Mânerele din vârf erau din argint care își pierduse luciul, iar partea din față a casetei era decorată cu o aplicație din argint, modelată după formele sale curbe. Omar Yussef a privit-o mai de aproape și a bătut cu degetul în geam.

— Argintul este ștanțat cu aceeași imagine a vechiului templu ca și Pergamentul Abisha, a spus el.

— Pergamentele sunt din diferite perioade istorice, dar casetele se pare că au fost făcute și decorate toate în aceeași epocă, a spus preotul.

— A încercat vreodată cineva să fure aceste pergamente?

Jibril a clătinat din cap.

— Pergamentul Abisha este mult mai valoros. De aceea îl ținem în seiful din sinagogă, și nu la mine în casă.

Omar Yussef a bătut încă o dată cu degetul în geamul vitrinei.

— Înainte de a muri, Ishaq i-a spus ceva nevestei sale care cred că ar putea avea importanță.

Preotul l-a privit pe Omar Yussef, așteptând să continue.

— I-a spus că era amestecat în ceva foarte periculos. Atât de periculos, încât îi venea să îngroape totul în spatele templului și să uite. Omar Yussef privea monumentalele turnuri ale templului de pe aplicația învechită a casetei în care se afla pergamentul. Acestea au fost cuvintele lui, după spusele soției sale.

Jibril și-a umflat obrajii.

— Ce vrea să însemne asta? a întrebat el, fără grabă.

— Speram ca dumneata să înțelegi ce voia să spună.

Omar Yussef l-a privit pe preot, care și-a trecut o mână prin barba scurtă și a clătinat din cap.

— Roween a spus că v-ați certat cu Ishaq chiar înainte de moartea lui. Care a fost cauza?

— Nu se cuvine să spun lucruri rele despre fiul meu după moartea sa.

— Dar de ce neînțelegerea aceasta ar aduce atingere reputației lui?

— Pentru că este rușinos să îți blestemi tatăl.

— V-a blestemat? De ce?

Preotul s-a apropiat de fereastră. A tras de cordon, deschizând obloanele. Omar Yussef a clipit, orbit de lumina puternică.

— I-am spus să divorțeze de Roween, a spus Jibril.

— Erau nefericiți?

— Voiam un nepot.

— Este adevărat că Ishaq era singurul dumitale fiu, dar nu mi-ai spus că ai două fete? Ele nu au copii?

Preotul a clătinat din cap.

— Voi, arabii, aveți un proverb: „Fiul unui fiu este o comoară. Fiul unei fete este un străin." Descendența masculină este cea mai importantă. Înțelegeți asta.

— Înțeleg că asta dictează convenția, Sfinția Ta, dar nu pot fi de acord, a spus el.

— Ce ușor îți este ție să spui asta, a spus Khamis Zeydan. Tu ai numai băieți.

Omar Yussef s-a uitat enervat la prietenul său. S-a întors apoi către preot.

— Așadar v-ați certat cu Ishaq. A refuzat să pună capăt căsătoriei?

— A refuzat.

Jibril s-a sprijinit de tocul ferestrei, mijindu-și ochii din cauza luminii soarelui.

— Pentru că o iubea pe Roween? Omar Yussef a făcut un pas către colțul unde se refugiase Jibril. Sau pentru că știa că schimbarea soției nu îi va îmbunătăți șansele de a face un copil?

Preotul și-a îndreptat spinarea până a ajuns la înălțimea sa de peste un metru optzeci și a ridicat capul. S-a uitat cu dușmănie către Omar Yussef.

— Știți ce vreau să spun, nu? a întrebat Omar Yussef.

Jibril a slăbit strânsoarea degetelor, iar obloanele au căzut cu un zdrăngănit. În întunericul subit, vocea preotului s-a auzit aspră și uscată.

— Roween este o fată neatrăgătoare. Dacă Ishaq ar fi avut o nevastă mai frumoasă, poate că nu ar fi devenit un *louti*, un sodomit, a spus el.

— Cât de aspru l-ați criticat? Omar Yussef s-a apropiat de preot. Simțea că respirația îi mirosea a ceapă crudă. I-ați spus că îl urâți? V-a acuzat pentru nefericirea lui? Pentru că l-ați silit să trăiască pe vârful acesta pustiu cu o soție căreia nu îi va putea fi niciodată un soț în adevăratul sens al cuvântului?

— Eu sunt un preot al poporului nostru. Vocea lui Jibril era imperturbabilă. Sunt un simbol. Familia mea trebuie să fie deasupra oricăror bănuieli.

— Așa că l-ați silit să se întoarcă de la Paris. Nu credeți că ar fi putut fi fericit acolo? În Occidentul liberal și-ar fi găsit dragostea, poate.

— Ce fel de dragoste? O dragoste murdară, păcătoasă.

— L-ați silit să plătească o amendă pentru a se reîntoarce în comunitate. L-ați obligat să se întoarcă în acest loc retras și conservator, unde urma să fie izolat. Unde urma să cadă pradă singurului caracter cosmopolit din jur.

— Despre ce vorbiți? Despre cine?

— Amin Kanaan.

— Ce legătură au toate astea cu Kanaan? Ishaq muncea pentru el, asta este tot.

Khamis Zeydan a râs zgomotos.

— S-o chema muncă pentru mine sau pentru dumneata, dar se pare că era pe gustul lui Ishaq.

Preotul a clătinat din cap, dându-și ochii înlăcrimați peste cap.

— Dacă era vina lui Roween că nu aveau copii, toată lumea s-ar fi așteptat ca Ishaq să divorțeze de ea. Dar el a refuzat să pună capăt căsătoriei. Fără divorț și fără copii: în cele din urmă oamenii din sat și-ar fi dat seama că nu Roween era de vină că nu aveau copii. Omar Yussef a ridicat vocea. Ishaq ți-a spus despre viața sa secretă? De asta l-ai ucis? Din pricina scandalului care s-ar fi iscat dacă oamenii ar fi aflat că fiul preotului este homosexual, că are o aventură cu un puternic om de afaceri?

Umerii zvelți ai preotului tremurau.

— Nu s-a întâmplat așa, a spus el. Îl iubeam.

Cuvintele i s-au transformat într-un geamăt, iar picioarele nu l-au mai ascultat. A alunecat pe vine, prelingându-se pe lângă perete și s-a ghemuit cu mâna la frunte. Cu cealaltă mână a adunat poalele robei și le-a frământat.

Capitolul 27

Adolescentul cel stingher bătea mingea undeva, în spatele casei lui Roween. Omar Yussef s-a sprijinit de jeepul poliției. Khamis Zeydan a înaintat șchiopătând până la portiera din dreapta.

— Se pare că azi presari numai lacrimi în urma ta.

— Am adus în discuție subiecte dureroase, a spus Omar Yussef. Mă doare capul de mor.

S-a întins peste partea din față a jeepului și și-a lăsat capul pe capotă. Metalul era încins de căldura soarelui de la amiază. *Până mâine pe vremea asta trebuie să am în mână documentele conturilor, altfel aceeași durere de cap o vor simți toți palestinienii*, și-a zis el.

Și-a ridicat ochii către soare.

— Chiar și cei pe care disperarea îi împinge la sinucidere au mintea destul de limpede să se urce la etajul al patrulea înainte de a-și pune capăt vieții, a spus el. Eu simt că mă tot arunc în gol de la parter. Mă lovesc, dar de murit, nu mor.

— Eu te-am avertizat mereu că un detectiv trebuie să fie dur, a spus Khamis Zeydan. Trebuie să fii în stare să îi manipulezi pe ceilalți, să îi faci să te iubească, să te urască, să se teamă de tine. Dar ție nu trebuie să îți pese. Nu simți și tu ce simt ei.

— Cum să nu simt suferința Lianei și a preotului? Omar Yussef și-a înclinat capul către casa cu cercevele roz. Ar fi lipsă de omenie.

— Crima este lipsă de omenie. Polițistul-șef a cules o fărâmă de tutun rămasă pe buze. Trebuie să respingi omenia ca să poți merge pe drumul criminalului și să îi citești gândurile.

Omar Yussef a clătinat din cap.

— Uiți că pasiunea și iubirea pot juca și ele un rol în crimă. Prefer să intru în mintea criminalului simțind mai degrabă aceste emoții, decât ura și violența.

Băiatul cu mingea de baschet ț opăia la colțul străzii. Văzându-l pe Omar Yussef, s-a oprit în mijlocul drumului, cu mingea la ureche și cu picioarele larg desfăcute.

Omar Yussef a făcut câțiva pași spre el și i-a făcut semn să se apropie. Băiatul nu a schițat niciun gest. Omar Yussef începuse să transpire înaintând cu precauție pe strada pustie. Cu colțul ochiului a surprins o nouă mișcare a perdelei de la fereastra casei lui Roween.

— Băiat deștept, a spus el, unde este casa omului care are grijă de centrul turistic de pe vârful muntelui?

Băiatul s-a holbat la el, apoi și-a dat ochii pe spate.

— Un om gras. Omar Yussef și-a dus mâinile departe, în fața burții, și-a umflat obrajii și s-a clătinat dintr-o parte în alta. Băiatul și-a băgat bărbia în

piept și a dat din cap. *Râde*, și-a spus Omar Yussef. Un om gras, care poartă o șapcă cu numele unei mărci de țigări pe ea.

Băiatul a pornit-o pe stradă, cu mingea vârâtă sub braț. Khamis Zeydan șchiopăta pe lângă Omar Yussef.

— Dacă ai de gând să tragi la coș cu pușiul ăsta, te avertizez că picioarele mele nu sunt în condiție prea bună pentru sărituri, a zis el.

— Îmi închipui că ți-ai compensa handicapul trișând, a spus Omar Yussef.

Băiatul a ajuns la o alee dintre două blocuri pitice și a arătat în întuneric.

— Mulțumesc, băiat deștept, a spus Omar Yussef.

Băiatul s-a îndreptat către parc, aruncând mingea în aer cu gesturi stângace și smucindu-se înainte din talie pentru a o prinde, cu brațele încovoindu-i-se de fiecare dată, de parcă mingea ar fi avut o greutate colosală.

Omar Yussef a făcut câțiva pași pe aleea întunecată. Briza îl răcorea acum, că ieșise din bătaia soarelui. În spatele unuia dintre blocuri, fâlfâia încetișor o pânză de cort de un verde bolnăvicios, deasupra unei curți pline de gunoaie. Sprijinit de zidul gol, din cărămizi de zgură, al unei magazii, se vedea cadrul unei vechi motociclete japoneze, jupuite de părțile componente, ca un stârv în deșert, și cu arcurile ieșindu-i prin șaua prăfuită. Un bidon de ulei înnegrit, găurit ca să permită ventilarea focului în lunile friguroase, stătea alături de o chiuvetă răsturnată, din ceramică și o saltea mâncată de mucegai. Într-un fotoliu uzat, din piele, moțăia, cu șapca peste ochi, îngrijitorul care găsise cadavrul lui Ishaq. Maioul lui alb, murdar, îi alunecase deasupra burții, iar stomacul păros îi strălucea de transpirație.

Khamis Zeydan a azvârlit mucul țigării. Acesta a aterizat pe maiou și a început să fumege. Îngrijitorul

s-a ridicat în fund, icnind și lovind țigara, ca să o stingă. Când a văzut uniforma de poliție, s-a apucat strâns de brațele fotoliului și a rămas cu gura căscată.

— O seară plină de bucurie, i-a urat Omar Yussef.

— O seară luminată, *ustaz*, a bolborosit omul.

— L-am adus cu mine pe superiorul meu, a spus Omar Yussef, făcând un gest către Khamis Zeydan. Este general de brigadă.

Îngrijitorul a înghițit cu greutate și s-a înclinat în fața polițistului.

— Fiți binevenit, *pasha*, a spus el.

Khamis Zeydan s-a uitat fix la el, fără nicio expresie.

Omar Yussef a făcut un pas grăbit înainte și a privit în jos, către îngrijitor. Bărbatul a deschis larg ochii, surprins.

— Dumneata încui locul acela în fiecare seară? a întrebat el, ridicând un deget către vârful Muntelui Garizim, vizibil deasupra acoperișului de tablă al magaziei.

— Da, a răspuns îngrijitorul.

— Încui poarta din dreptul parcării?

— Aceea este singura intrare, *ustaz*.

— Cine are cheia?

— Doar eu.

— Cadavrul lui Ishaq nu era acolo când ai închis seara, dar l-ai găsit a doua zi dimineață.

Îngrijitorul a dat din cap, fără să rostească alt cuvânt. Khamis Zeydan a făcut un pas mic spre el, ceea ce l-a făcut pe grăsan să se adâncească în pielea crăpată a fotoliului.

— Așadar, cum a ajuns cadavrul acolo?

— Nu știu, *ustaz*.

— Cel care a urcat cadavrul în vârful muntelui trebuie să fi avut o cheie.

— Nu, asta nu este posibil.

— Dacă nu cumva a fost ajutat de tine.

Îngrijitorul și-a scos șapca de baseball și și-a șters chelia cu antebrațul. A privit partea din față a șepcii. Transpirația îi îmbibase banderola. A trecut cu un deget păros peste emblema companiei israeliene de țigări ieftine.

— Printre pinii din spatele satului este o cărare. Duce la o gaură în gardul din spatele fortăreței.

— Ce rost are să încui porțile dacă este o gaură în gard?

— Nimeni nu știe de gaura din gard, în afară de noi. Și oricum, nu este nimic de furat.

— Care noi?

Îngrijitorul și-a mușcat buza de jos.

— Oamenii din sat.

— Samaritenii?

Îngrijitorul nu își putea lua ochii de la Khamis Zeydan. Șeful poliției a făcut încă un pas târșit spre el, mângâindu-și mânușa de piele care îi acoperea proteza.

Omar Yussef s-a apropiat și el.

— Ishaq a fost dus pe vârful muntelui după ce a murit, sau a fost ucis acolo. Dar cu siguranță nu a intrat pe poartă, căci era încuiată. Trebuie să fi intrat prin gaura din gard, despre care știau numai samaritenii.

— Așadar, un samaritean a cărat cadavrul până acolo, a zâmbit Khamis Zeydan. Asta restrânge cercul suspecților.

— Un samaritean nu ar pângări locul nostru sfânt în acest fel.

Omar Yussef s-a gândit preț de câteva clipe.

— Doar dacă nu ar face-o pentru binele samaritenilor, a spus el.

— Cum ar putea fi o crimă făptuită pentru binele nostru?

Îngrijitorul a ridicat brațele. Părul negru de sub brațe îi lucea de sudoare.

Omar Yussef îl privea de aproape.

— Cine se află acum acolo, sus?

— Nimeni. Îngrijitorul și-a desfăcut palmele. Trebuie să fac și eu pauză din când în când, nu credeți?

— S-ar putea să ne întoarcem, să mai vorbim cu dumneata.

Bărbatul cel gras a legănat din cap.

— Sunteți binevenit, *ustaz*... Sunteți binevenit, *pasha*.

L-au lăsat examinând gaura făcută de țigară în maiou.

Când au ajuns în stradă, polițistul-șef și-a răsucit buza de sus. A ridicat degetul mare și a făcut semn peste umăr, spre alee.

— Scumpul meu tată spunea „Când vine lupul, câinele de pază se duce să se cace." S-a întors către Omar Yussef. Ce convenabil că nu era în preajmă când s-a petrecut crima, nu?

Omar Yussef și-a scărpinat obrazul, gânditor. L-a condus pe Khamis Zeydan spre jeep.

— Ishaq i-a spus nevestei lui că voia să îngroape lucrul periculos cu care avea de-a face în spatele templului. Trebuie că se referea la documentele conturilor. Eu cred că voia să spună că le-a ascuns acolo, pe vârful Muntelui Garizim.

— În spatele templului? La care templu se referea?

— Templul samaritenilor se afla odată pe vârful acestui munte. Trebuie să căutăm acolo.

— Ai vrut să urci atât de sus, încât o cădere ți-ar fi fost fatală. Poate că ai găsit colțul de lume pe care îl căutai. Singurul loc mai sus decât templul acela este raiul.

Sunetul îndepărtat al focurilor de pușcă a perturbat liniștea satului.

— Distracția a început devreme azi, a spus Khamis Zeydan.

Omar Yussef a clipit privind cerul de un albastru viu. Împușcăturile erau urâte și nu se potriveau cu tihna vârfului de munte.

Un sunet mai grav se strecura printre pocnetele puștilor. Omar Yussef și-a coborât privirile către stradă. Băiatul cu urechile diforme a prins mingea care ricoșase din zidul lateral al casei lui Roween. S-a oprit și l-a privit pe Omar Yussef, apoi a aruncat-o din nou în perete. A apucat mingea în brațe și și-a croit drum printre gropile de foc, oprindu-se pentru a se holba la Omar Yussef și apoi luând-o din nou din loc.

Omar Yussef s-a uitat către Khamis Zeydan, a dat din cap în direcția băiatului, apoi s-a luat după el. Polițistul-șef a oftat și l-a urmat.

Se ridicau fuioare subțiri de fum din cărbunii de pe fundul gropilor în care samaritenii pregătiseră animalele sacrificate. Aerul era îngroșat de mirosul seului de miel. Hrănite de grăsime, ar putea să dureze zile întregi până când focurile se vor stinge.

Băiatul i-a condus către un grup de copaci de la marginea parcului. Mirosul animalelor sacrificate se amesteca cu izul de saună al pinilor încălziți de soare. Pașii lor striveau covorul de ace căzute.

O siluetă în rochie albastră îi urmărea dintr-un mic luminiș. Când au ajuns în poiană, Roween i-a mângâiat obrazul băiatului și i-a netezit părul. Broboane de transpirație îi străluceau pe pielea de un maroniu mai închis de la marginea buzelor și în firele castanii de păr care se răspândeau pe obraji. S-a retras într-un colț întunecat și s-a așezat pe o piatră.

— Este fratele meu, i-a spus lui Omar Yussef, cu mâna pe brațul băiatului. Ishaq era foarte apropiat de el.

I-a șoptit ceva puștiului la ureche, iar el a plecat țopăind printre copacii de la marginea satului.

Omar Yussef l-a privit cum se îndepărta, întrebându-se ce relație ar fi putut exista între bărbatul homosexual, cumnatul lui retardat și soția aceasta bondoacă și urâtă. Cei trei neadaptați se împărtășiseră din aceeași tandrețe într-o comunitate legată prin convenții severe.

Khamis Zeydan s-a instalat pe o piatră, cu spatele la luminiș, ca să vadă dacă se apropie cineva.

Roween i-a zâmbit lui Omar Yussef moale, conspirativ. *Femeia aceasta are tainele ei*, și-a spus el. *Ishaq nu o fi fost soțul pe care și-l dorise, dar erau uniți printr-un anume fel de dragoste și împărțeau secrete neștiute de nimeni.*

— Pe aici se ajunge la gaura din gard, prin care se poate urca în vârf atunci când poarta este încuiată? a întrebat el.

— Poteca începe aici. Dar se poate merge pe șosea până la marginea de sus a satului și apoi pe potecă, ca să mai scurtezi din drum. Roween a aruncat o privire rapidă înapoi, către casele samaritenilor și și-a șters buza de sudoare. Ați fost în casa preotului Jibril.

Omar Yussef își aminti de mișcarea perdelei pe care o remarcase pe când intra în casa preotului.

— Am vorbit despre Ishaq, a spus el, și despre returnarea Pergamentului Abisha.

— Ce ați aflat? a întrebat Roween, împungându-și falca cu limba.

— Am descoperit că, asemenea șeicilor musulmani, nici preoții samariteni nu sunt în stare să înfrunte adevărurile neplăcute. Iar acum sunt cumva pe cale să descopăr că samaritencele ascund informațiile pe care le dețin numai până se conving că vorbesc cu un prieten adevărat?

Roween a zâmbit cunoscătoare, numai cu o parte a gurii.

— *Ustaz*, Ishaq era prins între Kanaan și Hamas. Fiecare voia ceva ce numai el îi putea oferi.

— Ishaq a obținut dosarele cu informații compromițătoare despre membrii de la vârful Fatahului de la Kanaan și le-a dat pe mâna Hamasului.

Roween a încuviințat din cap.

— Cei din Hamas i-au dat lui Ishaq Pergamentul Abisha, pe care îl furaseră, iar el l-a înapoiat preotului, a continuat Omar Yussef. Ishaq avea datele conturilor bancare ale fostului președinte și trebuia să i le dea lui Kanaan, în schimbul dosarelor.

— Dar nu i le-a dat.

Omar Yussef a auzit pârâitul acelor de pin când s-a ridicat Khamis Zeydan. *Roween i-a stârnit curiozitatea*, și-a zis el.

— Ishaq a fost ucis pentru că nu a vrut să dea datele conturilor. Omar Yussef a scos batista și și-a șters fața. Cârpa s-a făcut cenușie din pricina fumului care se răspândea din gropile pentru foc. Trebuie să își fi dat seama că este periculos să păstreze documentele.

— Preotul i-a spus să nu i le dea lui Kanaan.

— Jibril? Tatăl său?

— Voia atât pergamentul, cât și banii fostului președinte, a spus Roween.

Khamis Zeydan a înaintat până în mijlocul luminișului.

— Preotul a obținut pergamentul. Awwadi a pus mâna pe dosarele compromițătoare. Dar Kanaan nu a obținut documentele conturilor. Este așa cum ne-am închipuit: Kanaan este cel păgubit. Iată ucigașul.

Omar Yussef și-a scărpinat bărbia.

— Kanaan l-a ucis pe Ishaq, Roween?

— Niciodată. Sunt sigură de asta. Kanaan îl iubea foarte mult pe Ishaq. Îl ajuta și îl încuraja mereu. Nu îmi pot închipui că a ridicat mâna asupra cuiva care îi era atât de apropiat.

Khamis Zeydan și-a frecat degetele între ele, cu mâna făcută pumn, dar fără să o strângă.

— Nu crezi că trei sute de milioane de dolari ar transforma dragostea în ură?

— Kanaan nu duce lipsă de bani, dar pe altul ca Ishaq nu avea alături de el, a spus Roween.

— Cum se face că tatăl lui Ishaq putea exercita atâta influență asupra lui? a întrebat Omar Yussef. Ishaq nu putea să îi spună că ar fi fost prea riscant să refuze să predea documentele bancare?

Roween a făcut o strâmbătură.

— Când s-a întors de la Paris, Ishaq a fost obligat să arate pocăință în fața mai marilor satului, ca aceștia să revoce decizia de a-l excomunica dintre ai noștri. A fost umilitor, pentru că vorbeau despre… despre înclinațiile lui într-un mod batjocoritor. Cred că Jibril l-a amenințat că îl aduce din nou în fața mai marilor satului.

— Dar pe tine?

— Pe mine?

— Jibril te-ar fi adus și pe tine în fața lor? Omar Yussef și-a ferit privirile. Ca să depui mărturie că Ishaq nu era în stare să își îndeplinească datoria de soț.

Roween și-a lăsat capul în piept. *Nu se gândise la asta*, și-a zis Omar Yussef. *Oare Ishaq a riscat totul ca să își apere nevasta?* Roween se holba la Omar Yussef cu ochii mari și înspăimântați.

— Aș fi mințit pentru el, a spus ea.

— În eventualitatea morții sale, Ishaq a cerut să se trimită o jumătate de milion de dolari unui om pe nume Suleiman al-Teef, la o bancă din Nablus. Este unul dintre prietenii lui din Partidul Fatah?

Roween și-a ferit privirile.

— Nu poate fi cineva important. Jumătate de milion nu este mult, în comparație cu trei sute de milioane, nu?

O reverie sălbatică pusese stăpânire pe ea.

— Aș minți pentru el, a repetat ea, apoi s-a ridicat și a plecat spre sat, printre copaci.

Omar Yussef a privit-o ieșind la lumină și croindu-și drum printre gropile fumegânde. Străbătând terenul accidentat, își ținea poala rochiei ridicată deasupra gleznelor subțiri și palide. A ajuns în curtea din spatele casei ei și a dispărut printr-o ușă verde, de metal.

Omar Yussef a traversat poiana și s-a sprijinit de un copac. Și-a tamponat ceafa cu batista murdară.

— Mi-e cald, a spus. Cred că ar trebui să mergem într-un loc unde au aer condiționat.

— Ce vrei să spui? Khamis Zeydan a arătat în susul pantei, printre copaci. Nu mergem să căutăm documentele financiare pe vârful muntelui?

— Ar putea dura ore întregi. Nu avem timp de asta acum, mai ales după ce ne-a spus Roween. Trebuie să rezolvăm ceva mai urgent. Apoi ne putem întoarce aici. Omar Yussef și-a dus batista la fruntea transpirată. Cred că Liana a mințit când ne-a spus că soțul ei a coborât în Nablus. Nu ne-am intersectat cu mașina lui când am urcat dinspre oraș. Cred că este în conac și de data asta ne va primi, pentru că știm de ce nu a obținut documentele bancare de la Ishaq. Trebuie să îl presăm cu asta.

— Să nu îl faci și pe el să plângă. Scenele tale lacrimogene mi-au epuizat deja întreaga rezervă de compasiune pe ziua de azi.

Khamis Zeydan s-a strâmbat de durere și a înaintat șchiopătând printre copaci.

Focurile de armă s-au intensificat în valea de sub ei. Era târziu, după-amiază. Viața de noapte din Nablus se punea în mișcare.

Capitolul 28

La intrarea vilei lui Amin Kanaan, Khamis Zeydan a bolborosit o înjurătură și a scuipat. Omar Yussef s-a încruntat la vederea globulei în formă de lentilă, care lucea la soare. Un servitor a ieșit grăbit pe treptele de marmură din fața ușii, uimit și ultragiat, de parcă flegma aterizase pe obrazul lui. *Poate ar fi fost mai bine să îl las pe Abu Adel să aștepte în jeep,* și-a zis Omar Yussef. *S-ar putea ca prietenul meu să păstreze o flegmă și pentru Kanaan. Dar chiar și așa, am nevoie de securitatea pe care mi-o oferă arma de la șoldul lui ca să intru în casa omului care a pus să fiu omorât.*

— Spune-i șefului dumitale că știm cum l-a dezamăgit Ishaq, a spus Omar Yussef.

Servitorul a pufnit și i-a condus prin holul a cărui podea lustruită își schimba culoarea într-un

roșu corai cald la primele străluciri ale apusului care se reflectau prin ferestrele înalte. În același salon unde stătuseră de vorbă cu Liana l-au așteptat de data asta pe soțul ei.

Khamis Zeydan a pășit de-a latul unui covor vechi de Tabriz și a deschis dulăpiorul cu uși de sticlă. Împușcăturile din depărtare păreau că se apropie.

— Fir-ar mă-ta a dracu', a exclamat el, lovind ușor cu piciorul în perete.

Omar Yussef s-a răsucit pe fotoliul aurit în care ședea.

— Nu ai de gând să te comporți frumos? Pentru că, dacă nu îți poți controla furia, ar fi mai bine să aștepți afară.

— Nu îi dau eu satisfacția asta.

— Care satisfacție?

— De a mă vedea făcându-mă mic de frică în grădina lui.

— Preferi să te vadă cum îți pierzi controlul?

— Nu o să îmi pierd controlul.

Omar Yussef și-a ațintit privirile asupra polițistului-șef. Khamis Zeydan a fluturat din mână nerăbdător și și-a aprins un Rothmans.

Servitorul a intrat și a ținut ușa deschisă pentru Amin Kanaan. Acesta a pășit alene pe covoarele persane. Purta o pereche de mocasini din velur bordo și era îmbrăcat într-o cămașă italienească, de culoarea cerului, cu primii trei nasturi deschiși și cu gulerul ridicat pe lângă gât. I-a întins lui Omar Yussef o mână moale.

— Înainte de a începe să discutăm, vă avertizez că știu deja că nu sunteți angajatul Băncii Mondiale, *ustaz*.

Kanaan l-a amenințat cu un deget pe Omar Yussef.

— Nici nu am pretins asta. Doar că ați omis să puneți întrebarea corectă.

Kanaan a zâmbit. A încercuit canapeaua rococo pentru a-l saluta pe Khamis Zeydan, îndreptându-și umerii și scoțându-și înainte pieptul larg.

— Dragul meu Abu Adel, fii binevenit în casa mea, a spus el. Simte-te ca acasă la tine, iar pe noi socotește-ne familia ta.

Privirile lui Khamis Zeydan au căzut pe motivul ornamental din covor.

— Familia ta este alături de tine, a șoptit el, de parcă formula convențională i se oprise în gât.

Kanaan l-a apucat pe polițistul-șef de umeri și l-a sărutat de trei ori. Apoi s-a dus către canapea și s-a întins.

— Te rog să iei loc, frate Abu Adel, a spus el.

— Rămân în picioare.

Khamis Zeydan se juca cu mânerul ușii de sticlă, acum deschise, ținându-și capul chiar în dreptul ei, de parcă ar fi încercat să scape de aroma de bogăție pe care o emana trupul vechiului său rival.

— Tu ai făcut întotdeauna totul în stil propriu, a spus Kanaan.

— Nu sunt de acord. Urmam ordinele. Făceam ceea ce îmi spunea Bătrânul să fac.

— Haide, fii serios, el nu dădea ordine. Arunca câte o aluzie. Iar tu trebuia să o interpretezi, așa cum făceam și eu. Asta îl făcea atât de versatil. Așa ne ținea pe toți la discreția lui. Nu știai niciodată când urma să îți tragă covorul de sub picioare și să nege totul. Ți-a făcut-o și ție o dată în Damasc, nu îți amintești? Kanaan s-a întors către Omar Yussef. Prietenul nostru Abu Adel a fost dat pe mâna sirienilor, care i-au tras un glonț în spate.

— Mi-a povestit, a spus Omar Yussef.

Kanaan i-a aruncat o privire lui Khamis Zeydan.

— Chiar așa? a spus el, încet. Să fie chiar așa?

— Nu am venit aici ca să rememorăm vremurile apuse, a spus Omar Yussef. Am câteva întrebări.

— Credeam că i-ați spus servitorului meu că aveți niște informații. Dar, oricum ar fi, așteptați să vină cafeaua, *ustaz* Abu Ramiz, a spus Kanaan.

Servitorul s-a înapoiat cu o tavă de argint și trei cești, pe fiecare fiind pictat un cartuș ornamental auriu.

Omar Yussef a luat cafeaua.

— Alah să îți binecuvânteze mâinile, i-a spus el servitorului.

— Fii binecuvântat, a replicat servitorul.

Omar Yussef i s-a adresat cu formula convențională lui Kanaan.

— Să fie întotdeauna cafea în casa dumitale, a spus el.

Kanaan l-a urmărit pe Khamis Zeydan cum acceptă ceașca, ținând farfurioara în echilibru între degetul mare și arătător.

— Va fi, cu siguranță, *ustaz*, a spus Kanaan. A rămas cu privirea ațintită asupra lui Khamis Zeydan, zâmbind din pricina lipsei de chef cu care polițistul-șef accepta semnul ospitalității. Puteți fi sigur de asta.

Lângă fereastră se înălța un piedestal din marmură de culoarea jadului, până la înălțimea pieptului lui Khamis Zeydan. Era menit să țină pe el un bust, dar era gol. Și-a pus ceașca de cafea pe piedestal.

— În sănătatea ta, Abu Adel, a spus Kanaan, ridicându-și ceașca. Fii binevenit.

Khamis Zeydan își muta greutatea de pe un picior pe celălalt.

Kanaan s-a lins pe buze, încântat de încurcătura polițistului.

— Abu Adel…

— Lua-o-ar dracu' pe mă-ta! a strigat Khamis Zeydan. Refuz să mă ating de cafeaua ta. Nu pot să mă prefac că nu te-aș prefera mort.

— Iar eu, care credeam că ați venit aici să mă acuzați de uciderea lui Ishaq, a spus Kanaan. În

schimb, descopăr că ați venit, poate, ca să mă ucideți voi pe mine.

— Nu fiți ridicol, stimate domnule Amin, a spus Omar Yussef, apoi a ridicat un deget către Khamis Zeydan. Fii atent, Abu Adel.

— Ridicol? Nu aș fi primul care moare pentru că prietenul dumitale a decis să i-o plătească cuiva, a spus Kanaan. Tipul acesta a fost asasinul numărul unu al partidului timp de două decenii. Mă urăște pentru că știu cine este cu adevărat.

— Ce vreți să spuneți? a întrebat Omar Yussef.

Khamis Zeydan s-a apucat de capul piedestalului de marmură și a fixat cu furie ceșcuța de cafea din centrul său.

— De când s-a întors din exil și trăiește la Betleem, l-am urmărit tot timpul pe Abu Adel. Am fost silit să o fac. Nu știam când va încerca ceva împotriva mea, dat fiind trecutul nostru. Kanaan a rânjit. Acum face pe polițistul cinstit. Dar oamenii de teapa lui le-au adus palestinienilor o proastă reputație, punând la cale atacuri teroriste prin toată Europa, deturnând avioane și pornind războiul din Liban.

Khamis Zeydan a dărâmat ceașca de cafea de pe piedestal cu un dos de palmă. S-a făcut țăndări de podea.

— Dacă era după mine, s-ar fi făcut pace în urmă cu zeci de ani, a strigat el. Dar cei ca tine făceau prea mulți bani datorită haosului creat, a lipsei de legi, a exploatării corupției. Pe mine m-ați trimis să lupt, pe alții să moară, ca să jecmăniți voi poporul și să vă îmbogățiți.

— Dar am obținut amândoi ce ne-am dorit, până la urmă. Eu m-am îmbogățit, iar tu te-ai ales cu acțiunea, cu șansa de a fi un tip dur. Kanaan a ridicat din sprâncene în semn de batjocură. Amândoi ne-am ales cu ceea ce ne-am dorit.

Khamis Zeydan s-a repezit împleticindu-se către Kanaan și s-a apucat cu mâinile de canapea. Kanaan s-a dat înapoi, așteptându-se la o lovitură.

— Ba nu, a spus Khamis Zeydan. Se auzea cum respiră pe nas, cu zgomot. S-a aplecat peste Kanaan, cu buzele desfăcute, arătându-și dinții, ca un câine care se pregătește să atace. Eu nu m-am ales cu ce mi-am dorit.

Kanaan s-a liniștit.

— Presupun că ai dreptate, a rânjit el.

Liana, și-a zis Omar Yussef. *Cu ea nu s-a ales prietenul meu, iar acum i se pare că ea este tot ce și-a dorit vreodată.*

— Abu Adel, poate ar fi mai bine dacă ai aștepta în grădină, i-a spus el.

Khamis Zeydan și-a dat ochii vlăguiți peste cap. A izbit ușile glisante în spatele său și a șontâcăit spre foișor, traversând peluza.

Omar Yussef și-a golit ceașca și a așezat-o pe plăcile de gresie armenească de pe măsuța de cafea. Și-a șters zațul adunat în mustață.

— Abu Adel îmi este bun prieten și nu mi se pare corect să prelungiți animozitatea asta din trecut, a spus el.

Kanaan și-a dus mâna la inimă.

— Oare nu el este cel care îmi poartă mie pică?

Omar Yussef și-a rezemat coatele pe genunchi.

— Dumneata l-ai trimis pe Mareh să mă omoare, dar norocul dumitale este că eu am o fire mai îngăduitoare decât Abu Adel. Eu nu îți vreau capul. Am un alt țel. Vreau să știu adevărul despre dumneata și Ishaq.

Kanaan a ridicat din umeri.

— Nu ai de gând să protestezi, spunând că mi-ai dezvăluit deja tot adevărul? a întrebat Omar Yussef. Că te jignesc, suspectându-te că ascunzi ceva?

— Nu am nimic de ascuns, a spus Kanaan. Puteți să mă întrebați orice.

— Dumneata i-ai dat lui Ishaq dosarele cu informații despre oamenii de la vârful partidului Fatah, a spus Omar Yussef. În schimb, el trebuia să îți dea informațiile despre conturile bancare secrete ale Bătrânului. Dar nu și-a respectat promisiunea.

— Asta nu este o întrebare.

— De ce nu a respectat înțelegerea?

— Nu știu.

— L-ai întrebat pe preotul Jibril de ce nu a fost dusă până la capăt înțelegerea?

Kanaan a clipit și a replicat răspicat:

— Trebuia să îl întreb?

— Pentru ce voiai banii?

— Nu înțeleg întrebarea. Ai nevoie de un motiv pentru a vrea bani?

— Vreau să spun că ai deja destui bani.

— Banii nu erau pentru mine. Voiam să intre în trezoreria Palestinei, acolo unde i-au trimis donatorii internaționali de la bun început.

— Ți se pare că sunt atât de naiv încât să te cred?

— După ultima dumitale vizită, m-am gândit că ar fi bine să aflu câte ceva despre dumneata, *ustaz*. Kanaan și-a îndreptat degetul arătător către Omar Yussef. Mai întâi am descoperit că nu lucrezi pentru Banca Mondială. Apoi am auzit că ai un trecut destul de tulbure.

— Ce vrei să spui?

Omar Yussef a fost străbătut de un val de adrenalină. *Ce știe omul ăsta despre mine?* S-a simțit cuprins de vină pentru lucrurile greșite pe care știa că le făcuse și de furie din pricina acuzațiilor nedrepte care i se aduseseră de-a lungul anilor.

— Ați fost dat afară din slujba pe care o ocupați la o școală bună. De ce? Din pricina băuturii? Ori s-a întâmplat ceva cu vreun elev? Pentru unii bărbați, școala este plină de tentații sexuale.

— Cum îndrăznești?

— Ați avut ceva probleme cu autoritățile iordaniene pe timpul când erați un student radical, nu-i așa? O crimă, nu? Probabil o să îmi spuneți că acuzațiile au fost retrase. Dar într-o țară arabă, dată fiind corupția din sistemele noastre de justiție, retragerea acuzațiilor nu îți spală reputația. Am mai înțeles că ați avut niște legături dubioase la Damasc, pe când erați student acolo.

— Nu faceți altceva decât să scormoniți prin fapte demult trecute.

— Atunci, de ce vă ard obrajii? Kanaan își mângâia perciunii suri. Într-adevăr, după cum ați remarcat, nu am nevoie de banii ăștia pentru uzul meu personal. Am făcut multe milioane din construcții și afaceri bancare. Dar palestinienii sunt săraci.

— Din pricina unora ca dumneata.

Kanaan a fluturat din mână, ca și cum ar fi încercat să îndepărteze un miros neplăcut.

— Vreau să adun banii ascunși prin toată lumea de fostul președinte și să îi folosesc pentru a construi spitale și școli pentru poporul nostru. Dacă insistați să mă considerați un egoist incurabil, atunci priviți-o așa: dacă aș reuși să ajut la eliberarea Palestinei de corupție și la construirea unei bune infrastructuri, atunci investitorii internaționali ar băga bani în economie, iar holdingurilor mele de aici le-ar crește valoarea.

Privirile lui Omar Yussef au căzut pe încheieturile degetelor sale. *Oare sunt orb la intențiile bune ale acestui om din pricina animozității pe care o simte Khamis Zeydan față de el? Poate îmi spune adevărul acum.*

— Dacă am încercat să vă scot din joc, a fost pentru că nu vă cunosc scopurile, a spus Kanaan. Nu mă puteți învinui pentru că am presupus că dacă ați găsi banii i-ați păstra pentru Domnia Voastră sau pentru vreo facțiune la care s-a aliat prietenul Domniei

Voastre, Abu Adel. I-am mituit deja pe toți cei care s-ar fi putut gândi să ia urma banilor, ca să mă asigur că eu voi fi cel care îi va găsi. Apoi am plănuit să îi depozitez în trezoreria Palestinei.

— Și dacă cineva refuza să se lase cumpărat, atunci apelai la Mareh și la metodele lui speciale?

— Folosesc măsuri extreme pentru că soarta națiunii depinde de recuperarea acestor bani.

— Dar Suleiman al-Teef? L-ai cumpărat și pe el?

— Nu știu cine este.

— Dacă ceea ce spui este adevărat, atunci de ce nu ți-ai coordonat căutarea cu Jamie King? Banca Mondială ar fi putut să te ajute.

— Străinii ca ea nu fac decât să ne stea în drum.

Omar Yussef și-a îndoit degetele.

— Ishaq a luat documentele cu informații compromițătoare. Apoi a refuzat să îți predea actele conturilor bancare.

— Adevărat.

— Așa că l-ai ucis?

Lui Kanaan i-a tremurat o pleoapă, iar sub liniștea sa suavă a fremătat ceva.

— Nu aș fi putut face niciodată așa ceva. Îl iubeam.

— Și nu-l poți ucide pe cel pe care îl iubești? Dragostea este principala motivație a crimelor.

Kanaan și-a întors privirile dincolo de fereastră, spre foișorul unde ședea Khamis Zeydan, gârbovit și posac.

— Nu credeți că dacă aș fi fost un astfel de om, aș fi ucis și alte persoane care îmi sunt apropiate? Ishaq nu este primul pe care l-am iubit și care m-a trădat.

Nevastă-sa, cu tânărul și năvalnicul ofițer superior care așteaptă acum îmbufnat în grădina lui, s-a gândit Omar Yussef.

— Liana?

— În Beirut, aveam o înțelegere. Eram promiși unul altuia, cu toate că nu eram logodiți în mod oficial. Apoi am descoperit că iubea și pe altcineva.

Kanaan a luat-o, totuși, de nevastă, chiar și după ce l-a trădat, și-a zis Omar Yussef. *Nu a contat doar atracția fizică pentru el. O iubește de parcă ar fi sânge din sângele lui.* Omar Yussef a ridicat capul. *Sânge din sângele lui.*

— Ishaq era fiul dumitale.

Capul lui Kanaan i-a căzut în piept, de parcă ar fi fost pe punctul de a adormi.

— Era fiul meu, a spus el. Și-a unit vârfurile degetelor, în formă de piramidă, la capătul nasului său mare și grosolan și a închis ochii. Eu și Liana am avut relații înainte de căsătorie. Ar fi trebuit să o vedeți atunci, *ustaz*. Era curajoasă și inteligentă, cea mai frumoasă femeie din Beirut. Ați fost vreodată acolo?

— Numai când eram student.

Kanaan a zâmbit visător.

— Spiritul Beirutului de atunci ne-a făcut să ne îndrăgostim unul de celălalt. Ea respingea moralitatea conservatoare a culturii noastre și m-a convins și pe mine să mă alătur rebeliunii ei. Petrecuse mult timp în Europa și a văzut cum trăiau cuplurile de tineri acolo.

— Mie nu îmi pari deloc un hipiot.

— Eram radicali, nu hipioți. Pe vremea aceea, revoluția era ceva creativ și idealist. Artiștii și oamenii de teatru ne vizitau sediul. Am întâlnit-o de mai multe ori pe marea actriță britanică Vanessa Redgrave.

Omar Yussef și-a dat ochii peste cap, dar Kanaan nu a părut să observe.

— Nimeni nu știa dacă se va mai afla în viață a doua zi. Puteai fi ucis de către sirieni, israelieni, milițiile creștine, bandele șiite, de către una din facțiunile palestiniene, sau chiar de însuși Bătrânul.

Kanaan a privit razele soarelui, care se răsfrângeau în ferestrele înalte ale salonului. Dacă găseai o femeie care să te iubească, o iubeai și tu cu toată suflarea pe care o mai aveai, toată suflarea care îți putea fi răpită după o zi, sau chiar după o oră.

Omar Yussef a surâs sarcastic.

— Liana a rămas însărcinată.

— La scurtă vreme după ce ne-am logodit, am trimis-o la Nablus, ca să nască copilul, a spus Kanaan. Trebuia să o scot din Beirut, unde se aflau toți cei din Organizația Pentru Eliberarea Palestinei, pentru a evita un scandal. Nu se putea duce la familia ei din Ramallah, pentru că acolo o știa toată lumea. Nablusul este casa mea. După ce a născut, i-am dat bani preotului samaritean ca să adopte băiatul. Am preferat să îl ascund pe fiul meu printre oamenii de la marginea orașului, ca nimeni să nu descopere vreodată adevărul, dar să fie totuși destul de aproape de mine ca să îl pot privi cum crește.

— De ce nu ați plecat cu toții în Europa?

— Liana așa ar fi vrut. Dar eu mi-am dat seama că numai ea putea trăi ignorând morala și tradițiile poporului nostru. Numai ea putea părăsi societatea palestiniană. Eu eram prea slab. Paloarea morbidă din jurul irisurilor lui Kanaan lucea a pustiu în lumina înserării. După căsătorie era prea târziu să îl luăm înapoi pe băiat fără a recunoaște ce se întâmplase. Reputația soției mele ar fi fost iremediabil mânjită dacă am fi mărturisit că întreținusem relații fizice înainte de nuntă.

Omar Yussef înțelegea dilema. Multe femei fuseseră ucise pentru că pătaseră onoarea familiei lor fie și doar cu suspiciunea de a fi întreținut relații sexuale, ce să mai vorbim de nașterea unui copil ilegitim.

Se poate ca familia Lianei să fi avut concepții mai moderne în privința asta, dar ar fi dezmoștenit-o fără a clipi, și-a zis Omar Yussef. *Cariera de*

om de afaceri a lui Kanaan ar fi fost cu siguranță distrusă de scandalul creat.

— Dar am plătit pentru educația lui Ishaq și l-am promovat în partid, a spus Kanaan. Cum altfel credeți că ar fi ajuns un puști samaritean oarecare consilierul financiar al președintelui? L-am împins de la spate pe Ishaq așa cum aș fi făcut cu un fiu legitim.

Kanaan se uita fix la podeaua din marmură. Timp de câteva clipe, Omar Yussef s-a întrebat dacă mai respiră, apoi celălalt și-a acoperit fața cu amândouă mâinile și a gemut. Omar Yussef știa că acum era momentul să îl încolțească, cât era slab.

— Ishaq a murit așa cum îi fusese menit să moară omonimului său biblic, Isaac, a spus el.

— Ce vreți să spuneți?

— Isaac a fost legat, gata de a fi sacrificat, pe vârful muntelui, acolo unde va fi construit mai târziu templul. Tatăl său, profetul Ibrahim, sau Abraham, cum îi spun evreii, urma să înfăptuiască sacrificiul.

— Credeți că eu sunt Ibrahim? Ibrahim nu l-a ucis pe Isaac în cele din urmă și, oricum, asta este doar o poveste veche. O adiere a coloniei cu care se dădea Kanaan a plutit dincolo de măsuța de cafea, până la nările lui Omar Yussef. Ishaq amenința să mă șantajeze dacă făceam scandal că nu mi-a dat documentele bancare.

— Voia să te stoarcă.

— Ce vreți să spuneți?

Gândindu-se la Nadia și la povestea ei polițistă cu iz american, Omar Yussef și-a ascuns un zâmbet cu dosul palmei.

— Amenința să dezvăluie identitatea adevăraților săi părinți?

Kanaan și-a trecut degetele prin păr.

— Ar fi distrus-o pe soția mea.

— Dar pe dumneata?

— Până în prezent am făcut atâția bani, încât nu se mai lipește de mine nicio mizerie. Prea mulți nemernici au nevoie de mine. Ei își înăbușă moralitatea ofensată cu destulă ușurință. Dar soția mea este mai vulnerabilă decât mine. Nu ar fi suportat scandalul.

— Cum ați reacționat la șantajul lui Ishaq?

— Am cedat. Am fost de acord să țină la el documentele bancare. I-am spus că este periculos să păstreze informațiile acelea, că persoane neînduplecate vor descoperi adevărul și îl vor sili să le spună totul. Că îi cumpărasem pe unii ca să lase fondurile secrete în grija mea, dar dacă nu puneam mâna cât mai curând pe bani, aceeași oameni aveau să creadă că au dreptul să își reia căutarea. Kanaan și-a desfăcut palmele și le-a lăsat să cadă pe pantalonii din stofă, cu croială fină. Și, desigur, că ei, oricine ar fi fost aceia, aveau să-l găsească și să-l ucidă.

— La cine sunt documentele conturilor secrete acum?

— Nu știu. La cine l-a ucis pe Ishaq, presupun.

— Și documentele cu informații despre membrii Fatah?

Kanaan a zâmbit amar.

— Le-am recuperat eu.

— Nu mai aveai niciun motiv să te simți obligat de înțelegerea cu Ishaq, odată ce acesta a murit.

— Nu am obținut ceea ce trebuia să primesc în urma târgului. Mi-am trimis oamenii acasă la Awwadi și mi-am luat înapoi documentele.

— De ce a trebuit să îl ucizi pe Awwadi?

— Eu nu voiam decât dosarele. Mareh avea disputa sa cu Awwadi, așa că l-a omorât.

Disputa privitoare la mireasa lui Awwadi, și-a zis Omar Yussef. S-a frecat la bărbie.

— De ce nu a rămas Ishaq la Paris?

— S-a întors pentru că se credea samaritean. Era singur acolo și voia să fie alături de ei. Chiar dacă în Europa nu era nevoit să își ascundă înclinațiile sexuale, nu se simțea acasă. Acum câteva săptămâni a descoperit adevărul despre nașterea sa și a venit aici turbat. Parcă nu era el. Kanaan s-a cutremurat. În momentele tensionate, era întotdeauna ceva în privirea lui care sugera că îi place pericolul. Dar nu și atunci. Ochii mai aveau puțin și îi explodau. M-a îngrozit.

Omar Yussef s-a încruntat și și-a mângâiat bărbia.

— Înțeleg prea bine, a spus el. Cum a aflat Ishaq?

— Presupun că s-a dat de gol preotul, pentru nu știa nimeni altcineva. I-am spus lui Ishaq că am ascuns nașterea sa de dragul Lianei, dar nu am reușit decât să îl atât și împotriva ei. Persoana pe care o iubeam cel mai mult pe lumea asta s-a întors împotriva noastră.

— Și uite așa ați rămas cu o singură persoană pe care să o iubiți.

Kanaan s-a înroșit chiar și pe sub bronz.

— Vă dau orice ca să nu dezvăluiți ce v-am spus.

— Încă vă este teamă de scandal? Băiatul a murit.

— Trebuie să vă gândiți la soția mea. Moartea lui Ishaq a făcut-o – căuta cuvântul potrivit – sensibilă. Vă dau orice îmi stă în puteri.

Omar Yussef s-a ridicat și a făcut câțiva pași spre ușile glisante. *Oare de ce vrea toată lumea să unelteaască cu mine?* se întreba el. *Par atât de necinstit? Ori sunt duhovnicul lor, ca preoții la care merg romano-catolicii pentru iertarea micilor lor păcate lumești? Totuși, un preot nu poate ierta păcatele de moarte.* A ciocănit cu încheieturile degetelor ușor, în geam. *Eu să pot?*

Khamis Zeydan păștea în susul și în josul peluzei, cu spatele la casă. O pupăză și-a băgat ciocul lung și subțire în iarbă și a scos un vierme. A țopăit

câțiva metri, a scăpat viermele, l-a apucat din nou, și-a întins aripile până i s-au văzut dungile alb-negre și a zburat în ramurile unui smochin.

Omar Yussef și-a dus mâna la gură și și-a mângâiat bărbia. A zâmbit către chipul descumpănit al lui Amin Kanaan.

— Cred că îmi puteți da ceva.

Capitolul 29

Omar Yussef a oprit motorul, așteptând ca ceva de la adăpostul liniștii să se năpustească spre el. Khamis Zeydan a răsuflat greu, dându-și seama că își ținuseră amândoi respirația, anticipând descoperirea spectaculoasă pe care sperau să o facă odată ajunși în vârful dealului, și temându-se că ar putea găsi pe altcineva, cineva cu intenții criminale care căuta același lucru. Coborând pe acele uscate de pin din jurul jeepului, a scrutat pădurea până ce a găsit cărarea către fortăreața bizantină, șerpuind în jurul unei parcele de pământ acoperite de pietre. Pistolul lui Khamis Zeydan a scânteiat în lumina lunii.

— Lasă arma jos, a spus Omar Yussef. Poate dăm de vreun nevinovat, iar tu îl împuști înainte de a fi avut șansa să vedem cine este.

— Țintesc doar ca să rănesc, a șoptit Khamis Zeydan. Dacă se află cineva acolo, sus, după închiderea porților, mă îndoiesc că este nevinovat.

— Probabil vom căuta ore întregi locul unde a îngropat Ishaq documentele secrete. Dacă împușți vreo umbră, vine tot satul și ne vor prinde. În timpul zilei nu putem căuta, iar mâine Banca Mondială va suspenda ajutoarele. Trebuie să o facem în noaptea asta. Nu strica totul.

Khamis Zeydan și-a umflat obrajii. A ridicat mâna în care ținea arma, țintind cu țeava ramurile de deasupra lor și a pășit cu atenție în fața lui Omar Yussef, ca și cum se aștepta ca pământul să explodeze cu fiecare pas pe care îl făceau.

Au pătruns prin gaura din gard, iar pinii au început să se rărească. Pietre prăbușite cu mult timp în urmă din vechile ziduri ale fortăreței erau împrăștiate neregulat pe deal, ca linia țărmului care oscilează în lumina schimbătoare a lunii.

— Poți urca cu piciorul tău beteag? l-a întrebat Omar Yussef. Pietrele astea par greu de escaladat.

— Ai prefera să aștept la poalele dealului până va veni cadavrul tău de-a rostogolul la vale?

Khamis Zeydan și-a scuturat piciorul și s-a lovit cu palma peste coapsă, ca să-și pună sângele în mișcare.

— Dacă așa privești lucrurile, frate, a spus Omar Yussef, mai bine rămâi pe-aproape.

A pus piciorul pe una dintre stânci și a văzut că îi tremură de frică. Teama îl făcea să se simtă un prost. Era profesor, nu un om de acțiune, ca polițistul care mergea lângă el, cu arma pregătită. Și, cu toate astea, iată-l aici, escaladând un morman de pietre, noaptea, fără să știe ce îl așteaptă la capătul urcușului.

Și-a sucit glezna și i-a alunecat pantoful din picior. S-a dat un pas înapoi, aplecându-se ca să îl tragă la

loc și s-a sprijinit de o piatră ca să își recapete echilibrul. Piatra era aspră de trecerea vremii și de lichenii adunați pe ea.

— Acum avem amândoi câte un picior paradit, a spus el.

— Cel puțin eu m-am distrat cu băutură și mâncare nesănătoasă ca să îl aduc pe al meu în condiția în care se află, a replicat Khamis Zeydan.

— Da' ce, acum nu ne distrăm?

Khamis Zeydan s-a aplecat până aproape de pământ, cu pistolul încă ridicat.

— Mă bucur de fiecare clipă. Zâmbi amar. Încep să sper că este cineva acolo, sus.

— Nu este. Omar Yussef își flexa glezna. Sunt doar documentele ascunse de Ishaq, undeva pe lângă stânca dreaptă unde se afla vechiul templu. Asta-i tot.

— Întotdeauna este bine să te aștepți la ce e mai rău. Pregătește-te să fii întâmpinat de comitetul de primire.

Au urcat stâncile umăr lângă umăr. Omar Yussef se apleca și își folosea ambele mâini acolo unde panta era mai abruptă. Khamis Zeydan ținea arma în mână și își menținea echilibrul cu ajutorul mâinii protetice. Înaintau în tăcere, deși lui Omar Yussef i se părea că respirația lor obosită semăna cu un strigăt în liniștea mormântală din jur. Își simțea pulsul bătându-i în ceafă, ca o petardă de Ramadan.

Pietrele împrăștiate pe deal i-au condus la o ridicătură de la poalele zidurilor cetății. În spatele unei mici adâncituri din creastă, înclinată spre panta muntelui, se vedea piatra care stătuse odată în mijlocul vechiului templu al samaritenilor, înnegrită și argintată de lumina lunii. În centrul ei era o pată mai întunecată. Omar Yussef a privit-o cu atenție. Pata de pe stâncă părea că se rostogolește într-o parte. Să fi fost umbra norilor care trec prin fața lunii?

se întreba el. Deodată, ceva s-a ridicat în întuneric, din mijlocul stâncii drepte. S-a smucit în sus, apoi s-a îndoit. Era un braț.

— Este cineva acolo, a spus Omar Yussef.

S-au grăbit să traverseze pajiștea din fața templului.

Omar Yussef a pus un picior pe stânca sfântă și a simțit un fior străbătându-i tălpile. Descărcarea de energie i-a accelerat respirația, iar inima îi pulsa din cauza valurilor de adrenalină

Trupul s-a mișcat din nou. Un braț s-a bălăbănit, apoi s-a prăbușit zdrobindu-și degetele de piatră. Antebrațul, care ieșea dintr-o rochie albastră, era ușor acoperit de păr negru. Omar Yussef a îngenuncheat, a apucat brațul întins și s-a apucat să frece degetele reci între mâinile sale.

— Roween, mă auzi? a spus el.

Samariteana a deschis un ochi, atât cât îi permitea contuzia din jurul lui. O tăietură însângerată îi cresta pielea obrazului și îi ascundea celălalt ochi. A tras aer în piept cu disperare printre dinții sparți. Rochia i se ridicase deasupra genunchilor, dezvelindu-i picioarele îndesate, zgâriate și învinețite. A expirat, iar Omar Yussef a crezut că își dă ultima suflare.

Khamis Zeydan a dat ocol locului.

— Nu este nimeni în jur, cât pot vedea cu ochii, a spus el, punându-și pistolul în teacă.

— Cine ți-a făcut asta, Roween? a întrebat-o Omar Yussef, strângând-o de degete.

Roween s-a înecat și a început să îi curgă sânge din colțul gurii.

— Abisha, a bolborosit ea.

— Pergamentul? Un om pe nume Abisha ți-a făcut asta?

— Abisha.

S-a înecat din nou, iar puterea tusei aproape că a săltat-o de jos. S-a apucat de burtă și s-a rostogolit într-o parte.

Omar Yussef a simțit ceva umed și rece pe față. Și-a trecut dosul mâinii peste obraz, iar pe palmă i-a rămas ceva întunecat. Roween scuipase sânge pe el.

— Unde sunt documentele bancare? Khamis Zeydan a îngenuncheat lângă femeia în agonie. Vocea lui era limpede și aspră. Unde sunt?

Sunt în Pergamentul Abisha, a răspuns Omar Yussef în gând. *Știe că am venit aici ca să căutăm documentele conturilor secrete. Vrea să ne spună că Ishaq le-a ascuns în caseta pergamentului. La asta se referea Ishaq când spunea „în spatele templului". Nu are nicio legătură cu locul vechiului templu. Se referea la replica din argint a templului, care împodobește caseta Pergamentului Abisha.* A ridicat o mână, ca să îl oprească pe Khamis Zeydan.

— Las-o să se odihnească, a șoptit el. Mai are puțin și se duce.

Khamis Zeydan a clătinat din cap și s-a aplecat către chipul femeii.

— Unde? a întrebat el.

— Sinagogă. Vocea lui Roween abia se mai auzea. Se chinuia să își concentreze privirea sticloasă asupra feței lui Omar Yussef. El s-a apropiat, și-a scos batista din buzunar și i-a șters sângele de pe obraz și gură. Știa, a spus ea. Kanaan.

— Ce? Ce știa Kanaan? Că Ishaq era fiul lui? a șoptit Omar Yussef cu blândețe.

— Știa despre Kanaan, a spus ea.

— Ishaq știa că este fiul lui Kanaan?

— Întreab-o despre tipul celălalt, a spus Khamis Zeydan, dându-i un ghiont lui Omar Yussef. Cum îl cheamă?

— Roween, știi cine este Suleiman al-Teef? a întrebat Omar Yussef.

Buzele femeii s-au mișcat convulsiv, de parcă ar fi încercat să zâmbească.

— Fratele meu, a murmurat ea.

Omar Yussef s-a gândit la băiatul handicapat care bătea mingea de unul singur și la cumnatul cu inimă bună pe care îl pierduse. Acum era pe cale să îi fie răpită și sora care îl iubise.

Ochii lui Roween s-au închis. Trupul i s-a zguduit, iar mâna i-a strâns-o pe a lui Omar Yussef, atât de tare, încât acesta a crezut că îi va frânge oasele degetelor.

S-a uitat neajutorat spre Khamis Zeydan, l-a apucat de guler și l-a tras aproape de fața femeii aflate pe moarte.

— Nu putem face ceva? Întotdeauna te lauzi cu tot felul de asasinate și bătălii, a zbierat el. Nu ai încercat niciodată să salvezi viața unui om? Nu poți opri sângerarea?

Polițistul-șef i-a îndepărtat mâna de pe cămașa sa și i-a apucat-o ușor într-a lui. A rămas aproape de Roween, în așteptarea unui ultim cuvânt.

Cuvântul nu a mai venit. Khamis Zeydan și-a închis gura, ca pentru a evita să inhaleze ultima răsuflare a lui Roween. Omar Yussef și-a trecut un deget cu gingășie peste crustele de acnee ale femeii. Un nor a acoperit luna, iar din vânătăile și tăieturile de pe fața ei nu au mai rămas decât umbre. Părea o copilă abia adormită.

A suspinat și i-a așezat mâna lui Roween pe lângă corp. Când a atins piatra cu degetele, a simțit că încă mai păstra căldura zilei. Și-a dus batista la față, a căutat o porțiune nepătată de sângele lui Roween și și-a șters lacrimile de milă disperată din ochi.

Jos, în Nablus, a duduit o mitralieră.

Profesorul a scrâșnit din dinți și a închis ochii care îl usturau din pricina lacrimilor.

— Poate că documentele nu sunt ascunse aici, totuși. Poate sunt la sinagogă, a spus Khamis Zeydan.

— Cred că asta voia să spună, într-adevăr, a spus Omar Yussef, pe nas. Templul. Nu așa își numesc evreii sinagogile? S-ar putea ca samaritenii să folosească același cuvânt. Probabil asta voia să spună

Ishaq. Nu uita că tot acolo păstrează și Pergamentul Abisha. Cred că documentele ar putea fi ascunse înăuntrul pergamentului, la sinagogă.

— Probabil a mai spus și altcuiva ce i-a zis Ishaq, iar acela a bătut-o crunt, crezând că știe mai multe.

— Poate a murit pentru că nu i-a dezvăluit nimic.

Omar Yussef se gândea la dragostea dintre Ishaq și Roween. Nu era afecțiunea obișnuită dintre un bărbat și o femeie. Se întreba dacă nu cumva lui Roween îi fusese silă de perspectiva atingerilor aspre și pofticioase ale unui soț și fusese mai fericită cu un partener sensibil, chiar dacă nu era ceea ce își dorea familia ei.

— Frate, a spus Khamis Zeydan, mângâind cu blândețe umărul lui Omar Yussef.

Acesta din urmă a privit în josul muntelui. Valea era neluminată, de parcă Nablusul se camuflase. Dar armele se asigurau că cel puțin nu se adâncește în tăcere.

S-a ridicat în picioare.

— Să mergem, a spus.

— La sinagogă? Jos, în Nablus? Khamis Zeydan a privit valea întunecată și a ascultat zgomotul împușcăturilor.

— Nu putem aștepta până se luminează. Cei care au ucis-o pe Roween ar putea să dețină aceleași informații ca și noi. Probabil sunt pe drum spre sinagogă chiar acum. Dacă nu ajungem acolo primii, sutele de milioane de dolari menite să îmbunătățească viața poporului nostru vor cădea în mâinile nemernicilor care au ucis-o pe femeia aceasta.

Omar Yussef a închis ochii. Prin șuieratul vântului de-a lungul coamei auzea încă ultima răsuflare a lui Roween.

Capitolul 30

Și-au dat seama că au ratat drumul îngust care intra în Nablus atunci când jeepul a lovit urmele adânci de tanc, aruncând praf în cabină.

— Acesta trebuie să fie drumul pe care îl folosesc israelienii în raidurile lor de noapte, a spus Khamis Zeydan. Stinge farurile.

Jeepul s-a hurducat pe suspensiile care protestau zgomotos, înaintând prin gropile din drumul neasfaltat. Omar Yussef aborda secțiunile mai abrupte împingându-se cu spatele în scaun, cu coatele imobile și cu piciorul tremurându-i de efort pe pedala de frână.

— Sper că până mâine te mai lasă diabetul, a spus el, pentru că nu mai suport să conduc.

— Dacă ne duci până în Nablus fără să dai de un tanc israelian sau de un jeep plin de partizani Hamas, nu va mai fi nevoie să conduci, pentru că te voi căra eu în spate toată ziua în semn de recunoștință, a spus Khamis Zeydan.

Au ajuns la primele blocuri albe de pe înălțimile orașului și în scurt timp erau pe un drum pavat. Lui Omar Yussef îi era mai ușor să șofeze, așa că s-a relaxat, până când împușcăturile din vale i-au amintit că se îndrepta spre gura lupului și, în plus, acționa contra cronometru. Și-i imagina pe membrii consiliului de conducere al Băncii Mondiale îndreptându-se în acel moment spre petreceri elegante în Georgetown. De dimineață, când se vor întoarce la birou, vor tăia sprijinul financiar pe care se baza poporul său. Se gândea la Sami și Zuheir și Ramiz, la Nadia, la o Palestină mai bună în care își dorea ca toți să trăiască împreună într-o zi. *Nu îi voi dezamăgi*, și-a zis el.

În fața sinagogii samaritene, Omar Yussef a oprit motorul și a ascultat. Din *casbah* veneau urletele unei alarme de mașină și gângăveala unei mitraliere. Dincolo de sunetele discordante a detectat o tăcere gâfâindă, ca anticiparea energică a unui copil aflat în spatele canapelei, în timpul unui joc de v-ați ascunselea. Noaptea îl aștepta. Și-a mijit ochii. *Sunt pregătit.*

Khamis Zeydan a urcat șontâcăind primul șir de trepte către sinagogă. Omar Yussef mergea pe lângă el. Se simțea vioi, tânăr, hotărât.

Intrarea în sinagogă era întunecată. Khamis Zeydan a scos arma ca să tragă în broască. Omar Yussef l-a apucat de încheietura mâinii. Polițistul-șef a ezitat, apoi și-a pus pistolul în teacă. Omar Yussef a apăsat cu grijă clanța, a simțit cum alunecă piedica și a tras de ușă prudent. *Să fi fost lăsată descuiată din greșeală*, se întreba Omar Yussef, *sau este cineva înăuntru?* Khamis Zeydan a cercetat

întunericul dinăuntru, încruntându-se. A încuviințat din cap, apoi cei doi bărbați au intrat.

Holul de la intrare era tăcut și tenebros. Dinspre ușa din fundul încăperii, care dădea spre scară, venea o lumină pâlpâitoare. Pași grăbiți au urcat treptele și un bărbat a intrat în hol, cu roba sa lungă și fesul turcesc încadrate de albastrul palid care se proiecta dinspre scară.

Omar Yussef a aprins brusc luminile.

Aflat în cadrul ușii dinspre scară, Jibril Ben-Tabia clipea în lumina tuburilor fluorescente care prindeau viață tremurând. Strângea ceva la piept, înfășurat în faldurile robei, ca o mamă care își apără copilul. S-a oprit în loc câteva clipe, mirat că a fost descoperit, apoi chipul bătrân și ridat al preotului s-a oțelit, ultragiat.

— Cum îndrăzniți să intrați în clădirea aceasta? a strigat el, ridicând un deget osos spre Khamis Zeydan. Forțele de securitate nu au acces aici fără mandat.

— Eu nu port uniformă, Sfinția Ta, a spus Omar Yussef. Am și eu nevoie de mandat?

— Ce doriți?

— Văd că aveți în mână Pergamentul Abisha.

— Ați venit după cea mai valoroasă comoară a noastră? Preotul s-a retras spre scară. Ați venit să îl furați din nou?

Omar Yussef a surâs batjocoritor.

— Noi nu suntem hoți, iar dumneata nu ai venit aici pentru a proteja pergamentul.

— Nu ați auzit împușcăturile? Voi, palestinienii, sunteți prinși într-un război civil. Orice se poate petrece în Nablus în noaptea asta. Am venit să duc prețioasa noastră relicvă înapoi în satul de pe munte, de unde porcii ăia nu o pot fura.

— Ați venit pentru a căuta trei sute de milioane de dolari înăuntrul pergamentului, a spus Omar Yussef.

— Ce tot spuneți?

— V-a spus Roween că Ishaq i-a mărturisit că a ascuns documentele acelea „în spatele templului", nu-i așa? Poate că la început ați crezut, ca și mine, că sunt ascunse pe Muntele Garizim. Omar Yussef și-a pus mâinile în șolduri și s-a aplecat spre preot. Ați dus-o pe Roween sus, la templu, pentru că vă închipuiați că vă poate arăta locul unde le-a ascuns Ishaq.

— Vorbe goale.

— Dar nu știa mai multe. Ați bătut-o și acum fata a murit, dar mai multe tot nu ați aflat.

— A murit?

— Apoi, v-ați amintit de ornamentul de argint de pe caseta din piele de vițel în care se află pergamentul și de imaginea templului de pe capac. V-ați dat seama că Ishaq a ascuns documentele bancare undeva, în cutie sau înăuntrul pergamentului, atunci când Nouri Awwadi i-a returnat Pergamentul Abisha. Ați lăsat-o pe Roween să moară și ați venit aici să luați pergamentul.

Preotul a aruncat o privire spre Abisha, pe care îl strângea la piept. Și-a trecut degetele peste imaginea în basorelief a templului, cu ochii închiși și chipul fermecat, ca un bărbat care pipăie chipul iubitei pe întuneric.

— Nu vă cred, a spus el. Roween nu a murit. Încercați să mă păcăliți.

Khamis Zeydan a făcut un pas spre preot.

— Puțin îmi pasă dacă i-ai ucis chiar și pe toți cei șase sute de samariteni, bătrâne. Eu am venit după pergament.

Jibril a strâns la piept Abisha.

— Iar mie puțin îmi pasă dacă moare lumea întreagă, dar nimeni altul decât poporul meu va stăpâni pergamentul acesta.

— Recunoașteți, așadar. Ați ucis-o pe Roween. Omar Yussef se uita înfuriat la cutia lunguiață din brațele preotului. După ce v-a mărturisit ce i-a spus Ishaq, ați continuat să o bateți, până v-ați dat seama că nu știa mai multe. Dar atunci nu mai putea fi salvată.

Jibril a zâmbit.

— *Pasha*, dumneata mi-ai zis ce i-a spus Ishaq lui Roween despre templu. Am încercat să o silesc pe Roween să repete măcar atâta lucru, dar ea a păstrat tăcerea.

— Eu v-am spus? a bolborosit Omar Yussef. *Când am fost acasă la preot, să îi fi spus eu?*

Jibril și-a lins buza de sus.

— Dacă este să găsim vinovați, atunci dumneata ai ucis-o.

Khamis Zeydan a făcut un pas înaintea prietenului său.

— Destul ți-am ascultat porcăriile, i-a spus el preotului. Dă-mi pergamentul.

Jibril s-a retras în grabă către scară.

— Încui ușa înainte să ajungeți la mine, a spus el, și mai degrabă distrug documentele secrete decât să vi le dau vouă. Cei din guvern au permis ca noi, samaritenii, să fim alungați din locurile noastre străvechi. Nu voi îngădui ca degetele voastre murdare să atingă Pergamentul Abisha sau banii.

Omar Yussef a pus mâna pe brațul lui Khamis Zeydan.

— Așteaptă, Abu Adel, hai să vorbim cu el, a spus.

Khamis Zeydan l-a lăsat pe Omar Yussef să treacă. Preotul a dat să mai facă un pas în spate, dar Omar Yussef a ridicat brațele.

— Sfinția Ta, sunt mai tânăr ca dumneata, dar nu sunt într-o formă fizică bună, a zis el. Dacă aș încerca să vă prind, ați ajunge la capătul scărilor înainte ca eu să reușesc să pun mâna pe clanță.

Jibril și-a dus degetele la barbă.

— Voi, polițiștii, nu înțelegeți prin ce a trecut poporul meu.

— Eu nu sunt polițist, sunt profesor de istorie.

Preotul a rămas surprins câteva momente, apoi expresia de pe chip i s-a schimbat în implorare.

— Atunci, cunoști istoria traiului nostru în acest oraș, *ustaz*, a spus el. Nablusul era al nostru în totalitate pe vremea bizantinilor. Apoi au venit musulmanii. Am trăit alături de ei în *casbah* vreme de secole, până ne-am trezit prinși între ei și israelieni. Mai întâi ne-am mutat din *casbah* în cartierul acesta, apoi am fost nevoiți să părăsim de tot Nablusul și ne-am construit un sat pe vârful Muntelui Garizim.

— Ca să fiți mai aproape de locurile voastre sfinte.

— Așa le spunem oamenilor, dar principalul motiv a fost că trebuia să fugim din calea pericolelor din Nablus. Jibril a îndreptat un deget amenințător spre Khamis Zeydan, de parcă polițistul-șef era întruchiparea violențelor de care fugise poporul său. Banii din conturile secrete ale Bătrânului vor fi recompensa pentru nedreptatea istorică pe care am suferit-o noi, samaritenii. Liderii voștri vi i-au furat deja. Cine își va da seama dacă ajung în mâinile noastre în schimb?

— Banca Mondială este pe urmele acestor bani, a spus Omar Yussef. Ei își vor da seama. Nu îi poți face dispăruți, așa, pur și simplu.

— Nu le-au dat încă de urmă. Ishaq i-a ascuns foarte bine.

— Vorbiți despre nedreptate. Dar nedreptatea pe care a suferit-o Ishaq? Era fiul dumitale.

— Îi plăcea să și-o tragă cu bărbați. Și-a meritat soarta.

Omar Yussef a făcut un pas în spate, luat prin surprindere de veninul neașteptat din spusele preotului.

— Am văzut cum ați plâns pentru el azi, a spus el. Știu că nu l-ați urât.

— Eu l-am crescut bine. Preotul și-a dezvelit dinții, malițios. Dar uite ce a ajuns.

Obrazul lui Omar Yussef a avut o zvâcnire sub ochiul stâng.

— L-ați ucis, nu-i așa? a spus el. Ați ucis-o pe Roween, dar mai întâi v-ați ucis propriul fiu.

— Era adoptat.

Gândurile lui Omar Yussef s-au îndreptat către Miral și Dahoud, pe care îi adoptase după ce părinții lor fuseseră uciși. *Am pentru ei mai multă dragoste după un an de zile decât este în stare preotul acesta să arate pentru Ishaq după douăzeci de ani,* și-a zis el.

— Un fiu adoptat nu este cu nimic diferit de un fiu natural, a spus el.

— Fiul meu natural nu ar fi fost un poponar nenorocit. Preotul a fluturat Pergamentul Abisha. În conturile astea sunt destui bani cât să asigure securitatea poporului meu timp de mai multe decenii. Ce spuneți?

Omar Yussef a ridicat un deget înspre preot. Mâna îi tremura de mânie.

— Ultimele cuvinte ale lui Roween au fost „Știe despre Kanaan." Când am auzit-o, am crezut că se referea la Ishaq, că Ishaq știa că era fiul lui Kanaan. M-am gândit că încerca să îmi spună că refuzase să îi predea conturile secrete lui Kanaan pentru că era supărat pe el că îi ascunsese adevărata sa paternitate. Dar ea vorbea despre dumneata. Știați, în mod evident, că tatăl lui Ishaq era Kanaan, pentru că acesta a venit la dumneavoastră cu copilul lui ilegitim și v-a dat bani ca să îl adoptați.

— Ziceați că sunteți profesor de istorie, a spus preotul, dar acum faceți, totuși, pe detectivul?

— Ați încercat să îl șantajați pe Ishaq ca să vă dea dumneavoastră documentele bancare și nu lui Kanaan. L-ați amenințat că le veți dezvălui tuturor faptul că era fiul nelegitim al familiei Kanaan.

Jibril a ridicat pergamentul și s-a uitat la Omar Yussef cu priviri îmbietoare.

— Un milion de dolari. Pentru fiecare, a spus el. Două milioane.

— Numai că Ishaq nu v-a făcut pe plac. V-a dat pergamentul, dar nu și banii, a zis Omar Yussef. S-a servit de ei pentru a se asigura că nu dezvăluiți nimic despre nașterea sa scandaloasă și pentru a-și proteja adevărații părinți. A ascuns documentele bancare. L-ați torturat ca să îl faceți să dezvăluie unde le ascunsese, dar ai mers prea departe și a murit.

— De ce m-aș fi grăbit să pun mâna pe bani? Dacă erau în posesia lui Ishaq, mi i-ar fi dat în cele din urmă.

— Nu mai era timp. Ishaq urma să se întâlnească cu reprezentanta Băncii Mondiale care investighează finanțele secrete ale Bătrânului. Ishaq avea de gând să îi predea ei documentele, astfel încât banii să intre în bugetul oficial al Palestinei și să fie folosiți pentru a construi spitale și școli. Trebuia să puneți mâna pe documente înainte de a se întâmpla așa ceva.

— Este adevărat că l-am iubit. Preotul s-a înecat, cu ochii lăsați în pământ, după ce își consumase toată răutatea. Dar oare viitorul poporului meu nu era mai important decât viața lui Ishaq?

Khamis Zeydan a făcut un pas, ajungând în dreptul lui Omar Yussef, cu arma în mână. Preotul a privit în sus, cu ochii larg deschiși, uimit și speriat. S-a întors către scară, dar polițistul a ridicat pistolul. Omar Yussef a lăsat capul în jos când pistolul s-a descărcat lângă urechea sa.

Auzul i-a revenit cu un șuierat, ca la o pierdere de gaze. Preotul zăcea la pământ, lângă ușă. Khamis Zeydan s-a apropiat grăbit de el și l-a răsturnat pe spate cu bocancul. A luat Pergamentul Abisha și i l-a dat lui Omar Yussef.

— Hai să vedem dacă ai dreptate în privința banilor, a spus.

Omar Yussef rămăsese cu ochii ațintiți asupra feței lui Jibril. *Tarboosh*-ul preotului se rostogolise pe podea. Capul îi era chel și părea mic fără fes. Omar Yussef arăta șovăitor către mort.

— De ce?

— Urma să fugă cu pergamentul, a spus Khamis Zeydan. Ar fi distrus documentele bancare. A îndesat caseta din piele de vițel în brațele profesorului și l-a privit furios.

Omar Yussef a simțit cum îi bate pulsul în palme, acolo unde zăcea cutia, încărcată cu atât de multă istorie și cunoștințe. A ridicat privirile către Khamis Zeydan, cu ochii măriți de evlavie.

Polițistul-șef a oftat nerăbdător și i-a smuls cutia din mână.

— Ai grijă ce faci cu ea, a spus Omar Yussef, apoi l-a urmat pe Khamis Zeydan către banca din spatele sinagogii.

Khamis Zeydan a smuls ornamentele din capătul casetei. S-a apucat să despăturească Pergamentul Abisha pe bancă.

Omar Yussef a țipat și l-a apucat de braț pe prietenul său.

— O să îl strici.

Khamis Zeydan și-a scuturat brațul, ca să scape din strânsoare.

— Vrei să găsești actele bancare sau nu?

— Nu dacă distrugi acest vechi artefact.

Khamis Zeydan a tras de capătul pergamentului. Acesta s-a desfășurat pe bancă și pe podea.

— Pentru numele lui Alah, da' lung mai este, a murmurat el.

— Dacă te-ai fi deranjat să citești Biblia, ai fi știut atâta lucru.

— Asta este toată Biblia?

— Numai primele cărți.

— Mulțumesc, părinte Abu Ramiz. Așadar, acum citești Biblia? Când te-am cunoscut eu, erai un stângist care ura religia.

— Întotdeauna am urât ignoranța mai mult decât religia. Te rog, pune-l la loc până nu îl distrugi.

Khamis Zeydan a rulat pergamentul neglijent, l-a ridicat și l-a scuturat. Pielea de vițel i-a trosnit între degete.

— Nu este nimic aici, a spus el.

A lăsat pergamentul să cadă pe bancă și s-a așezat cu spatele la Omar Yussef, zgâindu-se la cadavrul preotului.

Omar Yussef a adunat pergamentul. I-a răsucit mânerele până a reușit să îl înfășoare strâns, apoi l-a pus la loc în cutie. Și-a trecut mâna peste capacul din piele de vițel.

— Făceau cutiile acestea cu pielea la exterior, a spus el, dar părul de pe pielea animalului se păstrează încă la interior. Uite.

Khamis Zeydan a mormăit ceva.

Omar Yussef pipăia marginile plăcuței de argint de pe partea din față a cutiei, care purta imaginea în basorelief a templului. *Oare asta însemnau spusele lui Ishaq, „în spatele templului"? Nu în interiorul pergamentului, ci în spatele acestei plăcuțe de argint?* A introdus o unghie dedesubtul marginii plăcuței. S-a desprins o fărâmă de rășină neagră. *Partea asta nu a mai fost deschisă de ceva vreme*, și-a spus el. A continuat să zgâlțâie marginea plăcuței de argint până a reușit să împingă un deget sub ea. A apăsat pielea de vițel în jos și a strecurat

o mână dedesubt. A scos-o goală, cu excepția unei pelicule rîncede de grăsime, veche de patru sute de ani, care îi acoperea palma.

— Ei bine, asta este, a spus Khamis Zeydan. Secretul lui Ishaq s-a stins odată cu el.

Omar Yussef a aruncat Pergamentul Abisha pe bancă și s-a ridicat în grabă în picioare.

Khamis Zeydan i-a aruncat o privire mânioasă.

— Asta i-a spus Ishaq lui Roween, a spus Omar Yussef, cu privirea ațintită către intrarea în sinagogă.

Khamis Zeydan s-a uitat în aceeași direcție.

— O, tu, apărător al ordinii, acum ce mai este?

— Ishaq i-a spus că lucrul la care muncea era un secret între el, fostul președinte și Alah. Președintele este mort, iar Ishaq a zis că atunci când va muri și el va fi „un secret știut numai de Alah".

Omar Yussef a înaintat împleticindu-se de-a lungul navei centrale și s-a grăbit să ajungă la intrarea în sinagogă.

— Și ai dezlegat cumva secretul lui Alah?

— Exact. Omar Yussef a dat din cap. „Secretul lui Alah."

— Chiar așa, Dumnezeul samaritenilor s-a hotărât să îți dezvăluie secretul?

— El nu, dar preotul da. Omar Yussef a urcat pe estradă. Când am venit aici cu Sami, preotul mi-a spus că samaritenii nu distrug niciodată documentele vechi, nici chiar după ce ajung de neutilizat. Le pun în lada aceasta.

A ridicat capacul băncuței din lemn de pin. Dinspre sulurile îngălbenite dinăuntru se ridica un miros înțepător de pergament învechit. S-a întors către Khamis Zeydan.

— Preotul a zis că le numesc „secretele lui Alah".

Omar Yussef a îngenuncheat, și-a îngropat mâinile în grămada de pergamente și a scos un braț.

— Secretul pe care Ishaq l-a împărtășit numai Dumnezeului său?

Omar Yussef a încuviințat din cap.

— Este aici, înăuntru.

Khamis Zeydan a băgat mâna în ladă și a scos un pergament voluminos. A tușit din pricina prafului care se ridica dinspre adâncurile dulăpiorului.

Suluri și cărți cu legături destrămate se adunau mormane în jurul lor, iar aerul se încărca de praf și miros acru. Khamis Zeydan s-a înecat de atâta tuse.

Omar Yussef și-a strecurat degetele până la fundul lăzii celei lungi. A simțit îmbinarea lemnului vechi și uscat. Pergamentele de la fund erau sfărâmicioase ca aluatul de baclava.

Apoi l-a atins. Plastic. Și-a tras mâna, luptându-se cu greutatea documentelor de deasupra, și a scos un dosar închis într-o pungă de congelator. Dosarul era plin cu foi de calcul și hârtii cu coloane de cifre, toate purtând antetul Autorității Palestiniene și adresa biroului prezidențial din Ramallah.

Khamis Zeydan a fluierat ușor.

— Bănci din Elveția, companii înregistrate în Caraibe, a spus Omar Yussef, frunzărind dosarul. Ăsta este.

— Doamne, Dumnezeule, a murmurat Khamis Zeydan.

Omar Yussef a băgat dosarul înapoi în punga pentru congelator și l-a strâns la piept cu ambele mâini. Nu mai simțea palpitația de exaltare care îl încercase atunci când pășise pe stânca întinsă și când atinsese Pergamentul Abisha. Dosarul părea încărcat de moarte.

Khamis Zeydan a scos telefonul mobil.

— Îl sun pe Sami, a spus el. Vreau ca el să se ocupe de asta. Nu vreau să mă ia la întrebări vreun alt ofițer în legătură cu samariteanul mort de colo și, mai mult decât orice, nu vreau să mai știe și altcineva că ții trei sute de milioane de dolari în lăbuțele tale tremurătoare.

Omar Yussef a îngenuncheat în dreptul lui Jibril. Pielea mortului era palidă și uscată ca mormanele de pergamente din jurul chivotului. Probabil fusese ajutat de cineva să îi ducă pe Ishaq și Roween până în vârful muntelui, pentru a-i ucide. Era prea firav să-l fi doborât prin forță pe oricare dintre ei. Dar Omar Yussef nu va afla niciodată cine îl ajutase pe bătrânul preot, acum că Jibril zăcea mort.

Khamis Zeydan bolborosea ceva în telefon. Când a terminat, Omar Yussef s-a întors către el.

— Chiar l-ai ucis pe preot ca să îl împiedici să distrugă documentele? Sau ca să aperi reputația fostei tale iubite? Cu Jibril mort, nimeni nu mai știe despre fiul nelegitim al Lianei, cu excepția soțului ei.

Khamis Zeydan și-a aprins un Rothmans și a azvârlit chibritul peste băncile din interiorul sinagogii cu o lovitură a degetului mare. S-a uitat fix la chivot.

— Acesta va rămâne un alt secret al lui Alah, a spus el.

Capitolul 31

Noaptea se retrăgea într-o șuviță liliachie la marginea Gerizimului. Omar Yussef o urmărea dispărând și respira aerul curat și rece al zorilor. A rămas cu ochii ațintiți asupra muntelui, până când cerul albastru a șters și ultimul petic de întuneric și nici atunci nu și-a putut lua privirea dintr-acolo. Și-a încrețit buzele, zâmbind amar. Nu putea crede că întunericul dispăruse. Era sigur că, dacă ar fi coborât dealul către *casbah*, i-ar fi văzut miezul tenebros pândindu-l. Soarele putea străluci asupra Nablusului, aflat pe fundul văii, dar dogoarea lor nicicând nu va izbuti să alunge umbrele. Pe aleile orașului vechi domnea întotdeauna o noapte rău prevestitoare.

Sami a coborât treptele din fața sinagogii. Omar Yussef a rulat documentele bancare și le-a îndesat stângaci în buzunarul de la șold al pantalonilor.

— Ascunzi dovezi? a zâmbit Sami.

— Ai de gând să mă percheziționezi?

— Eu nu am vrut să investighez cazul acesta de la bun început. Doar nu o să încep acum.

Khamis Zeydan a ieșit din sinagogă cocârjat și s-a sprijinit de balustrada scărilor.

— Preotul a dat peste o altă încercare de a fura Pergamentul Abisha, a spus Sami. Hoții l-au ucis, dar au intrat în panică și au uitat de pergament. Aceasta este versiunea oficială. Ce ziceți?

Omar Yussef și-a mângâiat mustața.

— Sami, dar adevărul nu este bun? Abu Adel și-a făcut datoria de polițist oprind un răufăcător. Sunt sigur că putem explica moartea preotului într-un mod cinstit.

Deasupra obrajilor osoși, ochii lui Sami s-au întunecat.

— Adevărul este în buzunarul dumitale, Abu Ramiz. Adevărul este că fostul președinte a pus deoparte sute de milioane de dolari în conturi secrete, în vreme ce palestinienii trăiau în tabere de refugiați ordinare și studiau în școli supraaglomerate. De ce nu este bun adevărul? Uite, de asta.

Omar Yussef vedea încrâncenarea din ochii tânărului său prieten. Khamis Zeydan a scuipat în curtea de la subsolul sinagogii. *Oare aceasta este clipa când Sami va deveni asemenea mentorului său*, se întreba Omar Yussef, *murdar și compromis?*

— Cu toate astea, este adevărul, a spus el. Nu renunța la el, Sami. Cel puțin banii aceștia nu vor mai umfla buzunarele liderilor corupți. Nu mă aștept să adopți o atitudine idealistă în privința palestinienilor, dar spune-mi că cel puțin ți-am redat un dram de încredere.

Sami a îndesat cu hotărâre sulul de documente care ieșea din buzunarul lui Omar Yussef.

— Fii atent să nu le pierzi, a zis el, iar încrâncenarea i s-a șters de pe chip. Serios vorbind, Abu

Ramiz, este de datoria unui detectiv să se asigure că află toată lumea cât de rău stau lucrurile?

Omar Yussef a ridicat un deget, așa cum făcea când ținea o lecție în clasă.

— Detectivii sunt asemenea cârpei cu care lustruiești argintăria care și-a pierdut strălucirea. Argintăria este expusă cu mândrie, scânteietoare și admirată. Cârpa este aruncată într-un dulap, murdară și nevăzută, imprimată cu amintirea mizeriei de care toți ceilalți cred că au scăpat pentru totdeauna.

Sami zâmbea.

— Mi-ai promis că vei fi mai vesel până la nunta mea, Abu Ramiz.

— Nu amâni petrecerea?

Sami și-a ridicat mâna sănătoasă, apoi a bătut în ghips cu încheieturile degetelor.

— Mireasa mea va merge în stânga mea în timpul procesiunii și, oricum, nu mai am niciun motiv să o amân. Ia ascultați, ce se aude?

— Nimic.

— Chiar așa. Împușcăturile s-au oprit, a spus Sami. Luptele din *casbah* s-au încheiat cam în timp ce dumneata și Abu Adel erați în sinagogă, cu preotul. Până când noi am fotografiat poziția cadavrului și am căutat amprente, oamenii lui Amin Kanaan au pus stăpânire pe Nablus în totalitate.

— Așadar, luptele s-au sfârșit?

— Hamas a dat înapoi deocamdată. Sunt în dezavantaj acum, după uciderea lui Awwadi. El era liderul lor militar din *casbah*. Oamenii erau supărați și pentru felul în care șeicul l-a calomniat pe Bătrân. Hamas a fost nevoit să se retragă. Nunta mea va avea loc în după-amiaza aceasta.

— Mii de felicitări.

Sami a urcat treptele. L-a pălmuit ușor pe Khamis Zeydan pe spate și a făcut semn din cap către paramedici. Aceștia au intrat în sinagogă cu o targă

portocalie împăturită și au ieșit după câteva minute cărând cadavrul lui Jibril, preotul.

Mâna dreaptă a preotului atârna pe targă, lovind treptele pe care le coborau. Omar Yussef i-a oprit pe paramedici.

A ridicat brațul lui Jibril și i-a așezat mâna pe pătura care îl acoperea pe mort. Și-a adăstat palma peste pielea zbârcită și a simțit oasele firave.

Unul dintre medicii de pe ambulanță a prins mai bine de mânere, hurducând cadavrul întins pe targă și, preț de o clipă, Omar Yussef a crezut că preotul revenise la viață. Inima îi bătea cu repeziciune și teamă chiar și după ce paramedicii coborâseră ultimele trepte spre stradă.

De la marginea trotuarului, Jamie King urmărea trecerea târgii. A urcat treptele spre Omar Yussef, câte trei deodată, lovind cu zgomot piatra cu bocancii și, ajunsă lângă el, i-a prins o mână într-ale sale. Era îmbrăcată pentru a înfrunta frigul dimineții, într-o jachetă de lână mov și jeanși negri, dar palmele îi erau transpirate de emoție.

— Sunt uluită, *ustaz*, a spus ea. Când s-a petrecut totul?

— La miezul nopții. Te-aș fi sunat imediat, dar poliția m-a rugat să aștept până vor fi anunțate rudele apropiate ale bărbatului, de aici, de sus, a spus Omar Yussef, arătând către satul samaritenilor de pe Gerizim.

— Pe targa care a trecut pe lângă mine era preotul? Ce i s-a întâmplat?

— Nu a putut ține un secret, a zis Omar Yussef și a privit către treptele de la intrarea în sinagogă.

Khamis Zeydan privea spre grădinile sărăcăcioase ale unui bloc vecin. Sami a ieșit din sinagogă. Și-a aprins o țigară și i-a întins-o lui Khamis Zeydan. Bărbatul a luat-o fără să ridice capul. Sami a rămas cu mâna pe spatele lui Khamis Zeydan.

— Jamie, poți să mă duci la hotel? Trebuie să mă odihnesc. Mai târziu merg la o nuntă, a spus Omar Yussef.

A urcat cu greu în cabina înaltă a Chevroletului lui Jamie King. Femeia a închis portiera din dreptul ei, s-a întors către Omar Yussef și a ridicat o sprânceană. Acesta a scos dosarul făcut sul din buzunarul de la șold și l-a desfăcut. Apoi i l-a întins.

Americanca a deschis mai întâi punga pentru congelator. A răsfoit în grabă foile, trăgând de buza pistruiată cu dinții de jos.

— Cât este aici? a întrebat Omar Yussef.

— Mi se pare că este aproape totul. Nu și-a ridicat ochii din documente. A fluturat hârtiile cu ajutorul degetului mare. Sute de milioane de dolari.

— Ai timp să împiedici instaurarea boicotului?

— O să scriu raportul către consiliul din Washington de îndată ce ajung la hotel. Sunt convinsă că asta îi va face să oprească boicotul. Tocmai la țanc.

Americanca a strecurat documentele în buzunarul pentru hartă din portiera șoferului. Și-a șters mâinile transpirate pe jeanși și a zâmbit, emoționată și stingherită. Pornind motorul, s-a întors către Omar Yussef.

— Ați fi putut deveni foarte bogat, a spus ea.

— Eu sunt palestinian, a replicat Omar Yussef. Îți dau banii ăștia, Jamie, ca să îi cheltuiești în numele meu. După ani de zile de furturi oficiale, banii sunt, în cele din urmă, ai mei, pentru că au ajuns, în sfârșit, în mâinile cui trebuie.

— Vor fi transferați Ministerului Palestinian al Finanțelor, a spus Jamie King. Ei au instituit proceduri corecte de contabilitate pentru a urmări unde se duc banii.

— Chiar și așa, nu îi pierde din ochi, Jamie. Omar Yussef a scos un râs gutural. Nu toți cetățenii Palestinei sunt la fel de curați ca mine.

Capitolul 32

Nadia se dichisea în fața unei oglinzi din foaier, netezindu-și bluzița roz din dantelă pe care i-o cumpărase bunica ei din *souk*. Maryam a luat-o de mână și a dus-o către încăperea destinată femeilor în timpul ceremoniei de nuntă.

— Nu uita, vreau să îmi spui tot ce se întâmplă la petrecerea bărbaților, bunicule, a strigat Nadia.

Omar Yussef a ridicat un braț pentru a-i face semn cu mâna și a simțit cum îl împunge sulul de documente ascunse în buzunarul interior al sacoului. Și-a făcut loc politicos prin șirul monoton de femei în rochii largi de culoare maro, bleumarin sau bej, cu eșarfe crem care le acopereau părul strâns. A auzit o serie de păcănituri ascuțite și a observat-o pe Liana apropiindu-se în pantofi cu tocuri înalte și costum galben.

— Salutări, *ustaz*, a spus ea.

— Mii de salutări, doamna mea.

Rimelul negru și gros încercuia ochii Lianei. Lui Omar Yussef i se părea că își pictase până și pupilele. Avea impresia că femeia din fața lui s-ar fi risipit în inconsistență dacă tristețea nu i-ar fi fost împodobită cu bijuterii de aur și haine luxoase de la Paris.

— Păcat că nu îl puteți plânge cum se cuvine pe asociatul soțului dumneavoastră, pe Ishaq. Dar cel puțin vă va liniști gândul că ucigașul lui a murit.

Liana a părut că-și pierde răsuflarea timp de o clipă.

— Cine a fost? a icnit ea.

— Preotul Jibril. A fost împușcat de prietenul nostru comun, Abu Adel.

Ochii femeii s-au aprins scurt, o sclipire de pasiune și mândrie învăluindu-i trăsăturile înghețate.

Omar Yussef se uita insistent la Liana.

— Mă întreb pentru cine o fi tras Abu Adel glonțul, a spus el.

Chipul ei s-a împietrit din nou, devenind precaut.

— A împușcat un răufăcător prins în flagrant delict? Sau l-a ucis pentru a vă păzi secretul?

— Secretul meu?

— Sau o fi făcut-o pentru băiat?

Omar Yussef și-a amintit de ochii de un albastru spălăcit ai cadavrului lui Ishaq care îl priveau și de sentimentul ciudat de déjà-vu pe care îl avusese în acel moment. S-a gândit la durerea cu care bogatul soț al Lianei a povestit despre infidelitatea ei. Și-a amintit că, atunci când i-a spus despre uciderea lui Ishaq, ea dorise să rămână singură cu Khamis Zeydan.

Liana a făcut un semn din cap către mijlocul încăperii, iar Omar Yussef a urmat-o.

A rămas în picioare, cu spatele la un ghiveci în care se afla o plantă înaltă și a cercetat camera cu atenție. A vorbit apoi fără a-și mișca buzele.

— Ce vreți, *ustaz*?

— Ce să vreau?

— Pentru a păstra tăcerea.

Deși îl luase drept șantajist, Omar Yussef a oftat, fiindu-i milă de Liana.

— Dragă doamnă, a spus el, soțul dumitale mi-a cumpărat deja tăcerea.

Dintr-un ochi i s-a scurs o lacrimă înnegrită de rimel, dar ea a prins-o repede într-un șervețel. S-a strâmbat încercând să se stăpânească și și-a șters dâra neagră. S-a uitat către Omar Yussef, rămasă în expectativă. El a clipit, dându-i de înțeles că urma de rimel fusese ștearsă, iar ea a băgat șervețelul în geantă.

— Cum era băiatul? a întrebat el.

— Era frumos, curajos și impulsiv, cu o mare capacitate de a arăta blândețe. Dar avea și un temperament exploziv. Ca tatăl său.

Omar Yussef recunoștea trăsăturile.

— I-ați spus? Când v-am lăsat singuri în salon, în seara când v-am anunțat despre moartea lui Ishaq?

— Așa voiam, dar nu am putut. Liana și-a acoperit ochii. Voiam să îmi fie alături în momentele acelea de durere, dar după uciderea băiatului era prea târziu să îi mai spun.

— Nu îi voi vorbi niciodată despre asta.

Doi muzicanți în cămăși albe și pantaloni largi, din bumbac alb, au intrat mândri în clădire. Primul cânta o melodie înduioșătoare și trepidantă la un *shabbabah*[5]. Cel de-al doilea ținea în mâini un *darbouka*[6] circular și bătea ritmul cu buricele degetelor.

Sami și Meisoun au intrat învăluiți în lumina soarelui, în spatele muzicanților. Sami își purta

[5] Fluier din trestie (n. tr.).

[6] Tobă de mână, în formă de pocal, specifică Orientului Mijlociu și Apropiat (n. tr.).

sacoul negru drapat pe umeri, iar brațul rupt prins într-o eșarfă de-a latul cămășii albastre. Pielea închisă la culoare îi strălucea de sudoare și zâmbea larg. Rochia albă de dantelă a lui Meisoun era strânsă pe trupul ei subțire. Sub văl, capul i se balansa dintr-o parte în alta, în ritmul muzicii. Femeile din sală strigau, iar bărbații care sosiseră împreună cu Sami băteau din palme și se legănau pe măsura de patru optimi a marșului de nuntă *zaffah*.

Khamis Zeydan dansa în spatele lui Sami, pocnind din degete deasupra capului. *Probabil nu îl mai doare piciorul*, și-a zis Omar Yussef. Polițistul-șef s-a întors zâmbind către Omar Yussef. A observat-o pe Liana, care și-a coborât ochii asupra ghiveciului, strivind una dintre frunzele plantei între degete. Khamis Zeydan l-a urmat pe Sami în încăperea bărbaților, în timp ce femeile o conduceau pe Meisoun în camera alăturată. S-a uitat peste umăr, dar Omar Yussef i-a ocolit privirea.

— Nu îl puteam aștepta, a spus Liana. Când l-am văzut pe Abu Adel în spital, după ce a fost rănit, doctorii mi-au spus că va muri. Voiam să îi spun că sunt însărcinată, dar era sub efectul unor sedative atât de puternice, că nici nu m-a recunoscut și, oricum, era deja însurat. Atunci au pierit toate visele mele prostești că vom fugi în Europa sau în America. Înțelegeți rușinea care mă aștepta? Familia mea m-ar fi renegat. Amin mă curta, iar eu l-am convins că bebelușul era al lui. Am acceptat cererea lui în căsătorie.

— Ați încercat să găsiți o modalitate de a vă crește copilul dumneavoastră înșivă?

— Chiar dacă ne-am fi căsătorit în cea mai mare grabă, s-ar fi născut prea curând. Tatăl meu era un diplomat important și mai trebuia să ne gândim și la cariera lui Amin… și la onoarea mea. În ciuda așa-zisului meu radicalism, mi-am dat seama că îmi

era rușine să încalc tradițiile. Nu puteam să permit să se zică despre mine că am avut asemenea relații intime cu logodnicul meu.

— Nu aveați de ales, doamnă dragă. Omar Yussef a aruncat o privire către încăperea bărbaților. Îl mai iubiți?

Foaierul era aproape gol. Ultimii oaspeți intrau în săli, pentru a sărbători alături de mire sau de mireasă.

— Acum este altceva, a spus Liana.

Dragostea ei pentru Khamis Zeydan era pasională pe când se aflau în Beirut, și-a zis Omar Yussef, *dar minciunile spuse ani de zile au transformat amintirea ei în melancolie.*

— Îl urăsc pe Amin așa cum măgarul îl urăște pe cel care îl călărește, indiferent cât de bine îl hrănește și îl adapă stăpânul său, a spus Liana. Dar îmi este teamă să îmi părăsesc soțul.

— De ce?

A rupt o frunză de pe tulpina plantei din ghiveci.

— Îmi cunoaște prea multe secrete, a spus ea.

Și-a șters o altă dâră de rimel și a zâmbit ca să pună capăt lacrimilor. Omar Yussef s-a uitat în ochii ei căprui și și-a amintit de irisurile de culoarea cerului de pe chipul mort al fiului ei. *De ce oare sunt colorați ochii noștri cu una dintre aceste două nuanțe triste?* s-a întrebat el.

Intrând în încăperea rezervată femeilor, Liana și-a îndreptat umerii și și-a ridicat capul. Costumul galben-pai s-a pierdut printre rochiile întunecate ale celorlalte femei. Omar Yussef a traversat holul, mergând către încăperea bărbaților.

Dansul evolua în jurul lui Sami. Ramiz și Zuheir își înlănțuiseră brațele peste umerii lui Sami și cei trei bărbați pășeau într-o parte și apoi în cealaltă, scuturând din șolduri și legănându-și capetele. La marginea mulțimii stătea șeicul Bader, ursuz și nemișcat.

În cealaltă parte a încăperii, Amin Kanaan își mișca capul pe ritmul muzicii, deși ar fi fost sub demnitatea lui să danseze laolaltă cu gloata. Colțurile gurii îi erau ridicate într-un rânjet pretențios, acceptând salutările celor care treceau pe lângă el.

Muzica s-a oprit, iar Sami a urcat pe o estradă. A zâmbit chipurilor din mulțime, susținând fiecare privire preț de o clipă. S-a așezat apoi într-un fotoliu confortabil, în vreme ce Khamis Zeydan se urca pe platformă și se întindea după microfon. Polițistul-șef l-a ciocănit pentru a se asigura că funcționează și a fluturat din mână ca să le atragă atenția celorlalți.

— Pace vouă, a spus el. Să îți dea Alah numai bogății, Sami.

Câțiva bărbați din mulțime i-au răspuns la urare.

— Alah să ne apere, a spus cel care se afla lângă Omar Yussef.

— Sami Jaffari are o familie minunată, a spus Khamis Zeydan, iar Hassan este un tată admirabil.

Din fruntea mulțimii, tatăl lui Sami a ridicat o mână, pentru a saluta uralele.

— Dar am simțit întotdeauna că Sami este fiul meu, pentru că eu sunt tatăl locotenentului Sami, polițistul, a continuat Khamis Zeydan.

A stârnit râsete afectuoase. Khamis Zeydan a așteptat să se facă liniște.

— Uneori îmi fac griji din pricina riscurilor la care se expune Sami.

Sami s-a strâmbat și a ridicat brațul rupt.

— Dar știu că înfruntă aceste pericole pentru că vrea să impună legea și ordinea și să apere această comunitate. Sunt mândru pentru felul în care își face datoria.

Omar Yussef se gândea la băiatul pe care îl procrease Khamis Zeydan în Beirut. *Un fiu este legat de tatăl său așa cum sunt împreunate clădirile turcești din casbah cu ruinele romane din subsol,* își

zicea el. *Chiar și atunci când nu sunt conștienți de existența celuilalt, în vene le curge același sânge.* Deși nu își cunoscuse adevăratul tată, Ishaq se mișcase în aceleași cercuri perfide ca și tatăl său. După moartea lui Ishaq, polițistul-șef îl răzbunase fără să știe pe fiul său cu glonțul care curmase viața preotului înăuntrul sinagogii. *Un război i-a despărțit pe tată și fiu. O crimă i-a reunit.*

— Sami, când te-ai dus la Sfinția Sa șeicul Bader, pentru a începe demersurile în vederea căsătoriei, ți-a cerut să spui o rugăciune, a continuat Khamis Zeydan. Uneori ne rugăm fără să ne gândim la ceea ce spunem, dar haideți să ne amintim cuvintele acelei rugăciuni. Prin ea cereai o soție castă care „să îmi dăruiască din pântecul ei un fiu curat ce va fi dulcea mea evocare după ce eu nu voi mai fi." Sami, fie ca fiul tău să îți aducă într-o zi aceeași bucurie pe care mi-ai adus-o mie tu, care îmi ești ca un fiu.

Sami s-a ridicat în picioare, astfel încât Khamis Zeydan să îl poată săruta pe obraji. Polițistul-șef a coborât de pe estradă și a traversat ringul de dans, primind strângeri de mână și bătăi pe umăr, în semn de felicitare.

Amin Kanaan i-a dat un ghiont unuia dintre acoliții săi, a arătat spre polițistul-șef care se îndepărta, a spus câteva cuvinte și a zâmbit atotcunoscător. *Pentru cineva care tocmai a pierdut trei sute de milioane de dolari și pe băiatul pe care îl credea fiul său, este destul de vesel*, și-a zis Omar Yussef.

Șeicul Bader îl privea pe înstăritul om de afaceri cu o încruntătură atât de sălbatică, încât părea că face gol în jurul lui în încăperea supraaglomerată. Atunci și-a dat seama Omar Yussef că Amin Kanaan îl trăsese pe sfoară pe șeic. *Kanaan l-a atras într-o luptă ca să preia controlul asupra orașului Nablus*, și-a zis el. *A introdus o autopsie falsă în dosarele secrete pe care Ishaq urma să le predea Hamasului.*

Știa că șeicul va face cunoscute rezultatele autopsiei, cum că Bătrânul ar fi murit de boala aceea rușinoasă, dându-i astfel un pretext să înfrunte Hamasul.

— Nu dansezi, tată? l-a bătut Zuheir cu palma pe umăr, zâmbind.

— Când eram student, dansam cu doamnele la o cafenea din Damasc. Acum moda s-a schimbat, a spus Omar Yussef, făcând semn către grupul de bărbați de pe ringul de dans, dar eu așa m-am obișnuit și pur și simplu nu îmi place să dansez altfel.

— Ar fi bine să păstrezi tăcerea, că altfel șeicul Bader va pronunța o *fatwa* împotriva ta.

— Cu toții avem secretele noastre.

Zuheir și-a curmat zâmbetul.

— Am păstrat și eu un secret.

— Despre ce este vorba, fiule?

— Mă însor.

Omar Yussef a clipit.

— Am întâlnit o femeie din Liban într-o călătorie de studii pe care am întreprins-o la Beirut. Sperăm să ne căsătorim. De asta plec din Marea Britanie și mă mut în Liban.

— Eu credeam că ești…

— Un extremist religios exaltat care urăște Occidentul? Ei bine, nu sunt exaltat și, oricât ne-am contrazice din alte motive, întotdeauna am fost mândru că îți sunt fiu.

Simțind cum i se umplu ochii de lacrimi, Omar Yussef l-a apucat de mână pe Zuheir.

— O mie de felicitări, dragul meu băiat.

L-a sărutat de cinci ori pe fiul lui, pe ambii obraji.

— Ce s-a întâmplat cu doamna de la Banca Mondială? a întrebat Zuheir. Ai reușit să o ajuți să localizeze banii?

Omar Yussef a încuviințat din cap.

— Banca va menține ajutorul financiar.

Zuheir a dat din cap cu admirație.

— Mulțumesc, tată.

Omar Yussef a încercat să scoată obișnuitul său râs sacadat autocritic, dar i s-a oprit în gât. A mângâiat brațul fiului său și s-a întors spre ușă.

A traversat foaierul sălii de nuntă și a intrat la baie, unde l-a găsit pe Khamis Zeydan stropindu-se cu apă pe față. Polițistul-șef l-a privit pe prietenul său cu ochi înroșiți și un zâmbet timid.

— M-a podidit plânsul, a spus el.

Omar Yussef a scos un teanc de hârtii din buzunarul interior al sacoului, le-a desfăcut și i le-a întins lui Khamis Zeydan.

Polițistul-șef și-a uscat fața cu un prosop de hârtie.

— Ce este asta?

— Nu te-ai întrebat ce s-a întâmplat cu dosarele care au dispărut din beciul lui Awwadi?

Khamis Zeydan a făcut ochii mari.

— Pentru numele lui Alah! I-a smuls hârtiile din mână. De unde le ai?

— Am făcut o înțelegere cu Amin Kanaan.

Când s-a întors la hotel, dosarul îl aștepta, așa cum îi promisese Kanaan.

Khamis Zeydan și-a ridicat privirile din hârtii.

— Încercai să afli informații compromițătoare despre mine?

— Nu mă iluzionez că ai avea mâinile curate, nici dacă ți le-ai curățat toată ziua în chiuveta asta, a spus Omar Yussef, dar, înainte de orice, ești prietenul meu, așa că poți sta liniștit. Nici măcar nu am deschis dosarul.

Khamis Zeydan a frunzărit hârtiile, aruncând o privire scurtă fiecăreia.

— Nu este cine știe ce aici, a spus el.

— Ești dezamăgit? Poate nu ești atât de rău pe cât vrei să pari.

— Poate că nu sunt, într-adevăr.

Omar Yussef a zâmbit.

— Pune hârtiile alea în buzunar și du-te să te distrezi.

Khamis Zeydan l-a sărutat pe Omar Yussef pe obraji.

— Ești un prieten adevărat, frate, a spus el. Și-a trecut un deget pe sub ochi. Astăzi este ziua lacrimilor de fericire.

Omar Yussef a pus o mână pe umărul prietenului său.

— Lacrimi? Un tip dur, ca tine?

— Nimeni nu are mai multe motive să plângă decât un tip dur.

Khamis Zeydan a ieșit din baie.

Omar Yussef a scos din celălalt buzunar un snop gros de hârtii. A intrat într-o cabină de toaletă și a încuiat ușa. A rupt restul dosarului care purta numele lui Khamis Zeydan în bucățele, le-a aruncat în vas și a tras apa de mai multe ori, până au dispărut cu totul.

Când a ieșit de la baie, Omar Yussef a văzut-o pe nepoata sa la ușa încăperii destinate bărbaților. Nadia stătea pe vârfuri, căutând pe cineva printre dansatori. A strigat-o, iar fata a venit către el, zâmbind. Ținea în mâini două farfurioare de hârtie, fiecare cu câte o porție de grâu fărâmițat, înmuiat într-un sirop de un portocaliu aprins. I-a dat una lui Omar Yussef, apoi i-a întins o furculiță de plastic.

— M-am hotărât să nu mai aștept să mă duci în *casbah* ca să mâncăm *qanafi*, bunicule, a spus ea. Din fericire, Meisoun a comandat *qanafi* pentru nuntă. Mănâncă cu mine și să îți dea Alah sănătate de fier în adâncul sufletului dumitale.

Râsul Nadiei era vesel și cristalin. Omar Yussef a tăiat o felioară de *qanafi* cald cu marginea furculiței și, închizând ochii, a dus-o la gură. Era dulce.

În aceeași colecție

Khaled Hosseini – *Vânătorii de zmeie*

Khaled Hosseini – *Splendida cetate a celor o mie de sori*

Brian Frederiksen – *Sângele vikingilor*

Miguel Ruiz Montañez – *Mormântul lui Columb*

Emilio Calderón – *Harta Creatorului*

Kitty Sewell – *Capcana de gheață*

Nuria Masot – *Umbra templierului*

Lisa T. Bergren – *Cei aleși*

De același autor:

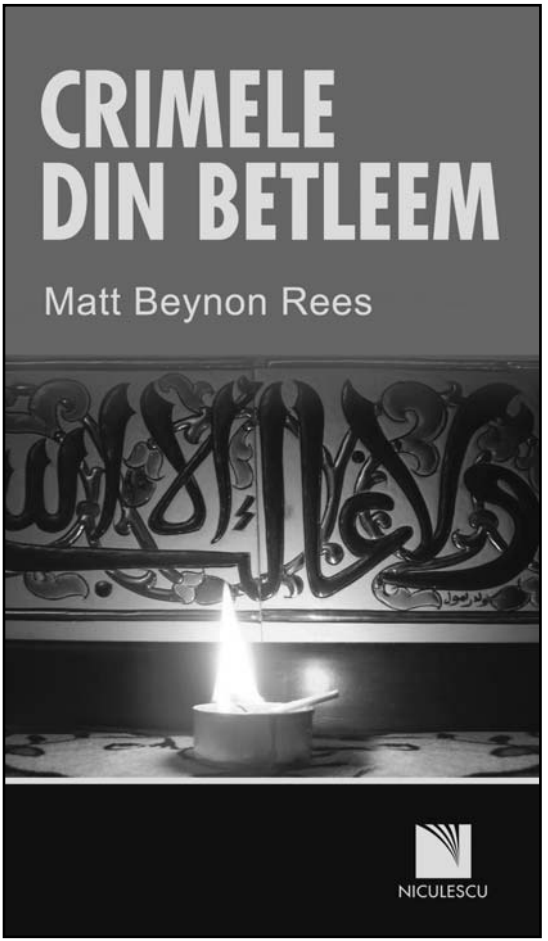

Atunci când unul dintre foștii săi elevi, George Saba, membru al minorității palestiniene din Betleem, este arestat sub acuzația de a fi colaborat cu israelienii la asasinarea unui membru al rezistenței palestiniene, Omar Yussef, un modest profesor de istorie de 56 de ani, pornește o anchetă pe cont propriu, convins fiind că elevului său i s-a întins o cursă.

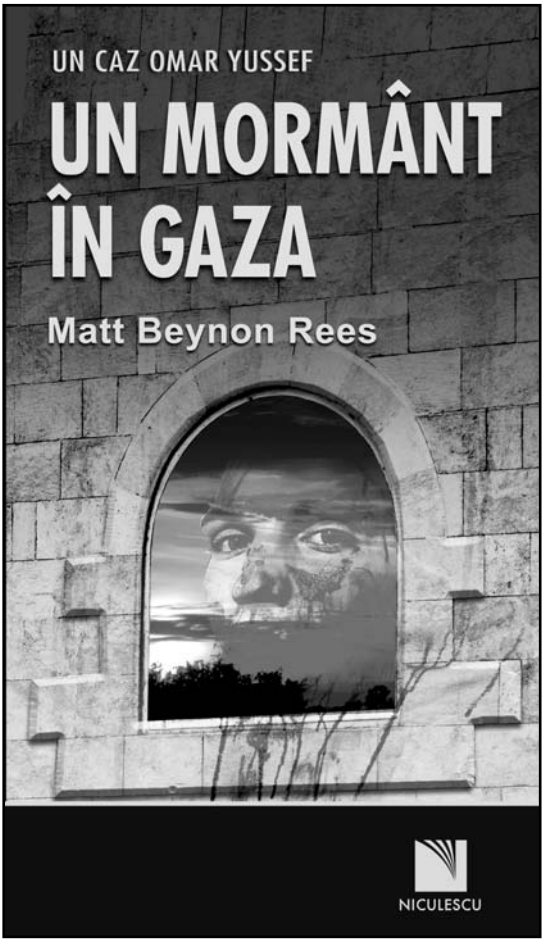

Omar Yussef, profesor de istorie la o școala ONU din Betleem și detectiv de ocazie, pe care cititorii noștri au avut prilejul să-l întâlnească pentru prima dată în romanul *Crimele din Betleem*, revine, de data aceasta într-un roman despre istoria zbuciumată a Fâșiei Gaza, despre evenimentele sângeroase care macină acest teritoriu și despre corupția politică și morală a locuitorilor săi.

Vă recomandăm și:

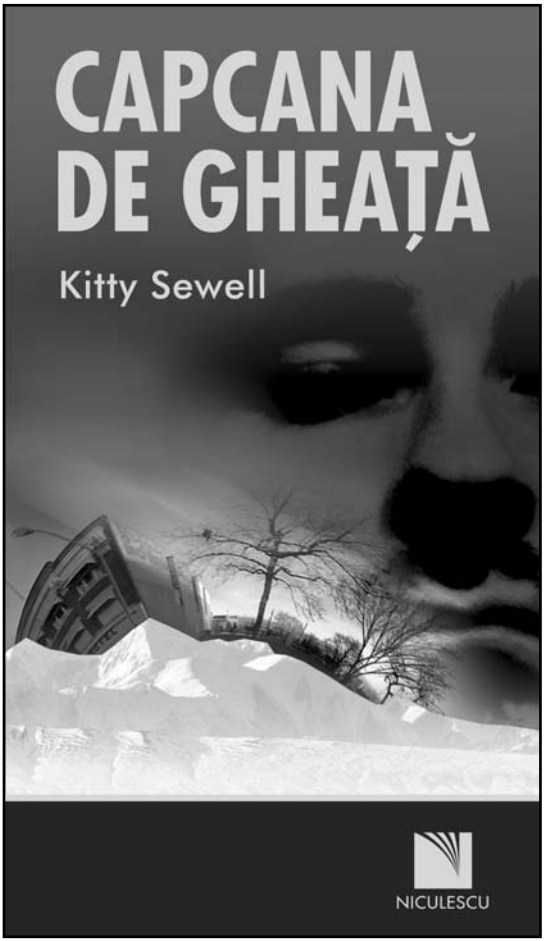

Cardiff 2006. O scrisoare venită de la capătul lumii tulbură liniștea conjugală a doctorului Woodruff, nevoit să pornească într-o aventură extraordinară ce îl poartă până în peisajul înghețat al Nordului extrem, un loc periculos și straniu, în care se refugiază oameni lipsiți de scrupule, ușor de cumpărat și de manipulat, un loc în care lupta pentru supraviețuire este acerbă.

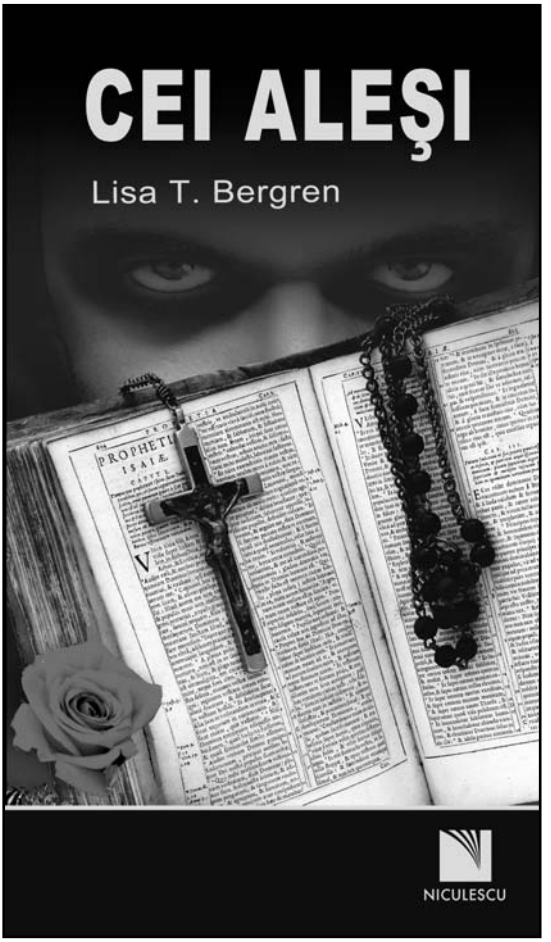

În timpul tumultoasei și întunecatei perioade a Inchiziției, în Italia secolului al XIV-lea, este descoperită ca prin minune o scrisoare considerată demult pierdută și atribuită Sfântului Pavel, profețind apariția unui grup de bărbați și femei numiți Cei Aleși, înzestrați cu harul de a lupta împotriva Vrăjitorului, înfricoșătorul și puternicul emisar al Satanei.

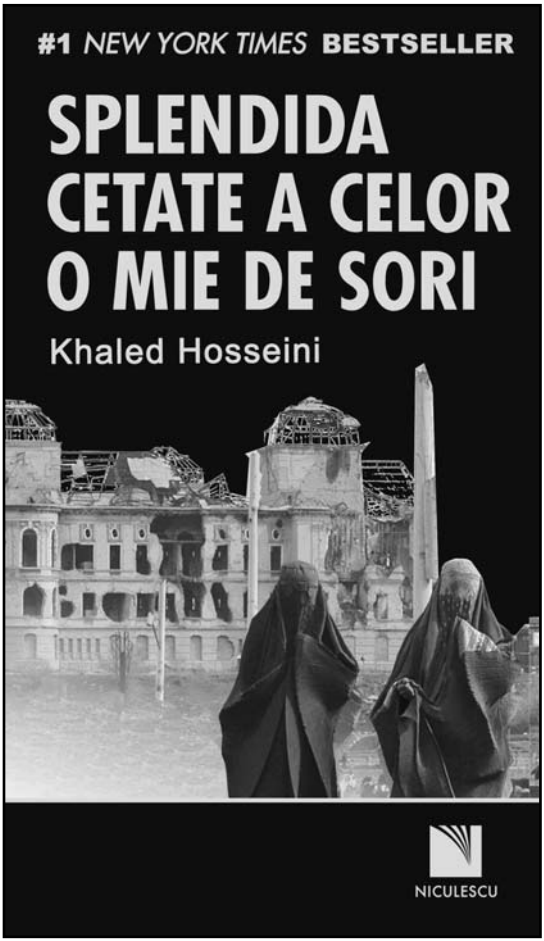

În același stil fermecător și inconfundabil care a făcut din *Vânătorii de zmeie* un bestseller internațional, Khaled Hosseini spune în *Splendida cetate a celor o mie de sori* povestea unei iubiri coborâte parcă din vechile poeme persane, a unei prietenii care nu se dă în lături de la sacrificiul suprem și a unui oraș care, în ciuda tuturor vicisitudinilor, se încăpățânează să renască din propria-i cenușă.